

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 8

København : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

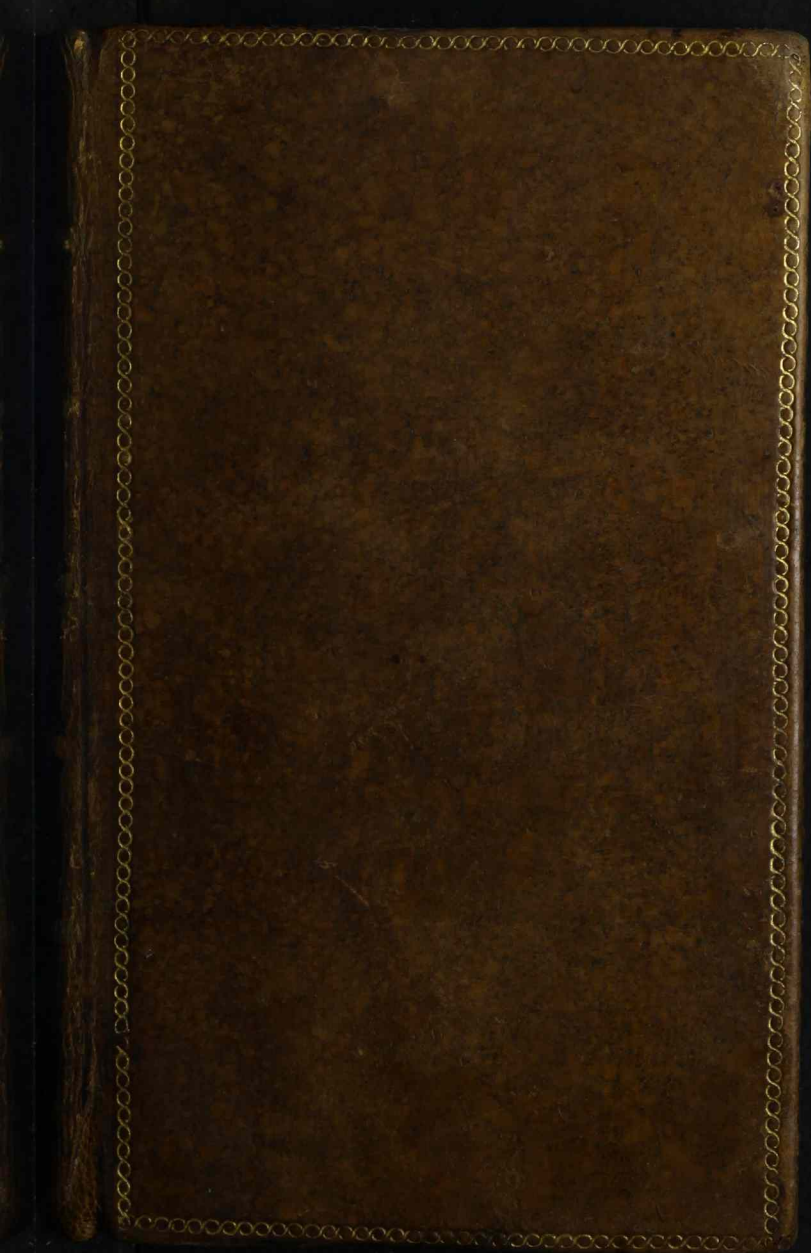
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

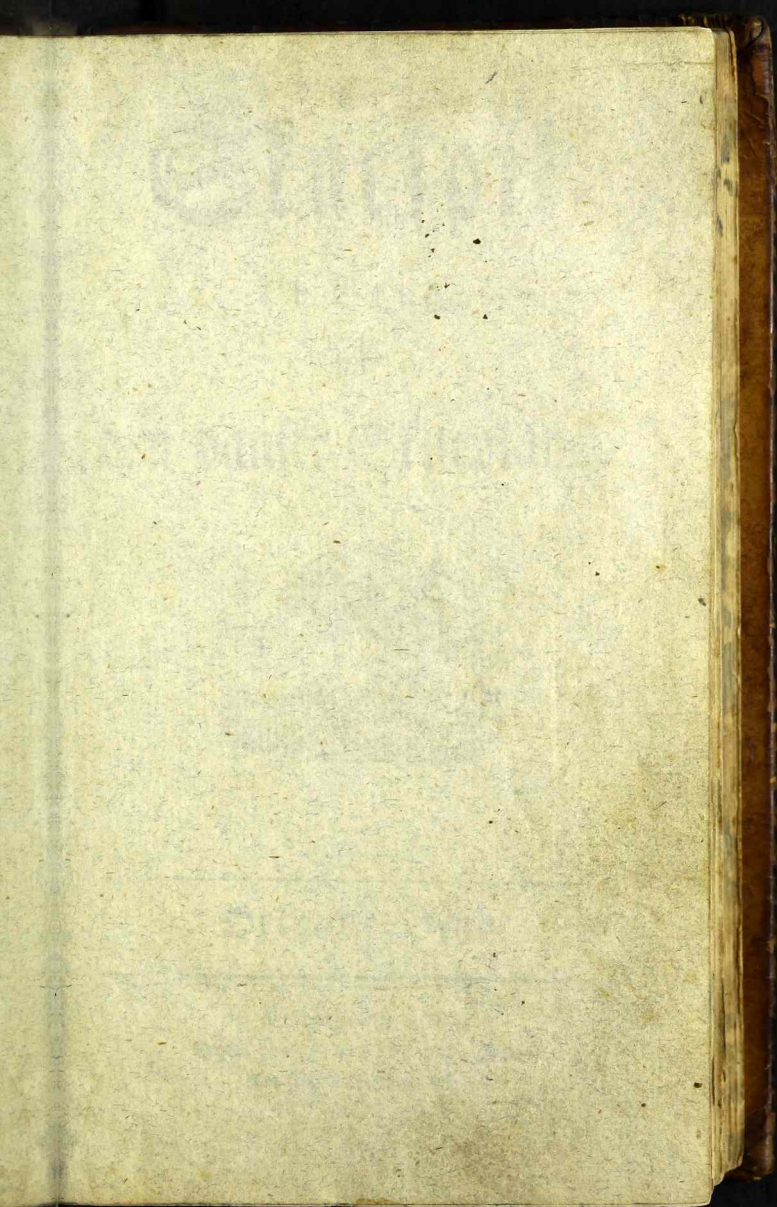
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

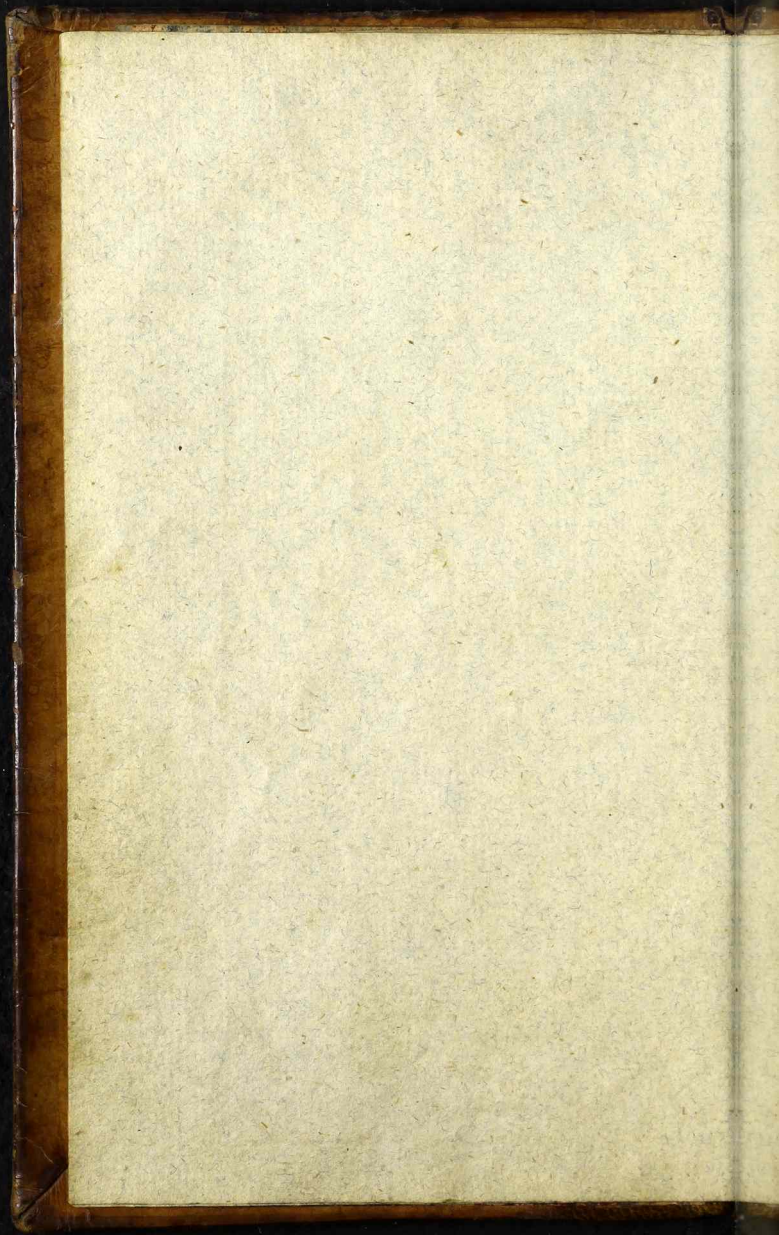

130021442853

55.-3.

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Ottende Bind.

Kiøbenhavn, 1783.

Trykt paa Gyldendals Forlag,
hos Johan Rudolph Thiele.

Stück

zur

1791

den besten Stück

1783. *Stück*
Fist von *Stück*
des *Stück*

Fortegnelse

paa

de Skuespil, som findes i dette Bind.

Høerterne, Komædie i fem Akter, oversat af
Preisler.

Raptussen, eller den ene har for meget, den
anden for lidet, Komædie i tre Akter.

Nanine, eller Manden uden Fordomme,
Komædie i tre Akter.

Mændenes Skole, Komædie i tre Akter.

De noble Passioner, Komædie i to Akter,
oversat af Schwarck.

Træ-Husaren, Komædie i een Akt, oversat
af Schwarck.

Fortsetzung

100

Der Schluß, den ich zu dem Ende

gekommen, Komodie i dem Sinne, versteht
sich.

Stapfen, alle den hat er gesetzt, den
ander hat nicht, Komodie i der Welt.

Stapfen, alle den haben Komodie,
Komodie i der Welt.

Stapfen, alle Komodie i der Welt.

Die noble Passion, Komodie i der Welt,
versteht sich Komodie.

Der Schluß, Komodie i der Welt, versteht
sich Komodie.

Stapfen
Stapfen

Sververne.

Et

Skuespil i fem Akter.

Oversat efter

Stephanie den Ungres

nydske Original,

ved

J. D. Preisler.

Personerne.

Herr von Rosenau, President.
 Hr. von Prechtheim, Borgemeester.
 Hr. von Prechtheim, hans Søn, Byeskriver.
 Hr. von Werten, Dragon-Kapitain }
 Baron Plume, Husar-Ritmester } Hverver: Office-
 Baron Wengfort, Dragon-Lieutenant } rer af adskillige
 Lord Brazen, Infanterie-Kapitain } Herrer.
 Rittmann, Bagtmester, }
 Rønger, } Korporaler, } hos Baron Plume.
 Rørbel, }
 Peer, en Bondekarl.
 Betientere.
 Adskillige Rekruter.

Fruentimmer.

Philippine, Rosenaus Datter.
 Melinde, en riig Froken.
 Lise, Kammerpige hos Philippine.
 Trine, Peers Søster.
 En Vertinde.

Første Akt.

Theatret forestiller en Giestestue, hvori staaer
adskilligt Bagage.

Første Scene.

Plume. Bertinden.

Bertinden.

De gif først ud for en lille halv Time siden, for
en Rekrutes Skyld, som blev dem angivet.

Plume.

Godt. Naa Madame, hvordan fører de dem
ellers op? — Hvordan er De forngiet med dem?

Bertinden.

Jeg kan just ikke klage. — Kun de fortægte lidt
mere. — De stryge hele Dagen omkring, og naar
de komme hjem, saa ere de trætte og lægge dem.
Meget sielden tørste de hos mig, men altid andensteds.

Plume.

Tienesten = = =

Vertinden.

Jh, det forstaaer jeg nok! De maae fortære deres Skilling, hvor de hverve; men de kunne dog sommetider føre Rekruterne hjem, og drikke med dem her. Mine Døttre ere heller ikke saa uestene i at holde brave Gæster med Selskab, naar det kommer an derpaa; — det forstaaer sig selv: intet Uanstændigt; det gaaer ikke saaledes til hos mig, Himlen bevare os! man maae tænke videre frem! — Og saa inellem skrive noget længe paa Regning: — vist nok betale de, jeg klager heller ikke detover; men man maae tænke videre frem. — Bærelset bliver paa Diebliffet færdigt. Jeg er ret glad ved, at Baronen er her igien. Baronen har dog altid været ret frisk?

Plume.

Jo — Men = = =

Vertinden.

Naa, det glæder mig; gode Gud! Sundheden er det beste! — Her har meget forandret sig. Her ere ankomne to nye Hververe; de hverve ogsaa Koner. Jeg hører, de føre dem til et Land, for der at bygge det med Mennesker. Der er alt gaaet smukke Folk til dem, men man maae tænke videre frem. — Den ene af de Herrer Officerer vilde tage Korteer hos mig. Han vilde maanedlig give 3 Dukater mere end Baronen; men gode Gud! man maae tænke videre frem! — Jeg sagde: Baronen havde allerede lagt 2 Kar i Korteer hos mig, og naar det kom an derpaa, vilde Baronen, dersom han vidste det, betale mig lige saa meget; thi Baronen vilde ikke begiere min Skade.

Jeg

Jeg har aldrig mine Dage gierne fordrevet gamle
Giester, og Baronen har desuden saa godt som hjemme
her. — Jo men — — Aha! der komme de. Jeg
vil see lidt efter Baronens Bærelse. Gode Gud!
man maae tænke videre frem!

(Hun gaar.)

Anden Scene.

Plume. Kittmann. Kørbel. En Rekrut.

Plume.

Det var temmelig tydeligt.

Kittmann.

Aa, underdanigste Knekt, min Hr. Ritmester.

Kørbel.

Herlig, herlig, min gyldne Hr. Ritmester, at
De er lykkelig ankommen.

Plume.

Det fornøier mig, at finde jer frisk og vel. En
Rekrut?

Kittmann.

Jo, Hr. Ritmester. Han var sat i Arrest for
Gield. Jeg har betalt den for ham.

Plume.

Hvor meget?

Kittmann.

Femten Rigsdaler og to Mark.

Plume.

Er han frisk?

Kittmann.

Guldkommen. — Det staaer til Dem, om De
vil give ham noget til.

Hververne.

Plume.

Hvor gammel er han?

Rittmann.

Tyve Aar.

Plume.

Han skal endnu have = = 2 Dukater. (til Korbel)
Gaae med ham op paa jeres Kammer.

Korbel.

Meget vel, min gysdne Hr. Ritmester. — (Til
Nekruten) Kom Landsmand! (sagte) Det havde han
ikke faaet, naar Ritmesteren ikke var kommen — i
saadan en god Tid.

(Begge gaae.)

Tredie Scene.

Plume. Rittmann.

Plume.

Naar fiere Rittmann, hvorledes er det gaaet med
Hvervingen?

Rittmann.

Saa temmelig, Hr. Ritmester. (giver ham en Lisse)
Her ere de 4 Transporter, som jeg har affendt.

Plume

(seer Lissen igiennem).

Aa! bravo! 47 Mand i 3 Maaneder. Det
gaaer an.

Rittmann.

Det glæder mig, at Ritmesteren er fornsiet. Ved
den sidste Transport er ogsaa den store Karl af Liv-
grenadererne.

Plume.

Hvor Dievlen fik han ham?

Ritt-

Rittmann.

Jo, han gav mig nok at bestille. — Først lod jeg ham allerede for nogle Maaneder siden paa adskillige Maader vide ved vores Spioner, at vi gav de bedste Haandpenge. Jeg fik at vide, at han bekymrede sig temmelig om os, og sendte derfor den fortreiede Mette hen, gav hende Penge for at marketendre paa Vagten, og et Brev til ham, hvori jeg lovede ham 100 Dukater Haandpenge, dobbelt Traktament og Kapitulation paa 3 Kar, isald han havde Lyst at desertere over til os. Hun bragte ham Brevet i en Hvedeknop, som hun solgte ham paa Slotsvagten, og kom strax tilbage. Derpaa hørte jeg omtrent otte Dage efter af Gevaldigeren i Pogheim, at han var hos ham, men ikke vilde gaae over Grændsefloden, førend han havde faaet sine Haandpenge. Det torde jeg ikke vove; jeg lod derfor Gevaldigeren blive tilbage, paa det han ikke skulde forraade mig, tog Pistoler til mig, og gik selv forklædt til Pogheim. Der traf jeg ham, og overtalte ham efter nogen Møie at staae med mig over Vandet om Natten Kl. 12. Han fik endnu 4 Dukater paa Afslag; det øvrige, sagde jeg, skulde han have ved Regimentet. Alt i alt koster han 16 Dukater, er 6 Fod, 2 Tommer og en Streg høi, og først 23 Kar gammel.

Plume.

Godt. Men han har vovet meget derved. — Han har dog vel ikke sendt Regning ind paa Hvervings-Pengene?

Kittmann.

Bevare os vel! Det angaaer jo kun Ritmesteren.

Plume.

Sa, saa er det godt. (Seer paa Listen.)

Kittmann.

Jeg har ogsaa alt paa nye en Rekrut her. Han holder $4\frac{1}{2}$ Tomme, men er først 17 Aar gammel.

Plume.

Aa, saa kan han endnu voxe.

Kittmann.

Det forstaaer sig. Han er Skoemager, og har reent forsat sig; men naar han faaer Kommissbrød i Livet, rækker han sig nok.

Plume.

Det kan være. Han betaler dog Angiverne rigtig? — Disse Folk maae man især holde gode Miner med, og ikke spare Omkostninger paa dem, for de kan gaae over Grændserne, og naar de ikke blive opmuntrede ved Penge, saa frygte de for Galgen.

Kittmann.

Jeg faaer altid de første Efterretninger fremfor alle andre Hververe. Det er Tegn til, de maae være fornøiede med mig. Forleden Nat Kl. 12 deserterede to Grenaderer fra deres Post; jeg veed det alt, og næste Nat lurar jeg paa dem ved Floden.

Plume.

Saadan skal det ogsaa være. Heller selv suges paa Lappen, end lade Tienesten lide derunder.

Kittmann.

Nu var der endnu en excellent Rekrut at hverve, en Karl paa 18 Aar, som holder i det ringeste sine

11 Sommer; seer ud som Mælk og Blod. Men jeg troer, han har en Tjeneste paa 300 Gylden ved Myntvæsenet. (leer.) Ham maae vi vel giøre til Regimentsmyntmester, isald vi vil have ham.

Plume (leer).

Han er jo gal.

Rittmann.

Hvorfor det? Det var vist godt, om vi havde en Regimentsmynt; Pengene blive altid knappere hos os.

Plume.

Ja, men saa maatte vi først have et Regimentsbiergværk. — Vi vil nok see, hvad vi kan giøre ham til, for at beholde ham. — Naar, med Hvervingen seer jeg, min kære Rittmann, staaer det ret vel; i Morgen vil vi giøre Afregning. Jeg skulde nok give ham en god Foræring, men det vil jeg sige ham forud: min Formue er hvervet bort; Pragt kan jeg ikke mere føre, som ellers; og lade det være, kan jeg heller ikke, ellers gjør jeg mig latterlig. Jeg maae derfor tage min Opreisning enten paa Rekruterne eller det smukke Røn. Regimentet havde i Sandhed gjort mig langt større Tjeneste, om det havde beholdt mig hiemme: der kunde jeg bedre have indskrænket mig. Dog, man maae ikke fortvivle. Hvad godt Nyt ellers?

Rittmann.

Hm! Frue von Kuhneck har faaet en ung Søn; Frøken Schaar er givt; Frøken Rosenau skal blive Brud, og —

Plume.

Hvad? Det var en Fandens Streg i min Regning.

Fjerde Scene.

De Forrige. Werten.

Plume

(Som skræpper ved Indgangen bliver Werten vaer,
løber ham i Møde, og omfavner ham).

See god Morgen, Broder Werten!

Werten.

Velkommen, Broder!

Plume.

Det hele Regiment lar dig hilse. Alle Ritme-
sterne vare for min Afreise hos mig til Kl. 3 om
Morgen; — enhver ønskede dig tilbage i Arresten;
de fleste i vor Tjeneste, for bestandig at beholde dig
hos os. — Vi har drukkert tapper paa Valet og paa
din Sundhed. Regimentskorteermesteren lar ogsaa for-
melde sin Respekt fra den anden Verden.

Werten.

Hvad? Er han død?

Plume.

Ja, han døde ret a propos; thi to Dage efter
hans Død kom Ordre, at han skulde aflægge Regnskab.

Werten.

Der vilde det have seet broget ud med ham.

Plume.

Obersten og hans tvende Døttre lar dig ogsaa hilse.

Werten.

Hans Døttres Kompliment modtager jeg gierne,
men hans kunde han have spart. Hvad tar den Heste-
jøde sig nu for?

Plume.

Plume.
Han rider i Ring med Husarene, saa de ere færdige at styre.

Werten.

God Nytt er han vel, men til Oberst er han paa min Vre ikke skabt.

(Vagtmesteren gaaer.)

Plume.

Det er sandt; men naar han ikke selv forstaaer noget, saa kan han heller ikke rette noget.

Werten.

Det er ikke afgjort. De, som intet forstaae, rette som oftest allermeest.

Plume.

Ellers er han et godt Stykke Karl; han lar os giøre, hvad vi vil, naar vi kun ikke giør det alt for broget. — Men hvorledes er det gaaet dig i min Graværelse? —

Werten.

Saa, saa.

Plume.

Saa, saa? — Det vil sige: ikke saa aldeles vel. — Hvor har du det da? — Er du maaskee forliet?

Werten.

Du har truffet det?

Plume.

I hvem da?

Werten.

I Melinde.

Plume.

Ha, ha, ha! det er jo noget gammelt.

Wer-

Werten.

Ja; men Omstændighederne nu langt anderledes, end da du var her. Hun har arvet 60000 Daler efter hendes Morbroder. Dette gjør hende saa stolt, at jeg kun har lidt Haab om, nogentid at faae hende. Dertil kommer endnu, at en vis Infanteriekaptajn, som i din Graværelse har staaet her paa Hverving, er i god Forstaelse med hende; det lader, som hun var meget forlibt i ham. Dette sætter mig altsaa langt tilbage, og dog elsker jeg hende nu langt høiere end tilforn.

Plume.

Det troer jeg; thi nu har hun flere Penge end før.

Werten.

Nei, paa min Vre, ikke derfor. Du veed meget vel, jeg behøver ligesaa lidt at tjene, som at frie efter Penge; begge Dele skeer af Tilbøielighed. Jeg ønskede ret, for at overtøge Verden, at hun, som før, var uden Formue, eller ogsaa, at jeg for et halvt Aar siden havde sølt den Kierlighed for hende, saa var hun vist alt min Kone. Den gang elskede hun mig; men jeg tænkte, bestandig at leve ugift. Allene hendes yndige Bæsen og gode Opsørsel bandt mig til hendes Omgang, og jeg sølte ikke mit Tab, førend nu, jeg staaer fare for at miste hende. Jeg troer ikke, at jeg allerede er hende ligegyldig; men den Hoimod, at blive Lord Brazens Gemalinde, gjør, at hun kun agter mig meget ringe.

Plume.

Men for Dievlen! du tjener til Hest, og tør ikke vove at lette en Infanterist af Sadelen? Giv dig

dig tilfreds; maaskee det er til din Lykke. En rig Pige er dog altid bedre end en fattig. Vi skal nok faae Herren til at give tabt.

Femte Scene.

De Forrige. Vertinden.

Vertinden.

Naa, Hr. Baron, Børelset er i Stand. (Til Werten) Na, velkommen Hr. Kaptain. I al den Tid, Ritmestere har været borte, har jeg ikke seet Kaptainen i mit Huus. Kaptainen skalde dog ikke saareent glemme en fattig forladt Enke; jeg kan betiene Dem ligesaa godt som andre, med hvad De vil, endstønt jeg er allene. Jeg forstaaer bedre at opvarte Herreskaber, end de unge Berter. — Du skal jeg lade Dagagen flytte over. Jo, jo; man maae tænke videre frem.

(Hun gaaer.)

Plume.

Hun maae tage til Takke med hendes egen Døds.

Siette Scene.

Plume. Werten. Rittmann.

Rittmann.

Hr. Ritmester! Frøken von Rosenau har i dette Dieblig ladet spørge, om De virkelig var ankommen.

Werten.

Og du har endnu ikke været her længere end et Kortceer.

Plume.

Plume.

Herlig! — Hør, Broer, jeg vil reent ud tilstaae, at jeg har lagt an paa hende. Jeg vil være ligesaa daarlig som du, og giøte mig. Du veed jeg var hende aldrig ligegyldig, og dette gir mig endnu mere Mod. Men jeg hører hun skal forloves. Veed du noget derom?

(Kitmesterens Tiener og en Dyrakter kommer ind, og bære Bagagen bort.)

Werten.

Jo; man siger, at den unge Prechtheim —

Plume.

Na! Victoria! En Couleur de Loup maae altid vige for en Soldat. — — Just ret tilpas, min Broer. Du staaer dig godt hos den Gamle, siden du er indfødt, og har din Formue her; ham maae du søge at faae i Fælden, saa tar jeg Frøkenen paa mig.

Werten.

Jeg vil giøre alting for dig; men du maae ogsaa hielpe mig hos Melinde.

Plume.

Qvæl dig kun ikke; det skal skee. Det var jo reent dievelsk, om to Kavallerister ikke skulde udrette noget.

Werten.

Hun kommer i Aften til Rosenau's i Selskab, og der er du formodentlig med.

Plume.

Ganske sikkert.

Wer-

Werten.

Saa kan vi giøre et Forsøg. Nu vil jeg ikke opholde dig længer, paa det du kan klæde dig om. Jeg gaaer imidlertid paa Kaffehuset.

Plume.

Der vil jeg hente dig.

Werten.

Gjør ikke det, for alting! Naar vi komme paa eengang, seer det ud, som vi havde aftalt det; enhver for sig.

(Han gaaer.)

Plume.

Ogsaa det.

Syvende Scene.

Plume. Kittmann. Kauher (beskienket).

Kittmann.

Her bringer Kauher en Refrut.

Kauher

(ved Indgangen).

Hei, lystig! — Vivat! — (I Scenen) Bliv han kun staaende. (Han holder paa Døren, og siger til Kittmann:) Hvor er vores Hr. Ritmester?

Kittmann.

Her er han.

Kauher.

Hei! Victoria! (Svingler om paa Ritmesteren) Det er ret vel, at De er her igjen. Velkommen, velkommen!

Plume.

Men det er ikke ret vel, at han er fuld.

Kau-

Kauker.

Åh! det er intet — — Jeg er kun lystig. At
— at — naar er — er — Hr. Ritmesteren
kommen?

Plume.

Det er ikke hans Sag. Saaledes vil han ikke
hverve mange.

Kauker.

Der har vi det. — Jeg har en Karl her, som
er større end jeg — — jo, jo, min kære Vagtmester,
han maae lee eller ikke.

Plume.

Hvor er han da?

Kauker

(vender sig, og peger til Væggen).

Der staaer han jo.

Plume.

Jeg seer ingen.

Kauker

(seer sig omkring, og søger, men swingler alt mere og mere).

Hvor fanden er da Karlen?

Plume (leer).

Han maae ikke være meget stor, siden han kan
tabe ham.

Kauker.

Han er et Hoved høiere end jeg. Jeg har maalt
ham, og jeg veed nok hvad jeg gjør.

Plume.

Det seer ikke ud dertil, da han ikke engang veed,
hvor han har gjort af ham.

Kauker.

Kauker.

Åh, jeg har jo bragt ham hid! han maae være her.

Rittmann.

Han har vel ladet ham staae uden for Døren.

Kauker.

Ja, det er sandt — Nu falder det mig ind —

See denne gang har han Ket, Hr. Bagtmester —

Jeg skal strax hente ham — (Gaaer hen til Døren, men kommer strax tilbage.) Hr. Rittmester! De skal see, Karlen kan komme under Garderne — ung — som Mælk og Blod — (Swinger stærkt) som Mælk og Blod, og et Hoved høiere end jeg.

Plume.

Det har vi alt hørt. Men saa hent ham kun.

Kauker.

Strax, strax, min Hr. Rittmester. — (Han vil gaae, men vender strax om igien) Og han koster kun fire Dukater.

Plume.

Alt det er ret godt; men lad mig dog faae ham at see. Naar han ikke henter ham, saa løber han vist nok bort.

Kauker

(vil atter gaae, men kan knap for Rusen).

Ei, det lar han vel være.

Rittmann.

Jeg vil hente ham. Hvor er han da?

Kauker.

See, see, hvor klog! Pas kun paa, pas kun paa, han faaer ham net ikke affted. (I det han gaaer) Jeg maae selv hente ham. Han kan ikke tale med ham. (Lukker Døren op, og kalder) Landsmand! — kom frem — hvor er han da? (Gaaer uden for.)

B

Plume

Plume (til Kittmann).

Den Karl er vel tilbækket.

Kittmann.

Som sædvanlig, Hr. Ritmester, og saa er han egenfindig i hvieste Grad. Jeg troer det var bedre, man sendte ham til Regimentet. —

Plume.

Han har tient længe og meget brav; man maae bære lidt over med ham. Udskick maae han ikke, (det forstaaer sig! Men det har jeg heller ikke merket paa ham endnu, og jeg kender ham ret vel ved forskellige Leiligheder. Der skal en egen Maade til, at holde gamle Folk til Orden og deres Pligters Sagttagelse; det maae han lægge sig efter, min kære Kittmann. Det giver ham mere Ansæelse hos de Unge, naar de Gamle ere fornøjede med ham! — Og paa Hvervingen er Kauker meget brugbar; vist nok drikker han, men det kommer endnu af den gamle Elendrian. I fordom Tid var den den kækkeste, som drak de andre under Bordet.

Kauker

(Skriger stærkt udenfor).

Hvor har Fanden ham henne?

Plume.

Han er vist nok løbet fra ham. (leer) Nu kan han vel heller ikke tale med ham. (til Kittmann) See dog til engang.

Kittmann.

Strax.

(Løber hen til Døren; i det han lukker den op kommer Kauker ind med Rekruten ved Haanden, og skæder til Dagmesteren.)

Ottende

Ottende Scene.

De Forrige. Kauker. Rekruten.

Kauker (til Kistmann).

Er han alt der igien? (til Ritmesteren) Naa
 da, her bringer jeg ham. Er det ikke en deilig Karl?
 (Rekruten er vel stor, men har en daarlig Hals og et
 krunt Knæ.)

Plume.

So, saa deilig, at jeg ikke kan bruge ham.

Kauker.

Hvad! er han ikke større end jeg? (stiller sig ved
 Siden af ham, og vil maale sig med ham, men tumler saa,
 at Rekruten ogsaa tumler) Naa, saa staae dog!

Plume (leer).

Venene due ikke.

Kauker.

Jh, det skader ikke; des bedre sidder han til Hest.
 (fortrolig til Ritmesteren) Og kan det ikke være ander-
 ledes, saa lader Ritmesteren — knække det krumme
 Been, — og siden kurerer det lige igien — Saaledes
 har vi tidt baaren os ad.

Plume.

Nei, min kiere Kauker, Karlen nytter mig til
 intet; lad ham kun løbe, og læg han sig til at sove;
 jeg skal nok godtgjøre ham hans Udlæg.

Kauker.

Men, Hr. Ritmester — Karlen er jo god.

Plume (med det Gode).

Na, han veed ikke, hvad han gjør.

Kauker.

Troer De maaskee, at jeg er beskienket?

Plume.

Ikke beskienket, men drukken!

B 2

Kauker.

Kauker.

Na, det er ikke den første Karl, jeg har engageret — jeg veed vel, hvad — min — hvad min Skyl-dighed er. — Min hele Livstid har jeg ikke forsonet min Tjeneste — og jeg tiener 30 Aar — og har endnu aldrig været drukken i Tjenesten. — Det var —

Plume.

Første gang; ikke sandt? Vær stille, og læg sig.
(til Kittermann) Bring ham til Noe.

(Plume gaar.)

Niende Scene.

Kittermann. Kauker. Rekruten.

siden Korbøl.

Kauker.

Nu gad jeg nok vidst, — hvorfor den Karl ikke skulde due?

Kittermann

(viser ham Rekrutens flieve Hals).

Luk sine drukne Dine op. Karlen har en fliev Hals.

Kauker (seer paa ham).

Ja, Fanden tage mig! — Hvorledes har jeg overseet det? — (til Rekruten) Og I Dødsmer! hvorfor sagde I mig det ikke? — I maae dog — I maae dog vel vide bedre, hvad der skader jer, end jeg! Jo, jo! jeg skulde vel see ham paa Halsen. —

Kittermann (til Rekruten).

Gaae han kun, Landsmand. Vi kan ikke bruge ham.

Kauker.

Kauker.

Gaae Fanden i Vold! — og kommer han mig engang endnu — og vil engagere sig — saa slaar jeg Ribbenene itu paa ham, og siden duer han slet intet.
(Refruten gaaer.)

Kittmann.

Drif sig ikke fuld, og see bedre paa Folk.

Kauker.

Aa! De skal ikke — lære mig — at see.

Kittmann.

Kommer han engang endnu saadan hjem —

Kauker.

Hr. Vagtmester! Hr. Vagtmester! — Ritmesteren er — her igien. Nu har Deres Kommando Ende.

Kittmann (opbragt).

Troer I maaſtee, at jeg ikke nu ligesaa godt kan slaae Hovedet itu paa jer, som før?

Kauker.

Ho, ho! — De slaar ikke Hovedet itu paa en Muns — langt mindre paa saa gammel en Sol — dat — som jeg er.

Kittmann

(opbragt til det Yderſte).

Endnu eet Ord, I gamle Sviinhund! (løfter paa Stofken)

Kauker.

(fatter sig noget).

Hr. Vagtmester! — Jeg er en Mand.

(Korbel kommer ind over Larinen.)

Kittmann.

Hold Mund! — Har I hørt, hvad Ritmesteren har befaleet mig? Skal jeg bære jer op? — Liderlige Karl!

Kauher (opbragt).

Det har jeg nok hørt — det behøver han ikke at for — fortolke mig — han — nybagte Partrontaske! —

Kittmann.

Paa Diebliffet gaae, eller jeg skal vise ham Bei.

Kauher.

See han kun til — at — at jeg ikke viser ham Bei.

Kittmann.

Allomarsch! (Eger ham ved Armen og vil kaste ham ud af Døren.)

Kauher

(Slider sig løs, træder til Side, og trækker Sablen; men staaer saa, at Kittmann har Døren fri).

Gaae nu — eller jeg hugger Hovedet fra Kroppen af ham til en — Griis — Griisase — Vindbeutel! Saadanne Vagtmestere som han — finder man overalt. — Han — Pennefeerkommissar! — Skrive kan hver Dreng, — men riid først med saa lange som jeg — saa skal vi tales ved — han maae endnu gaae i Skole hos mig; — jeg var alt Husar — da han ikke var fød endnu. —

(I al den Tid, han taler, trækker Kittmann sig hen ad Døren til. Kauher tumler med blank Sabel ind paa ham, men stiller sig saaledes, at man ikke kan tage Sablen fra ham.)

Kerbel

(Som er gaaet imellem, og har holdt dem fra hverandre).

Befligtede Hr. Vagtmester! gaae De kun; jeg skal nok bringe ham til Hvile. — Gode Gud! De maae bære lidt over med ham.

Kittmann (i det han gaaer).

Wie kun! jeg skal nok finde dig!

Tiende Optrin.

Kørbel. Kautzer.

Kauker

(raaber efter Kittmann).

So! du skal nok finde mig! —

Kørbel.

Men, kiere Broer, kiere Broer! Lad det dog
være godt. Du gjør dig jo ulykkelig.

Kauker.

Men, kiere Broer — kiere Broer! — Du
er ogsaa en kier Nar!

Kørbel.

Oh nu, som du vil — kom kun med mig.

Kauker.

(Lægger Sælen paa Bordet, og vil sætte sig).

Nei, nu vil jeg først drikke. — Gaae hen og
hent Brændeviin. (vil give ham Penge)

Kørbel.

Lad kun være; jeg har endnu noget paa vores
Kammer; gaae nu med over.

Kauker.

Naa, saa gaae vi da — men kiere Broer! der-
som det ikke er sandt — saa hugger jeg dig til Bræn-
deviin.

(Kørbel tager Sælen af Bordet, og fører
Kauker bort, som knap kan gaae).

Ende paa den første Akt.

Anden Akt.

Theatret forestiller et Selskabs-Bærelse i
Rosenaus Huus.

Første Scene.

Rosenau og den gamle Prechtheim (siddet ved
venstre Side af Theatret, og spiller i Bretter). Philip-
pine, Plume og den unge Prechtheim (siddet
i Midten og spiller Tarock). (Ved højre Side sidder
Melinde paa en Sopha, og spiller l'Ombre med
Werten og Wengfort.) (I Fonden af
Theatret staar Tienere til Opvartning.)

Melinde (til Werten).
Tro De mig sikkerlig, jeg begynder aldrig paa et
Spil, uden at forstaae det.

Werten.
Det var en Erindring, som gierne kunde udeble-
ven; men den var ikke saa ilde meent.

Rosenau.
Ei noget alle.

Wengfort.
Det var jo til Deres Bedste.

Melinde (spodt).
I Spil er det vel, meget nødvendigt, at advare
for Ulykker!

Den

Den unge Prechtheim
(til Philippine, som hemmelig har spøget med Plume).

Saa spil ud!

Philippine.

De bliver uartig! — Farroct, Pagath, ultimo.

Den unge Prechtheim.

Det havde jeg ikke troet. — De vinder temmelig, naadige Frøken. Jeg ogsaa.

Philippine.

Det er mig meget ligegyldig.

Den unge Prechtheim.

Men nu var Ritmesteren Skyld i, at De gjorde ultimo.

Plume

(Kysker Philipppines Haand).

Den naadige Frøken spiller alt for godt, at man kunde vinde meget fra hende.

Philippine (om).

Na, smigre kun ikke; De har tabt med Billie.

Den unge Prechtheim

(vil kysse Philipppines Haand).

Eupido staaer os ret godt bi.

Philippine

(trækker Haanden tilbage).

Jeg troer knap, at han veed noget deraf.

(Plume og Philippine lee høit).

Rosenau.

Men det er ogsaa ret latterligt; en Eupido i Farroct-Kortet. Ha, ha, ha!

Den gamle Prechtheim.

Han hører igien godt.

(Alle lee.)

Wengfort.

Quatre Matadors. Cinq premiers.

Melinde (til Werten).

De gav Kortet.

Werten.

Jeg vilde ønske, at Deres Naade havde faaet dette Spil.

Melinde.

Det skulde paa min Ere have været mig ganske ligegyldig.

Rosenau.

Quatuor douze. Det har De fortient at ublees for, min unge Herre.

Den gamle Prechtheim.

Jh, saa hør dog engang ret! Præsidenten har ikke forstaaet det. Min Søn har døiet alt for vigtige Ting paa sine Reiser, at han skulde begaae saadan en Duf.

Rosenau.

Det skader ikke, lad dem kun støie; vi er jo imellem os. — Og det kan let komme sig, at man begaaer en Duf.

Den gamle Prechtheim.

Altid bedre!

Melinde.

Dette er den sidste Veet? — Godt — Saa meget taber jeg. (betaler og reiser sig)

Wengfort.

Vil De forlade os?

Melinde.

Jeg har ikke mine Tanker samlede ved Spillet i Dag.

Werten.

De er fortredebilig, naadige Frøken! Er jeg Nar-sagen?

Melinde

Melinde.

Var De det endog, saa havde jeg saa megen Leve-
maade, ikke at sige Dem det.

Plume

(Som har lagt Squaren, til Berten).

Spiller De ikke mere?

Berten.

Den naadige Frøken finder ikke lenger Fornøielse deri.

Plume.

Forgivet. Jeg har et Kort for mange.

Den unge Prechtheim.

Ah, det er alt for galt! Jeg har 12 Farrock!

Philippine.

Det er bedst, vi ogsaa holde op at spille, paa
det De ikke skal forvire Dem for meget.

(Hun reiser sig.)

Den unge Prechtheim.

Ja nu, da jeg har saa stort et Spil.

Plume.

Jeg er pligtig at godtgjøre Dem alt. Regn efter,
hvor meget De havde faaet til. (Sætter sig med Philip-
pine paa Sophaen)

(Den unge Prechtheim udregner imid-
lertid sin Gevinst.)

Rosenau.

Na, Værn! — J blive dog vel ikke Uvenner
for et Ords Skyld? — Min unge Herre, det maae
ikke fortryde Dem, naar man spørger med Dem.

Den unge Prechtheim.

Aa, Hr. Præsident! Jeg er intet mindre end vred.

Rosenau.

Saa spil da væk.

Den unge Prechtheim.

Frøkenen vil ikke. Skylden ligger slet ikke paa mig.

Rose-

Rosenau.

Jh, hun har nok Taalmodighed med Dem. Men
De maae ogsaa passe bedre paa.

Den gamle Prechtheim.

Det er ret en Jammer!

Wengfort.

Hr. Præsident! Jeg maae undskyldte Hr. von
Prechtheim. Frøken Melinde vilde ikke spille længer;
derfor holdt de ogsaa op her.

Rosenau.

Ah! det er en anden Sag.

(Betienterne sætte Stole og Borde i Orden.)

Den unge Prechtheim

(til Plume).

240 Points faaer jeg af Dem. (Sætter sig hos Phi-
lippine, som reiser sig og gaaer bort)

Plume.

Godt. Jeg skal paa Diebliffet betale Dem.

Wengfort

(til Philippine, pegende til den unge Prechtheim).

De var ikke godt samlede i Dag fra een Kant.

Philippine.

Hvem kan for det? Det gif Dem ikke heller
meget bedre. (pegende til Melinde)

Wengfort.

Det er sandt. Men havde jeg været Brazyen, saa
var Bordet endnu besat.

Philippine (spodsk).

Han har uden al Tvivl igien meget vigtige An-
liggender at besørge, siden han ikke er her.

Wengfort.

Som sædvanlig.

(Plume gaaer igien til Philippine, efter at han har
betalt den unge Prechtheim. Prechtheim vil
gjøre det samme, men Wengfort hindrer ham
deri,

deri, i det han indlader sig i Samtale med ham. — Melinde, som i denne Tid har talt med Werten, forlader ham med en foragtelig Mine, og gaaer hen til Bordet, hvor Rosenau spiller. — Werten sætter sig fortreidelig ned.)

Melinde.

Naa, mine Herrer? — Hvorledes gaaer det med Spillet?

Rosenau.

Jiler? Na, det er endnu ikke meget; det er først det femte Partie.

Melinde.

Hvem har da vundet?

Rosenau.

Saa? Naa, det glæder mig.

Den gamle Prechtheim

(meget hoit).

Frøken Melinde taler om Spillet!

Rosenau.

Ah! — det er strax ude.

Den unge Prechtheim

(som betragter Plume og er noget urolig, siger til Werten).

Hr. Fætter! Har Philippine længe været kiendt med Ritmesteren?

Werten.

Han har alt været her i 2 Aar paa Hverving.

Den unge Prechtheim.

Fordømt! — Med de Officerer! strax ere de kiendte. Men mig givr det vist ingen Skade; jeg har reist.

Wengfort.

De er meget lykkelig, naar De ikke frygter for Medbeilere.

Den unge Prechtheim.

Ganske vist. Jeg kan belee enhver; (viis gaae til Philippine) thi jeg har reist.

Werten

Werten

(holder ham tilbage).

Gjør Dem ikke for meget til af Deres Reiser. En Officer erfarer mere, end saadan en Grønskolling, som i et Aar forreiser en 6, 8000 Gylden med en dum Hovmester; og som ikke vide at nævne andre i de Stæder, hvor de have været, end de Banquiers, der har udbetalt dem deres Bøxer.

Wengfort.

Og de Leietienere, som har sagt dem, hvor mange Kirker og Tårne der ere i Wien.

Den unge Prechtheim.

Na, der er dog Forskiel paa. Officeren ligger i Kasernerne, og jeg har altid logeret i de fornemste Vertshuse, hvor jeg har kunnet gjøre Kiendskab med Folk fra alle Verdens Kanter, og man har seet mig med Fornærmelse overalt.

Werten.

Ja, fordi man har gjort sig lystig paa Deres Pung. Jeg har selv paa min sidste Reise igiennem Wien seet to slige Figurer. Hovmesteren var en Stud, og den unge Herre en Kalv. De toge altsaa fra Wien, og havde ikke seet andet, end St. Stephanskirken, Radebanen, og saa videre.

(I denne Tid taler Melinde sagte med Rosenau, og peger paa Philippine, som bestandig taler med Plume.)

Rosenau (til Plume).

Naa, Hr. Ritmester! fortæl os dog noget Nyt.

Plume.

Jeg veed intet synderligt.

Den gamle Prechtheim.

Men en Officer veed dog vel noget.

Melinde

Melinde

(gaaer til Plume).

Fortæl os noget om Batallier.

Philippine (for sig selv).

Hvilken Nødsgierrighed!

Melinde (til Plume).

J hvor mange har De vel allerede været?

Plume.

Jeg har bivaanet den hele sidste Krig; de 18 Maaneder undtagne, da jeg var fangen.

Melinde.

Na, fortæl mig dog noget om, hvorledes det gaaer til, naar man saadan er fangen. Det maae dog være ret gyseligt —

Philippine

(for sig selv fortredelig).

Seg maae briste!

Plume.

Beskrivelsen derom er ganske kort. En Officeer har i den Station, hvor han er, sin fuldkomne Frihed; han lever for sine Penge saa bekvemt, som han efter hans Omstændigheder kan indrette det, og har ingen anden Tjeneste at gjøre, end at modtage sin Gage og at qvittere derfor.

Melinde.

Jh, det er jo ret skönt; jeg vilde paa den Maade heller være fangen, end ved Armeen. Der er man dog i det mindste fri for, at blive skudt ihjel.

Plume.

Jo, jo; De er ikke den eneste, der tænker saa, naadige Frøken. Jeg har kiendt de Officerer, som inderlig har ønsket sig, at blive fangne paa en let Maade.

Melin-

Melinde.

Nu forundrer jeg mig ikke mere over, at have hørt saa mange rose det, at være Krigsfange. Var jeg en Officerstrue, saa maatte min Mand ogsaa lade sig fange, og siden reiste jeg hen til ham. Paa den Maade fik jeg fremmede Lande at see.

Plume.

Men Deres Mand og De vilde kun have liden Vre deraf.

Werten.

(Som i denne Tid har talt med den unge Prechtheim, stöder sig fra ham, og kommer til Philippine, som er fortredelig over Melindes og Plumes Samtale).

Min Fætter gjør sig forkræffelig til af sine Reiser.

Philippine.

Ja, det var bedre, om han ikke havde reist; han var tilforn ikke meget behagelig, og nu er han aldeles utaalelig.

Werten.

Saaledes gaaer det med mange flige unge Her-
rer: de føre, som oftest, intet uden Ubefindighed til-
bage. De reise som Døsmere, og komme igjen som
Narre.

Wengfort

(Som imidlertid har talt med den unge Prechtheim).

Hører De ogsaa til denne Klasse?

Den unge Prechtheim.

Til hvilken Klasse?

Wengfort.

Til de Forreistes.

Den unge Prechtheim.

Det forstaaer sig, og det i høj Grad. Jeg har været omkring i hele Tydssland, ogsaa i en Deel af Polen.

Weng-

Wengfort.

Na, der kan man alt lære noget.

Plume

(til Werten, pegende paa Melinde).

Broer! Frøkenen er ganske militair.

Werten

(til Melinde).

Hvor var jeg lykkelig, om min Uniform stod
Dem an!

Melinde.

Paa Uniformen er der intet at sætte ud.

Werten.

Men paa mig?

Melinde

(meget spids).

Maaskee, og maaskee ikke.

(Plume sætter sig paa Sophaen hos Philippine, den
unge Prechtheim stiller sig lige over for Rosenau,
og Wengfort spadserer.

Werten.

Hvorledes? Er jeg da paa een Gang bleven Dem
saa forhadet?

Melinde.

Hr. v. Werten! Lidenne forandres. Tilforn, da
jeg ønskede at see Dem oftere, besøgte De mig kun
for Tidsfordriv. Nu gjør De lidt mere af mig for
min Arvs Skyld.

Werten.

Jeg sværger — —

Rosenau.

Ha, ha, ha! i Dag kan De slet ikke vinde.

(Rosenau seer sig omkring, og bliver den unge
Prechtheim vaer. Han leder efter sin Datter,
og da han seer, at hun sidder med Plume paa
Sophaen, viser han sig lidt fortreddelig, staaer
op, og gaar til dem).

Maa, Hr. Ritmester! De vilde jo fortælle os noget.

C

Weng-

Wengfort

(kommer i Kaff med Rosenau).

Jeg skal fortælle Dem ret noget vigtigt. Kaptein Werten har i Dag hængt den unge Siegertsheim Soldaterkaarden om.

Den gamle Prechtheim.

Min Myndling?

Rosenau.

Det glæder mig. Hvor har han da gjort af den?

Wengfort.

J Hververhuuset.

Rosenau.

Sh! han skalde bære den paa sig. (til Werten).

Jeg ønsker Dem til Lykke.

Den gamle Prechtheim.

Men Familien! —

Rosenau.

So, jo! den kommer ret i Anseelse. (til Werten)

Naar fik De den?

Werten.

J Estermiddag.

Rosenau (bukker.)

Maae man spørge om Marsagen?

Werten

(noget fortredeelig).

Fordi han har tabt sin hele Formue.

Rosenau.

Na, gjør Dem kun ikke fattigere end De er. De har overflødig at leve af. (til den gamle Precht.) Men hvorfor skalde jeg blive fortredeelig derover? Det burde jo glæde Dem, naar en Indsødt gjør Lykke. Tilstaae det kun, der er lidt Misundelse med iblandt, at Deres Søn ikke er saa brav.

Den

Den gamle Prechtheim.

Nei paa min Vre om der er; jo, det er en rar
Lykke!

Rosenau.

Vil De da, at han paa een Gang skal blive Feldt-
marschal? Det er nok for det første, at han er kom-
men saa vidt; det øvrige finder sig vel ogsaa. (til
Philippine) Har du hørt det? Det er ret noget Nyt.
Ogskaa Kaptain Werten til Lykke; han har faaet en
Orden.

(De lee alle)

Den gamle Prechtheim.

Det tænkte jeg nok. — (meget hoit) De har
atter hørt feil, Høiædle Herre! Der er ikke tænkt paa
nogen Orden. Min Weyndling er bleven Soldat.

Rosenau.

Siebertsheim? — Ja det er noget andet. (til
Wengfort lidt Rømsk) Men hvorfor taler De ogsaa
saa utydelig, at man ikke ret kan forstaa Dem! Jeg
hører dog ellers hvert Ord!

Wengfort (for sig selv).

Saa stet som mueligt.

Rosenau.

Uh, uh, Hr. Borgermester! Det er en forbandet
Streg!

Den gamle Prechtheim.

Vist nok!

Wengfort.

Men hvad skulde han vel tage sig for, nu han
har intet mere at leve af?

Den gamle Prechtheim.

Han har nok at leve af. For at forbedre ham,
har man foregivet, at hans Formue var tilsat.

Werten.

Vil De da have ham fri igien?

Den gamle Prechtheim.

Na ja, De beviser mig derved det største Venſkab.
Omkoſtningerne ſkal alle blive betalte.

Werten.

Der er intet at betale. De maae giøre Forſkiel
paa Officerer. Jeg er ikke af det Slags, der søger
at berige ſig ved ſlige Tilfælde. Min Monarks Be-
ſaling er: at handle retſkaffen og vores Armee til For-
deel, og herved troer jeg at opfylde begge Dele.

Den gamle Prechtheim.

Naa, jeg takker Dem da underdanigſt, Hr. Kap-
tain. Men det ſkader ikke, at De tar ham lidt i
Skole; han maae ikke ſtrax vide Sandheden. Behold
De ham kun i nogle Uger.

Werten.

Ikke længer end til i Morgen. Troer De, vi
ere her for at tiene Deres vanartige Værn til Hof-
mestere? — Opdrag De dem ſelv bedre. — Et herligt
Erempel for Borgerſkabet, naar Raadets Lemmer ikke
forſtaaer Opdragelſen!

Wengfort

(til Roſenau).

Har De forſtaaet det?

Roſenau.

Han har fuldkommen Ret.

Wengfort.

Ikke ſandt?

Roſenau.

Paa den Maade kunde enhver blive Soldat, naar
han om et Par Timer kom paa fri Fod igien!

Weng-

Wengfort.

Men han lar ham dog fare igien.

Rosenau.

Saa? — (sagte til den gamle Prechtheim) De
veed dog vel, hvad Brug er i flige Tilfælde?

Den gamle Prechtheim.

Han vil jo ikke have noget.

En Tiener

(til den gamle Prechtheim).

Vognen er der, naadige Herre!

(Gaaer.)

Philippine

(for sig selv om Prechtheim, som i den Tid
har staaet hos hende).

Gud ske Lov, at jeg bliver af med dette Menneske!

Den gamle Prechtheim

(til hans Son).

Frig! saa vil vi da gaae!

Rosenau.

Oh! saa bliv dog lidt endnu.

Den gamle Prechtheim.

Det er sidst paa Ugen, saa er der altid meget at
afgiøre.

Rosenau.

Hvorfor først i næste Uge? — Kommer De
ikke til os i Morgen?

Den unge Prechtheim

(kysker Philippines Haand).

Seg onsker Deres Naade en god rolig Nat! De
er dog ikke mere vred?

Philippine (meget ventlig).

Nei, aldeles ikke. (for sig selv). Jeg er glad, at
han gaaer.

Den unge Prechtheim

(ser sig selv).

Det tænkte jeg nok, at hun ikke lod mig gaae
uforsønet bort.

(Eager Afsked med Melinde og Werten).

Den gamle Prechtheim

(til Rosenau).

Sov vel!

Rosenau.

De kommer da i Morgen?

Den gamle Prechtheim (hoit).

Ja, ja!

Den unge Prechtheim

(til hans Fader).

Papa! Jeg er færdig!

Den gamle Prechtheim.

Naa da — — Hr. Kaptain, jeg takker Dem
endnu engang.

Werten.

Dersom min Migt ikke havde krævet det, saa
kunde De ikke takke mig. — I Morgen tidlig sender
jeg ham hjem til Dem.

Den gamle Prechtheim.

God rolig Nat allesammen. (til Rosenau) Na,
bliv dog der, Hr. Præsident!

Rosenau.

Jh, lad mig kun gaae. Vener De, jeg staaer
fra mine Humsrettigheder?

(Rosenau, den gamle og den unge Precht-
heim gaae).

Anden Scene.

Philippine. Plume. Melinde Werten. Wengfort.

Wengfort.

Harde Siegertsheim ladet sig forblinde af den vindige Lord, saa var han ikke sluppen saa let.

Philippine (sagte).

St! — De kommer i Unaade for Livstiid (vægende til Melinde).

Wengfort (ogsaa sagte).

Det er nu saa min Feil; — saa meget mueligt at quæle Narre, for derved at tiene fornuftige Folk.

Melinde

(Opbraagt over Wengforts Tale, siger ivrig til Werten, som igien vil indlade sig i Samtale med hende).

De har alt hørt min Erklæring, og derved bliver det for bestandig.

Werten.

Froken! hør mig kun et Dieblif, og saa haaber jeg, De lader mig vedersfares Ret.

Melinde (spodsk).

Gjør Dem ingen Uleilighed!

Werten.

Nei; De maae høre mig.

Melinde (bestandig spodsk).

Maae jeg, saa er jeg tvungen dertil.

Werten.

Saa De maae, for at retfærdiggjøre mig i Deres Dine. De beskylder mig for, at jeg kun elsker Dem for Deres Formue? I hvem der saa opdigter dette — saa understaaer jeg mig dog at sige reent ud, at den vist selv har slig Hensigt, for at faae Dem til

at glemme mig. Hør min Beslutning. Jeg vil een Gang for alle frastge mig alle mine Rettigheder til Deres Formue. Handle dermed, ogsaa efter Deres Død, — efter eget Godtbefindende. Jeg vil ikke vide, at De eier det mindste. End ydermere forskriver jeg Dem i min Levetid aarlig 1000 Dukater til Deres Behag, og efter min Død min hele Formue. Kan dette nu overtyde Dem om, at jeg handler uegennyttig?

Melinde (seer paa Uhr).

Klokken er i Sandhed alt $\frac{3}{4}$ til 8. Om et Kor-teers Tid kommer min Vogn. (vender sig fra ham til Plume) Hr. Ritmester! har De alt afslagt deres Gra-tulation? — Frøken Philippine er den unge Prect-hjems forlovede Brud.

Philippine (for sig selv).

Fordømte Gladder! — (til Plume) Der er endnu langt frem.

Melinde (voder).

Hele Byen veed det dog alt.

Wengfort.

I Byen høres mange Slags Historier omkring. F. Ex.: Man siger, at Lord Brazen er dette Karhun-dredes største Vindspiller, og at han kun lever af den Brandkat, han kan drive ind hos Gruentimmer; men De troer det ei; ikke sandt?

Tredie Scene.

Rosenau. De Forrige.

Rosenau.

Naa, Hr. Ritmester! Altsaa om det sidste Slag.
— Vi vil sætte os ned. Hei! (En Diener.)

Weng-

Wengfort.

Derom kan jeg give Dem Efterretninger.

Rosenau.

Nei, nei! jeg vil nok høre det af en Husar.

Wengfort (til Werten).

Denne gang kan jeg ikke frelse ham.

Rosenau.

Begynd da — jeg hører alt for gierne fortælle om den sidste Krig; der saae man dog Blod, men i den forrige gjorde man intet, uden marscherede frem og tilbage.

Plume.

De har Ret; i de første Aar havde vi næsten hver Brøddag en Bataille.

Rosenau.

Saa stor som en Bouteille? Men der gives forskellige Bouteiller; i min Kielder ere de temmelig store. Naar de lignede dem, saa havde de ikke Aarsag at klage. Og overalt veed man jo vel, at alting er dyrt til Feldts; det maae man forestille sig. Vi har saa gar her fornummet til Krigen paa Brødet: det var en stor Deel mindre end ellers. (alle begynde at lee høit) Naar, hvad leer De af? — Det er jo slet ingen Under; naar alting bliver slæbet til Armeen, saa maae det vel blive dyrt.

Plume

(sagte til Philippine).

Jeg veed ikke, hvad han vil; jeg har jo slet ikke talt om dyr Tid.

Philippine.

De maae tale høiere, ellers forstaaer han Dem ikke.

Rosenau

(noget opbragt til Philippine).

Du veed du det vel igien bedre; den gang var du først 7 Nat gammel; hvad veed du deraf?

Plumme.

Førlad mig, Hr. Præsident! Frøkenen siger Dem ikke imod.

Melinde

(spødt for sig selv).

Det troer jeg; hun har andre Hemmeligheder.

Rosenau.

Na, hvad har De da ellers at tale om? —
 Hvoiledes fikker det sig, Hr. Ritmester, at give sig af med et Fruentimmer, naar man taler om Krigen! — Krigen er saa alvørlig en Sag; og slige Kreaturer kan jo ikke engang tænke, langt mindre tale alvørlig. De har intet andet end Narrerier i Hovedet. Var jeg General, saa maatte ikke en eneste Soldat omgaaes Fruentimmer. Thi naar han kommer for Fienden, tænker han paa de Affædstaarer, hans Skionne har fældet; Hiertet bliver tungt; han lar Fienden være hvor han vil, og bliver en Kujon for at kunne komme til hans Kiereste igien uden Blesurer. Fruentimmer ere paa min Stiel ret en Pest for Soldater!

Melinde.

Det er godt, at De har intet at befale. De bage det vel saavidt, at ingen blev mere Soldat. Ere da Soldater ikke ogsaa Mennesker? Det var herligt, skulde en Soldat ikke tænke paa andet end Krig. Paa den Maade blive de jo hardede imod al menneskelig Følelse, og tilsidst lignede de mere Jagthunde, som

som man ikke kan bruge til andet. — Da først lærer man at kiende en Soldats Værd, naar han i et Dødsblik maae lade Kone, Børn, Venner og Formue staae tilbage, for med Livsfare at opfylde sin Pligt.

Philippine (for sig selv).

Det var vel talt!

Plume (til Metinde).

Frøken! De taler som en Engel! De Militaire maae være Dem meget forbundne, da De forsvare dem saa vel.

Werten (til Wengfort).

Fornemmelig Brazen!

Rosenau (til Plume).

Hvad har De nødig at forsvare dem? Ingen vil tvivle paa, at de jo har gjort deres Pligt. — Men om det sidste Slag —

Plume.

Dette Slag, Hr. Præsident, var saa herligt et Slag, som man kun kan ønske det; men vi vare alle saa forhoppede paa Seieren, at vi slet ikke tænkte paa Slaget. — Det er alt hvad jeg veed om Sagen: Vores General befalede os at slaae Fienden, og det gjorde vi. Havde han havt lyst at befale det endnu engang, saa havde vi ogsaa gjort det igien.

Rosenau.

Na, jeg havde befaleet det to gange endnu.

Werten.

Det er ret en Hugaf bag Rakkelovnen.

Wengfort.

Som Wischeltene i Almindelighed pleie at være.

Philippine (til Plume).

Min Faer vilde blive en meget fyrrig General.

Rose-

Kosnan.

Ei, hvad fire! — Man maae smedde, mens Jernet er varmt. Du forstaaer dig meget paa Krigen. Naar Fienden er i Konfusion, maae man ikke give ham Tid til at komme sig igien.

Plume.

Frøkenen siger —

Kosnan.

Jh, hvad hører De dog altid efter Frøkenen. — Det stikker sig ikke for en Soldat, at høre efter Fruentimmer, naar man er midt i Slaget. En Soldat og et Fruentimmer passe saa lidt sammen, som en Tyrk og en Allongeperuque.

Melinde.

Alt igien?

Fjerde Scene.

De Forrige. Brazen.

Wengfort

(til Werten, i det han bliver Brazen vaer).
Der har vi ham! Nu vil det begynde at blæse!

Brazen

(i det han kommer ind).

Votre Serviteur treshumble, og saa videre. — Jeg seer, de ere alle vel, det glæder mig. (De staae alle op) Na! deranger dem ikke! (Til Melinde, som han kysser paa Haanden) Deres underdanige Tiener. Er Tid den bleven Dem lang?

Melinde (meget glad).

Det glæder mig mangfoldig at see Dem, kiereste Lord! — Men De har ladet os hie længe. (Seer paa Uhr) Klokken er strax aatte.

Bra-

Brazen.

Jeg beder meget om Forladelse. Jeg havde 24 Rekruter paa Halsen af mig; de har opholdt mig lidt.

Werten

(for sig selv, bidende).

O Windmagger over alle Windmaggere!

Melinde.

24 Rekruter! det kan man kalde Lykke.

Wengfort (spodst).

Nu forundrer jeg mig ikke mere over, at Siegertsheim skulde blive Premierlieutenant. Ganske vist for at transportere dette Mandskab.

Werten (til Brazen).

De har altsaa været meget lykkelig i Eftermiddag; thi een af Deres Underofficerer beklagede sig for mig i Morges, at De allerede i 10 Dage ikke havde faaet een Mand.

Brazen.

Hvis jeg ikke alt havde sendt dem bort, skulde jeg lade dem føre frem. Den dumme Dievel af Underofficeer! det var vist Lakonisk! En eenfoldig Stakkel, som ikke tænker videre, end han seer, og stier ikke flækker sig for mig. Hans Broer, Hans Lakonisk, var en brav Dreng. Den gode Karl blev i den første Bataille imod Franzoserne skudt fra mig paa min venstre Side. Jeg erindrer mig endnu ret vel, at han paa samme Dag bar et blaat Baand om Hatten, og da han faldt, fandt man en vestphalsk Skinke i hans Lomme.

Rosenau.

Om Forladelse, Hr. Kaptajn! greb De Franzoserne an, eller greb Franzoserne Dem an?

Bra-

Brazen.

Franzøserne gribe os an! Fordømt! Herre! Hvem kunne drømme om, at Franzøserne torde angribe os først? — Nei, min Herre! vi greb dem an, den — — jeg har Marsag at tænke paa den Dag; thi jeg forsvarede mig paa samme ganske allene over i en Time mod 6 Kavallerister, og gjorde dem alle til Fanger.

Wengfort.

Jeg haaber da, at alle disse 6 Kavallerister løbe godvillige efter Dem?

Brazen.

Samme Dag bleve ogsaa 22 Heste Stødte ihjel under mig.

Werten.

Og De stod ved Infanteriet?

Brazen.

Ja, jeg var Flygeladjutant.

Werten.

Saa maae De have reden forbandet stærk til.

Brazen.

Ja, jeg har ogsaa egentlig vunden Bataillen; thi den hele venstre Fløi havde allerede retirert i 12 Timer, og jeg bragte dem igjen i Orden.

Melinde.

Det kan man kalde Meriter!

Plume.

Maaskee reed De paa 12 Heste tillige, som hiin engelske Verider?

Brazen.

Hvad meener De, mine Herrer! jeg siger Dem, de bleve alle qvæstede af Kanonkugler; 6 undtagne, som jeg sporede ihjel.

Weng-

Wengfort

(spodst til Plume).

Det er Lord Brazen!

Brazen.

Ja! (til Plume) Upaatrivolelig har De hørt tale om den Lord Brazen, der, som engelsk Minister, har stiftet den sidste Fred imellem Persien og China? Det var min Onkle.

Melinde

(spodst til Philippine).

Hvad siger De om den Familie?

Philippine

(i samme Tone).

At jeg undrer mig over, at Lord Brazen ikke er bleven i Engelland.

Rosenau

(til Brazen).

Hvad var det, De sagde om Persianerne?

Brazen

(meget høit).

At min Onkle stiftede Freden imellem Persien og China.

Rosenau.

Men jeg har hørt, at Chineserne i mere end 300 Aar ikke har havt Krig.

Brazen.

Ah! De hører jo ikke vel.

Plume (leer).

Deres Hr. Onkle maae altsaa have været meget ung som Minister i China.

Brazen.

Men, mine Herrer, og saa videre; vil De ikke spille?

Melinde.

Min Bogn er vist alt kommen.

Bra-

Brazen.

Na! spil endnu et Partie Triffler.

(Brazen og Rosenau gaar til Bretspillet.)

Wengfort (spodsk).

For Lord Brazen maae alle krybe i Skul, ogsaa Ritmester Plume.

Brazen.

Franz Plume? — O du gode Dreng! hvor mangen en Flaske Vin har jeg stult ud med dig! Hans Søster har givet sig med en Borgemeister i Köln, og hans Broder er Skibskaptajn i Holland; jeg passerte Linien med ham. (til Wengfort) Kiender De ham? Lever han endnu?

(Alle lee heraf.)

Philippine.

Ja, Hr. Kaptajn; og her har jeg den Ære at fremstille ham for Dem.

Brazen

(studser lidt).

Det er ikke ham jeg mener.

Plume.

De har taget Feil, min Skat! — Jeg kan sige Dem, min Familie er ikke mindre end saa adspredt, som De behager at erindre; og uden for min Familie har jeg endnu aldrig hørt tale om en Plume.

Brazen

(noget slaaet).

Da har jeg dog tilforladelig kiendt een. Og jeg har ogsaa Aarsag at erindre mig ham; thi da vi løb ud af Maltha, strandede vores Skib; vi to reddede os allene paa en Mast, og bleve efter 3 Dage kastede til Den Cyprus. Vi udsted meget paa denne ubegvemme Fart.

Plume.

Plume.

Det kan man forestille sig. Jeg var vist sultet
ihel.

Brazen.

Det var vi vist ogsaa, dersom vi ikke i en Hast
Harde faaet fat paa nogle Pund Tvebakker. (til Melinde)
Skal vi kjøre?

Melinde

Dersom min Vogn er der —
(Philippine ringer).

Werten

(til Melinde).
Naadige Frøken! tillader De mig at følge Dem
hjem?

Melinde

(pegende paa Brazen).
Jeg har alt Selskab.

Werten.

Fatter De ingen anden Beslutning?

Melinde.

J Dag ikke.
(Tjeneren kommer ind).

Philippine.

Er Frøken Melindes Vogn der?

Tjeneren.

Jo!

Melinde.

Vel vel, Frøken Philippine! (koster hende) Jeg
lader Dem blive i et behageligt Selskab.

Philippine.

Og De gaaer i et meget behageligt Selskab.

Melinde.

Mine Herrer! jeg er Deres Tjenerinde.

D

Wer.

Werten.

Naadige, Frøken!

(bøder Melinde Haanden).

Melinde

(afslaaer den).

Det er alt godt. — Lord Brazen!

Brazen

(som imidlertid har spillet i Brettet med Rosenau).

A ha! — Gaaer vi? — Du strax!

(bliver ved at spille).

Wengfort

(til Werten, som er nedslaaet over Melindes Opførsel).

Trøst Dem, jeg skal have Dem lidt. (til Melinde)

Frøken! De maa tage mig med i Deres Bogn, jeg kan ikke hjælpe Dem; jeg er for træt til at gaae.

Melinde (foretredelig).

Forlad mig — — med to Officerer —

Wengfort.

Giv det mindre Ofsigt, end med een allene.

Kom De kun!

(han tager hende med Gvælt ved Haanden).

Brazen

(tager hende ved den anden Haand).

Mine Herrer, og saa videre, Vorre Serviteur
treshumble!

(Gaaer songende bort med Melinde. Rosenau følger Dem).

Femte Scene.

Werten.

Plume. Philippine.

Philippine.

Hun blev narret!

Plume.

Det er en vederstiggelig Karl! Frygt ikke, Bror!
Melinde kan umulig giøre sig med den Nar.

Werten

Werten.

Men du seer jo paa hendes Opførsel, at det er hendes Alvor.

Plume.

Hun forstiller sig kun, for at gjøre dig saa meget mere begierlig.

Philippine.

Jeg troer snarere, at det er hendes Alvor. Hun vil haave sig over den koldfindige Opførsel, Kaptainen har yttret mod hende en Tid; thi den gang ønskede hun sig hans Haand. Og den Stoltthed, at komme ind i en stor Familie, forfører hende aldeles.

Werten.

Jeg frygter kun, at hun bedrager sig!

Plume.

Taalmodighed. Vi omvender hende vist.

Philippine.

Smigre Dem ikke med for meget Haab. Fruentimmerne ere egenfindige.

Plume.

De ogsaa, deiligste Philippine?

Philippine.

Jeg har ogsaa min Deel deraf.

Werten.

Men til din Fordeel.

Plume.

Det tvivler jeg paa. Hun vil ikke troe, at jeg smigler hende; jeg har allerede anvendt alting, for at overtyde hende derom.

Werten.

Det er alt Haab nok, naar et Fruentimmer tvivler om Gienfærdighed: det Tegn, at hun ønsker den, for at kunne overgive sig.

Plume (til Philippine).

Er det sandt?

Philippine (forvirret).

Kan jeg vide, hvorledes andre tænke?

Plume.

Lad andre tænke som de vil, og svar De kun for Dem selv.

Werten.

Zwivler De f. Er. paa, at den unge Prectheim elsker Dem?

Philippine.

J Sandhed ikke et Dieblif.

Werten.

Altsaa er min Sars rigtig. Tøv ikke, Frøken! tilstaae Deres Kierlighed for Ritmesteren.

Philippine.

Saa strax? Mine Herrer! De kan ret godt løbe Storm; man seer nok, at De kommer fra Feldreen. Strax, som det falder Dem ind, skal man give sig, da De dog ikke har ladet Dem merke med det ringeste i Forveien. — Jeg hører min Faer kommer — Tag Dem endnu vare for ham, og søg først at vinde ham.

Siette Scene.

De Forrige. Rosenau.

Rosenau

(i det han kommer ind).

Det er sandt! Captain Brazen sladdrer bestandig; men mig synes, han vreed sommetider ikke selv hvad han siger; og Frøken Melinde lader til, at være lidt forløst i ham. (til Werten) Har De ikke merket det?

Wer=792

Berter:

(sukker, for sig selv).

Jeg merker det, desverre, alt for meget!

Rosenau.

Jo, jo, saadan gaaer det. — Men De var jo engang en stor Tilbeder af hende; hvorfor slipper De hende da nu, da hun har saa mange Penge?

Berten

(med en tvungen latter).

Den gang saae De kun ilde.

Rosenau.

Jh, hvorfor drille? Det er ikke kiont; man maae ikke drille noget Fruentimmer. (seer sig om efter Philippine, som taler med Plume. For sig selv:) Den Ritmester henger bestandig over min Datter, han vil vist ogsaa drille hende! jeg maae kun rive hende ud af hans Klør. (til Plume) Na, Hr. Ritmester! vi slap for — vores Discours. Har De aldrig været blesseret?

Plume

(for sig selv).

Gid du var Fanden i Vold med dine Spørgs-

maal! —

Rosenau

(hvissler til Philippine).

Philippine (for sig selv).

Hvorledes falder han nu paa det?

(Gaaer nedslaaet bort, men seer sig endnu engang om til Plume.)

Plume.

De forlader os, Frøken?

Philippine.

Jeg maae!

(Gaaer bedrovet bort).

Syvende Scene.

Plume. Werten. Rosenau.

Rosenau.

Vi vil sætte os ned. (til Werten) Naa, hvad tænker De om Kaptainen og Melinde?

Plume (for sig selv).

Nu har han intet mere at spørge mig om, den gamle Gladderhank!

Werten

(raaber meget høit).

Jeg kan ikke erklære mig heri; han er min Kammerat; min Meening maatte altid holdes for partisk.

Rosenau.

Paa den Maade veed jeg ligesaa meget som før. — Mine Tanker ere: hun skulde lade ham fare. Hun har nu en anseelig Formue, og behøver ikke paa Lykke og Fromme at ægte en Officer.

Plume.

Hvorfor? Det er jo dog en herlig Ting at være Officersfrue.

Rosenau.

Ja! især naar der er Krig! —

Plume.

Som jeg seer, er De meget imod Givtermaal med Officerer, og dog er De saadan en Soldaterven. De gav vel heller ikke Deres Datter til en Officer?

Rosenau.

Jh bevare os vel! — I al Evighed ikke.

Plume (for sig selv).

En herlig Trøst for mig! (til Rosenau) Men hvorfor ikke? Man finder iblandt Officererne de retsfasteste Mænd.

Rose:

Rosenau.

Alt det vil jeg troe. Jeg har intet at udsætte paa nogen Siel. Enhver Svigersøn, som min Datter vælger, er god for mig; kun ingen Officeer. For jeg har saa mine Aarsager.

Plume.

Men hvad er det da for Aarsager?

Rosenau.

Min Datter er det eneste Barn. Jeg vil beholde hende hos mig; men med Officererne er det saa sin Sag. — De seie for meget omkring; min Datter maatte da reise, Gud veed i hvad for Lande; jeg hørte vel sommetider i et heelt Aar intet om hende. Det vilde ret behage mig paa min gamle Alder, hvor jeg skulde vente at have min Glæde af hende! Nei! her kan hun ægte hvem hun vil; jeg lader hende have sin fri Willie, og tvinger hende aldeles ikke. Men her maae hun blive. Hun finder nok en Mand, det frygter jeg ikke for.

Plume.

Ja, det troer jeg gierne, (for sig selv) Det var tydeligt nok! Mere kunde han ikke have sagt! —

(Reiser sig urolig).

Rosenau.

Maa, hvorfor bliver De ikke siddende?

Plume

(seer paa Uhr).

Vi vil ikke opholde Dem længere, det er alt sildig; jeg er ogsaa lidt træt af Reisen, og vil gierne lægge mig. — Jeg ønsker Dem en god rolig Nat.

Berten.

Hr. Præsident! jeg er Deres ærbødige Tjener.

Rosenau.
 God rolig Nat, mine Herrer! (til Plume) Naa,
 Hr. Nitmester, giv os oftere den Vere!

Plume.
 Hiertelig gierne.

Werten (noget sagte).
 Min gode Samle, har kommer vist oftere end
 du skiotter om der.

(De gaae, Rosenau vil gaae med.)

Plume.
 Na jeg beder, bliv dog.

Rosenau.
 Kun til Trappen.

Werten.
 De behøver ikke at vise os Veien; vi vide den
 meget godt selv.

(Plume og Werten gaae hastig bort, Rosenau gaaer
 med til Døren, men kommer strax tilbage).

Ttende Scene.

Rosenau (allene)
 (i Døren til en Diener).

Min Datter skal komme til mig. — De
 løbe som Skræddere. — For mig gierne. Vil de
 ikke lade dem følge, saa kan de lade det være; jeg vil
 ikke brække Halsen for at tiene dem. — (spodst) Nit-
 mesteren er træt af Reisen! — Du Skielm! — Var
 kun min Datter bleven længer, saa havde han vist ikke
 tænkt paa Træthed! — Ih, ih! hvor fiin! — Han
 har vist Tanker til hende; men jeg troer jeg lod ham
 vide, at der bliver intet af. — Han blev ogsaa der-
 over

over paa eengang træt. — Nei, nei, unge Herre, der bliver inret af! — Min Datter lader ogsaa til at være forlibt. — Fanden har altid haadt dem sammen; — men jeg skal nok sætte en Pind derfor.

Tiende Scene.

Rosenau. Philippine.

Philippine.

Hvad befaler Papa?

Rosenau.

Hør, mit Barn, i Morgen maae du staae meget tidlig op; Klokkeren 5 skal du føre ud paa Landet, og lade alting gjøre i Stand; paa Tirsdag kommer jeg efter med begge Prechtheimerne, og saa kan du sige din Beslutning. Siden vi har 4 Ugers Ferier i Naadet, saa vil jeg blive der den Tid over, og du skal gjøre mig Selskab. Kom endnu ind til mig førend du lægger dig; jeg vil give dig et Brev med til Forvalteren, paa det du kan føre, førend jeg staaer op.

Philippine (for sig selv).

Det er en herlig Streg. (til Rosenau) Men hvorfor skal det skee saa tidlig? Kunde jeg ikke føre i Morgen Estermiddag henimod sex?

Rosenau.

Nei. Du maae endnu sende mig Hestene tilbage i Morgen.

(Gaaer hen til sit Værelse.)

Philippine.

Jeg tør ikke sige ham imod, ellers merker han min Hensigt.

Tiende Scene.

Philippine (allene).

Han har lagt Mærke til min Kierlighed! —
 Han søger at forhindre den! — Ja, upaatvivlelig.
 — Hvorledes skal jeg komme til at naae mine Øn-
 sker? — Ritmesteren forsikrer mig om sin Kierlighed!
 — Men kan jeg ogsaa troe ham? — Han er Soldat,
 og hvor mange Piger ere der ikke alt førte bag Lyset!
 — Det beroer heller ikke allene paa ham; han maae
 først spørge sin General, om han tør giøre sig! —
 Var jeg imidlertid kun forvissret om, at han elsker
 mig! — Ja, men min Fader! — Han tvinger mig
 vist ikke, men til en Officeer giver han mig heller ikke.
 — Alle disse Omstændigheder vil ikke forunde mig
 Svøn! — O! hvad er dog et Fruentimmer et een-
 foldigt Kreatur!

(Gaaer ind i Rosenaus Værelse).

Ende paa den anden Akt.

Tredie

Tredie Akt.

Skuepladsen er som i første Akt.

Første Scene.

Kauker (allene).

(Kommer ind uden Hat og Sabel, Pelsen hænger over
Brykset og Haaret omkring Hovedet).

Først 5, og alting sløret ud? — De lure vist
paa noget. — Men jeg kan ikke hitte min Sabel!
Jeg er dog vel ikke arresteret? Har jeg maaskee gjort
nogle Optøier i Gaar? (tænker efter) En Ruus maae
jeg nok have havt, det merker jeg paa mit Hoved.
Det er dog et Fandens Arbejde med den Driften;
aldrig veed man Dagen efter hvad man har gjort.
(tænker efter igien) Jeg veed ikke! har jeg drømt, eller
er det sandt, at Rittmesteren er her igien? — I det
mindste har jeg talt med ham i Rusen, dersom han
rigtig er her. (seer sig om, og bliver Rittmann vaer, som
kommer ind af Gadedøren med Korbøl og to Rekruter)
Ha, ha! det tænkte jeg nok!

Anden Scene.

Rittmann. Korbøl. Kauker, og tvende
Deserteurer som Rekruter.

Rittmann (til Korbøl).

Bring dem op paa vort Kammer. (til Deserteurerne)

Mine Herrer! lad jer give hvad Frokost jer behager.

Saa:

Saa snart Ritmesteren er opstaaet, skal I faae Haand-
pengene. (Herbet gaar bort med Rekrutterne igiennem
Sidedoren. Til Kauker:) Na, har han alt sovet ud?

Kauker (noget bange).

Jo, Hr. Bagmester!

Rittmann.

Veed han vel ogsaa, at han er arresteret?

Kauker.

Nei! Hvorfor?

Rittmann.

Spørger han endnu hvorfor? — Jo han har
baaren sig godt ad. Saa gammel Soldat, og forgaaer
sig imod Subordinationen! Hv! Veed han vel, at
han har forrient en Kule for Panden?

Kauker.

Hr. Bagmester! jeg veed ikke det ringeste af alt
hvad jeg har gjort.

Rittmann.

Saaledes gaar det, naar man drikker Kornusten
bort. — Først befalede Ritmesteren ham selv at lægge
sig for at sove Næsen ud; siden gav han mig Ordre at
faae ham til Ro. Han har ikke allene brugt de
galeste Talemaader imod mig, men endogsaa trukken
Sablen, og sat sig til Modværg. — Som en
Mand, der kender Tienesten, veed han vel, hvad der
følger paa.

Kauker

(løfter en liden Tavshed).

Har De alt meldet det for Ritmesteren?

Rittmann.

Nei! men nu vil jeg gjøre det ved Rapporten.

Kauker.

Kauker

(Bliver staaende, bestræffet og eftertænkfuld; efter en liden Pause fatter han sig og siger:)

Naar saa gik det da, dersom det er en Vre for Dem at styrte en gammel Mand i Ulykke. Eftersom De siger mig, veed jeg, at jeg har forbrudt Livet. Men jeg skal ligesalidet skielve ved min Erefuktion, som for Fienden. Til min Trøst kan det retfærdiggjøre mig, at jeg dør for en Feils Skyld, der ikke vanærer mig, og som den braveste Soldat meget ofte er udsat for. Det kan umuelig være andet, end at De efter Sædvane igjen har begejnet mig som Deres Slave, og dette har vist bragt mig i Harnisk; thi endnu har jeg aldrig i min hele Levetid forgaaet mig mod mine Foresatte. Sandt nok, Feilen bliver altid meget stor; men sæt Dem i mit Sted. Jeg har tient i 30 Aar, i 4 Krige, og er løben af med 9 dygtige Blesser; al muelig Strabadse har jeg udstaaet, og derved mineret mine Been indtil Marven. To gange har jeg været fangen, og med største Livsfare ranzioneret mig ud: første gang fra Ukrainen, hvor jeg i 5 Maanededer maatte arbejde som et Væst blandt Haydamakkerne, og anden gang fra de skionne Casamater, hvor jeg i 18 Maanededer ikke fik Dagens Lys at see, og hvor 10 af mine bedste Kammerader døde ved Siden af mig. Kort sagt: hverken af Overmod i de gode Tider har jeg forsonet Tjenesten, ikke heller jeg er bleven utro i de usleste Omstændigheder; det veed Regimentet, og vil beklage mig.

Ritt-

Kittmann.

Det er sandt, han har gjort sin Skyldighed som en brav Karl, men det berettiger ham ikke til, at sætte sig op mod sin Foresatte, som kan erfare det samme som han, naar han tiener saa længe.

Kauker.

De er min Foresatte, jeg Deres Underhavende, det veed jeg; men betænk kun selv: da De blev Rekrut, var jeg alt det, jeg nu er; jeg har lært Dem Exercitien og Tienesten, og nu beegner De mig stedse som om jeg først begyndte at tiene i Dag; det maae dog gjøre mig ondt. — Vdrue har jeg endnu aldrig forset mig med et Ord; men i Rusen har man ikke altid Fornuften samlet, især naar man bliver ophidset.

Kittmann.

Men han skal ikke drikke sig fuld.

Kauker.

Det kan jeg ikke for! jeg har stærke Blesurer i Hovedet. Af 2, 3 Glas Viin faaer jeg strax en Ruus, og paa Hverving maae man drikke. — Det er altsaa ikke feet med Forsæt.

Kittmann.

Tomme Udsugter. Jeg kan ikke hjælpe ham! gaae op paa sit Kammer; jeg vil lade det komme an paa Ritmesteren.

Kauker

(gaaer nogle Skridt frem).

Saa snart De melder det for Ritmesteren, saa maae han, endogsaa imod sin Villie, overlevere mig til Regimentet for at straffes, og saa er det ude med mig. (bliver staaende noget eftertænksom, vender sig om igjen, og griber Dagmesteren med den venstre Haand paa Brystet,

Brøstet, med den høire trækker han hans Sabel ud, og sætter ham den for Brøstet) Hr. Vagtmester! det hjælper nu ikke at skrige; De er dog dødsens. Jeg kan kun miste eet Hoved. (Vagtmesteren staaer forskrækket og ubevægelig) Ikke sandt? Du er De i min Vold; nu kan jeg beleie Dem med Deres Trusler, Ritimesteren og den hele Armee med dens Krigsret; De skal ikke kunne holde mig. Hundrede Skridt herfra er en fremmed Hverving, der kan jeg let komme hen, og saa er jeg fri for al Straf. Men — lær at kende den sande Soldat. Døden, som staaer mig for Dinene, og som jeg let kan undsløpe, afskrækker mig ikke at blive troe. — Og Dem, som nu er i mine Hænder, skienker jeg Livet, endskjønt De skiller mig ved mit. (Slipper ham, og kaster Sabeln hen til ham) Der har De Deres Børge, og her er mit gamle Hoved, som er bleven graat i Tienesten. Det har 3 Blesurer, Kongen til Ære! hvem veed, om De bliver saa lykkelig at faae en eeneste. Vertig Dem nu, giv Dem en Ære af, ved Deres Uerfarenhed at være Skyld i, at jeg mister det. (efter et lidet Ophold til sig selv) Sy, gamle Karl! du græder! (til Vagtmesteren) Men troe for alting ikke, at jeg græder af Frygt for Døden. Nei! — ifkum fordi jeg ved saa mange farlige Leiligheder ei har været saa lykkelig, at døe for Fiendens Haand. (vender sig om, og vil gaae, men taber Velsen, og tager den op.) Na! vil du ogsaa blive mig utroe? Nei! jeg bliver min Konge troe (kysser den), som har givet mig dig: du maae ogsaa blive din Herre troe. Du har alt bedækket mig i 3 Aar, saa kan du jo ogsaa endnu be-

dække

dække mig i min Arrest i de saa Uger, jeg har tilovers
at leve. Ved min Død vil jeg enten give dig bort
til en ærlig Kammerat, eller tage dig med i Graven.
Ogsaa du er gammel, og til ligesaa liden Nytte som
jeg. Det skader derfor ikke, om du raadner med mig.

Korbel

(Som kommer tilgaaende).

Hr. Vagtmester! jeg har bragt Rekruterne op.

Kittmann

(hvissler noget til Korbel).

Hurtig!

(Korbel gaaer).

Kauker

(vil ogsaa gaae).

Kittmann

(holder ham ved Haanden).

Bliv endnu lidt.

Kauker.

Na! De behøver ikke at lade nogen hente. De
har alt seet, at jeg er en ærlig Karl, og som ærlig
Karl siger jeg Dem, jeg gaaer allene til min Arrest.

Kittmann.

Nei, kiere Kauker! han skal ikke gaae i Arrest;
hans Opsørsel har gjort mig blødhjertet og menneskelig.
Jeg kunde ikke døe rolig, hvis jeg var Marsk i, at
saadan en ærværdig gammel Soldat, som kunde være
min Fader, døde for min Skyld. Korbel bringer
ham strax hans Sabel; jeg vil ikke meer tænke derpaa.

Kauker

(seer noget betænkelig paa ham).

Hr. Vagtmester! det glæder mig mere for Deres
end for min egen Skyld, isald De gjør det. — Der
ligger ikke mere Magt paa mig; men jeg siger Dem,
hele

hele Regimentet vilde have beklaget mig. Ved Forhøret havde man vist nok givet Dem Ret, men i Hiertet havde enhver foragtet Dem; thi seer De vel, en brav Soldat maae have Fyr. — Naar nu en Ung, for at stille sin Hovmod tilfreds, uden Narsag vilde begegne saadan en Graaskieg ilde, saa kryder imod eens Willie Soldaten om i den gamle Mave; han modsiges med Grunde, den anden misbruger Magten, han har over ham, og den Uersarne styrter Soldaten — rigtig i Ulykken. De er endnu ung; De vil vist erfare, at det er en Kunst for en Mand, der har Samvittighed, at kommandere.

Kittmann

(Omsavner ham).

Kiere Kauger! fra nu af ere vi Venner! Han lærer mig vel det, jeg ikke veed endnu?

Kauger.

Med megen Fornøielse! Det er paa min Tre ingen Skam at lære noget.

(Korbel bringer Kauger Sabel, Stok og Hat, og giver det alt sammen til Kittmann, denne tager det, og flyr der til Kauger).

Kittmann.

Her har han sin Sabel igien. (til Korbel) Mit mestereu maae ikke vide noget om hele Sagen. —

Kauger er en brav Karl.

Korbel.

Na, min gyldne Hr. Bagmester! det er ret roesværdigt, at De tilgiver ham denne Forsøelse, og ikke melder den. Havde De kun gjort et Feldttog med, saa skulde De see, hvad Soldat han er. Da min Hest blev stukket under mig, trak han mig med

C

første

største Fare op paa sin, og reddede mig fra Døden.
Han lar ingen blive tilbage.

Kauher

(Som imidlertid har spændt Sælen om sig).

Hr. Vagtmester! jeg melder mig ud af Arresten, og
takker for god Straf.

Kittmann.

Godt.

Tredie Scene.

De Forrige. Bertinden.

Bertinden.

God Morgen, Hr. Vagtmester! Naa! i Dag
kunde jeg fortjene mig en Louis d'Or til Frokost.

Kittmann.

Hvorledes det?

Bertinden.

Bed at vise en Rekrut hen til Dem.

Kittmann.

Na, gjør det; han skal være vis nok paa den.

Bertinden.

Ja, men betal først; man maae tænke videre frem.

Kauher.

Hun tænker alt for langt frem, Madam. Hvem
køber vel Ratten i Sækken? Saa snart hun bringer
Karlen, faaer hun Louis d'Or'en. Hos en Soldat er
det nok; han holder hvad han lover.

Kittmann.

Lad os ikke spille Tiden. Stig os engang:
hvor er Karlen? Hvorledes ere hans Omstændigheder,
og hvordan kan vi faae ham?

Bert:

Bertinden.

Det er en Bondekarl; hans Søster har Høns
at sælge. Han er her nede med hende i Stuen; kom
kun med, og —

Kittmann.

Bevare os vel! Der nede gaaer det ikke an.
Alting stimler strax til, naar man taler med en Karl.
Send ham op med Søsteren — og sig: — Rit-
mesterens Frue vil købe Høns.

Bertinden.

Ritmesterens Frue?

Kittmann.

Ja vist — Lad os om det — Gaae hun kun,
og send Brændeviin og Glas op.

Bertinden (glad).

Ja, ja, paa Diebliffet. Brændeviin og Glas —
altsaa en Louis d'Or?

Kittmann.

Gaafe vist. Gaae dog kun.

Bertinden (vil gaae).

Ja, ja; man maae tænke videre frem! — (vender
sig om igien) Men Hr. Vagtmester! man maae tænke videre
frem, De maae for alting ikke forraade mig, at jeg
har ført Karlen op, ellers sælger ingen sine Vare til
mig herestredags.

Kittmann.

Gjør dog ikke saa mange Omstændigheder.

Kauher.

Hos os er det en Lov, ikke at forraade den, der
omriener os, det maae være hvem det vil.

Bertinden.

Na, det er meget sliant; thi jeg kom ellers i et
slemt Rygte, og man skal dog leve af enhver. Var
De ikke i mit Huus og —

Kittmann.

Men Madam, hent os dog Frokost og —

Bertinden.

Ja det er sandt; Brændeviin og Glas.

(Gaaer hastig bort).

Fjerde Scene.

Kittmann. Kautzer. Kørbel.

Kittmann.

Naa — Kørbel, han bliver nede til jeg kalder,
paa det ingen skal forstyrre os. Kautzer, han maae tage
Søsteren til Side, og lade mig være allene med Karlen
til jeg bliver færdig med ham.

Kørbel.

Min gyldne Hr. Vagtmester! det koster Umage
at betage en Bonde Frygten for Soldaterlevnet. Heller
hverve 4 Deserteurer.

Kittmann.

Det veed vi nok, gyldne Hr. Kørbel; men des
større Vre er det. Gaae kun, og giv hvad jeg har
sagt ham.

Kørbel

(for sig selv).

Arme Bonde! du er alt leveret. Ja, gode Gud!! Gu
hvad maae man ikke gjøre.

(Gaaer.)

Kittmann

Kittmann.

Der kommer de.
(Kittmann og Kauker sætter sig til et Bord, Kittmann tæer en Skrivertavle frem, og beskæftiger sig med Brevskaber).

Femte Scene.

Kittmann. Kauker. Peer. Trine.

Trine.

God Morgen, de gode Herrer!

Kittmann.

God Morgen, mit Varn! Hvor mange Høns har hun?

Trine.

Ser Vær.

Kittmann.

Hvad koster Pærret?

Trine.

Halvtredie Mark.

Kittmann

(tæer Kurven med Hønsene og giver dem til Kauker).

Vilis Ritmesterens Frue dem.

Kauker.

Ja.

(Bærer Hønsene bort. Kittmann bliver siddende som før.)

Peer (sagte).

Du er ret en Nar. Du har du givet Soldaten Hønsene, og du veed dog, de Karle stiele brav. Han kommer vist ikke igien.

Trine.

Na sy, skam dig, at troe saadant noget. Mener du de Herrer stiele Høns? He, ha! det er saa rare Herrer! De har vist flere Penge end vi.

Peer.

Naa, naa, du faaer nok at see, at han ikke bringer dem igien!

Trine.

Jo vist! hvad skulde han vel gjøre med dem? Det fikker sig jo ikke for ham, at gaae omkring og sælge Høns.

Peer.

Hvad behøver han at sælge dem? Vede dem vil han.

Trine.

Oh nu da! Gid de maade bekomme ham vel! De staafels Soldater! de maade ogsaa udstaae saa meget; — tænk engang, naar de saaledes maade gaae i Krig!

Peer.

Jo, det er ogsaa noget at gjøre Ord af, at gaae i Krig. — Men hvor vil du vel faae Pengene fra, som du skulde bringe hjem for Hønsene?

Trine.

Lad mig kun sørge derfor. (for sig selv) Jeg vilde ligbt Vadmæl til et Livstykke; bringer han nu ikke Hønsene igien, saa tar jeg det af de Penge. Jeg holder alt for meget af de Soldater.

Slette Scene.

De Forrige. Bertinden.

Bertinden.

(bringer en Glaske Rosoli med Glas).

Hr. Vagtmester! vil De have Rosoli til Frokost. Noget i Dag? Befaler De ikke Chokolade som sædvanlig?

Kitt=

Kittmann.

Nei! jeg er staaet saa tidlig op i Dag. Min
Mave er ikke ret i sin Orden, derfor vil jeg have Rosoli.

Bertinden.

Som De befaler!

(Sætter Glasen og Glassene paa Bordet, og
taler sagte til Kittmann).

Trine (til Peer).

Hør kun: Coroli og Cocelade; saadanne rare
Sager kan ikke vi faae.

Peer.

Ja, hvad rager det mig! — Men seer du vel,
Hønsene kommer ikke igjen?

Trine.

Na, bringer han dem ikke igjen, saa maae denne
Herre betale dem (veger paa Kittmann). Det er alt for
rart en Herre; see kun ret paa ham.

Endende Scene.

Kauzer. De Forrige.

Kauzer (til Trine).

Min Putte! hun skal komme til Nidmesterens
Frue; hun vil selv handle med hende.

Trine (til Peer).

Seer du, jeg havde Ret? Og nu kommer jeg
endda til Fruen. (til Kauzer) Men hvor boer den
velbaarne Frue?

Kauzer.

Kom kun med mig; jeg skal følge hende derhen.

(Kauzer og Trine gaaer. Kittmann vinker ad
Kauzer, at han skal blive hos hende).

Vertinden (for sig selv).

Ei! jeg maae ogsaa gaae med — jo — man
maae tænke videre frem!

(Gaaer).

Sttende Scene.

Kittmann. Peer.

Kittmann.

Landsmand! sæt jer ned saa længe til jeres Søster
kommer igien.

Peer.

Nei, nei! jeg gider ikke sidde. (for sig selv) Han
kunde maaskee giøre mig til Soldat, naar jeg sat mig.
(til Kittmann) Min Søster blir dog vel ikke længe borte?

Kittmann.

Na inte; hun kommer snart igien.

Peer (for sig selv).

Hun kunde ogsaa nok have solgt hendes Høns et
andet Sted, end hos det Soldaterpak. Jeg blir heed
om Dreene. — Var jeg kun borte igien! — Na blir
hun for længe, saa lader jeg hende i Stikken; jeg
gider ikke været allene hos den Soldat. — Min Faer
og Moer sagde, jeg skulde give Agt paa hende, at
hun ikke forløb sig. Jeg maae dog bide til hun kommer.

Kittmann.

Naa Landsmand, sæt jer dog!

Peer.

Na, lad mig kun staae.

Kittmann

(reiser sig, taer ham ved Haanden, og vil sætte ham ned
med Magt).

Ser en Nar! hvem vil altid staae?

Peer

Peer

(Ganske fortrakket, skriger af fuld Hals).

Ah, lad mig dog staae, min Herre!

Kittmann.

Er I gal? Hvorfor skriger I?

Peer

(Iom for).

Jo! Herren vil giøre mig til Soldat.

Kittmann.

Dumme Dievel! vi kan jo ikke bruge jer til noget.

Peer

(Tilfredsstillet).

Ikke? Ja, naar saa er, saa vil jeg sætte mig.
(Sætter sig ned).

Kittmann.

Hvor er I fra?

Peer.

Fra Harslev.

Kittmann (drifter).

Skaal, Landsmand Harslever!

(Vil give ham at drikke).

Peer

(Bliver fortrakket, og siger for sig selv):

Kun ikke drikke.

Kittmann.

Der, drif! drif en gang! Saa godt Brændeviin
har I ikke i Harslev.

Peer.

Gid det maae bekomme ham vel! Jeg vil ikke
drikke.

Kittmann.

Na, drif kun! det skader jer ikke. (Sætter Glasstet
til ham, Peer sætter det bort igjen.) Kommer der ikke
sommestider Deserteurer igiennem jeres Bye?

Peer.

Hvad er det for Karle?

Kittmann.

Soldater, som løbe et Steds fra, og laer dem hverve igien paa et andet.

Peer.

A ha! saadanne Landstrygere? — Jo, somme-
tider!

Kittmann.

Naar I engang seer en, saa bring ham til mig;
jeg giver jer en Dukat for hver Mand. Men de
maa virkelig have været Soldater, eller ogsaa Haand-
værksburser; andre tør vi ikke tage.

Peer.

Ingen Vønder?

Kittmann.

Ja! bevare os vel! —

Peer (for sig selv).

Aa, saa tør jeg nok drikke!

(Taer Glasset og drikker).

Kittmann.

I kan fortjene mange Penge derved. Og de Folk
vil ogsaa takke jer, at I fører dem til os: thi her
har de det meget godt.

Peer

(efter at have drukkert).

Men hvorfor taer I da ingen Vønder?

Kittmann

(Kjenker igien i hans Glas, og Peer drikker strax ud).

Vi maae have lutter gesfikte Folk, som har seet
sig om i Verden, thi vi staae altid paa Forposterne;
vores Folk maae derfor kiende Egnen nøie, paa det de
ikke kan fiske bort. Ofte fører en eneste af vore

Husa-

Husarer et heelt Regiment an, og maas vise det Veien.
 Vi bringe Penge og Fourage til Armeen. Vi for-
 urolige Fienden hele Natten igiennem, at han ikke
 kan sove. (Skienker altid paa nye, naar Peer har drukken)
 Vi bevogte vores Armees; vi taer alt Klædet fra Fien-
 den, og klæder dermed vore Ffolk. Og til alt dette
 kan vi jo ikke bruge Bønder.

(Saa ofte Peer drifker ud, hvilket Peer tidt,
 skænker Kittmann igien).

Peer.

Jo, jo, det er paa min Siel inaaen Spas.

(Drifker igien).

Kittmann.

Jo ikke sandt? Brandevinen er god? Drif kun,
 den skader jer ikke.

Peer.

Det er ret Herresøde!

Kittmann.

Jo, det troer jeg! det kan heller ingen drifke,
 uden en Husar.

Peer

(gaafte forkræffet).

Hvorfor ikke?

Kittmann.

For ingen anden kan betale det. Men vi har
 Penge nok; om vi fortære 10 Dukater om Dagen
 eller ei, det er os lige meget. Vi takke Gud at vi
 har Fred, paa det vi kan komme til at bruge vores
 Penge: thi i Krigen kan vi ikke give noget ud; hvor
 vi komme hen, gier man os den bedste Mad og Drifke,
 og endnu oven i Kibbet 6, ja vel 12 Dukater daglig.
 En Oberst ved Infanteriet kan langt fra ikke leve saa
 godt,

godt, som en gemeen Husar hos os; vi har alle Lommer fulde af Penge, sommetider vide vi ikke, hvor vi skal giere af dem.

Peer

(falder i Forundring).

Oh, oh! Men naar de har saa mange Penge, hvorfor købe de dem da ingen Huuse?

(Drifter igjen).

Kittmann.

Hvortil bruge vi Huuse? Hvor vi ere, indrømmer man os de deiligste B  relser; vi sove i Silkesenge; to, tre Tienere blive givne enhver til Opvartning. Med eet Ord: vi s  re det bedste Levnet i Verden. En Huseier har kun Sorg, Bekymring og Plage, og vi maae altid være lystige.

Peer.

Na! jeg købte mig vist et Huus eller en Herregaard, og Agere dertil — —

Kittmann.

Sa seer I vel! derfor tør vi ingen Bønder tage; thi paa den Maade vilde I blive hjemme, og det gaaer ikke an.

Peer

(som er halv besienket).

Oh! — det er et Herre-Liv.

Niende Scene.

Kauker. De Forrige.

Peer (til Kauker).

Hvor er da min Søster?

Kauker.

Hun kommer strax. Fruen betaler hende først.

Kitt-

Kittmann (til Peer).

Drif engang endnu, min Ven! (Skienker i igjen, og sætter Glasen hen til ham.) Der, drif saa længe I vil; men bring mig ogsaa engang en Rekrut.

(Staaer op, og gaar hen til Kauker.)

Peer.

Jo, jo! naar der kommer en i Kæst for mig, skal jeg nok bringe ham hid. Hvor meget gier De mig?

Kittmann.

For hver Mand en Dukat.

Peer.

Naa, naa, det er godt. (For sig selv) Saa snart en Haandværksburs kommer til os for at tigge, fører jeg ham hid. Han vil ikke vide hvordan det er fat, at han kommer i saadan et Herreliv. Jeg gjør sig stakkels Nar en Tjeneste, og fortjener endda Penge til. — Jo! naar Folk kun sommetider vidste alting, det vilde da gaae mangen en bedre.

(Skienker bestandig selv i og drikker).

Kauker

(til Kittmann, som han alt har talt hemmelig med).

Ritmesteren opholder hende nok; jeg har i en Hast meldt ham vores Forhavende.

Kittmann.

Er han alt oppe?

Kauker.

Ja! — han og Berrinden affordere om Hønsene.

Kittmann.

Godt. (Til Peer) Men Landsmand! som jeg har sagt, ingen Bønder.

Peer.

Nei, nei! det er alt nok. Det veed man vel, at Bønderne ikke ere saa lykkelige; det er dog evig Skade.

Kitt-

Kittmann

(Sætter sig ned tilligemed Kautser, saa at Peer kommer i Midten.)

Vi har vel en Bestilling, hvortil vi ogsaa kunne bruge Vønder; men nu behøve vi ingen.

Peer.

Hvad hedder han, som de tar Vønder til?

Kittmann.

Staldmester.

Peer.

Hvad har den at bestille?

Kittmann.

Han maae købe Heste, Soer til Hestene, besørge Staldene, skaffe Korteer, og lade gjøre Munderinger, Støvler og alt hvad vi bruge.

Kautser.

Og dør en af os, saa indkasserer han Arven.

Peer.

Kan han ogsaa fortjene saa mange Penge?

Kittmann.

Na! flere end hele Regimentet. Naar vi f. Ex. skal rykke nogensteds ind, og han har besørget Korteer, saa er der sommetider Folk, som ikke vil have Soldater, de trykke ham da en Snees Dukater i Næven, og saa laer han dem slippe. Har han noget at købe, saa gjør han to Slags Kontrakter, og lader sig give 4, ogsaa 500 Rigsdaler mere, end han behøver til Udbetalingen; dem stikker han i sin Lomme. Og endnu mange andre Accidentier lønne ham saa flinkelig, at han kan samle sig en stor Kapital.

Peer.

Og han kan ogsaa gaae igjen, naar han vil?

Kitt-

Kittmann.

Det forstaaer sig; men ingen gaaer bort før end han har saa meget, at han kan leve herlig.

Peer (for sig selv).

For Dievlen, det var noget for mig. Naar jeg havde ret mange Penge, kjoebte jeg siden vores naadige Herres Gods; saa kunde jeg ret lee af vores Skole-mester. (Til Kittmann) Hør, min Herre! et Spøg, et andet Alvor! giør mig til Staldmester.

Kittmann.

Det kan kun Ritmesteren giøre.

Peer.

Naa, saa kan dog Herren tale et godt Ord for mig. — Men jeg faaer dog ogsaa en Hest?

Kittmann.

Det forstaaer sig selv.

Peer (for sig selv).

Nu er det rigtig. Jeg bliver her.

Tiende Scene.

De Forrige. Plume. Trine. Vertinden.

Plume.

God Morgen! Naa, smager det?

(Kittmann og Kauger trine hen til Plume, og tale sagte med ham).

Peer

(Staaer op, og gaaer estertanksom omkring for sig selv).

Var nu kun min Søster ikke her, saa bad jeg Ritmesteren, at han gjorde mig til Staldmester. Det var en herlig Ting, ifald jeg fik saa mange Penge, at jeg ikke behøvede at arbejde mere.

Trine

Erine (for sig selv).

Var min Broer kun ikke her, saa blev jeg hos
Kitmesteren som Markfestereste. At kunne fortjene
saa mange Penge! At omgaaes med saa rare Her-
rer! — som ere saa høflige! — Vønderne i vor
Bye ere derimod saa grove; naar de vil være ret kjer-
lige imod os, saa enten støde de os i Siden, eller
knue Hænderne itu paa os. Men disse Herrer gaar
saa sagte frem, og tale saa ventlig, at Hjertet hopper
i Livet paa een.

Peer

(endnu for sig selv).

Isald jeg ogsaa sagde hende det, saa troede hun
det dog ikke, for hun er en Tøffe.

Erine

(og saa for sig selv).

Min Broer er en grov Tølper! vilde jeg blive
her, saa slæbde han mig vist nok bort med Genvælt.

Plume

(til Kittmann og Kauger, som han imidlertid har
talt med).

Det er nok. (til Erine:) Naa, mit Barn! vil
hun ikke blive her?

Erine

(noget forlegen, siger for sig selv efter en Pause).

Jeg gaar ikke af Flekken, saa maae han vel lade
mig blive. (til Kitmesteren) Jo, naadige Herre! jeg
vilde nok blive her, naar kun min Broer —

Peer (glad).

Hvad? Erine, du vil blive?

Erine.

Ja!

Peer.

Peer.

Hvad vil du da gjøre her?

Trine.

Jeg bliver Marktenterske; det kan jeg fortjene mange Penge med.

Peer

(sagte til hende).

Na, flere Trine, hielp mig at bede Ritmesteren, at han ogsaa beholder mig her, og at han gjør mig til Staldmester; der kan jeg ogsaa fortjene meget. Vi vil altid skillinge sammen, lige til vi have nok.

Trine (glad).

Altsaa vil du ogsaa blive her?

Peer.

Ja! du maae kun bede, at de beholder mig.

Trine

(til Ritmesteren).

Na, naadige Herre! min Broer vil ogsaa blive her; De skal kun gjøre ham til — — (seer til Peer) hvortil?

Peer (bedende).

Til Staldmester.

Plume.

Min Søn! for at tiene din Søster, vil jeg beholde dig; vi har vel nu ingen Staldmester nødig, men du kan imidlertid dog blive; saasnart en gaaer af, skal du være det igien. Her har du fire Dukater Haandpenge.

Rittmann.

Men Landsmand! han maae love, ikke at kjøbe sig Hustru, saalænge han er hos os.

Peer.

Bevare os vel! kan jeg kun siden gaae, naar jeg vil?

§

Plume.

Plume.

Det forstaaer sig.

Peer

(for sig selv).

Naar jeg først har Pengene — — spørger jeg
ikke lange.

Peer og Trine (tillige).

Na, De er ret en naadig Herre!

Trine.

Saa bliver jeg da Marketenterste?

Plume.

Ja, mit Barn!

Trine.

Na, det er skönt. Hvor vil Moer glæde sig,
naar jeg har saa mange Penge!

Peer.

Nu ere vi ret lykkelige. Hvad vil Faer sige,
naar jeg bliver naadig Herre paa Godset!

Plume (til Kittmann.)

Leveer dem af.

Kittmann.

Meget vel, Hr. Ritmester! (til Peer) Na, Hr.
Staldmester! følg med mig.

Trine.

Seer du, nu er du alt Herre!

(Kittmann gaar med Trine og Peer).

Bertinden.

Na, hvad vil Ritmesteren gjøre med Pigen?

Plume.

Hun seer jo vel, at jeg ellers ikke havde faaet
Karlen.

Bertinden.

Ja! men man maae dog tænke videre frem; hvad
vil De gjøre med hende?

Plume.

Plume.

For det første vil jeg lade hende blive nogle Dage hos hendes Broer; — siden tinger jeg hende i Køst, ifald hun ikke vil blive længere. — Her har hun 3 Dukater, fordi hun har viist den Karl til os.

Bertinden.

Tusend Tak! tusend Tak! det er godt. Mitmeren veed nok, hvad der er Skik og Mæneer.
(Hun gaar.)

Ellevte Scene.

Plume. Kauger. Werten.

Werten.

God Morgen, Broer!

Plume.

Velkommen op! (Spøgesuld) Hvorledes har du sovet siden i Gaar?

Werten.

Som jeg har kunnet. Men jeg har noget Nyt at sige dig.

Plume.

Godt. (til Kauger) Paa mit Bord ligger et forseglet Brev, send Korbøl dermed hen til Frøken Rosse, og gaar saa hen til Rekruterne.

(Kauger gaar.)

Tolvte Scene.

Plume. Werten.

Plume.

Naa da?

Werten.

Nu skal jeg overtøye dig om, at det er Melindes Alvor, at ægte Brægen.

§ 2

Plume.

Plume.

Unuelig! Hun maatte da være gal — den Karl er jo utaalelig.

Werten.

Det er godt nok. Men Omstændighederne have al Tiivl. Jeg har overtalt hendes Kammerpige ved Forrøinger, til at aabenbare mig alle hendes Foretagender. Denne har nu sagt mig, at hun i Gaar har gjort den Afstale, at reise bort i Morgen tidlig, og at gifte sig hemmelig med ham. Læg nu hendes Opførsel imod mig fra i Gaar dertil, saa skal du ikke kunne forekaste mig, at det er blot en Indbildning, at hun foragter mig.

Plume (Aaet).

Her staaer min Forstand reent stille.

Werten.

Fruentimmerfvagthed er ene Karsag heri! — Er vel Hovmod nogensteds saa farlig, som hos Fruentimmer. Den døver deres svage Sandser; de finde alting sandt og skönt hos deres Bedragerer; de elske ikke, og dog troe de det, og opofre saa meget for deres Hjertes Nolighed for deres Indbildning. (Gier ham et Brev) Her har jeg et nyt Beviis paa, at hun bliver bedraget. Det er fra Oberst Krein i Aachen. Jeg foresandt det i Gaar, da jeg vilde lægge mig.

(Plume læser Brevet).

Trettende Scene.

De Forrige. Wengfort.

Wengfort (til Werten).

Jeg søger overalt efter Dem. (til Plume) Lad Dem ikke forstyrre. (tar Werten til Side) Jeg har i

Dag

Dag hvervet en Karl, som kender den vindige Lord ganske usie. (til Plume, som har aflæst) Hans Kammerater, de to Deserteurer, har De faaet, De kender ham ogsaa. Vi vil undersøge Sagen; er det som Karlen siger, saa kan vi snart lade transportere vores Herr Lord ud af Byen.

Plume.

Na! jeg troer allerede al Ting. Dette Brev skal nok ydmøge ham. Naa lystig, Broer! Vi skal vist sætte en Pind for Giftermaalet. Men kom først med til Folkene.

Tiortende Scene.

De Forrige. Brazen.

Brazen.

Ah! mes amis! Votre Serviteur tres humble, og saa videre. (til Plume) Ritmester! jeg kommer for at see, hvorledes Sønnen har smaget!

Plume.

Fortreffelig!

Brazen.

Og jeg inviterer mig selv paa Frokost.

Plume.

Det gaaer umuelig an; jeg skal ud i dette Dieblis.

Brazen.

Mort de ma vie! Hvorfor er jeg ikke kommen før? Altsaa i Morgen?

Plume.

Jeg undres meget over, at De ikke taer Frokost hos Melinde.

Brazen.

Hvem kan gaae paa eet Sted hver Dag?

Plume.

Og dog skal De snart være hos hende for bestandig?

Brazen.

Hvorledes det?

Plume.

De gifter sig jo med hende?

Brazen.

Ha, ha, ha! hvem Fanden har sagt Dem det?
Ha, ha, ha!

Plume.

Man taler overalt derom. Og man kan heller ikke slutte sig til andet af den fortrolige Omgang, De fører med hende.

Brazen.

Ha, ha, ha! hun saae det vist gierne; men der bliver intet af. En Lord vil vel ikke agte en fattig Klostersfrøken? Mort de ma vie!

Plume.

Hun har 60000 Rigsdaler, det kalder man ikke fattig.

Brazen.

Ha, ha, ha! saa meget udgør mine Revenuer. Man maae jo have Tidsfordriv.

Plume.

Allesaa er Nygtet falskt?

Brazen.

Grundfalskt! (til Wengfort) Hvad tænker De, min Skat?

Weng-

Wengfort.

Jeg har altid villet vædde paa, at der blev intet af Giftermaalet.

Brazen.

Det forstaaer sig. Hvem der kun kiender lidt til Verden, maae kunne begribe det. (Til Plume.)
A propos!

Plume.

Om Forladelse! jeg maae klæde mig paa.

(Gaaer).

Brazen.

Arrevoir!

Werten

(løber efter Plume).

Brevet angaaende — —

Wengfort.

Ja, og angaaende Karlen — —

(Vil ogsaa gaae).

Brazen.

Et Ord! Jeg har kjøbt et Par nye Heste; vil
De kjøre ud med at spadserere?

Wengfort.

Himlen bevare mig! jeg kjører aldrig med nye
Heste!

(Gaaer bort).

Femtende Scene.

Brazen (allene).

De Herrer Kavallerister har en fin Levemaade!
Jeg er dog — for det mindste i deres Dine —
en Lord! — — At lade mig staae her allene! —

Eller har de maaskee noget Ansag imod mig? — Tre imod een; de kunde gjøre mig nok af det! — Men — Hvad kan de — Na! intet kan de — vide. Lad os ikke spille Tiden — det er nu engang Møden; Kavalleriet forliges sjelden med Infanteriet.

(Gaaer trallende bort).

Ende paa den tredie Akt.

Fjerde

Fjerde Akt.

Skuepladsen er som i tredje Akt.

Første Scene.

Bertinden. Lise.

(Komme begge ind af Gadedøren).

Bertinden.

Denne Dør gaar til hans Bærelse.

(Gaar hen til Plumers Dør).

Lise.

Godt. Men vil De ikke først see til, om han er hjemme.

Bertinden.

Hjertelig gierne. — Og for at forekomme al Mistanke og Dagtaalelse, vil jeg kalde ham ud. — De troer ikke, kære Jomfrue, hvad der gives slemme Folk; de ubetydeligste Ting udtyde de strax paa en gal Maade. Ja! man maae tænke videre frem. Men her er et aabent Bærelse: her kan De tale med ham uden Frygt.

Lise.

De har smukke Tanker om mig! — Hvem holder De mig for?

Bertinden.

De kan være den ærligste Person. — Men Verden —

Lise.

Hvem kan vogte sig for Dagvaffelse? — Man paadigter Dyden de fleste Laster. Og imellem os sagt, har de, som egenmøgtig opkaste sig til andres Vogtere, vist selv meest at hebrede sig.

Vertinden.

Det er sandt, min kære Gensfrue. Ja — man maae tænke videre frem!

(Gaaer bort).

Anden Scene.

Philippine. Lise.

(Efterat Lise har seet sig omkring, om hun er sikker, lukker hun Gadedøren op, og figer ud af den. Philippine kommer ind, forklædt i Mandeklæder).

Lise.

Jeg troede alt, at Baronen var bleven mig utro.

Philippine.

Jeg fulgte dig lige i Hælene; men jeg vilde ikke gaae ind, saa længe jeg hørte Vertinden. Jeg maae sige dig, at jeg har tabt alt mit Mod. Næsten havde jeg Lyst at vende om igien.

Lise.

Det var artig! Hr. Baron Eschocken skulde være mere forsigtig end Froken Philippine?

Philippine.

Men tænk dog, om jeg blev forraad? —

Lise.

Det er slet ikke muligt. Hvem skulde søge Dem under denne Dragt? — Hvor længe bliver De vel her? — Sex Timer; og hvem skulde i denne Tid falde paa de Tanker, at Baronet var et Fruentimmer? Og
forestil

forestil Dem kun, at det er nødvendigt for Dem, at
 erfare Mitmesterens Sindelag, naar De vil udbede sig
 ham til Gernat af deres Fader; — saa gir nok Kier-
 lighed Dem Mod til, at spille Deres Rolle vel.

Philippine.

Det opliver mig igien. — Nu maatte Mit-
 mesteren gierne komme; jeg skulde vist ikke forraade
 mig. — Gjør kun dine Sager vel hjemme, at der
 intet bliver robet. I Aften Kl. 6 er jeg hos din
 Søster, klæder mig efter Aftale om, og figrer ud til
 Godsset. Men Kudsken —

Lise.

Vær De kun rolig for ham. — Deres For-
 æring har gjort ham sikket til alting. — Tys! de
 komme. Naa, Hr. Baron! god Fremgang —

Tredie Scene.

De Forrige. Plume. Bertinden.

Lise.

Underdanige Tienerinde! — Her bringer jeg en
 Seddel fra min Frøken; hun maatte i Morges meget
 tidlig føre ud paa Landet, og bliver maaskee henved
 5 Uger borte.

Plume (Naaet).

Hvorfor det?

Lise.

Læs kun, saa vil De nok erfare det. — Men
 jeg kan ikke bide paa Svar. Vil De skrive, saa send
 Brevet til mig henimod Aften; jeg skal besørge, at
 hun sikkert faaer det i Morgen. Jeg rekommanderer
 mig underdanigst.

Plume

Plume.

Mange Tak, mit kiære Børn!

(Lise gaaer hastig bort, Bertinden følger efter).

Fjerde Scene.

Plume. Philippine.

Plume (for sig selv).

Ganske vist har den Gamle merket min Hensigt,
og søger at holde hende langt fra mig.

Philippine (for sig selv).

Den Efterretning har gjort ham forvirret.

Plume

(aabner Brevet, og bliver Philippine vaer).

Vil De tale med mig?

Philippine

(noget forvirret).

Ja — men lad Dem ikke forstyrre.

Plume.

Et Diebligs Taalmodighed! (han læser Brevet)
Hm! hm! hm! (han kysker det) Ha! hun elsker mig
ganske vist!

Philippine (for sig selv).

Et godt Tegn.

Plume

(læser videre).

Naar? — (læser at han har læst) Slutningen lyder
bedrøvet! — Hun maae erklære sig for Pechtheim!
(altid for sig selv) Den gamle Egenfærdige! — Han
vil absolut ikke give sin Datter til en Officer.

Philip-

Philippine.

Na, ganske vist; han elsker mig! — Hvor ned-
 staaet! — (Hun vil løbe ham glad i Møde, men standser)
 Det var en Feil!

Plume

(endnu for sig selv).

Skal Kierlighed gjøre mig til en Invalid? Sy!
 (vender sig om) Om Forladelse, at jeg lar Dem staae
 saa længe. Hvad er til Deres Tjeneste?

Philippine.

Jeg har alt længe havt en stor Begierlighed efter,
 at søge min Lykke i det Militaire; men da jeg endnu
 staaer under en Formynders, som i denne Post er meget
 egenfindig, saa tør jeg ikke gjøre mig Haab om, at
 faae hans Samtykke dertil. Deres Uniform lokker mig
 endnu mere; jeg har derfor i Sinde at blive Volontair
 hos Dem. Jeg har en anseelig Formue; naar jeg
 har lært Tjenesten, vil jeg kiope mig et Kompagnie.
 Saasnart De tager imod mig, tør min Formynders ikke
 gjøre noget Ophold i at udbetale mig saa mange
 Penge, som jeg behøver til min Equipage og saa videre.
 Jeg haaber, Deres Pligt vil forbinde Dem til, fuld-
 kommen at føre mig paa denne Vresbane, som jeg
 desuden synes at være bestemt til.

(Medens hun taler, betragter Plume Philippine
 meget noie, som stedse staaer Vinene ned).

Plume

(for sig selv).

Det er Philippine.

(Philippine staaer Vinene ned, merker hans For-
 virring og bliver bekyrtset derover).

Plume

Plume

(med et forskilt Væsen).

Jeg paafører mig ikke gierne unødvendige For-
treideligheder. De er vist af Stand?

(Betrægter hende igien).

Philippine

(med nedslagne Pine).

Sa! jeg er Baron Eschocken.

Plume

(glad, for sig selv).

Der er ikke mere at tvivle paa.

(Vil omfavne hende.)

Philippine

(seer paa ham).

Plume

(paafører sig et sat Væsen).

Hvor gammel er De?

Philippine.

Sexten Aar.

Plume (som ser).

Det er os forbuden at antage saadanne unge
Mennesker, uden deres Families Vidende.

Philippine

(glad, for sig selv).

Han kiender mig ikke. — (Til Plume) Men,
man siger dog, Hverberne kunne antage enhver.

Plume.

Jen vis Forstand er det rigtigt nok. Men hvad
Dem angaaer, vil det komme meget an paa Deres
Slægt, om De tør blive hos mig. — Dog — jeg
skal giøre alt mit til, at beholde Dem. — De kan
strax blive — Men har De ogsaa Mod nok til at
være Soldat?

Philip-

Philippine.

Saa godt som nogen anden.

Plume.

Haaber De virkelig at blive en stor Helt?

Philippine.

Jeg haaber endnu, at kunne broute med General-
titlen.

Plume.

Det Forsæt er roesværdigt. — Men inden Sol-
daten opnaaer denne høie Rang, er han udsat for mange
Farer, og hvem der ikke er ret tapper, bliver let
affrækket.

Philippine.

Naar mit Onske nu kun bliver opfyldt, saa skal
jeg vist til alle Tider søge at beklæde min Post paa
den retskaffenste Maade.

Plume.

Nu vel da! De har det rette Anlæg til at blive
Soldat. Man handlede uretsfærdig, om man ikke vilde
understøtte Dem.

Philippine.

De beholder mig altsaa?

Plume.

Ganske vist.

Philippine.

Men ogsaa her ved Hvervingen?

Plume.

Saa længe det staaer i min Magt.

Philippine.

Nu er jeg fornøiet. Paa den Maade kan jeg
endnu gjøre Erobringer i mit Fæderland; thi Uni-
formen virker altid mere paa et Fruentimmer, end
den prægtigste Equipage.

Plume.

Plume.

Det er den sædvanlige Bevæggrund, som gjør mange unge Mennesker til Soldater.

Philippine (Kielmsk).

Men jeg har ogsaa alt seet gamle Soldater at være forlippede.

Plume.

Mennesket er skabt til Kierlighed. Soldater ere Mennesker, altsaa er det hverken umuelig eller beskaemende, naar de yttre et sølsomt Hjerte for en deilig Pige. Kierlighed, grundet paa rettskafne Hensigter, og uden at fornærme Tienesten, er hos os ligesaa vel tilsladelig, som i andre Stænder. Iffun den bliver latterlig og foragtet, som bliver Soldat, for desmere at behage en Pige, og som ellers dog ikke er oplagt dertil. Saadan en holder det for sin Pligt, at slagre omkring, og bekymre sig mere om de Skionnes Navne, end om Parolen. Den gamle udtiente Kriger derimod opofrer først, naar han ikke længer kan tiene, sin Skionne saavel hans Troeskab som Opmerksomhed, og det med Bestandighed.

Philippine.

Paa den Maade kan Frøken von Rosenau ønske sig til Lykke, thi Hr. Ritmesteren har alt tiend lange.

Plume

(ansliller sig forundret).

Det forstaaer jeg ikke!

Philippine.

De vil nægte at — hun har selv betroet mig, thi hun er en stor Veninde af mig, at Ritmesteren har forsikret hende om hans Kierlighed; eller — hun er ikke vel underrettet —

Plume.

Plume.

Aldeles ikke. Da De besidder hendes Fortrolighed, vil jeg heller ikke gjøre en Hemmelighed deraf for Dem. (forig) Jeg elsker hende over alting! Og min eeneste Hensigt er, at faae hende af hendes Fader.

Femte Scene.

De Forrige. Brazen.

Brazen

(som kommer hidfig ind).

Mort de ma vie, min Herre! Forstaaer De at
hverve? —

Plume.

Hvorfor?

Brazen.

Saa veed De dog vel, at man ikke maae enga-
gere en Karl, som andre Hververe allerede staae i
Afford med?

Philippine (for sig selv).

O Himmel!

(Plume er opbragt. Philippine, meget omhyggelig,
vil holde ham tilbage, men af Bægt for at blive
kiendt, gaaer hun angstelig til Side).

Plume (til Philippine).

Gaae igiennem denne Dør over Gangen til mit
Kværlse.

(Vender sig fuld af Forbittrelse mod Brazen).

Philippine

(vil holde ham tilbage).

Na, kæreste Hr. Ritmester!

(Viger angstlig tilbage, og gaaer forvirret bort).

Siette Scene.

Plume. Brazen. siden Bengfort.

Plume

(ganske rasende).

Mort de ma vie, min Herre, forstaaer De at hverve?

Brazen.

Parbleu, jeg skulde troe det.

Plume.

Saa veed De da vel, at jeg har Diet til at lade Dem kaste ud af Huuset?

Brazen.

Hvad? Parbleu!

Plume.

Ja, min Herre, veed De vel, at jeg ikke taaler Grovheder af nogen i mit Huus? De kommer ind som et galt Menneſke. Dersom jeg ikke holdt Dem det tilgode, da der maaskee endnu sidder en Spore af Flygeladjutanten i Hovedet paa Dem, saa skulde De undres over, hvorledes Deres Uforſkammenhed blev betalt. Hvad vil De her? —

Brazen.

Deres Vagtmester har i Dag engageret en Derserteur, som allerede har staaet i Akford med mine Folk over i en halv Time. Karlen hører mig til, mort de ma vie! De maae afstaae ham.

Plume (spodsk).

De har jo først i Gaar faaet 24 Rekruter, altsaa kan De vel lade mig beholde denne eene.

Brazen.

Parbleu! min Siel om jeg gior. Giv mig Karlen, eller jeg sprenger Døren.

Plume.

Plume.

De skal ikke giøre Dem saa stor Uleilighed.
Døren er hverken lukket eller i Laas; men Karlen
saaer De derfor dog ikke.

Brazen.

Mort de ma vie! Jeg maae min Siel have
ham, enten død eller levende.

Plume.

Saa bide da til han er død, saa vil jeg sende
Dem ham under Deres Adresse; men nu saaer De
ham paa min Døer ikke.

Brazen.

Min Herre! jeg troer De vil spørge? Men det
kan sandt kan wahrhaftig komme Dem dyrt til at staae. De
kan snart findes paa min Duelliste blandt dem, der
ere døde for min Haand.

Plume.

Er den Liste alt talrig?

Brazen.

Mort de ma vie! Alt over tusende! — Men
Karlen maae jeg have.

Plume.

De sager ikke Karlen.

Brazen.

Mort de ma vie! saa maae vi slaas!

Plume.

Om Forladelse! jeg vil ikke gierne spørge Deres
Liste.

Brazen.

Parbleu! Saa er De ikke min Kaaarde værd.

Plume.

Na, jeg beder, sig mig, hvor meget koster den
Dem?

Brazen.

Den koster mig 1000 Louis d'Ors, og mange tusende Tiender Liver.

Plume.

Den Kaarde er meget dyr; men Karlen faaer De derfor dog ikke.

Brazen.

Diable m' emporte! ganske sikkert! — Ifsid De ikke vil staaes, saa giv mig Karlen, eller og jeg tar ham fra Dem med Magt.

Plume.

Nu er det nok, min Herre! — Er et Hverver-huuses Rettigheder Dem bekendte, — saa veed De, at ingen i Verden er i Stand til at tage en Karl ud af det med Magt. De, som Hververofficer, er saa dum, eller saa uforskammet, at forlange af mig, jeg skulde afstaae Dem en Karl, som mine Folk retmæssig have hvervet, og det blot fordi Deres ikke havde Penge nok at give ham saa meget paa Haanden, som jeg har givet ham? Hvem holder De mig for? — Troe kun ikke, at jeg frygter for Deres Gasconader. Jeg raader Dem paa Diebliffet at gaae bort, eller ogsaa De skal blive bragt ud af Huset paa en underlig Maade.

Brazen.

Mort de ma vie! At beegne Lord Brazen saaledes? — (Han trækker Kaarden) Træk ud, min Herre, eller De er dødsens.

Plume

(trækker Sablen, og staaer i det samme neden fra Lord Brazens Kaarde ud af Haanden).

Ha, ha, ha! Lord Brazen! Lord Brazen! Deres Kaarde er vist træt af den meget Dræben? De maae lægge

lægge Dem en anden til. Men saa beder jeg Dem, ikke at øve Deres første Tapperhedsprøve paa mig; jeg slap maaskee ikke saa lykkelig som i Dag. — Har De endnu ingen Liste over, hvor tidt De er desarmeert? Det er billigt, at De begynder paa een, thi det vil nok hændes Dem oftere. — Tilstaae det kun: med de sex Kavallerister, som De fangede, har det heller ikke sin Rigtighed. Ikke sandt? En Kavallerist har forjaget sex saadanne Infanterister som De er? — saaledes bliver det nok. — (Wengfort kommer ind, og bliver staaende bag ved) Naa, gaae nu, jeg har ingen Tid, og vær glad, at jeg har affærdiget Dem.

Brazen

(som har stukken Kaarden ind igien).

Saa faaer jeg da ikke Karlen?

Plume.

Mort de ma vie! Nei! —

Brazen.

Men — — (vender sig, og bliver Wengfort vaer)

Votre Serviteur treshumble, og saa videre. (kysker Plume) Adieu, min Skat! (Plume har endnu Sablen i Haanden) Naa, som jeg har sagt; Kef mig et Dofin af de Klinger; de ere excellente. Adieu, adieu! traldera!

(Gaaer syngende bort).

Wengfort.

Deres Tienere, Hr. Lord! Ha, ha, ha!

Syvende Scene.

Plume. Wengfort.

Plume

(seer efter Brazen).

Jeg kan næsten ikke være vred paa den Nar.

G 3

Weng-

Wengfort.

Nu gir han nok Kiøb igien i nogen Tid. Men hvorledes kom De i Ord med ham?

Plume.

Jeg skulde med Magt afstaae ham en Rekrut.

Wengfort.

Det er en ny Maade at hverve paa. — For det han ingen Følk faaer, vil han aftrætte andre dem! — Den Vindbeutel! — Han er fuld af saadanne Kneb.

Plume.

Mig skal han dog ikke blive for klog med alle hans Kneb.

Wengfort.

Og den Hare har Mod til at staaes? —

(Plume, som tænker paa Philippine, vil gaae til hende, men frygter for at fornærme Wengfort, og bliver staaende forvirret og tankeløs).

Wengfort

(som merker denne Forlegenhed).

Er jeg til Uleilighed?

Plume (i Tanker).

Ja, De har Ret.

Wengfort (stodt).

Lev vel!

Plume (munter).

Vil De gaae?

Wengfort.

Jeg vil ikke gierne være til nogen Uleilighed.

Plume.

Mig er De det paa min Vre ikke.

Wengfort.

De sagde det jo i dette Dieblis.

Plume.

Jeg?

Weng-

Wengfort.

Ja.

Plume.

De har vist forstaaet mig galt. Jeg veed ikke
et Ord deraf.

Wengfort.

Hr. Ritmester! — der ligger Dem noget paa
Hiertet. —

Plume.

Ja — det fortryder mig — at jeg har slaaet
med Brazen.

(Gaaer hen til hans Kammerdør).

Wengfort.

Og det skulde jeg troe?

Plume

(gaaer tilbage igien, staaer lidt i Tanker, og raaber endelig
ud af begge Døre).

Hei! Er her ingen?

Wengfort.

Vidste Brazen, at De er saa bekymret for hans
Skyld, saa paadigtede han Dem strax, at De havde tabt.

Plume.

Jeg maae nødvendig tale med Berten. Vil De
gaar med hen til ham?

Ottende Scene.

De Forrige. Rittmann. Bertinden.

Rittmann.

Hvad befaler Ritmesteren?

(Plume gaaer tilside med Rittmann, og giver ham
hemmelig nogle Befalinger med en alvor-
lig Mine.)

G 4

Weng-

Wengfort (for sig selv).

Og i al den Forlegenhed skulde Slagsmaalet være Skyld? — Min Hr. Husar, vi har ogsaa seet os lidt om i Verden.

Bertinden (til Plume).

Har Ritmesteren kaldet?

Plume (til Wengfort).

Nu maae jeg gaae.

Wengfort.

Det gjør mig ondt, at jeg er kommen i ubesleilig Tid.

Plume.

De er mig stedse tierkommen, bedste Ven! Tilgiv mig kun, at jeg nu fører Dem bort.

(De gaae begge).

Niende Scene.

Rittmann. Bertinden.

Rittmann.

Madame! gjør et Børelse ryddelig; vi har faaet en Volontair.

Bertinden.

Nu strax?

Rittmann.

Ja.

Bertinden.

Er han da alt her?

Rittmann.

I Ritmesterens Kammer.

Bertinden.

Den deilige Herre?

Ritt-

Kittmann.

Hvad skal alle de Spørgsmaale til? — Skynd
sig kun.

(Vertinden gaar ind i Kitmestrens Kammer).

Tiende Scene.

Kittmann. Kauzer. Peer. Trine.

(Peer bår en Husarpejs paa Skuldrene, Trine liges-
ledes, og en Hat paa Hovedet)

Kauzer.

Hr. Vagtmester! jeg vil spadserer lidt med de Folk.

Kittmann.

Naar han har spist. Du bruger jeg ham her.

Peer.

Vi behøver ham ikke. Jeg gaar allene med

min Søster.

Kittmann.

Det gaar ikke an, min Ven.

Peer.

Hvorfor ikke?

Kittmann.

Saa længe I ikke ere i fuld Mundering fra Top
til Taa, tør I ikke gaar allene.

Kauzer.

Man kunne stiele jer fra os.

Peer.

Den gad jeg nok seer, som skulde stiele mig. Men
sig mig dog, I Herrer Kammerater! hvor ere de
Sjlesfenge?

Kittmann.

Bed Regimentet.

Peer.

Og her maae I sove paa Halsesække!

G 5

Kautz.

Kauker.

Til en Forandring.

Peer.

Tienerne har jeg heller ikke seet noget til endnu.

Kittmann.

Paa Hverving bryder man sig ikke om sligt.

Peer.

Men saa ere I ikke ret kloge. Just paa Hverving skulde I stadse retskaffen, des flere Soldater fik I. Jeg skal indrette det langt anderledes, naar jeg først er der engang.

Ellevte Optrin.

De Forrige. Philippine.

Philippine

(triner ganske nedslaaet og sorgtsom ind).

Er Ritmesteren borte?

Kittmann.

Ja! men han kommer strax tilbage igien. Imidlertid har jeg Ordre at gjøre alt, hvad Baronens befaler. — Jeg er Vagtmester.

Philippine

(tager Kittmann til Side).

Stig mig engang, Herr Vagtmester! jeg hørte Kaarder klirre; er han maaskee saaret?

Kittmann.

Nei! han er frisk og vel. Jeg vil besørge Deres Værelse i Stand. Paa Diebliffet er jeg her igien.

(Gaaer bort, Kauker ligeledes.)

Folote

Tolvte Scene.

Philippine. Trine. Peer.

Philippine (for sig selv).

Hvor gierne var jeg ikke kommen ud og gaaet
imellem! Men man kunde have opdaget hvem jeg var.

Trine (til Peer).

Den Herre er vist ogsaa en Husar?

Peer.

Jeg skal spørge ham. (til Philippine) Forlad mig,
gode Herre! hører Herren ogsaa Ritmesteren til?

Philippine.

Ja! jeg er Volontair.

Peer (stolt).

Og jeg Staldmester.

Trine (glad).

Og jeg Marketenterse.

Philippine

(bliver bestyrtset).

Marketenterse! Her? — Hun er vel gift?

Trine.

Oh! langt fra.

Trettende Scene.

De Forrige. Bertinden.

Bertinden

(til Philippine, som betragter hende noie).

Bærelset er færdigt, Herr Baron!

Philippine.

Godt.

Bert.

Vertinden

(med en ondskabsfuld Mine, for sig selv).

En deilig Baron! Det er ret brav. — Man
maa tænke videre frem.

(Gaaer hastig bort.)

Tiortende Scene.

Philippine. Trine. Peer.

Philippine

(for sig selv).

Det maae have en underlig Sammenhæng! (til
Trine) Hvor længe har hun været her?

Trine.

Siden i Morges; min Broer ogsaa. Men han
har Ritmesteren kun beholdt her, fordi jeg bad for ham.

Peer.

Sa det stod haardt paa, inden han vilde have mig.

Trine (fortroelig).

Mig vilde han med Genvælt have; og for det han
saa, at jeg gierne vilde beholde min Broer hos mig,
lod han sig endelig bevæge.

Peer.

Han behøver, kan jeg troe, nu en Markententerske
mere end en Staldmester, derfor kostede det saa megen
Umage med mig.

Trine.

Na! den Ritmester er en iegod Herre. De
fulde kun vide, hvor meget han alt har lovet mig!
Han maae ret kunne lide mig.

Philippine (for sig selv).

Paa samme Tid, da han giv mig den oprigtigste
Kierligheds-Erklæring, tar han et uskyldigt Kreatur
til

til sin Tidsfordriv! — Hvor svag maae ikke hans
Kierlighed til mig være!

Erine.

Hør kun nu! det var rigtig Løier. Jeg havde
Hans at sælge, og da sagde hans Herrer til mig, jeg
skulde komme til Ritmesterens Frue, hun vilde kisse
dem af mig; og saa førte de mig ind i et Værelse.
(leer) Men Ritmesteren har ingen Frue; de sagde det
kun, paa det han kunne komme til at tale med mig,
for det han brugte en Marketerterse. — Og saa
begyndte han strax at tale saa sødt til mig, at jeg
blev i Diebikket — Na! de Herrer kan ret tale saa
søde Ord.

Philippine (for sig selv).

Jo! det har jeg følt!

Erine.

Hr. Ritmesteren mener det saamen ret godt med
mig. Han har lovet, at han vil lade give Klæder
til mig; han vil give mig Penge, at jeg kan indkøbe
adskillige Vare, og sælge dem igien, og fortiene Penge
dermed, og det kun for det han holder af mig.

Philippine (for sig selv).

Hvem kan udforfæ et Mandfolks Hierte! Hvilke
Forfæring gjorde han mig ikke i Gaar! — Jeg er
endda lykkelig, at jeg ikke strax troede ham, men først
satte hans Hierte paa Prøve.

Peer

(til Philippine).

Men hvorfor er Herren saa bedrøvet? Har han
maaſkee en Søster, som Ritmesteren skulde have gjort
til Marketerterse?

Philip-

Philippine.

Nei, min Ven. (For sig selv) Jeg maae stille mig venstabelig an, for at erfare endnu mere. (Til Trine) Mit Barn! jeg er ogsaa først antaget i Dag. (Kniber hende i Kinderne) Vi vil gjøre Bekjendtskab sammen. Giv mig Haanden.

(Kittmann kommer, bliver staaende bag ved, og hører paa Resten.)

Trine.

Hiertelig gerne.

(Gir Philippine Haanden).

Peer

(til Philippine)

Vi vil ogsaa gjøre Bekjendtskab.

Philippine.

Det gaaer ikke an. En Volontair, som jeg, gjør kun Bekjendtskab med Fruentimmer.

Peer (spodsk).

Men det, troer jeg, vil ikke lade sig gjøre ved Regimentet.

Femtende Scene.

De Forrige. Kittmann.

Kittmann

(til Philippine).

Om Forladelse, Hr. Baron! det stikker sig ikke; De maae ikke saaledes kaste Dem hen.

Philippine.

Hvorfor ikke?

Trine.

Ah! det skader ikke, Hr. Bagtimester! om jeg end tilsværger denne Herre Venstabel, saa kan jeg derfor dog lide ham.

Philip-

Philippine.

Saa? Er De hendes Kiereste? Det har jeg ikke
 vidst. Jeg forsikrer Dem, De skal ikke oftere have
 Anledning til at være jaloux over mig.

Kittmann

(noget fortroelig).

Var det blot Kierlighed, Hr. Baron! saa vilde
 jeg vel ikke have noget derimod; men jeg har i Sinde
 at gifte mig med Tösen, og af den Anledning vilde jeg
 ikke gierne, at hun lærte at lese; thi det blev ellers
 alt for farligt ved Regimentet.

Philippine.

Men for Ritmesteren maae De tage Dem i Agt,
 thi efter hendes Sigende holder han meget af hende.

Kittmann.

Bevare os vel, Hr. Baron! De seer vel, hun
 er endnu et Barn, og har aldrig været i Verden;
 men hun troer derfor alt hvad hun hører. Vi ville gierne
 hende hverve hendes Broer, og kunne ikke faae ham paa
 anden Maade, end ved at beholde hende med. Det
 er derfor at Ritmesteren har lovet hende at gjøre
 hende til Markterterstue, paa det hun blev her tillige
 som med hendes Broer, som der laae os meest Magt paa.

Philippine.

Men hvad vil De da nu fange an med hende?

Kittmann.

Ritmesteren vil tinge hende i Kost til han er
 tolv guld, saa skal hun blive Kammerjomfrue hos hans
 Søn. Men han veed ikke, at jeg elsker hende, og at
 jeg vil gjøre hende til min Kammerfrue.

Philippine.

Vil da Ritmesteren giøre sig?

Kitt-

Kittmann.

Ja vist vil han; men jeg veed ikke, om der bliver noget af.

Philippine.

Med hvem da?

Kittmann.

Med Frøken von Rosenau.

Philippine (for sig selv).

Jeg kommer til Live igien. (Til Kittmann) Er han da forlobt i hende?

Kittmann.

Sterbens forlobt. — Men jeg tar ham det ikke op, at han gjør sig saa megen Umage; thi som jeg hører, er hun alt forlovet, og vil han endelig givtes, saa faaer han vel een i hendes Sted.

Philippine (for sig selv).

Hvor er jeg lykkelig! (Gaaer bort fuld af Glæde, men vender om igien) Hr. Bagtmester! jeg vil ikke forhindre Dem i at tale med Deres Kiereste. Jeg vil see, om Børelset er efter min Smag.

Kittmann.

Som De befaler. (Fortrolig) Men jeg beder endnu een gang, Hr. Baron! gjør mig ikke Løsen gal.

Philippine

Jeg giver Dem mit Ord, at De kan være meget fornøiet, dersom ingen bliver farligere for Dem end jeg. (Gaaer).

Sextende Scene.

Kittmann. Peer. Trine.

Kittmann.

Naa, lille Trine, denne Herre stod dig nok ret vel an, siden du strax blev saa fortrolig med ham?

Trine.

Trine.

Jh, bevare os vel! jeg kunde kun lide ham, fordi
han sagde, at han var af vore Folk.

Peer.

Han gjorde kun Bekendtskab med hende.

Trine.

Hvor kunde han staae mig an? Det er jo kun
en Dreng; han har jo ingen Skieg endnu.

Kittmann.

Altsaa gefalder jeg dig bedre?

Trine.

Det forstaaer sig.

Kittmann.

Er det vist? — Naa! — Vilde du da vel
støtiggivte dig med mig?

Trine.

Hm! de Soldater gjøre ikke mange Omstændig-
heder, som jeg seer. Men saaledes skal det ogsaa være.

Kittmann.

Naa da? —

Trine.

Jeg vilde vel — naar kun De vilde tage mig
inden Medgift; for Moer gir mig vist intet, fordi jeg
naar givet mig af med en Soldat.

Peer.

Jo, du vilde faae en rar Medgift.

Kittmann

(for sig selv).

Den gode Løs! — Her Trine! jeg tar dig,
og du saa ikke eier en Skilling. Du vil holde godt
sammen, og saa faae vi vel nok; ikke sandt?

5

Trine.

Erine.

Na, holde Huus vil jeg ret godt; De maae kun undervise mig lidt, for hos os i Landsbyerne lever man langt anderledes end her.

Kittmann

(gik hende Haanden).

Det skal jeg nok gjøre, mit gode Barn.

Peer

(kysker Kittmann).

Maa da; megen Lykke, Hr. Svoger!

Kittmann.

Tak. — Kom! nu vil vi spise.

(Gaaer bort med Erine.)

Peer.

Min Faer kunde ikke have empleget os bedre. Jeg Hr. Staldmester! min Søster Frue Bagtmesterke! hvad vil han vel have mere?

(Gaaer efter dem.)

Syttende Scene.

Theatret forandres, og forestiller et Værelse i Rosenaus Huus.

Rosenau. Bertinden.

(Rosenau sidder paa venstre Side i Stolest og Natue ved et Bord. Paa hoire er et Bord, hvorpaa der staar en Boks med en stor Peruke; store Bunder Ater ligger paa Bordet. Ved Siden af Bordet er en Stool, hvorpaa hanger en sort Klædning. Bertinden staar ved Siden af Rosenau i en ærbødig Stilling.)

Rosenau.

Jeg forstaaer ikke et Ord. Tænk tydeligere.

Bert=

Bertinden (hoit).

Husar-Ritmesteren har et forklædt Fruentimmer i
sin mit Huus.

Rosenau.

Naa! — og videre — —

Bertinden.

Dette har jeg villet melde Deres Høivelbaarenhed,
naa paa det (hun græder) Skylden ikke skulde falde paa
mig, isald der skulde ske Efterspørgsel.

Rosenau.

Og han er først kommen i Gaar? (For sig selv)

Det vilde være den rette Mand for min Datter!

Bertinden.

Hun gir sig ud for en Baron.

Rosenau.

En herlig Baron! — Hvad hedder han?

Bertinden.

Som jeg har hørt i Forbigaaende; for vist kan
jeg ikke sige det, og jeg kunde ogsaa have hørt feil,
for man maa tænke videre frem; saa troer jeg, hun
kalder sig Baron Eschcken.

Rosenau.

Min Søstersøn? — Hvorledes kommer den
Knecht til Ritmesteren? — Wie du kun, du lærde
Mar, jeg skal lære dig at koble. Har I seet ham?

Bertinden.

Saa! jeg ligede igiennem Nøgleskullet ind i Rit-
mesterens Bærelse; det gjør jeg vist ellers aldrig, und-
tagen naar noget kommer mig fordegtigt for. Der
sod hun nylig for Speilet, og isærte sig Riolen, og
sævede sig i, at gjøre Komplimenter paa Mandfolke-
maneer.

Rosenau.

Hvem?

Bertinden.

Fruentimmeret.

Rosenau.

Na; og Baron Eschocken?

Bertinden.

Han er Fruentimmeret.

Rosenau.

J er en Nar. Jeg er hans Onkle; jeg veed vist, at han er et Mandfolk.

Bertinden.

Nei, nei! det er vist et Fruentimmer.

Rosenau (opbragt).

Hvad den Qvinde vil trætte mig imod! —

Hvordan seer han ud?

Bertinden.

Hvem da, høibydende naadige Herre?

Rosenau

(meget høit).

J døve Satan! Baron Eschocken.

Bertinden (frygtssom).

Det er jo ikke Baronens selv — hun gir sig kun ud derved.

Rosenau.

Naar J ikke veed, hvorledes han seer ud, hvordan kan J da sige, at J har seet ham?

Bertinden.

Fruentimmeret har jeg seet, men ikke Baronens —

Rosenau.

Hvorfor siger J da, at han har bragt hende derhen?

Bertinden.

Hvem da?

Rose=

Rosenau.

Hvad man dog har sin Plage med døde Folk!
(meget heit) Fruentimmeret.

Bertinden.

Hun er jo kommen allene.

Rosenau.

Den Kierling holder mig for Nar! — Hvad
er det da, I siger om Baron Eschocken?

Bertinden.

At han er det forklædte Fruentimmer.

Rosenau.

Naa, hvad gaar det jer an, om ogsaa nogen vilde
forklæde sig som en Abekat? (For sig selv) Uden al
Tvivl vil han spørge lidt med Diemeesteren.

Bertinden (hoit).

Men jeg frygter for, at han vil gaar bort med
hende; og maaskee er hun af stor Familie.

Rosenau.

Hvem er hun da?

Bertinden (som tilforn).

Det Fruentimmer, der gir sig ud for Baronen.

Rosenau.

Det er igien noget Nyt. — Og hvem er da hun?

Bertinden.

Det veed jeg ikke.

Rosenau.

Og Baronen er kommen med hende?

Bertinden.

Nei dog! Fruentimmeret er Baronen.

Rosenau.

Det veed jeg nok. — Og Mandfolket? —

Bertinden (hoit).

Er et Fruentimmer.

Rosenau.

Men hvad kalder hun sig?

Bertinden.

Baron Eschocken.

Rosenau (opbragt).

Fruentimmeret kalder sig Baron Eschocken, Baron Eschocken er forklædt som et Fruentimmer, det er Hviishvas. — Jeg er en døv Nar! (Gatter Perugvent paa hovedet, og kalder) He! — (En Diener kommer ind) Borgemeester Prechtheim skal strax komme til mig. (Dieneren gaaer. Til Bertinden) Gaae op paa Raadshuset; jeg kan ikke blive klog paa jer.

Bertinden (for sig selv).

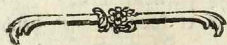
Fordi han er døv. (Bortkræftet over det hun sagde) Men — hillefskam, det er Præsidenten; man maae tænke videre frem!

(Gaaer frygtfuld bort.)

Rosenau (allene).

Jeg maae lade denne Sag undersøge nøiere. Jeg gad nok vidst, hvortledes min Søstersøn kommer dertil. (Lukker Døren op, og kalder igien) He! he!

Ende paa den Fjerde Akt.

Femte Akt.

Theatret forestiller et Bærelse i Melindes Huus.

Første Scene.

Melinde. Brazen.

(Melinde sidder ved et Bord og skriver. En Tiener
aabner Døren, og Brazen kommer ind.)

Brazen.

Ha! Voila! bon jour ma Velle! og saa videre.
(Kysker Melindes Haand).

Melinde.

Ha! bedste Lord! — De kommer meget sild.

Brazen.

Mort de ma vie. Jeg har bilagt saa mange
Affairer i Dag, at jeg umuelig kunde komme før. Og
saa har jeg allerede skrevet over 30 Breve til min
Familie, for at notificere min Mariage, og dog er jeg
endnu kun færdig med de nærmeste Huuse; de andre
kan Diable m' emporte endnu bie i nogle Maaneder.
Brevet til Ministeren min Onkle opholdt mig længst;
jeg maatte deri være meget omstændelig, og bruge ad-
skillige Paaskud, for at undskylde min Mariage med.
Jeg har givet Dem ud for en Grevinde af Steinheim;
den Familie er meget gammel, og jeg kunde derved paa
bedste Maade retfærdiggjøre alting, thi ellers havde
jeg mort de ma vie tabt en Arvepart af 30 Millioner
Pund Sterling.

Melinde.

Jeg blev utrøstelig, om jeg var Skyld i Nigt et Forliis.

Brazen.

Nu er der intet at befrygte. Alting er saaledes afgjort, at man ikke vil kunne misbillige noget. Her ere Dokumenterne; deri forskriver jeg Dem efter Løfte til Nips, og som Enke en aarlig Pension af 30000 Pund Sterling. Dette maae De underskrive, og bekræfte, at De lægger Deres mig tilbragte 60000 Gyl- den til min Kapital, og overlader samme til min Disposition.

(Melinde ringer; en Diener kommer ind.)

Melinde.

Lys.

(Dieneren gaar, og bringer et tændt Lys ind.
Melinde underskriver og forsegler.)

Brazen

(tier, saasnart Dieneren kommer ind).

Det vil vel knap — — være tilstrækkelig til vor Reise til Engelland; men da jeg selv har en overflødig Formue, saa bryder jeg mig ikke derom, om De ogsaa slet ingen Medgift havde. Tænkte min Onkel og min hele Familie som jeg, saa havde jeg ikke saa mange Omstændigheder nødig; men de har deres egne Grund- sætninger, og dem lar de sig ikke præke ud af Hovedet.

Melinde

(giver ham det underskrevne og forseglede Skrift).

Det smertes mig meget, at jeg herved ikke kan give Dem saa store Forsikringer, som De gir mig.

Brazen.

Deres Hjerte og Haand gjør alting godt igien.
(Overgiver hende et andet Skrift) Her underskriver De

Dem

Dem som Grevinde af Steinheim, og sætter dette Segl under. Jeg maae sende Ministeren min Onkles dette Instrument som Bilæg til det Brev, jeg fikker bort i Dag; derved vil hans Stolthed og Rarrighed blive stillet tilfreds, og saa vil han følgelig ikke have saa meget at indvende imod min Mariage.

(Melinde læser lidt deri for sig selv, og tilkiendegiver en Forundring derover).

Brazen.

Naa! hvorfor betænker De Dem?

Melinde.

Jeg skal bekræfte, at jeg bringer Dem en Million Gylden til Medgift?

Brazen.

Det er Diable m'emporre det mindste, min Familie kan contentere sig med.

Melinde

(for sig selv eftertænksom).

Underskrive et falskt Navn? — Hvor kan man gjøre mig flig en Anmodning! — (Seer paa Brazen med en betydelig Mine, og siger igien for sig selv) Jeg veed ikke, hvad jeg skal tænke derom!

Brazen

(for sig selv, noget forstræffet).

Parbleu! har jeg kun ikke droven det for vidt med hende! (Efterat han har betænkt sig lidt) Jeg beder, gjør ingen Omständigheder, ellers maae jeg enten lade mine Familierettigheder eller Dem fare.

Melinde

(i det hun underskriver og forsegler).

Kierlighed og Skylder alting.

Brazen

(for sig selv).

Parbleu! hvor det lattede! Snart kunde mit hele Projekt have staaet Feil.

Melinde

(overgiver ham Skriftet).

Her har De det største Beviis paa min Kierlighed; den allene kunde berøge mig til at underskrive et falskt Navn.

Brazen.

Men, mon Dieu! De skader jo derved ingen; thi det er kun allene for at faae min Familie til at tie, og ingen faaer det at see uden vi selv og Ministeren min Onkle. Hvad Marsag havde De da til at betænke Dem saa længe?

Melinde.

Tilgiv mig, Mylord! — jeg blev i dette Dieblif henreven af adskillige Forestillinger, saa at jeg tvivlte om alting: om Deres Formue, Deres Familie, og Deres Karakter.

Brazen (opbragt).

Parbleu! — —

Melinde.

Men hør ogsaa tillige min Retfærdiggjærelse! — Min Kammerpige sagde mig, førend De kom, man havde udspreidt i Byen, De var ikke af den Familie, som de foregav; de havde megen Gield, og endnu mange flere Ting, for at gjøre Dem forhadet i mine Øine. Uden Tvivl kommer alt dette fra Werten, som vil krepere af Uergrelse over mit Afslag. Alt dette randt mig i dette Dieblif i Tankerne, og holdt mig tilbage,

bage, at jeg ikke strax efterkom Deres Billie. Men jeg beder Dem derfor tusende Gange om Forladelse.

Brazen.

Mort de ma vie! det er, som om det havde ahnet mig. Jeg har i Dag par hazard beegnet ham med stor Foragt, og par Kompagnie Husar-Ritmesteren med, som var hos Rosenaus i Gaar; det lader, som det var hans fortrolige Ven. De skal see, ma Belle, hvorledes jeg skal sætte de Herrer i Knibe! De skal give mig den eklatanteste Satisfaktion. Ingen af dem har Mod at staaes med mig; men jeg skal drive det saa vidt med dem, at de skal gjøre mig Ufbigt paa deres Knæ.

Melinde.

Det saa!

Brazen.

Utsaa, naar tar vi bort?

Melinde.

For mig endnu i Dag; naar det behager Dem — jeg behøver kun at pakke ind, og lade spænde for.

(Ringer).

Brazen.

Godt. Jeg vil kun gaae hjem et Nieblik for at sende Brevene paa Posten, og udstæde adskillige Ordres til min Tilbagekomst, saa er jeg til Tieneste. Og saasnart jeg kommer tilbage, maae jeg vide, hvem de ere, som have understaaet sig at fornødre mig saaledes. Enten knækker jeg Halsen paa dem, eller jeg lar dem arretere for Livstid. Varbleu!

(Tieneren kommer ind).

Melin-

Melinde

(peger til Lyset).

Tag bort!

(Dieneren, som har forstaaet galt, tar Bordet bort, som Lyset staaer paa.)

Anden Scene.

De Forrige. Berten. Plume. Bengfort.

Plume.

Maa'dige Frøken! Siden De vil reise bort, komme vi for at ønske Dem en lykkelig Reise.

Melinde.

Hvorledes? Er da min Reise allerede bekendt?

Plume.

Saa som alle Lord Brazens Hemmeligheder ikke blive skjulte, saa er Deres Reise heller ikke bleven saa dult, som De vel ønskede det.

Bengfort.

Himlen vil frelse Dem fra Deres Ulykke; derfor er alting ved os opdaget. Vi holde det for vor Skyldighed, at overtyde Dem derom.

Melinde (spodsk).

De ere alt for arrige! — De tale om Ulykke? Ha, ha! øns mig heller til Lykke. — (Overgiver Plume Brazens Skrift) Seer De! — (Det øvrige stolt) Hele Tydskland havde ikke været i Stand til at stadfæste det for mig, som Lord Brazen har gjort.

Bengfort.

Stadfæste kan han vel; men om hans Stadfæstelser blive stadfæstede, det er et andet Spørgsmaal.

Wer-

Werten.

Naadige Frøken! for Deres Fornoielses Skyld vilde jeg ønske, at alting havde sin Rigtighed; men jeg er selv overtydet om det modsatte, og mit Venskab befaler mig, at advare Dem for Deres Ulykke.

Brazen.

Mort de ma vie! hvad tæler De der?

Werten.

Stille, min Herre! De skal strax erfare, at vi ere ganske nøie underrettede om Dem.

Wengfort.

Vi skal bevise Dem Deres Ahner.

Plume.

Aa! det lyder fortreffelig. (Læser) "Lord Brazen, virkelig Kaptain af Infanteriet." Det er godt, at De ikke har sagt ved hvad Regiment. "Herre af Grevskalet Sindleser." Ha, ha! hvor ligger da dette Grevskab?

Wengfort.

I Maanen. —

Melinde.

Mine Herrer! — —

Plume.

Tag Dem det ikke saa nær, Frøken! vi vil ganske demaskvere Dem Deres Lord: og vil De saa endnu blive Lady, saa staaer det til Dem selv.

Wengfort.

Men De maae ligeledes reise med Deres Lady til Maanen; thi paa vores Jordflode vil De ligesaa lidt passere for en Lady, som han for Lord.

Plume.

Plume.

Saa behag da at vide, at denne selvgiorte Lord er en Skrædder af Profession, og at han ikke har seet Irland i sin hele Levetid.

Wengfort.

Men for første Gang bleven Dagens Lys vaer i Pommern.

Plume.

At han faktisk har gjort sig til af denne brave Nation; at han har praet af Irlandske Ahner og Rigdomme, da han dog ikke har en Skilling at fordre der.

Brazen.

Parbleu! —

Plume.

Bil De nægte det? Her ere Beviser: De er en Skrædders Søn fra Anklam; Deres Navn er Gottfried Pratsch; De er løben ud af Læren, bleven Soldat, og i den sidste Krig avanceret ved Frikorpsen til Lieutenant. De skulder 60 Rigsdaler til Musketerees Stahl, som stod med Dem ved eet Kompagnie: her er Deres Forskrivning til ham; han er nu min Rekrut, og kan sige Dem det altsammen lige i Vinene. Nu staaer De slet ikke mere i Tjeneste, men hverver blot for egen Regning, og sælger Deres Rekruter til den, der betaler dem best, og deraf lever De. I Aachen har De bedraget Riismand Goldsterns Kone for 10000 Rigsdaler; det beviiser dette Brev. Her er De i Gield op til Drene, og vil kun egte Frøkenen for hendes Penges Skyld. Bil De nu være saa dristig, endnu at paastaae, at De er en Lord af Familie? — Saa maae De anføre gyldige Grunde, og saa vil jeg give

svig give Dem fuldkommen Satisfaktion; men nu lar jeg
 Dem i Diebliffet arrestere, og De slipper ikke ud,
 førend De har retsfærdiggjort Dem. Tilstaaer De der-
 somi imod alting offentlig, saa vil jeg kun advare enhver
 for Dem. Vælg altsaa: vil De heller blive i Arrest
 som Lord, eller være fri og en Skrædders Søn?

Brazen.

Herr Kammerat —

Plume.

Sæt kun Kammeratskabet til Side, og svar mig
 paa mit Spørgsmaal.

Brazen.

Vil De ikke tale med mig under fire Væge?

Plume.

Ingenlunde! offentlig, og det kun hurtig!

Melinde (til Brazen).

For Himlens Skyld, forsvær Dem dog!

Wengfort

(efter en Pause).

Deri vilde han hiertelig gierne tiene Dem; men
 lo littil al Ulykke taber han Maalet.

Melinde.

Maa — —

Brazen.

Al, naadige Frøken! jeg kan ikke.

Melinde.

Hvorledes? De er ingen Lord?

Brazen.

Nei! men dog Deres Brudgom.

Melinde.

Bedrager!

Plume.

Til Lykke Lady!

Melin-

Melinde.

(kalder i en Støi).

O vee! jeg er forloren!

Werten.

Sat Dem, for Himlens Skyld! De er endnu
advaret i Tide.

Melinde.

Forgievs; jeg har alt forskrevet ham min hele
Formue.

Plume.

Paa Diebliffet hid med Forskrivingen, eller De
maae dse paa Stedet.

(Han tar Brazen i Brystet).

Brazen.

Hvad har De med mig at bestille? Jeg gier
intet tilbage.

Wengfort.

For sin Herkomst har han temmelig Mod.

Plume (kalder).

Holla! holla! (en Tjener kommer) hendt Bagten!

Brazen (til Tjeneren).

Nei, lad kun vare. (til Plume) Jeg vil give
alting tilbage.

Plume (til Tjeneren).

Godt. Vi har ham ikke mere nødig.

Brazen.

Hør først mit Forsvar. Hvad kan jeg derfor,
at jeg stod i en Tjeneste, hvor man i Nødens Tid
gjorde mig til Officeer for mine Meriters Skyld?
Var jeg bleven Gemeen og aftakket, saa kunde jeg
igien have taget fat paa mit Haandværk. Men som
Officeer kunde jeg det ikke, thi ellers havde jeg beskæm-

met

met den hele Armee. De siger: jeg har handlet slet.
 — — Hvorledes har man vel handlet imod mig, at man
 jog mig bort, da man ikke mere havde mig nødvendig,
 men jeg dog trængte til andres Hielp? Jeg har
 intet at leve af; maae jeg ikke tænke paa adskillige
 Midler, for at hielp mig igiennem Verden, da jeg
 engang er vant til at leve som Officeer? Ikke ved
 nogen slet Gierning har jeg mistet min Charge, og
 jeg vil heller ikke opgive den, siden jeg maae have
 fortient den; thi ellers havde man ikke givet mig den.
 Havde jeg, som mange andre, i Krigen plyndret brav
 Penge sammen, saa havde man maaskee beholdt mig,
 eller ogsaa jeg havde kunnet lee ad min Dimission. Troe
 mig sikkerlig, stod jeg i Tieneste og havde en regleret
 Gage, skulde jeg vist komme ud dermed, det maatte
 være saa lidet som det vilde; jeg maatte indstrænke
 mig derefter. Men intet vist; i Dag noget, i Mor-
 gen intet; ingensids have Hiemme: det gjorde mig
 liderlig. Og hvis er Skylden? — Hvem veed hvad
 De gjorde, isald De var i mit Sted! — Jeg for-
 tiener for Medynk, end sliig en Omgang! —

Werten.

I visse Maader kan De have Ret; men det
 hører ikke herhid. Frøkenen skylder Dem ikke, at
 opofre Dem hendes Formue; men desuagtet skal De
 see, at De har med retskafne Folk at bestille. Giv
 Frøkenen hendes Forskrivning tilbage; jeg vil betale
 Deres Gield her paa Stedet, og endnu oven i Riøbet
 forære Dem 1000 Dukater.

Brazen

(gir ham Skriftet).

Her har De den. Jeg troer De holder Ord. Men jeg beder Dem endnu for alting i Verden, bestå mig ikke! De skal see, at jeg vil leve ordentlig og retskaffen af Deres Foræring, og ikke mere bedrage noget Menneske.

Werten.

Ogsaa det lover jeg Dem. Kom til mig i Eftermiddag, saa skal De faae de belovede Penge.

Brazen.

Ah, hvor er De god! Men De skal erfare, at jeg ikke er uværdig til denne Hielp, og De skal see, at der ogsaa i et Menneske af ringe Herkomst kan boe en ædel Siel, naar kun ikke Omstændighederne tvinge ham til, underriden at begaae slette Gjerninger.

Wengfort.

Det forstaaer sig, De maae søge at undskylde Dem. Men — hvorfor vilde De just være født i Irland? — Det var ikke fornuftigt; derved maatte De jo opvække Mistanke: thi Irlanderen er ikke født til Vindmagerie og Bedragerie.

Brazen.

Just fordi man ikke venter sig noget slet af en Irlander, tænkte jeg, vilde man fatte mere Troe til mig. — Men — (seer paa Melinde) naadige Frøken! jeg skammer mig ved at blive længer for Deres Dine; tilgiv mig mit Forætagende, og hav Medlidenshed med mig!

(Gaar bort).

Fredie

Tredie Scene.

Melinde. Plume. Werten. siden Ritt-
mann. Bengsfort.

Plume.

Jeg ynkes over den arme Dievel.

Melinde (til Werten).

Herr von Werten! jeg vil betale Dem, hvad De
og har lovet ham. Hvor er jeg skamfuld! Min Op-
brydelse forfælder Dem fortiente ikke Deres Omhyggelighed
og for min Lykke. Hvormed skal jeg kunne godtgjøre
Dem det?

Werten.

Med Deres Haand og Hjerte.

Melinde.

De tilbyder mig endnu Deres Kierlighed? Er
de paa sig vel i Stand til at tage imod den, uden at rød-
sammes? Vil ikke ethvert af Deres Diebstælder foreholde
mig min Uret? Nei, Herr von Werten! De er et
uhyggeligt bedre Hjerte værd. Jeg fortjener ikke at blive
af Deres.

Werten.

Saa skal jeg da see Dem i en andens Arme?

Melinde.

Det skal ikke skee; jeg vil aldrig gifte mig. Men
hvis De erkende mig for Deres Veninde, saa vil jeg
med Gode efter, i det mindste ved Venstres Pligter, at
gjenbortjene den Godhed, De har beviist mig.

Plume.

Der bliver intet af, Grov! Vil De blive ugift
for den Vindmager har bedrager Dem? Det var,

ligesom De kun elskede ham. Giftes maae De, blev det ikke just med Werten; for Kierlighed lar sig ikke tvinge. —

Melinde.

Hvem fortiente vel mere min Kierlighed? Jeg har altid elsket ham, og vilde stedse have foredraget ham enhver anden. Kun den Hovmod, der bemestrede sig mit Hjerter, da jeg fik mine Midler, var Aarsag til, at jeg afflog hans Haand, (med nedslagne Pine), og begik den Daarlighed, at ville blive Lady.

Werten.

Glem De alt det, jeg skal aldrig tænke derpaa. (Kysker hendes Haand) Gior min Lykke fuldkommen!

Melinde.

Men —

Werten.

Intet Men, Frøken!

Melinde.

Velan da! (Giver ham Haanden) Maatte jeg kun fortjene Deres Kierlighed, som De min!

(Kittmann kommer hastig ind, og rapporterer Plume noget hemmelig).

Wengfort.

Derpaa skal De ikke tvivle længere. — Der bliver altsaa Bryllup i Kavalleriet. Bravo! men det maae holdes med al muelig Pomp. Det kostede Umage at forjage Infanteriet. — Dragoner og Husarer! (til Werten) Kunne vi ikke ogsaa tiene til Guds, saa vi havde vi maaſkee ikke endnu indtaget Batteriet.

Plume

(Efterat han har hørt paa Kittmann).

Ha, ha, ha! det er netop det rette! —

Werten

Werten.

Noget Nyt?

Plume.

Ja! men dog det sædvanlige. Herr Præsidenten
har end har igien begaaet en høivits Dumbhed. Jeg skal over-
sigt tyde ham derom. (sagte til Werten) Lad dig ikke merke
(kom med), at Philippine er hos mig. Jeg maae for min
Fordeels Skyld selv stille mig an, som jeg vidste af
nagningen Ting. (til Melinde) Naadige Frøken! Tienesten
skal kalder mig. Underdanige Tiener!
(Gaaer bort med Kitzmann).

Fjerde Scene.

Melinde. Werten. Wengfort.

Melinde.

Skald Kitmesteren vil have Philippine, saa maae
na maaen omgaaes Præsidenten meget varlig.

Wengfort.

Jeg frygter ikke for, at han fordærver sit Spil.
En Husar! — ha, ha! hvor det er gierligt, attas
de gaaere de i fuld Fyr; men hvor de kan tage Skade,
sa gaaer de ogsaa mesterlig at retirere en bon ordre.

Melinde.

Vi vil samlede kiøre derhen, under Paaskud, at
effiendtgjøre Philippine min Lykke. Der kunde gives
effiendtlighed til at tale et Ord til begges Fordeel. Og
maaskee bevæger mit Exempel den Gamle til at tage
Kitmesteren til Svigersøn.

Wengfort.

Fortreffeligt!

Melinde.

Men behager De ikke først at trine ind i mit Kabinet? (til Werten) Jeg vil levere Dem nogle Papirer.

Werten.

Jeg er aldeles til Deres Tjeneste.

(Gør Melinde bort).

Wengfort.

Saaledes gaar det til efter Moden. En Rekrut, søger altid at hverve sin beste Ven med. (følger dem)

(En Diener bær en Stool bort).

Femte Scene.

(Theatret forestiller et Værelse i Rosenaus Huis.)

Rosenau. Den gamle og den unge Precht-heim (i Raadsherredragter). Bertinden.

Rosenau.

J saaer 6 Dukater for Angivelsen; og naar J i Fremtiden opdager noget galt, saa meld mig det igjen.

Bertinden.

Men der vil dog vel ikke flyde noget Ondt af for mig? — Gode Gud! — En Bertinde maae tænke videre frem.

Den gamle Prechtheim.

Gaae hun, og frygt for intet; man skal nok tage jer i Forsvar.

Bertinden.

Nu maae jeg gaae. (til Rosenau) Jeg rekomme-derer mig, Hoivelbaarne naadige Herre! (i det hun gaar)

Ja, man maae tænke videre frem!

(Gør hastig bort).

Rose-

Rosenau.

Jeg var aldrig i Verden kommen afsted med den Kierling. Jeg kan strax ærgre mig, naar Folk ere saa dumme. — Og i Dag synger det igien for mine Øren. —

Den gamle Prechtheim

(for sig selv).

Det gjør det altid.

Rosenau.

Jeg hører derfor ikke ret vel. — Men det er en herlig Opdagelse! — De Herrer troe tilfældigt, at man kan gjøre i en Republik, hvad dem behager. (til den unge Prechtheim) Alle Anstalter ere dog vel ordnede? —

Den unge Prechtheim.

Jo, naadige Herre!

Rosenau.

Det saa! Det var noget skönt, at hertog Frederik (til den gamle Prechtheim) saasnart Sagens nøggen er undersøgt, maade De strax forbyde Hvervingen at indtil videre Ordre; Ritmesteren skal paa min Værgive os Satisfaction. (til den unge Prechtheim) Man lade ham vide, at han endnu i Dag skal komme i Gæst, for at forsvare sig. Man maade indskrænke de Herrer lidt.

Den gamle Prechtheim.

Man skulde udelukke Dem saa meget mueligt fra Selskabet. Det er nok, at vi maade taale Dem i Byen.

Rosenau.

De har Ret. Til mig skal de vist ikke komme oftere, og Ritmesteren slet ikke. Harde jeg ikke skaffet min

Datter af Veien, saa havde han vel ogsaa sat an paa hende. — Men jeg kom ham i Forkiøbet, og — — (Lar et Brev op af Lommen) Der har jeg faaet et Brev i Dag, som han har skrevet hende til. Hvad der staae Ord i, som trange til Sielen! (Til den unge Prechtheim) Han ytrer stor Lyst til at Kille Dem ved Deres Kiereste, men han er kommen for silde. Han troer sig vel fornærmet, naar han intet Svar faaer derpaa. Jo, jo, det var noget for ham at slæbe af med. I Morgen fiere de begge ud med mig paa mit Gods; hun er alt raget hørt i Dag; jeg bliver der Ferierne over med hende, og i den Tid skal vi nok mage det saa, at hun glemmer Ritmesteren. Han maae affsed igien; vi taale ham ikke der.

Siette Scene.

Rosenau. Den gamle og unge Prechtheim. Plume. Rittmann.

Plume (spodsk).

Herr Præsident! De har befalet, at man ikke maatte føre Rekruter fra mig? — Hvorledes hænger det sammen? —

Rosenau.

Åh! Venner sammen, eller ikke Venner sammen; vi ere ikke saa ngie kiendt sammen endnu.

Plume (opbragt).

Hvem forlanger vel at være Deres Ven? Spids Dreng. (Skriger meget høit) Jeg vil vide, hvorfor jeg ikke maae bortføre Rekruter?

Rose:

Rosenau.

Åh! Rekruter kan De vel føre bort, men ingen Fruentimmer.

Plume.

Men naar nu en Søster endelig vil blive hos hendes Broer, hvad gaar det Dem an?

Rosenau.

De skal ikke hverve Søstres. Hvad skal hun være hos Dem?

Plume.

Jeg har Ret til at hverve, hvad jeg kan bruge. Hun skal være Marketerenterke. Hvad har De at indvende derimod?

Rosenau.

Hvorfor har De da forklædt hende som Mandfolk?

Plume.

Hvorfor ikke som en Glynder? Hun har sat en Hat paa Hovedet, er det at være forklædt som Mandfolk?

Rosenau.

Hvad? Er jeg en Glynder? Jeg er Præsident.

Plume.

Uden Hererie kan De være begge Dele.

Rosenau.

Det er jeg ogsaa, uden at rose mig selv.

Plume.

Den Roes vil ingen giøre Dem stridig.

Den gamle Prechtheim.

Hr. Ritimester! menageer Dem, og tael ikkesaa ubesindig. Her tales ikke om nogen Marketerenterke. Man har meldet for Præsidenten, at De i Dag har taget et Fruentimmer til Dem i Mandssklæder, under Navn af Volontair; man formoder, at hun er af god

Familie. Det er dog ikke efter Deres Instrux, troer jeg, saaledes at forføre en Person, og med Vold at fratage nogen sin Datter. Bor Pligt er, at have Opsyn dermed, og De vil faae et stort Ansvar.

Plume.

Det er noget andet.

Den gamle Prechtheim (ivrig).

Ja, ja! det er noget andet.

Plume.

Stille! — I Herrer vil komme til at staae til Ansvar.

Den gamle Prechtheim.

Vi? — Ha, ha, ha! —

Plume.

Ja, ja, ret De. I understaaer jer at gjøre Indgreb i min Hverving, førend I ere blevne underrettede? — De veed dog vel, Hr. Borgermester, at min Frihed i Henseende til Hvervingen strækker sig lige til Deres Søn? —

Den gamle Prechtheim.

Ja, ja! men ikke til at stuele Fruentimmer.

Plume.

For det Ord stuele skal De give mig særdeles Satisfaktion. (Den gamle Prechtheim fortraktes herover) Men videre: jeg kan retsærdiggjøre mig. Det er mig slet ikke bevidst, at denne Volontair er et Fruentimmer; han har givet sig ud hos mig for Baron Eschocken, og bedet mig at engagere sig, hvilket jeg ogsaa har gjort, uden at være forpligtet til at udbede mig de hviwise Herreris Tilladelse. Da man forebragte dem det, skulde de først have ladet mig det vide; jeg vilde

selv

selv have jaget Hr. Baron Eschocken Fanden i Bولد,
naar jeg havde befunden Tingen at vere sand, og saa
kunde de have behandlet ham efter eget Godtbesin-
dende. Saaledes havde det været i sin Orden. Men
da de ikke har havt saa megen Indsigt, og uberettiget
angrebet min Frihed, saa er jeg forpligtet at søge
Satisfaktion.

Rosenau.

(til den gamle Prechtheim).

Hvad siger han?

Den gamle Prechtheim

(trækker Rosenau hen til en Side, og siger ham høit i Øret).

Han veed af intet. Ifald det er, som han siger,
saa er han uskyldig, og han forlanger Satisfaktion af os.

Rosenau.

O vee! der faae vi en skøn Affaire!

Endende Scene.

De Forrige. Kørbel.

Kørbel

(kommer ganske angstlig ind).

Ah gode Gud! Hr. Ritmester! de vil arretere
Volontairen og Rekrutens Søster.

Plume (opbragt).

Hvem?

Kørbel.

Dyens Vagt.

Plume (til Kittmann).

Gaae han med derhen, samle alle Underofficererne,
og giv Rekruterne Sæbler, og hug de Epidshorgere til
Plukkeskiff.

(Han sløder Kittmann og Kørbel i stærke Iver-
ud af Døren).

Rose-

Rosenau.

Hvad? hvad?

Plume

(til Rosenau og den gamle Prechtheim).

Seres Philistere skal blæse i Døffen! Skalde ogsaa jeg samt alle mine Folk ligge paa Stedet, saa vil jeg dog forsvare min Ret. Men det skal komme jer dyrt at staae.

Rosenau

(gaaſte angſtlig, til den gamle Prechtheim).

Hvad er det? Hvorfor ſkriger han ſaa?

Den gamle Prechtheim.

Vore Folk vil arreſtere Fruentimmerne — og ſaa har han beſalet, at hans Underofficerer ſkulle ſætte ſig derimod, og hugge alting ſønder og ſammen.

Rosenau.

Ah! der kan jo ſee Ulykker. (til den unge Prechtheim) Befal, at man opſætter Arreſten indtil nærmere Ordre. (Den unge Prechtheim gaaer.) Men, Hr. Ritmeſter, hvad tar De Dem for? De vil vel ikke føre Krig med os? Vi ere ſor ſvage til at ſætte os til Modværg. Vi kan ikke giøre ved, at De er uſkyldig i den Sag. Vi vil kun iagttage vor Skyldighed, og ikke paa den Maade lade vore Døttre bortføre.

Plume.

Jeg vil kun iagttage min Skyldighed, og ikke give min Ret bort. (vil gaae.)

Rosenau

(holder ham tilbage).

Bliv dog, og lad os tale med Dem. Altsaa vidſte De ikke, at Volontairen var et Fruentimmer?

Plume.

Plume.

Jeg har forklart mig for Borgermesteren, og mere behøves ikke.

Rosenau

(sagte til Prechtheim).

Vi har begaaet en stor Feit; ikke sandt?

Den gamle Prechtheim.

Ja tilvisse!

Rosenau.

Det er bedre, vi forlige os med ham, end at det gaaer videre. Hvad mener De? Jeg vil gjøre et Udslag i Sagen.

Den gamle Prechtheim.

Det hele Raad vil vist samtykke deri; gjør det kun;

Rosenau (til Plume).

Hr. Ritmester! giv Dem tilfreds. Vi indsee meget vel, at vi har overilet os. Jeg vil altsaa imidlertid affige en Dom, som Magistraten ikke vil uunderkiende. Er dette Fruentimmer formuende, hvorpaa man efter Omstændighederne ikke kan tvivle, saa skal det halve konfisceres, og gives til Dem; men skulde hendes Formue ikke i det ringeste beløbe sig til 10000 Rigsdaler, saa vil Magistraten enten komplettere eller ogsaa udbetale Summen. (Med denne Proposition seer Rosenau bestandig paa Prechtheim, som for at vente paa hans Consens, hvilken denne gir tilkiende ved et Nis.) Seer De! De har allerede saa lange lagt her i Korteer, og vi har altid været gode Venner; hvorfor vil De da ikke ogsaa nu lade Dem tilfredsstille for en liden Forseelses Skuld?

Plume (for sig selv).

Nu er Touren til mig at foreskrive — —

Rose-

Rosenau

(til den gamle Prechtheim).
 Mig synes, han er ikke fornoiet endnu? —

Den gamle Prechtheim.

Nei vist ikke. Hvad skal vi gjøre? Forseelsen
 er stor —

Rosenau.

Jeg vil heller byde ham noget til — at vi kun
 kan slippe ud af den Angest.

Den gamle Prechtheim.

Ja, ja! det er dog altid bedre.

Rosenau.

Kiere Hr. Ritmester! lad os være gode Venner!
 De skal have 15000 Rigsdaler.

Plume

(for sig selv).

Nu maae jeg holde ham fast. (Til Rosenau) Penge
 gjør det ikke godt allene. Den Person, som saaledes vilde
 holde mig for Nar, maae give mig Satisfaktion; hun
 maae i det mindste i Børnehuset paa et halvt Nar.

Rosenau.

Ogsaa det.

Plume.

Uden Persons Anseelse; — var det og Deres
 egen Datter! —

Rosenau.

Ja, ja! for hende er jeg sikker nok.

Plume.

Raa! Utsaa? —

Rosenau.

Ja, ja! hun maae være hvem hun vil. (Seer til
 Prechtheim, som svarer med et Nis) Hvorfore opdrager
 ikke

Alte ifke Forældrene deres Børn bedre? De er altsaa
forføgt forføgt?

Plume.

Paa de Vilkaar.

Rosenau.

Det er brav! De er en Hædermand.

(Omfavnar ham).

Ottende Scene.

Rosenau. Den gamle Prechtheim. Plume.

Melinde. Berten. Bengfort.

Melinde

(i det hun kommer ind).

Forlad mig, Hr. Præsident! vi foresandt ifke en
Siel, som kunde have meldet os. —

Rosenau.

Min Datter er ifke hjemme; men vil De imid-
lertid gaae ind i et andet Værelse, indtil jeg bliver
ferdig med Ritmesteren; jeg har Ting af yderste Vigtig-
hed at afgjøre.

Niende Scene.

De Forrige. Philippine (endnu forklædt). Trine.

Korbel. Rittmann. Kaufer.

Rittmann (til Plume).

Hr. Ritmester! de var alt paa Hovedvagten, der
isort tog vi dem med Gevalt fra dem; Volontairen vilde
pilsomtendelig herhen. Han sagde, han maatte tale med De
ii Præsidentens Nærværelse.

Philip-

Philippine

(Kaster sig for Rosenaus Fødder, med nedslagne Øine).

Min Fader! tilgiv mig min Daarlighed!

(Alle blive forundrede og see paa hende, Rosenau undtagen, som ikke har forstaaet det Ord Fader).

Rosenau.

Hun maae være hvem hun vil; jeg kan ikke hjælpe hende, hun maae i Børnehøuset. Hvem tilhører hun?

Plume

(tar Philippine ved Haanden, og anstiller sig besyrtset).

O Himmel! Philippine! hvad skal denne Forklædning betyde?

Den gamle Prechtheim (til Rosenau).

Kiender De hende ikke? Det er jo Deres Søster Datter.

Rosenau

(seer noie paa Philippine).

Hvad? Philippine? Min Datter? Jeg tænkte du var paa Godset. Du vanartige Barn!

Philippine.

Kiereste Fader! hør mig først, førend De fordommer mig; jeg vil retfærdiggjøre mig for alle Tilstedeværende. Jeg elskede Ritmesteren alt, da han reiste herfra sidste Gang. Saa vel da, som i Aftes ved hans første Visite forstodde han mig, at han elskede mig oprigtig. De, bedste Fader! forlangte allerede for to Maanedes siden min Beslutning, og vilde, at jeg skulde vælge Dem en Svigersøn iblandt dem, som havde friet til mig; især havde De et Øie paa den unge Prechtheim. Ham kan jeg allermindest lide, og

iblandt

endi iblandt alle de andre var ingen, som kunde komme mig
 til at glemme Ritmesteren. Knap saa jeg ham igjen
 i i Gaar, saa skulde jeg atter stilles fra ham i Dag, og
 savne hans Nærværelse i 5 Uger. Jeg saa forud,
 at De i denne Tid vilde drive mig stærkt til at be-
 røbe mig til et Giftermaal, og vidste intet Paa-
 skud mere for at opholde Dem længer. Min Kier-
 selssjællighed til Hr. Baron Plume kunde jeg ikke opdage
 i Dem, fordi jeg kiender Deres Modbydelighed mod
 alle Officerer, og heller ikke vidste, om hans Kier-
 selssjællighed var ret oprigtig. Jeg benyttede mig altsaa af
 denne Dag, for under denne Dragt at udforske Rit-
 mesterens Sindelag, og sandt jeg saa, at han elskede
 mig, som jeg ønskede, saa vilde jeg da være betænkt
 at naa at faae Deres Samtykke, kæreste Fader. Endnu
 i Aften var jeg vist kiørt ud paa Godsset, og Rit-
 mesteren havde aldrig erfaret, hvorfra eller hvorhen
 Baron Eschocken var kommen. Tildeels er mit Anslag
 aflyst. Jeg har fundet, at han elsker mig
 og ønsker Dig; kun jeg er til Deres og min Fortred
 og leve forraad. De seer altsaa, at jeg ikke havde
 noget Redrigt i Sinde. Tilgiv mig min Forseelse,
 og lad Kierlighed undskylde den. Jeg skal herefter i
 alle Ting være Deres lydige Datter.

Rosenau (til Philippine).

Men du veed jo, at du ikke maae elske nogen
 Officer.

Plume.

Hr. Præsident! De veed hvad Satisfaction De
 skal give mig. Men enhver Regel taaler Undtagelser.

R

Den

Den gamle Prechtheim.
 Det forstaaer sig! det forstaaer sig! Hvem skal
 have troet — —

Plume.

Giv mig hende til Ægte, saa skal Sagen være
 bilagt.

Den gamle Prechtheim

(sagte til Rosenau).

Det vil De dog vel aldrig — —

Plume.

Ingen Indvendinger. Volontairen bliver min
 Kone, eller maae gaae i Børnehuusset. Vil De nu
 gjøre Deres Datter foragtelig, da alting kan bilægges i
 Mindelighed?

Werten (til Rosenau).

Begre Dem ikke længer; Ritmesteren er en ærlig
 Mand og en retskaffen Kavaleer.

Rosenau.

Ja, var han kun ikke Officeer!

Wengfort.

Kan da en Officeer ikke ogsaa giøre sig?

Plume.

Hr. Præsident! husk paa Børnehuusset?

Rosenau.

Hør engang, Hr. Ritmester! — jeg vil give Dem
 min Datter — jeg maae jo vel — og tillige afstaae
 Dem et Landgods; men De maae gaae ud af Tienesten.

Plume

(noget eftertænksom, efter en liden Pause).

Lad mig i det mindste blive der saa længe jeg
 staaer her paa Hverving; bliver jeg engang afløst, saa
 vil jeg opfylde Deres Begiering.

Kautz

Kauker.

Hvorledes Hr. Ritmester! De vil forlade os? —
Nu taber jeg al Lyft til at tiene længer. Saa brav
en Officer — —

Plume.

Velige Kauker! giv dig tilfreds. Vi har tiend
al nu saa lange sammen. Jeg vil ikke forlade dig. Naar
jeg vil jeg qvitterer, saa udvirker jeg dig ogsaa din Afsked,
og du skal aldrig komme fra min Side. Jeg skal nok
sørge for, at du kan leve fornøjet paa din gammel Alder.

Kauker.

Nu først glæder jeg mig over Deres Sivtermaal.
Himlen velsigne Dem og Deres Brud!

Rosenau.

Na, Hr. Ritmester, jeg haaber De holder Ord.
Lægger Philippines Haand i Ritmesterens) Hr. Volontair!
Her skænker jeg Dem et Kompagnie.

Philippine (kysser Gaderens Haand).

Jeg skal takke Dem min hele Levetid for dette
Kompagnie.

Melinde.

Jeg gratulerer Dem, Frue Ritmesterinde! og mel-
der Dem tillige, at Hr. v. Werten er min Brudgom.

Plume.

Ja. — (til Werten) Og vi vil holde Bryllup
een Gang, min Broer!

Werten.

Hjertelig gierne, siden alting endes til vor Fornøielse.

Erine

(kysser Philippines Haand).

Jeg ønsker Deres Naade megen Lykke!

Philippine (til Plume).

Na? Og Deres Markentertse?

R 2

Plume.

Plume.

Skal blive Deres Kammerpige, om Dem saa behager.

Kittmann.

Min Hr. Ritmester! alle gode Ting ere tre. Giv mig hende heller til Kone, saa har vi des bedre Næring.

Trine.

Na ja, Hr. Ritmester.

Plume.

Han skal faae hende. Men herefter maae han ikke mere hverve sig noget Nyt. Det er en god Pige, han kan vist leve fornsiet med hende.

Kittmann.

Jeg vil ene og allene rette mig efter Dem. De veed jo, som Ritmesteren er, er ogsaa Bagtmesteren. Men det er besynderlig: jeg har endnu ikke seet nogen Officeer komme fra Hverving, som ikke enten har bragt en Kone eller en Lomme fuld af Portraiter og Løster hiem med sig. Den Cupido hverver altid flittig med.

Wengfort.

Ja, det kan vi see, naar vi marschere ud af en Bye.

Rosenau.

Ei! hvorfor marschere! — Vi ere ingen Soldater, og ikke paa Paradet. Men gaae vil vi — om Dem saa behager.

Ende paa Skuespillet.

Naptussen,

eller

1966den eene har for meget,
den anden for lidet.

A Komædie i tre Akter.

En Esterlignelse

af

Herr Stephanies

Der Spleen.

Personerne.

Mylord Hectingborn.

Lady Dorset, hans Søster.

Jenny, hans Datter.

Mylord Beagelsted.

Baron Fletcher.

Blunt, Hectingborns Forvalter.

Georg, Fletchers Tiener.

Andrews, Hectingborns Tiener.

Udfyldte andre af Hectingborns Betientere.

Handlingen gaaer for sig paa Mylord Hectingborns
Landgods, der ligger noget fra London.

Første Akt.

(Skuepladsen forestiller en Haugestue med Stole, Borde &c. Bag ved den ligger en liden indhegnet Dyrehauge).

Første Scene.

Andrevs. Heckingborn.

Andrevs

(Kommer ind med en Kiedel med kaagende Vand paa et Svhrfad).

W! Somme skal have saa meget, og andre saa lidt i Verden! — Og den Ridelige trækker desværre min næsten altid det stætteste Lod.

Heckingborn

En Dverkiol med en Tobakspibe i Munden. Han nynner for sig selv, og sætter sig til at drikke Thee, uden at see paa Andrevs).

Nu er jeg da atter i min høieste Lyksalighed. (Han nynner, drikker og røger alt imellem.) Harde min Kone ikke efterladt mig den Tøs, saa solgte jeg mig ogsaa det hele Kram, som man har givet Navn af Nigdom, ja endog af Lyksalighed, til den første den bedste for ser Kiedler Thevand, et godt Stykke Rosbif, og

en halv Snees Piber Tobak om Dagen; og saa kunde den, der indgik Kjøbet, sørge for hvad han skulde begynde med det Lapperie; jeg vilde være Menneske, og blive ved Naturen.

(Andrevs staar ved en Side med nedslaget Hoved og tørrer Vinene imellemstunder.)

Men saa har jeg en Skabning paa Halsen, og det oven i Kjøbet af det saa kaldte smukke Kian, der kalder mig Fader, og derfor kan jeg ikke giøre og lade hvad jeg vil; thi min Moder havde heller ingen Røe, førend jeg var forserget. (Han nynner atter.) Hvor stakket er ikke Menneskets Levetid! De første tredive Aar slides hen med at proppe en Hoben Ting i Hovedet, som der kun kan bruges saare lidet af; derpaa faaer man en Kone til at forsøde os Livet — Ja! luur dig død paa det Gode, Karl! Hun bringer dig Børn, der skriger dig Ørene fulde, og ved hvert et Aar, de lægge tilbage, bringe dig nye Befymringer, indtil du kan bringe dem Foden under deres eget Bord. Du har du da levet et halvt Sekulum — saa kommer dine rolige Dage. Men hvor mange ere de? Meget høit anslaaet en halv Snees Aar, saa slæber Døden dig hen til dine Fædre; og du er mere end lykkelig, om du uden alt for mange Medikamenter kan faae denne Ledsager ved Haanden. Der see vi nu den hele Kram, som den menneskelige Herlighed bestaaer af!

Andrevs

(sukker meget høit).

Heckingsborn

(seer hen til ham).

Hvad fattes dig?

Ans-

Andrevs

(Bliver bange og tørrer Hine i en Hast).
Slet intet, Herre!

Heckingborn (hæstigt).

Hvad fattes dig?

Andrevs (frygtsom).

Slet intet.

Heckingborn.

Saa har du enten begaaet en Misgierning, og græder af Frygt for Straffen, eller og du er en gammel Kierling, der græder for Tidsfordriv; og begge Dele kan jeg ikke lide. Lad dig derfor strax betale din Løn, og gaae paa Døren.

Andrevs (bængstet).

Al Herre! det vil gjøre min Ulykke fuldkommen.

Heckingborn.

Det er din egen Skyld. Hvorfor lyver din Slubbert? Afsted!

Andrevs.

Tilgiv mig, gode Herre! tilgiv mig!

Heckingborn.

Saa viis Vedring, og kom frem med Sandheden.

Andrevs.

Jeg havde gierne skaanet Deres Dren for min bedrøvelige Historie.

Heckingborn.

Hvorfor skaaner du da ikke ogsaa mine Hine? Den, der med Ligegyldighed kan see andres Taarer rinde, maae have en tyk Hud for Dinene, og den har jeg ikke. Vil du altsaa blive i din Tjeneste, saa siig mig Marsagen til dine Taarer, og bryd dig ikke om mine Dren. Jeg har ikke saaet dem allene til at høre

Musik, men ogsaa til at høre Sammersange; det hører ogsaa med til den menneskelige Lyksalighed.

Andrevs.

For da ikke at paadrage mig Herrens Brede vil jeg adlyde. Min Fader havde forpagtet nogle Godser i Cornwallis, og forbundet sig til at staa inde for Ildsvaade. For 8 Aar siden brændte een af Gaardene af ved Torden og Lynild; men da sig en Tildragelse ikke stod udtrykkelig nævnet i Kontrakten, saa vilde min Fader ikke bekvemme sig til Erstatningen, siden det var en Ulykke, som han ikke kunde forebygge.

Heckingsborn.

Der Fader var en Dumrian. Den der indgaaer en Kontrakt maae bestemme alle muelige Tilfælde forud; thi saafremt han kun lader en eeneste Post være tvetydig, saa har hans Vederpart og Advokaterne ham under Pidsken.

Andrevs.

Det har han faaet tilgavns at føle; thi efter en lang og bekostelig Proces er Dommen falden: at han skal betale Eieren Skaden. Men — er det Retfærdighed?

Heckingsborn.

Retfærdigheden er blind; den snapper almindelig den Ufkyldige for den Skyldige.

Andrevs.

Min Faders fortreidelige Omstændigheder tvang mig til at søge Tjeneste indtil han havde faaet Bugt med sine Fiender; (reemodia) men nu hører jeg, at han endog er kastet i Fængsel, fordi han har intet at betale med, da han har sat al sin Formue til paa

Pro-

Processen; og min arme Fader er den bedste og redeligste Mand.

Heckingborn.

Det er hans Dumhed Beviis paa. Var han en Spidsbub, saa havde han seet alle deslige Mænker forud, og sat sig i Sikkerhed for dem. — Hvor høit beløber Fordringen sig?

Andrevs.

O Gud! det er over 6000 Pund.

Heckingborn (sagte).

Det glæder mig.

(Han stikker Thee og nyrner).

Andrevs (sagte).

Himmel! hvilken Egegyldighed ved en brav Mand's Undergang!

Heckingborn

(tager en Nøgle af Lommen og slyer Andrevs).

Der! gaa ind i mit Sovestue, og luk Risten, der staaer i Vinduet ud til Hagen, op med denne Nøgle; tag dig saa af den saa meget, som du behøver til din Faders Befrielse, og det enten i rede Penge eller i Bankofobler, det er mig det samme. En Hest kan du lade dem give dig nede i Stalden; riid ufortøvet paa den til London, og kom ikke mere for mine Dine. — Nøglen lader du sidde.

Andrevs

(som med største Forundring betragter Heckingborn).

Min Gud!

(Han er ganske fra sig selv af Glæde.)

Heckingborn

(Kaster Nøglen hen til ham).

Skund dig noget, Laps! Jo længere du tripper her omkring, jo længere bliver din Fader i Fængsel.

Andrevs

Andrevs

(tager Rogelen op og kaster sig for Heckingborns Fodder, som han kysser med Henrykkelse og grader af Glæde).

Vi skal takke Dem saalange der er Liv og Blod i os, og dagligen anraabe Himlen om Liv og Held for Dem.

Heckingborn (rørt).

Lad det dog faae Ende.

Andrevs.

Dersom min Fader nogensinde kommer paa Fode igjen, saa vil han vist med Hjertets Glæde og Taksigelse erstatte det altsammen.

Heckingborn

(som om han var bange for nogen).

Afsted! eller jeg begynder at troe, at du er det ikke værd.

Andrevs

(Springer op og løber afsted.)

Heckingborn.

Heida!

Andrevs

(bliver staaende ved Døren).

Heckingborn.

Saafermt du siger noget Menneſke, at du har faaet Hielp hos mig, saa lader jeg dig sperre ind for din hele Levetid som min Skyldner.

Anden Scene.

Heckingborn (allene).

Det er haardt, at Verden ikke vil tillade os at handle fornuftig! Tusende Spottegloſer vilde blive min Løn for denne Gierning — og jeg kan for min

Død

Død ikke lide, at man holder sig op over mig. (Han nyrner, kienker Thee og drikker.) Dersom han ingen Nar er, saa tager han mere end han netop behøver til sin Faders Befrielse; han kunde være tient med det, og jeg fik mindre Bekymringer. Ha! i Dag har jeg dog nydt Livet; det har været een af mine lykkeligste Dage. Var der mange saadanne, saa kunde jeg omsider blive rolig. (Han røger) Ha, Jenny! du er endnu mit eeneste Haab! Naar du finder en Mand, der vil tage dig og mine Midler med, saa kan jeg blive rolig. Men hvor skal man faae slig en Nar fra i en Hast? Dog, der findes flere Narre end fornuftige Folk, det er al min Trøst.

Tredie Scene.

Heckingsborn. Lady Dorset.

Heckingsborn (nyrner).

Lady

(betragter ham forend hun gaar til ham).

God Morgen, min Broder! Saa munter i Dag?

Heckingsborn.

Det volder jeg er allene.

Lady.

Saa? Er det Narragen? Selskab er dig altsaa qddom modbydelig?

Heckingsborn.

Selskab ikke, men Sværm.

Lady.

Er det tilladt?

(Hun gjør en Bevægelse til at sætte sig).

Hecking-

Heckingborn
(Kyder en Stool til hende).

Efter Behag.

Lady (sætter sig).

Men skulde jeg være dig til Uleilighed — —

Heckingborn.

Saa sagde jeg reent ud: Gaae din Vel. (Han
kender for sig) Vil du have Thee eller Punsch?

Lady.

For mig ingen af Delene.

Heckingborn (drifter).

Saa kan du lade være.

Lady.

Men hvad gjør dig dog saa vranten?

Heckingborn.

Forretninger.

Lady.

Men dem har du jo ikke.

Heckingborn.

Saa har jeg havt.

Lady.

Have og havt er meget forskiellig. Jeg veed, at
du har beklædt vigtige Poster; men du har jo lagt
dine Embeder ned?

Heckingborn.

Det var høi Tid, om jeg vilde beholde Forstanden.

Lady.

Det er jo altsaa forbi.

Heckingborn.

Forbi? Ja, for saavidt; men de har efterladt
sig en Torn i mit Hierte, der gjør mig fortrydelig paa
den største Deel af de Skabninger, som man kalder
Mennesker.

Lady.

Lady.

Det begriber jeg ikke. Du har nedlagt dine Em-
beder med Ære og Berømmelse; Hoffet saavelsom
Folket saae det ugierne. Du roses endnu overalt, du
fik stedsde dit Dufte opfyldt; hvad forbitter dig da
imod Menneskene?

Heckingborn.

Den nye Kundskab, jeg har om dem. Ofte har
jeg maattet stride som en Løve, for at beskytte Uf-
digheden imod ondskabsfulde Dienstkales, nedrige De-
drageres og maskerede Hyleres Rænker. Hvilket Mod
behøvede jeg ikke, og hvilken Møie kostede det mig
ikke, at faae til Statens Gavn den værdige Mand
den Udvalgte foretrukken, der just i Kraft af sin Udu-
delighed havde utallige, ved Kammerlige Handlinger og
Hensigter forenede, velbaarne og uvelbaarne Talsmænd
for sig! Jeg har havt Leilighed til, oppe fra Høi-
hedens Pynt, at søge efter den Retskræfte; men hvor
skarpt et Syn maatte jeg ikke have, til at trænge
igennem forudfattede Meeningers og Dagtalesens Dun-
ster, for at finde ham i den dybe Dal! Og hvilket
stærkt Bryst behøvedes der ikke hos den Elendige, for
at maatte arbejde sig op til mig igennem den tykke Taage
af Falskhed og Bedragerie, uden at blive anstrukt af
modden! De fleste Mennesker ere Krokodiller: de æde
sammen Taarene i Vinene de andres Indvolde.

Lady.

Hvilken sort Beskrivelse!

Heckingborn.

Og som allene den Uerfarne finder overdreven.

Lady.

Ladny.

Saa længe din salig Kone levede, hørte jeg aldrig
sige Talemaader af dig. Jeg troer, at din Bitterhed
reiser sig mere af hendes Forliis, end af Fortrydelse
over Menneskene.

Hecfingborn.

Tak skal du have, at du vil gjøre mig til en
Giek, der siger Verden Farvel over en Kones Tab.
Det feilede allene, at man skulde sige mig den Daar-
lighed paa.

Ladny.

Men er min Slutning da saa meget usandsynlig?
Strax efter hendes Død lægger du dine Embeder ned,
forlader Byen, og bliver en Menneskehader.

Hecfingborn.

Da jeg tydeligen saae, at hun fandt en heftig
Fornøielse i den store Verdens Omgang, saa dulgte
jeg, af Omhed til hende, hvorledes jeg var findet.

Ladny (smigrende).

Lad de Udflugter fare, min Broder! Gaae til-
bage til Verden og dens Omgang, og søg dig en anden
Ægtefælle; du er endnu i den Alder —

Hecfingborn

(Springer vreed op).

Hvort man gjør sig til en latterlig Giek, ved
at gaae og loggre for en Kone. (mindre heftig) Jeg er
jo næsten de 50 Aar.

Ladny (spodsk).

En høi Alderdom!

Hecfingborn.

Den rette Tid til at finde Smag i Ensamheden.

Ladny.

Ladn.

En Egtfællers behagelige Omgang vilde opfylde det Øde, som Eensomheden fører med sig.

Heckingborn.

Heller langt snarere gjøre Huller i det Hele ved sine phantastiske Luner. Et Fruentimmer skal og maae sladdres for; det kan jeg ikke, og holde andre for hende vil jeg ikke.

Ladn.

Saa du vil blive Enkemand?

Heckingborn.

Ja! saalænge jeg beholder min Forstand.

Ladn.

Du længes ikke, du har ingen Forretninger, og

Heckingborn.

Har jeg ingen Forretninger? Ere Rigdomme ingen besværlig Byrde for den, der frygter ligesaa meget for at kaldes en Enier, som en Ødeland?

Ladn.

Den Omsorg kan du jo overlade din Forvalter!

Heckingborn.

Ærlig! — O ja! han er saa ærlig og har saa snever en Samvittighed, at han ikke tør gjøre et Skridt enten frem eller tilbage, uden at hente mit Samtykke dertil.

Ladn.

Men det koster jo kun et Ja eller Nei.

Heckingborn.

Men er jeg dog ikke nød til at lukke Munden af, og op, for at faae det Ja eller Nei frem? Og naar nu

?

det

det paa ingen Maade er mig beleiligt, kan jeg da rose mig af den Rolighed, som al min Hu staaer til?

Ladn.

Ja! naar det endog falder dig besværligt, saa vil du neppe nyde en fuldkommen Rolighed.

Heckingborn (fortrydelig).

Jo, den kan jeg nyde, naar jeg ikke mere har Fruentimmer om mig, til at gjøre mig Hovedet kruset.

Ladn

(reiser sig lidet stødt).

Jeg skal ikke forstyrre din Rolighed.

Heckingborn (hidsig).

Har du forstaaet mig?

Ladn

(i samme Tone).

Du skal endnu i Dag blive overbeviist derom.

(Hun vil gaae).

Heckingborn

(gaaer i Veien for hende).

Du har forstaaet mig?

Ladn

(meget heftig).

Ja, just jeg!

Heckingborn

(Kriger endnu hoiere).

Du har ikke forstaaet mig.

Ladn

(Kriger ligesaa hoit).

Jeg siger jo!

Heckingborn (som forhen).

Og jeg siger nei!

Ladn (alvorlig).

Forlad mig, Mylord! De har talt min Moders Maal, og det forstaaer jeg.

Hecking-

Heckingborn

(Skræmer endnu).

Men tie kan De ikke, Mylady!

Lady

(meget empfindelig).

Det skal vise sig.

Heckingborn.

De jager mig Galden i Blodet, Lady!

Lady.

Derfor lad mig gaae, og drik saa bray Thee, at
i maa den ikke sætter Forraadnelse.

Heckingborn

(Sætter hende med Magt paa Stolen, holder hende med
begge Hænder og raaber):

Hør nu om du har forstaaet mig. Det er min

Datter jeg vil være af med, og det er hende jeg har

meent; thi endskjont hun er en ung Tøs, saa er hun

ogsaa dog et Fruentimmer. At du trækker en anden Mee-

gnin ning deraf, det er ikke min Skyld.

(De sidste Ord siger han meget spagfærdig, og
sætter sig).

Lady (sagte).

Han er syg. (høit og sagtmodig) Du ønsker altsaa

at se Jenny givet? — Saaledes forstaaer jeg det.

Heckingborn (vranten).

Ganske rigtig forstaaet.

Lady.

Vil du overdrage det til min Omsorg?

Heckingborn.

Ja vist. Hvorfor skulde jeg ellers have givet

hende under dine Binger?

Lady.

Men du har aldrig ladet falde et Ord derom

! hvorforhen!

Heckingborn (heftig).

Det følger jo af Fornødenhed, at en Pige skal have en Mand, og et Fruentimmer slutte Kædet; lige-
saavel som en Mand skal give Knæsen Anviisning.

Lady.

Ja, ja, saa skal jeg nok besørge det.

Heckingborn (branten).

Men lad det skee anstændigt. Gaae ikke omkring og hyd hende tilfals; thi ellers maatte man troe, at hun havde en Lyde, og at vi derfor gierne vilde være af med hende. Luf hende for alting ikke heller inde, thi saa maatte hun begynde at ansee sig som en Komaheltinde, og i Eensomheden pønse sin Rolle ud. Men pas derimod ogsaa paa, at der ingen Lantser brydes hende til Ere; thi disse Sukke, Klagemaal, Serenader og Fortvivlelser volde undertiden smaae Pletter, som siden blive Manden en Torn i Dinene. Med eet Ord: stil din Sag saaledes an, at Verden ikke faaer noget at holde sig ved; der vil desuagtet ikke mangle paa Estertale. Men naar Forsigtighedens Regler ere fulgte, saa lader man Oglen hvile.

Lady.

Kan Jennys Giftermaal gjøre dig rolig, saa vil du snart blive det.

Heckingborn.

Gid det var saa vel!

Lady.

Kan du bære Tvivl derom? Skulde en Datter af Admiral Heckingborn, der har saa store Midler, staae Fare for at blive ugiot?

Hecking-

Heckinborn (lidet heftig).

Det er hverken Admiral Heckingborns Datter, en
 rigtig eller en fattig Pige her tales om; men det er
 Jenny det angaaer. Den, der øgter hende for Mid-
 lernes Skyld, er en Nar, som hun ikke kan blive
 lykkelig med.

Lady.

Men du vil dog vel ikke vise dig karrig i at
 styre hende ud?

Heckingborn.

Hvem har sagt det? Du vil dog vel ikke gjøre
 mig til en Gniepind?

Lady.

Saa! saa maae man ved sig en Leilighed ogsaa
 skulde sig forstaae noget om Medgiøten.

Heckingborn.

Vel an! Til Medgiøt giver jeg hende — min
 hele Formue.

Lady (forundret).

Din hele Formue?

Heckingborn (heftig).

Slet intet — slet intet giver jeg hende med!

Lady.

Men forklar dig dog ret, hvad —

Heckingborn.

Nei, nei! jeg er en Fiende af Forklaringer; den
 der er anderledes findet, holder den anden stedse for
 en Nar, og den vil jeg ikke ansees for.

Lady (sagte).

Sygdommen tager til; han snakker over sig.

Fjerde Scene.

Heckingborn. Lady. Blunt (med en stor
Dag og adskillige Papirer).

Heckingborn

(sagte i det han bliver Blunt vaer).

Der har jeg en nye Plage.

Blunt

(der idelig bukker sig).

Deres Velbaarenhed! — naadige Lady! — vilde
begge naadigst tilgive mig, isald jeg afbryder Deres
Samtale! — God Orden er Sielen i Forretninger.
— Vigtige Tilskyndelser drive mig — for at holde
Siele ved lige — til at vejlede min Fod herhid. —
Men jeg kan vente — og trække mig affides til at
oppebie Vinket, da det falder beleiligt.

Heckingborn (fortræden).

Jeg har ingen Tid; lad mig være med Fred!

Blunt.

Jeg sagde nyligen: jeg kan vente —

Heckingborn.

Til i Morgen.

Blunt.

Det er umueligt. En Times Tid omtrent —
jeg har vigtige Forespørgsler at gjøre.

Heckingborn.

Stalk og valt han i alle Ting, som han finder
det for godt. Det er mig det samme.

Blunt.

Men ikke mig. Naar jeg ikke refererer og faaer en
Resolution, saa —

Heckingborn

Heckingborn.

Sæt selv Resolutionen under Resereringen.

Blunt.

Det tillader min Samvittighed mig ikke.

Lady.

Men han seer jo, min kære Blunt, at min Broder ikke har Lyst nu til at besætte sig med flige Ting i Dag; lad det derfor beroe til i Morgen.

Blunt.

Jeg handlede imod mine Pligter, om jeg satte det op.

Heckingborn

(med en bitter Latter til Lady).

Jeg nyder jo den fuldkomneste Rolighed!

Lady (reiser sig).

Men gjør dig ikke heller det til en Byrde, som vilde være andre en Fornægtelse. Imedens du da bringer dine Sager i Rigtighed med Blunt, vil jeg tænke paa, at faae dit Ønske opfyldt. (sagte til Blunt) Gjør ikke for mange Overveielser, Tvivlsmaale og Banskedighed — min Broder har Hovedpine.

Femte Scene.

Heckingborn. Blunt.

Blunt (sagte).

Naar man har Hovedpine er man just ikke synliggyldig oplagt til at gjøre Overlæg — og dog maae det være.

Heckingborn

(roger Tobak og tier.)

4

Blunt.

Blunt.

Deres Velbaarenhed!

Heckingborn.

Herr Blunt.

Blunt.

Jeg er til Tjeneste.

Heckingborn.

Jeg ikke.

Blunt.

Det gjør mig ondt; men —

Heckingborn.

Han bryder sig ikke derom.

Blunt.

Det er Deres egne Sager, der nøde mig til,
at falde Dem besværlig.

Heckingborn.

Besværlig! det er en Sandhed, en stor Sand-
hed, Blunt! Og dog troer min Søster, at det er
ingen Dyrde, men en Fornægtelse, at bestyre en stor
Formue. Hvad tænker han derom?

Blunt.

Jeg er af Meening med Dem. Bestyrelsen af
saa umaadelige Rigdomme, efter Klogskabs og Retsfin-
digheds Regler, er forbunden med megen Fortred.

Heckingborn.

Ha! han taler ind i min Siel. — Jeg faaer
det at føle.

Blunt.

Hvad skal man gjøre? Mennesket er født til lit
Plage, og enhver har sin.

Heckingborn.

Du vel! saa lad os da plages saa længe, som mo-
det er mueligt at holde ud. Hvad vil han?

Blunt.

Blunt

(blader i Bogen).

Den Kapital af de 40000 Pund, som om en Maaned løber ind i Kassen, har jeg endnu ikke faaet udsat.

Heckingborn.

Det kan jeg ikke gjøre for.

Blunt.

Jeg ikke heller! Jeg har gjort mig al optænkkelig Umage for at bringe den godt an, men at det hidindtil ikke har været mig mueligt, kan jeg føre Beviis paa: jeg har —

Heckingborn (utaalmodig).

Det troer jeg! der behøves ingen Beviis.

Blunt.

Jeg takker underdanigst for den Naade, der vises mig, ved Deres gode Villid. Men hvad befaler De nu at jeg skal sige for Anstalter, i Henseende til disse Penge?

Heckingborn.

Jeg betaler ham for at bære Omsorg for alt sligt, og ikke for at jeg skal sige ham hvad han skal gjøre.

Blunt.

Det er min Pligt, det veed jeg; jeg stræber ogsaa at opfylde den! — Men den befaler tillige, at bringe Penge fordeelagtig an.

Heckingborn.

Og for alting ikke at aagre.

Blunt.

Himlen bevare mig detsfra! Nei! der voves allermeest ved Nager; thi hvo er det vel, som hyder store Renter? Den, som ikke kan betale, for dermed at

loffe Kapitalisten til at laane ham. Jo, jo, det er den sikkerste Vej til at tabe Kapitalen; og jeg vilde ikke for aldrig det have en Skillings Tab for Dem paa min Samvittighed.

Heckingborn.

Det veed jeg.

Blunt.

De offentlige Fonds vil ingen Penge tage imod, og giver desuden meget lave Renter.

Heckingborn.

De gjøre ganske ret i, at føre Sikkerheden, som De forskaffer, i Regningen med; den Møie og de Bekymringer, som De har derved, bør De have betalt. Hvem vil arbejde for andre for intet?

Blunt.

Handelen og Skibsfarten truer os med megen Fare! — Desuden ere der allerede stikken anseelige Summer i dem, saa man for en Sikkerheds Skyld maae bringe denne anderledes an.

Heckingborn.

Efter eget Tykke.

Blunt.

Det maae være saa. Men naar der nu ingen Leilighed gives?

Heckingborn.

Saa lad den ligge til der findes een.

Blunt.

Det gaaer ikke an; thi vi tabe derved i Indkomsterne.

Heckingborn (opbragt).

Saa lad det gøres bekendt ved Plakater, at her er 40000 Pund at bekomme, og de, som har dem

nødig

iden
mø
nødig kan melde sig! saa maaſee der nok findes dem,
som ſkille os af med Pengene.

Blunt.

36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Heckingborn.

Det duer alſaa ikke. — Godt! (meget munter)
vi vil lægge dem meget nyttig an. Sæt ſig ned.
Jeg har hørt, at Konſtnerne i adſkillige Lande ſukke
eſter Brød, ſiden den latterlige Grille næſten ſniger
ſig ind overalt: at det Fremmede er bedre. Vi vil
alſaa ſende en fornuſtig og redelig Mand ud til at
ſigbe dem alle ſærdige Vahre af, og ſende hid; med
diſſe vil vi lægge et Magazin an, hvori alle muelige
Slags Konſtarbeider ſkal være at bekomme; og ventes-
ligen ville det meeſte deraf gaae hjem igien, ſiden man
troede, at det var forarbeidet her. Derved fik vi god
Nytte af vores Kapital, og ſkaffede mange flittige
Arbeide og Underholdning.

Blunt.

Det gaar an — —

Heckingborn.

Ikke ſandt? O kiere Blunt! ſtaf mig ſtrax en
Mand, der kan ſætte mit Anſlag i Værk. Men det
maa være en Klender, og for alting ikke en Gnier;
thi den, der taperer Konſtnerens Arbeide, river ham
Hjertet af Livet. Vi maae derfor ſee til at faae fat
paa een, der ſelv har Villie og Drift til at under-
ſtøtte Konſterne; thi ellers ſendte vi kun en almindelig

Riſh-

Kiebsmand til Soes; og lig en Mand skulde det dog vel ikke være vanskeligt at finde?

Blunt.

Jeg vil ønske det; men i Almindelighed fattes de beste og roesværdigste Anslag dem, som skulde sætte hine paa behørig Maade i Værk, og derfor blive saa ofte de ædelste Hensigter uopfyldte.

Heckingborn.

Det vil vi ikke vente her. Gaae derfor, min fiere Blunt, og læg strax Haanden paa Værket.

Blunt.

Over en eeneste Ting vilde Deres Velbaarenhed tillade mig, at —

(Han klader i Bogen).

Heckingborn

(drifker og nykker).

Blunt.

De 20000 Pund, som Fortwells har, kan vi nok ikke lade ham beholde længere, siden han begynder at betale urigtig, og vi folgeligen kunde løbe Fare for, at miste Kapitalen. Jeg vil altsaa sige ham dem op.

Heckingborn.

For at være Karsagen til hans endelige Undergang? Lad ham være i Ro! Han maae saa desuden have Bekymringer nok, uden at vi har nødig at volde ham flere.

Blunt.

Men vi miste Kapitalen —

Heckingborn.

Useilbarlig, saasnart enhver trænger ind paa ham om Betaling paa een Gang. Men naar man giver ham Pusterum, saa bliver han ved at betale, og at

være

være en ærlig Mand. Man tvinger selv, som oftest, Folk til at bedrage os. I Stedet for at kræve ham, saa byd ham heller en nye Kapital til, og forvis ham om, at han kan være ganske ubekymret for os.

Blunt.

Men saa maae Deres Velbaarenhed have den Godhed, at tilstille mig en skriftlig Besaling desangaaende, paa det jeg kan have noget til min Nærfærdiggjævelse, at det har været Deres egen Villie, og ikke min Tilskyndelse; thi jeg seer forud, at vi kan flyde en hvid Pind efter de Penge.

Heckingborn (heftig).

Jeg skulde give ham et Beviis til at godtgjøre med, at jeg havde kastet Pengene bort, paa det jeg skulde ansees for en Nar? Nei! det gjør jeg ikke.

Blunt.

Ja, saa maae jeg ogsaa sige Kapitalen op; det fordrer min Pligt.

Heckingborn (springer op).

Gjør det, gjør det da. Men jeg raader ham som en Ven, at han ikke siden skriger mig Brene fulde med hans Klagemaal over at faae dem udsatte. Den Nar! han veed ikke at blive af med de Penge han har, og saa vil han endda slæbe flere til Huuse. Jo, jeg skulde nok sætte mig hen og bryde mig Hiernen sønder for at gjøre et fornuftigt Brug af det Lapperie.

(Han gaaer meget fortændelig bort).

Siette Scene.

Blunt (allene).

Og saa skulde det hedde, at de tyve tusende Pund og saa var gaaet i Skudder Mudder ved min Forsømmelse?

Nei,

Nei, mange Tak! Vel har De Ret til at skienke ham Kapitalen, og at hielpe ham paa Fode igien ved en ny; men jeg maae kunne føre ind i min Hovedbog; Efter Herrens herved bilagte egenhændige Befaling! — Hm! hm! Han var vel tilfreds med at miste Pengene; men det maae ikke see ud, som om det var hans Billie — Ja, saa lange han levede var det godt — Men, Mylord! De kan dse, og saa er jeg den, der skal gjøre Arvingerne Regning for alting, og da gielder det om at være forsynet med Bilager; thi der er ingen værre i at fordre Regnskab end Arvinger.

Syvende Scene.

Blunt. Georg.

(Georg kommer ud af Dyrehaugen og seer sig meget frygtsom om. Blunt bliver ham vaer, gien-
skyder ham Veien, og raaber derpaa med
høi Røst):

Hvorhen?

(Georg forskræktes og vil undslippe).

Blunt

(holder ham an).

Ikke saa, min Ven! Hvorfor vil han gaae hjem med uforretter Sag? Han maae uden Tvivl søge efter nogen her, og jeg skal gierne vise ham tilrette.

Georg

(meget forlegen).

Mange Tak — jeg takker. — Jeg kom herhid ved en blot Hændelse.

Blunt.

Forsattet har dog vel havt nogen Deel i det, med mindre at De er uvidende kommen over det høje Planke-

Plankeværk, som endnu i Gaar Aftes indelukkede
Dyrehaugen.

Georg (forvirret).

Jeg tog mig den Frihed at springe over det.

Blunt.

Og det af en Hændelse? Imidlertid var det
ikke vel giort, thi det er kun Tyve og Skielmer, som
stige over: og derfor er man nødt til at erkjendige sig
naa paa det nøieste om Herrens Forretninger. — (Haardt)
Hvad er hans Erinde?

Georg.

Jeg — jeg skulde tale med nogen — her i
Huset.

Blunt.

Med hvem da?

Georg.

Med — med —

Blunt.

Med Mylords Pengeliste.

Georg.

Ei dog! — Jeg beder — For hvem seer De
paa mig vel an? — Jeg — vil tale med Huushovmesteren.

Blunt.

Her i Huset er der ingen Huushovmester, men
noget en Forvalter.

Georg.

Ganske rigtig; ham er det.

Blunt

(meget opbragt).

Og saa understaaer I eder at gaae sig en Vej?
Vil jeg ikke tilsidst blive mistænkelig, naar Folk, som
vil til mig, flyve over Plankeværket? thi jeg er
Forvalteren.

Georg

Georg (sagte).

O vee! Sid Døkker havde alle de Errender, som man ikke tør give Rede for!

Blunt.

Nu! hvad er da hans Errende?

Georg.

Jeg — (Hvad skal jeg hitte paa?)

Blunt.

Herind! han maae forhøres og randsages. Tungen standser, det er et Tegn til, at Hjertet duer ikke meget. (Han vil trække ham med sig).

Georg (sagte).

Jeg maae ligesaa gjerne skrifte. (Høit) Min Herre! jeg skal tale med Miß.

Blunt.

Først var det mig, nu er det Miß, og paa det syvende og sidste er det ligesaa meget den ene som den anden. Men det skal snart vise sig. Kom, jeg vil føre ham hen til hende.

Georg.

Derved beviser De mig en stor Tieneste.

Blunt.

Det skal være mig meget kiert.

Georg.

Men hold dog ikke saa haardt i mig.

Blunt.

Ei jo! at han kunde komme til at tage Veien, han kom fra.

Georg.

Nei! jeg har virkelig Errende til Miß; men jeg maae tale med hende under fire Dine.

Blunt.

Blunt.

Han? tale med Wiß under fire Dine? Han
vild bliver alt mere og mere uforkammet.

Georg.

Jeg har et meget magtpaaliggende Brev at over-
levere hende. Seer De der.

Blunt.

O! man kan gjerne have forsynet sig med sligt et
Brev til at fremviise i Nødsfald.

Georg.

Jeg forsikrer Dem, at det er den rene Sandhed.
Hun vil glæde sig over Brevet.

Blunt.

Meget godt! Min Nærværelse skal ikke gjøre
Skar i hendes Glæde.

Georg.

Lod mig i det mindste, at der ikke skal være flere
Nærværelser.

Blunt.

Det vil jeg gjøre; ja, jeg vil endog give ham
et Ord for een af mine Bekendte, indtil vi kan finde
et Tilfælde at tale allene med hende. — Herligt! der
kommer hun! — Wiß! — Wiß! — Kom! hun er
allene; følg med mig, og det gesvindt, at hun ikke
undgaar os! — Wiß!

Georg.

Hun kommer lige herhid.

Ottende Scene.

Blunt. Georg. Jenny.

Jenny.

Hvad skal jeg?

M

Blunt.

Blunt.

Kiender Miß denne Knos? Han skylder paa,
at han har Vrende til Dem.

Jenny.

Til mig?

Georg.

(Åber hende et Brev).

Der er Vidnet paa mit Udsigende.

Jenny

(meget forvirret).

Ei! det er nok den belovede Vise!

(Hun aabner Brevet og læser det.)

Blunt.

Halveis begynder jeg at troe, at jeg har gjort
ham Uret.

Georg.

Troer De det nu, saa vil De snart blive over-
tydet derom; og derfor bør man aldrig være overilende
i sine Domme.

Blunt.

Kalder han det overilende, at tage sine Kommer
vare for den, der sniger sig ind i Huuset som en Tyv.

Jenny

(Istæderat hun har læst det).

Det var rigtig nok Visen — (til Georg) Stig
at — Jeg vil dog skrive et Par Ord til Svær;
bliv han her saa længe — dog nei! jeg kan gjerne
give ham det mundelig. — Hils da — og stig —

(Hun seer til Blunt, som om han var hende i
Veien og læser paa Brevet igjen).

Blunt (sagte).

Jeg troer, jeg gjorde Miß en Tieneste, om jeg
gif! — Ei ja! springe over Plankeværket, just paa den
den

og den Tid Miß kom i Dyrehaugen, og det for at bringe
 en Bise — Ja, ja! det er troligt, naar man ikke
 vidste, hvordan det gik til i Verden! — (Høit) Siden
 Miß kiender Budet, saa er jeg vel usdødvendig her?

Jenny.

For min Skyld skal han ikke opholde sig.

Tiende Scene.

Jenny. Georg.

Jenny.

Hvor er hans Herre?

Georg.

I Wertschhuset, som ligger her strax ved Veien,
 hvor han med stor Utaalmodighed venter paa min Til-
 bagekomst, for at høre, om han maae komme hid.

Jenny.

Ja vist kan han komme! Det har aldrig været
 mig forbudet at tage imod mine Venner og Bekjendtere.

Georg.

Men han maae tale allene med Dem! vil De
 ogsaa sige det saa?

Jenny.

Her kommer ingen, som kan være ham til Hinder
 og hvad han har at sige mig; og paa det jeg des før
 har sagt, at vide, hvad det er, saa stikker Nøglen i
 Låsen og den kan han betjene sig af.

Georg

(i det han gaaer).

Saa gik vi dog ikke en ubanet Vej for intet
 og minne gang.

Tiende Scene.

Jenny (allene).

Jeg er bange, at jeg har gjort ilde i at lade ham komme ind af Laagen. — Nu jeg besinder mig, saa har det al myelig Anseelse af en lønlig Sammenkomst, som min Tante har viist mig under saa affyelig en Skikkelse. — Men der er jo ingen Forstaaelse imellem os. — Men om han kom hid for at anholde om min Kierlighed — og Tante saa kom til i det samme! — O Himmel! min Længsel efter at see ham var saa stor, at jeg ikke overveiede Faren. — Der kommer nogen — det er Tante! — Skal jeg aabne bare hende hans Komme, eller skal jeg see til at faa hende bort?

Ellevte Scene.

Jenny. Lady Dorset.

Lady.

Har du talt med din Fader, Jenny?

Jenny.

Nei! da jeg kom herhid for at bede ham gaa Morges, da var han alt borte.

Lady.

Da har jeg talt meget med ham om dig.

Jenny.

Om mig? Jeg har dog vel ikke gjort ham noget imod, at han har flyndt sig bort for ikke at see mig.

Lady.

Nei! tværtimod; han har talt med den største faderlige Omhed om dig. Hans hvieste Netraa er, at see dig

at du vel forsørget, og han har overdraget mig at bære Din
 proff sorg derfor; og tænk, min kære Jenny, med hvilken
 Glæde jeg paatog mig det, da jeg har den bedste, den
 ædelste og elskværdigste Mand at foreslaae dig.

Jenny (sagte).

Skulde Fletcher have funden Leilighed til at lade
 mig min Fader gjøre Forslag?

Lady.

Du er forvirret! Du svarer mig ikke! og jeg
 ventede mig Tak for det Nytt, jeg kom med.

Jenny.

Kiereste Tante! hver Dag giver Dem ny Næret til den
 inderligste Erkiendtlighed; men jeg er saa ung endnu.
 Jeg forfærdes ved den Tanke, at skilles fra Dem og
 mig min Fader, og overgives i en ubekiendt Mandes BOLD.

Lady.

Din Fader er ingenlunde findet at tvinge dig:
 og du har Valget; han forbeholder sig kun den Næret at
 stadfæste eller forkaste det. Men dersom jeg ikke tager
 Feil, saa vil den Mand, jeg har at foreslaae dig, nok
 ikke have mange Overtalelser nœdig hos dig.

Jenny.

Hvoraf slutter De det?

Lady.

Siden det efter al Anseelse er den, dit Hierte
 foredrager alle andre.

Jenny (sagte).

Det er Fletcher! (Hoit og forvirret) Mit Hierte
 pœlsiger De —

Lady.

Saa, min kære Jenny, du behøver ikke at blues
 over de Indtryk, som saa store og sande Fortienester

har gjort hos dig, allerhelst da dine har gjort samme Virkning hos ham. Jeg har ikke vidst det før end i Gaar, men da blev jeg anmodet om at forberede dig og min Broder; og inden en Time er gaaet, vil Mylord Beagelsted for dine Fødder begiere din Haand og dit Ja, som sin højeste Lykzalighed.

Jenny (fortraffet).

Mylord Beagelsted, siger De?

Lady.

Ja! Kiender du nogen anden, der kunde svare til min Beskrivelse?

Jenny (kold).

Jeg tilstaaer, at han har mange Fortienester; men han falder mig dog ikke ind.

Lady.

Han er jo den, som du stedse har vilst meest Opmærksomhed for, og hvis Besøgelse vare dig stedse meest velkomne.

Jenny (uheldig).

Ja! det er sandt, jeg saa ham med Fornøielse, men jeg længtes ikke efter ham, naar han var borte.

Lady (uroelig).

Længes du da efter nogen anden? — Hvem er det, Jenny? — Svar mig!

Jenny.

De kiender ham ikke.

Lady.

O Himmel! saa har Jenny, der skulde erstatte sin Fader en tier Kones Tab, indgaaet en Forbindelse uden hans og mit Vidende?

Jenny (an-

Jenny

(Kaster sig for Lads Fodder).

Hør mig dog, kiere Tante! jeg er ikke saa straf-
færdig, som De maaskee troer. Jeg forsikkrer Dem
ved alt det, helligt er, at jeg ingen Forbindelse har
indgaaet.

Lady.

Reis dig, og udøs dit Hjerter i min Barm!
Jeg frygt ikke for en bebreidende Dommer i mig; jeg vil
være din Ven, Trøster og Ledfager. Jeg veed, (sukkende)
at man ikke alletider kan forekomme de første Indtryk
og Bevægelser, men Fornuften og Eftertanken kan
dæmpe dem.

Jenny.

Jeg skal ikke følge det mindste for Dem. I Win-
ter lærte jeg hos Lady Fairvall at kende en ung Baron
Fletcher, der er Lieutenant i Søetaten. Han drog
først mit Blik og siden mit Hjerter til sig; og saafremt
jeg kan troe hans Dietast og den Glæde, han yttre,
maa han seer mig, saa er jeg ham ikke ligegyldig.
Han har aldrig talt et Ord til mig om Kierlighed;
da dog hans hele Adfærd viser den saa tydelig, saa har
denne Verbødighed ikke lidet indtaget mig til hans
Fordeel; men i Dag har han for første Gang skrevet
mig pinnig til, og der er hans Brev.

Lady

(Løber hurtig Brevet igiennem).

Hvad Svar gav du derpaa?

Jenny

(lidet skamfuld).

Jeg var ikke Herre over den første Bevægelse,
men De selv sagde for; og da jeg længtes inderlig

efter at see ham, saa sagde jeg, at han kunde komme hid
 igiennem Laagen, der gaar ud til Landeveien; men
 jeg fortrød det strax. Tilgiv mig denne Forseelse,
 bedste Tante! Da jeg nu er saa lykkelig, at jeg tør
 raadsføre mig med Dem, saa vil det vist blive den sidste.

Lady

(Kuffer hende i det Jenny har kyst hendes Haand).

Din Lykksalighed er mit højeste Ønske. Men der
 kommer nogen. Er det ham, saa vær munter, og ret
 dig efter de Vink, jeg giver dig.

Jenny.

Sa der er han! Hvad tykkes De om ham?

Tolvte Scene.

Jenny. Lady Dorset. Fletcher. Georg.

(Georg kommer dristig ud af Skoven og Fletcher
 bag efter ham; men saa snart Georg bliver
 Lady Dorset vaer, giver han sin Herre
 Vink, at han skal gaar tilbage).

Lady.

Kom nærmere, Hr. Baron Fletcher! vi ventede
 paa Dem.

Fletcher (forvirret).

Jeg beder om Forladelse, Lady! —

Lady.

Jeg burde snarere give Dem en Undskyldning
 at min Broderdatter lod Dem umage sig denne Veje;
 da hun kunde lade Dem tage lige op paa Gaarden.

Fletcher.

Da jeg er saa aldeles fremmed for Dem —

Lady.

Ikke saa fremmed, min Herre, som De synes at
 troe; thi det første min Broderdatter sagde mig, hvor

hvid

hun havde gjort Deres Bekendtskab, saa ventede jeg, at De, som vor nærmeste Nabo, havde besøgt Wylford.

Fletcher.

Saa smigrende som end denne Kompliment er, saa føler jeg dog meget vel den lønlige Debreidelse, der ligger i den for min Besøgelse i Dag; men for at overtyde Dem om, at jeg er mindre straffeldig end jeg synes, saa tillad mig at forebringe det, som jeg kom hid for at sige Miss.

Lady.

De har ikke allene Lov at forebringe alt hvad Dem behager, men jeg forsikker Dem endog, at saafremt jeg kan tiene Dem i noget, saa skal det skee.

Fletcher.

Miss og hendes Fortræffeligheder ere Dem alt for nøie bekendte til ikke at vide, at det er umueligt at kiende dem uden at blive rørt af dem. De opvakte altsaa den heftigste Kierlighed hos mig; og uagtet adskillige Smaating, der ere overmaade vigtige for en Elsker, gave mig Haab om, at jeg ikke var Miss ligegyldig, saa besluttede jeg dog, ikke at tale om min Kierlighed, førend jeg havde faaet de anseelige Midler herover, som min Fader havde efterladt sig i Jamaika. Men i Morges bekom jeg den græselige Tidende, at Skibet var forgaaet. O Gud! hvilken Fortvivlelse blev ikke min Deel! Men jeg kunde dog ikke nægte mig selv den Fornøielse at udøse mit Hierte for Jennys Fødder; og det var allene Aarsagen til min Komme. (Vaa Snæve for Jenny) Tillad mig denne eneste Trøst, dyrebare Jenny! for første og sidste Gang maaskee, at

W 5

for-

forfikkre Dem, at mit Hierte aldrig har elsket og aldrig vil elske uden Dem.

Jenny.

Reis Dem, Fletcher! jeg beder Dem! Men har De da mistet alting?

Fletcher.

Femhundrede Pund aarligen er alt hvad jeg har beholdt. Holder De, elskværdige Jenny! ikke dette Tilbud alt for ringe for Dem? Og troer Mylady, at jeg tør vove at gjøre Mylord fligt et Forslag?

Jenny

(Kysser hendes Haand).

Hvad mener De, bedste Tante?

Lady.

Hvorfor ikke det? Rigdom udgjør ikke en Mand's Fortieneste. Og den, Hr. Baron, som sætter mindre Pris paa Dem nu end før, fortienet ikke Deres Agt.

Georg (sagte).

Det er ædelt tænkt.

Fletcher.

De er Gudheden selv, Mylady! Men tør jeg haabe, at min ringe Formue ikke kan blive en Hinder for min Kierlighed?

Lady.

Det kan De sikkert slaae Liid til. Men hvor gammel er De, min Herre?

Fletcher.

Jeg har fyldt mine tyve Aar.

Lady.

Run tyve Aar, og Jenny atten! Deres liden Alder vil maaskee blive Dem en langt større Hinder end Deres liden Formue.

Flet=

Fletcher.

Hvorledes det?

Lady.

En Mand paa tyve Aar kan neppe regiere sig selv, og endnu mindre sin Kone og Familie. Min Broder, min Herre, søger en Mand til sin Datter, under hvis Vinger hun kan nyde Beskiærmelse og Tilsyn; men naar han gav hende til Dem, saa maatte han jo holde et vaaget Øie over begge.

Fletcher.

Dit Forhold skal ikke behøve at holdes Øie med, og Jenny —

Jenny.

Jeg skal stedse rette mig efter de Lørdomme, som De har givet mig.

Lady.

De stoler meget paa Deres Fornuft, min Herre! — Men det beroer, som jeg har sagt Dem, allene paa min Broder. Der stæer ham endnu et andet og meget betydeligt Tilbud for Jenny i Dag; men ligeilaa saa lidet som han er findet, at tvinge hende i saa vigtig en Sag, ligesaa lidet vil han samtykke hendes Valg uden at undersøge, om det er hende tjenligt.

Trettende Scene.

De Forrige. En Diener.

Dieneren.

Mylord Beagelsted venter i den store Sal paa Mylady, for at gjøre hende sin Opvartning.

Lady.

Nu kommer jeg strax.

(Dieneren gaaer).

Flet-

Fletcher.

Al Mylady! vil De da reent udslukke Haabet,
De nylig tændte i min Barm?

Lady.

J ingen Maade; jeg har kun anført dette som
de Indvendinger, jeg troer han vil gjøre; thi Penge
ere et blot Intet i hans Hine. Det berøer nu allene
paa Dem selv, at lade sig melde hos ham, og jeg for-
sikrer Dem helligen, at jeg ikke vil være Dem imod.

Fletcher.

Hvilken uendelig Forpligtelse vil De ikke derved
paalægge mig!

Lady.

Behager De at følge ind med os?

Fletcher.

Er det mig tilladt at spadseré lidt omkring først
— saa skal jeg komme efter.

Lady.

Efter Behag. Kom Jenny! (Lady gaar).

Jenny

(i det hun gaar Fletcher forbi).

Kom snart! denne Mylord er Deres Medheiler.
(Jenny gaar).

Georg.

Er denne gode Frue os med eller imod, Herre?
Thi Skam faae jeg, om jeg veed det.

Fletcher (heftig).

Med! siger du? Hvem skulde være en Ulykkelig
med, som Himmel, Jord og Hav har sammensvoren
sig imod? Følg mig!

Ende paa den Første Akt.

Anden act

Anden Akt.

Skuepladsen forstiller Miss Jennys Børelser.

Første Scene.

Lady Dorset (alene).

Nei, Fletcher er alt for ung! Jenny kan ikke blive lykkelig med ham. Hun vilde sikkert blive et Offer for hendes Tilbøielighed; men naar hun har under tvunget den, saa vil hun ved Beagelsted blive den lykkeligste af hendes hele Køn. Alene Jenny! der staaer dig en haard Strid for; jeg kender den. Al, hvor let sniger ikke Kierligheden sig ind i vore Hjerter! og hvor tungt er det ikke at undertvinge den! Og just denne Kundskab, som ved alle andre Leiligheder vilde bevæge mig til at lempe mig efter hendes Tilbøielighed, bringer mig til her at være den imod, siden jeg frygter for, at jeg mere følger mine egne Bøielser for Beagelsted, end Jennys for Fletcher.

Anden Scene.

Lady Dorset. Jenny.

Lady.

Nu Jenny! har du fattet dig saa vel, at vi kan tage imod Mysford?

Jenny.

Jenny.

Som Ven tager jeg imod ham med den allerførste Fornøielse; og hvorledes kan jeg tage anderledes imod ham, da mit Hjerte hører en anden til?

Ladn.

Vil da Mig Jenny, hvis sindige og fornuftige Forhold har været et Mønster for unge Piger af hendes Alder, følge en blind Tilbøielighed med saadan en Hefstighed, at en ung Mandspersons glatte Ansigt skulde formaae mere hos hende, end mine ivrige Bønner, en Faders Lyksalighed, og Tilbudet af den værdigste Mands Haand og Hjerte?

Jenny.

Paa hvilken frænkende Maade fremsætter De ikke min Tilbøielighed! Et glat Ansigt! Er det da Fletchers hele Fortieneste? O! hvad De kiender ham slet! Men jeg vil haabe, at min Fader fatter bedre Tanker om ham.

Ladn.

Om din Fader endog slet intet fandt at udsætte paa ham, saa giver han dig vist aldrig til en Mand paa 20 Aar. Skulde han være din eller du hans Ansører og Raadgiver?

Jenny.

Saa vi ikke kan være en Hovmester foruden? Endog i Egtstanden skal han følge os! — Vi maae dog være nogle uregierlige Creature, siden der stedse skal være een til at have et vaaget Øie over os, og sætte os i Drift ved tørre Befalinger.

Ladn.

Veløn ikke min Omhø, Jenny, med bitre Spottegleser! men brug den Fornuft, der er betroet dig,

dig, til at overveie, hvad Fare en Kone løber med en meget ung Mand. Hvad bliver dig Borgen for, at hans Kierlighed er andet, end en blot Glyvelyst, der mættes ved en kort Besiddelse? Har han Erfarenhed nok til at undersøge, hvad hans Kierlighed grunder sig paa, og til at prøve, om han har Stædighed nok til at indgaae saa alvorlig en Forbindelse? Han kan ikke forestille sig de mindste af de Besvarligheder, den Stand fører med sig, og kan altsaa meget let ved den første, der møder, betragte sin indgangne Forbindelse som et Nag og sin Kone med Afsky. Den Mand derimod, som med modent Overlæg gjør dette Skridt, han rækker ikke sin Haand fra sig, fordi en pludselig Begierlighed har bemestret sig hans Sanser; men fordi han ved en nøie Undersøgning har funden, at han foredrager denne Person hendes hele Køn; fordi han finder sin Lykksalighed i, at gjøre hende Livet behageligt, i at bortrydde alle de Besvarligheder, der true hende, og i at forsøde og forlindre de, han ikke kan afværge. O min inderlig elskede Jenny! Mylord Beagelsteds Omhed spaaer dig de lykkeligste Dage! nævn mig en Dyd, en Fortieneste eller en god Egenkab, som han ikke besidder! Han er i sin bedste Alder, velskabt, ædelmodig, takkelig, from, munter, beleven, fornustig, belæst; med eet Ord: den elskværdigste Mand i hele Naturen.

Jenny.

Al Tante! jeg ønsker, jeg kunde see med Deres

mine Dine!

Lady

Med mine Vine! hvad vil du sige dermed? Hele Verden erkender ham jo derfor.

Jenny.

Jeg nægter ingenlunde hans Fortienester: jeg ærer, jeg agter ham; men jeg elsker ham ikke.

Lady.

Det berøer allene paa dig selv. Søg at glemme Fletcher ved idelig at forestille dig Mylords store Fortienester. Lad Forsængeligheden komme Fornuften til Hielp, ved at viise dig den herlige Triumph, at foredrages dit hele Kion af en Mand, som saa utallige andre har umaget sig for at vinde; og saa vil han ikke længe blive dig ligegyldig; især naar du overveier, at din Omhed for Beagelsked vil gjøre din Fader roelig og lyksalig.

Jenny.

Min Faders Lyksalighed skulde staae i min Magt? Himmels, hvilken Tanke!

Lady.

Ja, Jenny, den berøer allene paa dig! Han elsker dig alt for høit til at tvinge dig; og hvem veed om det fortreidelige Væsen, han har yttret paa nogen Tid, ikke kan komme af, at han har faaet Mys om din Tilhøielighed for Fletcher; allerhelst da han sagde mig i Dag, at han ikke kunde blive rolig igien, førend han saae dig i en fornuftig Mands Bærge.

Jenny

(Læser en liden Lærebog).

Ja! det er besluttet. Min Tilhøielighed skal ofres for min Faders Roligheds Skyld! men hænd

maanedag

maare vælge, og jeg vil lyde; han skal selv afvise Fletcher og række mig Beagelstedes Haand: saa vil jeg tage mod den, og saa skal den, som en Gave af hans Haand, blive mig dyrebare.

Lady

(Omsfavner Jenny).

Nu kender jeg Jenny igien! Jeg var vis paa, at hendes Fornuft beholdt Overhaand, og at hun ikke ved et Dieblis Ubesindighed vilde formørke Glandsen af sit hidindtil fornuftige Forhold. Men der er Myslford.

Tredie Scene.

Lady Dorset. Jenny. Myslford Beagelsted.

Beagelsted.

Deres underdanige Tiener, mine Damer!

Lady.

Jeg beder om Forladelse, Myslford, at jeg har udsat Dem vente; men vi vare i Haugen og —

Beagelsted.

Da jeg hørte det, gik jeg ind til Deres Hr.

Broder; men hvilken Forandring er der ikke foregaaet

den Mand! — Han er saa vranten og fortreden,

om hele Verden var ham til Plage. Hvi lader

De hans Tungfindighed saaledes tage Overhaand, Misl,

na Deres Selskab har idel Glæde og Fornøielse i Følge

af den sig?

Jenny

(meget takkelig).

De seer deraf, Myslford, at De gaaer for vidt i

deres gunstige Meening om mig; thi naar mit Sel-

N.

skab

Skab havde saadan en Virkning, hvorledes kunde da min Fader være i den Tilstand, han er?

Beagelsted.

Jeg er meget vis paa min Sats; men ofte har en Patient selv Skyld i sit Onde, ved det han med en haardnakket Paaftaaenhed styder Hielpemidlerne fra sig; og saaledes gaaer det nok her. Mylord finder sig en Behag i sit fortreidelige Lune, at han styer Deres Selskab for ikke at blive munter.

Jenny.

Jeg er overbeviist om, at jeg ikke besidder de Fuldkommenheder, som De tillægger mig, og derfor vilde jeg ønske, at der fandtes mange, som vilde troe det paa Deres Ord.

Beagelsted.

De veed meget vel, at det er et unødvendigt Ønske, De gjør der; thi hvad Godt skulde der kunde siges om Dem, som ikke enhver alt var overbeviist om?

Lady.

Men for at komme til min Broders Sygdom igrigien, saa har de Ret begge to. De, Mylord, i at paaftaae, at Jenny kunde høre den, og —

Beagelsted.

Seer De nu vel, Miss!

Lady.

Og Jenny ved at forjætte, at hendes Selskab ikke kan opmuntere ham.

Jenny.

Seer De nu vel, Mylord.

Lady.

Thi min Broder har sagt mig i Dag, at saadan snart han saae Jenny vel giort, saa vilde han saae foreige Munterhed igjen.

Jenny.

Jenny.

De seer altsaa, at det ikke er min Nærværelse, men min Gravværelse, der kan fornøje ham.

Beagelsted.

Lidt Taalmodighed, Miss! jeg giver mig ikke tabt endnu. Naar man er bekymret for en elsket Persons Vel, saa faaer ved dens Nærværelse alle disse Beangstelser ny Styrke, og Behageligheden smages ikke førend Bekymringerne ere forbi. Saaledes gaaer det Mylord Heekingborn. Han er bekymret for en elsket Datters Vel, og kan derfor ikke smage Sødheden af hendes Selskab, førend en trofast Egtesælles Haand leder hende til ham. Og useitbarlig maae Forestillingen om, at have gjort en retskaffen Mand lykkelig ved saa dyrebare en Skat, stænke en Mand af Mylords Tænkemaade al sin Munterhed igien.

Jenny

(med nedslagne Øine).

De umager Dem ret i Dag, Mylord! for at gøre mig skamrød.

Beagelsted.

Jeg skal strax overtøge Dem om, at det er langt fra min Hensigt. Men vi sætte forud, at Deres Hr. Faders Sygdom har den Grund, som Mylady siger, saa har De vist alt for smert og betænkningstæt Herte, Miss! at De ikke skulde være Deres Faders til Villie, naar det stod i Deres Magt. Jeg fordrister mig altsaa til at hyde Dem min Haand og mit Herte; i denne Hensigt er jeg kommen her i Dag, som Mylady kan vidne med mig; og neppe formaaer jeg minnens Bøns Ønske at gøre mit heftigere. Men et gun-

stigt Svar af Dem, Miss! vil nu giøre mig dobbelt lykkelig, siden jeg ved det faaer en Diet til Mylords usfatteerlige Venskab. Og dom nu selv, om Hiertet sølte hvad Munden forebragte om Deres Fortienester.

Jenny

(Som søger at skjule sin Forvirring, efter at hun har fattet sig lidet).

Paa den Maade — skulde jeg vel — ikke mere tvivle — at De har meent — Deres Verømmelse.

Ladn.

Jeg kan begribe, Jenny, at dette Tilbud maae være dig meget uvenrende; men sat dig, og lad dit Hierte og din Fornuft bestemme Svaret.

Beagelsted.

Jeg forlanger kun Hiertets Svar; det maae ene bestemme min Skiebne. Fornuften vanslægtet ved slige Leiligheder ofte til Egennytte, men den maae reent blive uden for denne Sag. I de Forbindelser, den knytter, sættes Hiertet blot for alt for mange Plager, og jeg vilde gierne nyde Egtestandens ganske Lykkelig-
hed. De har kiendt mig saa længe, Miss! at De snart kan dømme, om jeg er værdig til at eie Deres Hierte.

Jenny.

Der er ingen Tvivl om, Mylord; og det er mit Hiertes fulde Meening, at, om Spørgsmaalet, hvo af os to der var hinanden meest værdt, skulde afgjøres, saa vilde Udslaget ikke blive mig til Fordeel. —

Men —

Beagelsted.

Men hvad Miss!

Jenny runse

Jenny.

Med al den sandeugt og de venstabelige Følelser, som Deres Fortienester har opvakt hos mig, veed jeg dog ikke endnu, om mit Hierte giver Dem det Fortrin for alle, som De har Ret til at kræve af den Person, De vil bære med Deres Haand. Mit Valg — (Hun tier).

Beagelsted

(lidet efter).

Jeg besvar Dem, Mig! at udøse Deres ganske Hierte i min Varm. Den urolige Betsymring, Deres Ansigt viser, opvækker den dødelige Angest i min Varm, at Deres Hierte alt har erklæret sig for en Anden. Men tænk ikke, elskværdige Jenny! at den avles allene ved Frygten for at miste Dem; Forestillingen derom er mig ikke nær saa græffelig, som den: at faae Deres Haand uden Deres Hierte. Jeg søger min Lyksalighed i Deres, Naar os derfor begge to for denne græffelige Tilstand! Jeg tilbyder Dem et Hierte, som er ganske Deres; sig mig derfor reent ud, om Deres Valg nu er gjort.

Jenny.

Nei Mylord! min Fader skal bestemme det. Tael ommed ham; og saasnart han billiger Deres Hensigter, vil ogsaa skal der ikke findes Skyggen af et Duffe for nogen nogananden i min Varm.

Beagelsted.

Engle Jenny! hvert et Dieblit af mit Liv skal anvendes til at vise Dem min Erkiendtlighed. Men, Mylord, lemp Dem efter et forelsket Hiertes Utaalmodighed, og før mig strax hen til Deres Broder.

Lady.

Den Fornæielse det er for mig, at see Dem lykkelig, gjør mig ligesaa uilfærdig, som De selv er.

Fjerde Scene.

Jenny (allene).

Jeg skal altsaa glemme Fletcher! — Jeg maae ikke see ham mere! — Og denne Grumhed kan jeg pve? — Dog, hvo veed, om det ikke er en Løkke for os begge? — Kan det ikke, som Lady siger, være en blot Glyvelyst hos ham? — som hastig kunde faae Ende! — Hvad binder mig vel saa stærkt til ham, at Fornuften ikke skulde kunde sønderrive disse Baand? — Hvad Fortieneste kan han rose sig af, som jeg ikke finder hos Mylard i en langt høiere Grad? Denne Forestilling skal idelig svæve for mig. Jeg vil —
(Hun bliver Fletcher vaer, og vil gaae).

Femte Scene.

Jenny. Fletcher.

Fletcher.

Flyer De for mig, Miß! Det havde jeg aldrig troet.

Jenny.

Det er nødvendigt, saavel for Deres som mit Vel.

Fletcher.

Vie dog kun saa længe, og forklar mig, hvor raad denne Nødvendighed bestaaer.

Jenny.

Det er aldrig at tænke paa, at nogen Forbindelseskuid imellem os kan faae Sted.

Fletcher.

Fletcher.

Og hvem har affagt denne Dom?

Jenny.

Fornuften.

Fletcher.

O Miß! lyd allene Deres Hierte.

Jenny.

Og hvad Rettrighed har De til at trodse paa det?
Naar har jeg overgivet det i Deres Vold? Og hvad
Forbindelse er der imellem os? For reent at betage
Dem den vrangte Indbildning, De synes at være i, saa
kan jeg sige Dem, at Lord Beagelsted med mit Sam-
tykke er gaaet hen at begiere mig af min Fader.

Fletcher.

Med Deres Samtykke?

Jenny.

Ja endog efter min egen Begiering.

Fletcher.

Ha! Miß! saa er De ogsaa af de indskrænkede
Siele, hos hvilke Guld det formaaer alt? Det er ikke
mig, Falske! men det er min Armod, De flyer. Ja!
hvad Priis kan vel ogsaa den, som ingen Penge har,
være i? Det er kun en Fiæder i Lysten, som enhver
blaser fra sig. O hvilket usselt Kreatur er dog ikke
Mennesket, siden en Klump død Metal gjør det For-
trinnet fridigt!

Jenny.

Denne Vebredelse rammer ikke mig; det er af
Dinmit Forhold imod Dem at De sluttede sig til, at De
ikke var mig ligegyldig. Og kan De overbevise mig,
jaat jeg en eeneste Gang, i al den Tid, jeg har kiendt

Dem, har erkyndiget mig om Deres Formue, saa giver jeg Dem Ret til at foragte mig. (Hun vil gaae).

Fletcher

(holder hende tilbage).

Jeg besvør Dem ved alt hvad helligt er, at De ikke forlader mig i denne gruelige Forsatning! Jeg indseer, at mine Bebreidelser ere ubillige; men betænk, Mig! at de komme fra et Hierte, som tilbeder Dem, og som skal miste Dem. Tilgiv mig derfor.

Jenny.

Jeg tilgiver Dem! — Men forstyr ikke min Roelighed, og frem Deres egen.

Fletcher.

Og dermed skal jeg lade mig nøie?

Jenny.

Hvad forlanger De mere?

Fletcher.

Ikke det mindste Skint af Haab vil De lade mig beholde?

Jenny.

Hvad Haab kan jeg give Dem? Mylord begier mig af min Fader; han giver ham vist sit Samtykke, og saa —

Fletcher.

Og saa er alting ude?

Jenny.

Ja, hvad andet!

Fletcher.

Saa De vil ikke gjøre den mindste Indvending derimod?

Jenny.

Hvad skulde jeg have at indvende? Det skeer jo med min gode Billie — jeg elsker ham.

Fletcher

Fletcher

(river hendes Haand med Hestighed).

Saa høit som mig?

Jenny

(forsædes, men fatter sig og river sin Haand til sig).

Langt høiere end Dem. (Hun vil gaae).

Fletcher

(Nikler sig for Døren og siger med en smertefuld Stemme).

Veis! — dersom Deres Hjerte har mindste Følelse — saa igienkald Deres sidste Ord! — Af Medynk, Jenny — af blot Medynk sig mig, at De sukker over Deres Forbindelse med Beagelsted, at man tvinger Dem til at indgaae den, at De uafsladeligen vil beklage, ikke at være bleven min! Jeg veed meget vel, at der ikke er et Ord om; men det gjør mig dog i det mindste ikke til saadan en foragtelig Skabning, som dette: Langt høiere end dem!

Jenny

(Kaster sig paa en Stool og holder Forklædet for Dinene)

Fletcher

(følger efter og kaster sig paa Knæ).

Jenny! — vlis Barmhiertighed! — Bevilg mig denne eeneste Bøn!

Jenny

(reiser sig og sætter sig paa en anden Stool i samme Stilling).

Fletcher.

Haarde og ubevægelige Siel! (han følger efter hende med den heftigste Følelse) En eeneste Usandhed er jo dog ikke saa stor en Forbrydelse, allerhøjest naar De ved den kan skaffe et Menneske sin Forstand igien.

Jenny.

Lad mig gaae. Jeg beder Dem!

Fletcher.

Børstør mig da først!

Jenny.

Lyve kan jeg ikke; men jeg vil tilstaae Dem Sandheden: De er mig ligesaa kær som Beagelsted, og saafremt De kan erholde mig af min Fader, vil jeg med Fornøielse adlyde ham. Dette troer jeg bør gjøre Dem roeligere, end om jeg forebragte Dem Usandheder. Men lad mig nu være med Fred, og lad Dem nyde med denne Triumf over mit skrøbelige Hjerte.

(Hun gaaer).

Fletcher.

Miss! — Miss!

(Han søger efter hende, og i det han gaaer ud af den eene Dør kommer Mylord Heckingborn ind af den anden og læser i en Bog).

Siette Scene.

Heckingborn

(beagnder efter en stund at læse høit).

”Store Rigdomme ere en feed og ubehjelpelig Krop, om ikke en Sygdom; thi ved dem bliver vores Lyksalighed usund og fordærvet, eller i det mindste meget ”bespøret.” Al Young! du taler den rene Sandhed! Mit Sind er sygt af denne uhyre Kropps Byrde! Den forstyrrer den Roelighed og Lyksalighed, som jeg saa længe har tragtet efter.

Syvende Scene.

Heckingborn. Blunt.

Heckingborn.

Hvad vil han nu alt igie?

Blunt.

Blunt.

Har Deres Velbaarenhed sendt Andrews i Vren-
de? Thi han —

Heckingborn.

Hvem gaaer dette noget an?

Blunt.

Thi han har taget en Hest med, og derfor —

Heckingborn (branten).

Jeg har givet ham Afskæd. Det har jeg dog
vel Lov til?

Blunt.

Ja! men han har taget en Hest med —

Heckingborn.

Den har jeg givet ham, i Pokkers Skind og
Breen! Har han noget at indvende derimod?

Blunt.

Deres Velbaarenhed maae ikke fortørnes over mig;
thi jeg er nødt til at spørge mig for, for at vide,
hvad jeg skal svare — Jeg kan altsaa føre ind i
mine Regnskaber, at Deres Velbaarenhed har foræret
ham Hesten?

Heckingborn.

Ja, ja! siden jeg dog skal gjøre Regnskab for
hvad jeg gjør og lader.

Blunt.

I Følge heraf vil jeg tillige opsætte en Bilage,
Hesten angaaende, som Deres Velbaarenhed vilde være
af den Godhed at underskrive.

Heckingborn.

Hvilken Marter! og det allene for en lumpen
Hest, jeg har givet bort, som maaskee var styrtet paa
Stalden i Morgen!

Blunt.

Blunt.

Rigtigheden — —

Heckingborn

(rækker ham Bogen).

Der, læs engang! aldrig i min Livs Tid har jeg hørt en større Sandhed end den, der ligger i disse Vinter.

Blunt

(Sætter et Par Briller paa og læser).

"En maadelig Formue er nok til at stienke Forsørgelse og gjøre tilfreds. Store Rigdomme ere —

Heckingborn.

Er en uophørlig Marter for Sielen, og Noeligheds Morder. Havde jeg ikke mere, end jeg netop behøvede til Livets Nødvørftighed, saa havde jeg ikke ham nødvendig. Sam! der, saasnart jeg faaer Dinene op, lægger mig Regninger frem for Næsen, og Vilæg til at underskrive.

Blunt.

Det er jeg ikke Skyld i! Rigtighed og Orden udkræver det.

Heckingborn.

Nu, nu! jeg troer det jo, at Skylden ikke er hos ham; men gaar nu kun og gjør Vilægget færdigt over Hesten, jeg har givet bort.

Blunt.

Det skal jeg ingenlunde forsømme; men Deres Velbaarenhed maae først tillade mig at referere —

Heckingborn.

Er der endnu mere at referere?

Ottens

Ottende Scene.

Heckingsborn. Blunt. Lady Dorset.

Lady.

Kiereste Broder! jeg bringer dig en god Tidende;
det du overdrog mig i Morges, angaaende Jenny —

Heckingsborn (til Blunt).

Gaae nu, og referer siden!

Niende Scene.

Heckingsborn. Lady Dorset.

Heckingsborn

(med Munterhed i det han rykker en Stool til hende).

Sæt dig ned, flere Søster!

Lady (sætter sig).

Vi har to Friere til Jenny.

Heckingsborn.

Hun behøver kun een.

Lady.

Men det er dog alletider bedre, naar man kan
vælge!

Heckingsborn.

Jenny maae allerede have valgt, og jeg skal kun
undersøge, om hendes Valg er godt. Altsaa forlanger
jeg alene at kiende den, som hun vil have.

Lady.

Du maae derfor underrettes om dem begge: thi
den ene er hende ligesaa kjer som den anden.

Heckingsborn.

Den ene er hende saa kjer som den anden! hvad
er det for et Indfald? Saa elsker hun ingen af
dem ret.

Lady.

Ladn.

Jo! men hun elsker dem begge lige høit.

Heckingborn.

Hvad! Tøsen er saa fyrig, at hun føler samme Jld for dem begge? Saa var det høi Tid, at jeg tænkte paa hende; thi ellers havde Luen brydt ud af sig selv. Men skynd dig noget, Søster! Skynd dig, at vi kan faae Sagen i Rigtighed i en Hast, paa det hun kan faae at vide, hvilken af dem hun skal brænde for. Stig mig, hvem vil have det Venskab for mig, og stille mig af med hende?

Ladn.

Lord Beagelsted er den ene.

Heckingborn.

Beagelsted!

Ladn.

Ja. Han havde betroet mig, at han vilde komme hid i Dag, for at sige sin Begiering baade til hende og til dig. Jeg kom ind i Morges for at tale med dig derom, men du forekom mig ved at overdrage mig Omhuen til at faae hende giort, og derfor kunde jeg med saadan en Visshed love dig, at du snart skulde faae dit Ønske opfyldt.

Heckingborn.

Saa var det Harsagen til hans Komme? Og jeg tog ikke paa det allerbeste imod ham! — Men har han alt talt med Jenny? Hvad siger hun?

Ladn.

Hun har anmodet ham om, at begiere dit Samtykke, og nu venter han paa, naar det falder dig be- leiligt at tale med ham.

Heckingborn.

Heckingborn

(Springer op og trækker hende af sin Stool).

Gaae, Søster! gaae, og send mig ham strax hid.
Gefvindt! førend han fortryder Kiøbet.

Lady.

Men hør dog først noget om den anden.

Heckingborn.

Hvad behøver jeg at vide noget om ham? Beagelsted er min Mand; og siden Jenny ogsaa er for ham, saa er jo alting rigtigt. Himlen skee Tak!

Lady.

Saa du ikke heller vil see ham?

Heckingborn

(lidet heioffekt).

Nei!

Lady.

Men om nu saa var — thi man kan aldrig vide,
— at Beagelsted foreskrev slige Vilkaar, som ikke stode
— dig an —

Heckingborn.

Ja, i-saa Fald, lad mig strax faae fat paa ham.
Men jeg haaber, at Beagelsted mager det saa, at der
bliver intet af. Men gaae dog; gaae, ellers troer han
forud, at jeg gjør Vanskeligheder.

Lady.

Han er her vist paa Diebliffet.

Tiende Scene.

Heckingborn (allene).

Saa bliver jeg da endelig min Byrde quit! Hvor
lykkelig er jeg dog ikke, at jeg for Fremtiden kan være
min

min egen! Hvor let vil jeg ikke da drage Nænde, og mette mig med Livets største Belyst, med Nøglighed, i de faa Aar, den gode Ven Døden vil unde mig! Ha Heckingborn! hvilken behagelig Udsigt fer dig! Flye Verden og dens Trælle, og vælg Landets vederqvægende Ophold i dets Sted! Vutte Byens Uffels hed bort for Naturens Rigdomme, og frie for Græmmelse, Bekymringer og Griller være det, som Mennesket er skabt til: Herre over Naturens Hertighed! — Ja! alting synes nu at søie mig! Beagelsted er just saadan en Mand, som jeg ønskede mig til Jenny; han vil blive hendes Ven, Ledsager og Beskiermer, men hverken en bydende Herre eller en krybende Slave.

Ellevte Scene.

Heckingborn. Blunt.

Heckingborn.

Hvad vil han?

Blunt.

Referere, Deres Velbaarenhed!

Heckingborn.

Men intet fortredeligt.

Blunt.

Min Pligt udkræver — —

(Døren aabnes, og Beagelsted kommer ind).

Heckingborn.

Lad os være allene.

(Blunt gaar fortredelig bort).

Løste

Tolste Scene.

Heckingborn. Beagelsted.

Heckingborn

(Gaar ham meget venlig i Møde, og omfavner ham).

Tilgiv mig, Mylord, at jeg ikke forhen holdt Dem bedre med Selskab. Men jeg havde just noget meget vigtigt at tænke paa; og De veed selv, at naar man har noget at pine Hiernen med, saa bliver man avindsyg, naar man forstyrres.

(Han sætter en Stool til ham, og de sætte sig).

Beagelsted.

Ehlden var ikke heller ganske hos mig, at jeg forstyrrede Dem; thi jeg kunde ikke faae sat paa nogen af Deres Folk til at forhøre, om det var Dem belæstigt at see mig.

Heckingborn.

En reen Følge af at holde mange Folk! Men lidt Taalmodighed, dette Onde faaer jeg sikkert raadet God paa, saasnart jeg nu ikke holder mere end een.

Beagelsted.

Hvordan? Vil De strænke Dem saaledes ind?

Heckingborn

Ja, hvorfor ikke? Man faaer mere Opvartning af Een, som bringer Tilbøielighed med sig i Tienesten, end af Ti, der tiene blot for Pengene. De fleste Libertéslubberter har grebet til Vørsten af Dovenskab; det er dem altsaa ligegyldigt, om Herren er tilfreds med dem eller ey; de faae hvad de søge: Lønne og en anden Herre naar de jages bort, siden Moden udtræver, at man skal holde mange Dagdrivere, for at i solafsalde i Vinene. Men da jeg ingen Opsyn vil gjøre

D

mere,

mere, saa vil jeg see til at faae mig een, der binder sit Hjerte til mig, der mere er min Medhielper end min Undergivne: og saa haaber jeg at kunne sige, at jeg bliver opvartet.

Beagelsted.

Men hvorledes kunde een Tiener være Dem nok? Det er umueligt.

Heckingborn.

Var jeg findet at blive her i Sværmen, saa havde De Ret; men jeg vil sige alle I glimrende Herrer Farvel, og ende mine Dage i Eensomhed paa et af mine Godser, som jeg allerede har søgt mig ud.

Beagelsted.

Men Mylord, hvilket Forsæt! vil De gaae hen og blive en Eremit?

Heckingborn.

Men Mylord, hvad er der at sætte ud paa mit Forsæt? Hvor har Sindsroelighed og Sundhed et stadigere Blivested end paa Landet, allerhelst hvor man er selv Herre, og kan faae det som man vil? Jeg kommer til at nyde en Lyksalighed der, som saa mange modtvilligen støde fra sig. Naar jeg møtter mig paa det, mit Guds yder mig, saa fordærver jeg ikke min Mave paa fremmede Sammenblandinger; min Føde saavel som mine Frugter ere friske og gode; det er ikke noget visnet, fordærvet og forstuet Kram. Vil jeg forlade min Boelig, for at være i friere Luft, saa nædes jeg ikke til at gaae forbi en stinkende Kanal og et skidens Torv. Kommer jeg ud i Marken, saa finder jeg en Hoben muntre Arbeidere, som, i det de glædeligen tage Hatten af for mig, tørre Svæden af deres Pander

Pander uden Klagemaal, og ved deres glade Afsyn
takke mig for jeg gjør dem Livet behageligt. Jeg
finder ingen elendige Menneſker, der ſtønnende ſkrige
efter mig om en halv Skilling, da dog ikke et heelt
Guldſtykke kunde lette deres Jammer. Og naar da
Dagen er henbragt blandt Naturens ſmilende Glæder,
ſaa ſover jeg hen i den ſøde Overbeviisning, at have
giort mange lykkelig. Hedder det nu ikke, Mylord,
at nyde Livet?

Beagelſted.

Det kan ikke nægtes. Men Mylord, det er Som-
merens Billede, De her har malet; naar Vinteren og
de mørke Dage komme, ſaa giver De dog vel Byen
dens Forlyſtelſer Fortrinnet for Landet og dets
Reedsomhed.

Heckingsborn.

Jo men! jeg ſkulde være i Byen om Vinteren,
naar Solen ikke har Kraft til at adſprede Taagen, der
opgiſtiger op af de ſtore Dyrger Uhumſked? Man er jo
nødte til at holde et Tørklæde for Munden, naar man
kal ind eller ud, for ikke at indſue en ſmitſom Syge.
Men! endogsaa da bliver jeg paa Landet, og varmer
mig ved min Kamin, røger der min Pibe Tobak, og
læſer i en god Bog eller ſnakker med mine Bø-
nder om deres Ageres Dyrføing. Jeg nyder Landman-
ſkabet og ſelskabet med ham, og er inderlig vel tilfreds
med, at denne reedsomme Paus i Naturen erindrer
mig paa om Forgængeligheden, ſom jeg nødig vilde glemme;
for ſi hvoraf komme vel de mange daarlige Foretagender,
når man dagligen bliver vaer i de ſtore Stæder, uden

af det, at deres Beboere forjage alt det fra sig, som kan minde dem om Døden?

Beagelsted.

Jeg merker, Mylord! at De er bereed paa alle Indvendinger, og lærer med megen Smerte deraf, at De neppe lader Dem bringe fra Deres Forsæt?

Heckingborn.

Aldrig. Saasnart jeg har faaet min Datter givet, saa skal De blive overbevist om, at det er mit ramme Alvor.

Beagelsted.

Siden De taler om deres Datter, saa maae jeg sige Dem, at hun er den eeneste Anledning til min Besøgelse i Dag.

Heckingborn (sagte).

Gode! jeg var alt bange, at han havde glemt det. (Høit) Hvorledes det?

Beagelsted.

De er findet, at give hende bort, og jeg holdt da det for min største Lykkelighed, at De vilde give hende til mig.

Heckingborn.

Jeg er inderlig glad over, at kunne bidrage noget til Deres Lykke ved det, der gjør mig selv lykkelig. Jeg giver Dem altsaa med stor Fornøjelse Løfte paa hende, og De beviser mig en Ære ved at tage en Kommando af min Haand. Hvad Medgivten angaaer —

Beagelsted.

O Mylord! tael ikke et Ord derom. Det er kun Senny jeg begierer, og forlanger slet intet med henblik paa fremtid, før end efter Deres Død; og saa vil De hvoiligen forpligtes

pligte mig, om De giver Deres Datter Raadighed
over det altsammen.

Heckingborn (springer op).

De faaer ikke min Datter!

Beagelsted.

Hvorfor taler De nu saa pludselig af en anden Tone?

Heckingborn (heioffet).

Fordi Deres Naade er en Nar.

Beagelsted

(reiser sig; hans Fader vise at han er fornærmet, og efter
en liden Pause siger han med Eftertryk):

Mylord! Spørgsmaalet, hvem af os to der er
en Nar, er snart afgjort.

(Han seer foragtelig til Heckingborn og gaaer.)

Trettende Scene.

Heckingborn

(allene og meget nedslaget).

Jeg løi, han er ikke mindre end en Nar; han
gør Net i, at afflaae Rigdomme; hans egne Midlers
Beskyrelse gjør ham Bekymringer nok, hvorfor skulde
han lække sig nye paa Halsen? O Heckingborn! hvor
stakket var den Glæde, du sølede ved Forestillingen
af din Lyksalighed! — Men Daare! hvorledes kom
du til dette Hiernesvind over et forngieligt Liv, da
det endnu er uafgjort, om Mennesket fødes til at nyde
en uafbrudt Lyksalighed.

Fiortende Scene.

Heckingborn. Blunt.

(Saa snart Heckingborn bliver Blunt vaer, kaster
han sig paa en Stool lægger Armene over
hverandre og hester Hinenne stift paa et og det
samme

samme Sted. Lønen, han svarer i er kold og ligegyldig, den viser at han svarer af Evang og uden at agte paa hvad der siges).

Blunt

(Efter en liden Løvsbed).

Falder det nu Deres Velbaarenhed beleiligt, at høre hvad jeg har at referere?

Heckingborn.

Jeg er her.

Blunt

(lover atter lidet).

Besaler De?

Heckingborn

(seer lidet paa ham).

Stig mig dog engang hvad han vil?

Blunt.

Referere.

Heckingborn.

Nu! hvad venter han paa?

Blunt.

Paa Deres Velbaarenheds Befaling.

Heckingborn.

Det besaler jeg ham vist aldrig. Men jeg maae jo høre paa ham, før har jeg jo ingen Roe for ham. Skynd sig altsaa noget, at jeg snart kan blive frelst fra ham.

Blunt.

Deres Velbaarenhed har med 200000 Pund stiftet et offentligt Udlaan for dem, som have faste Gager og behøve Penge, enten til videre Forfremmelse, eller ved andre Begivenheder, imod at de forbinde sig til, at lade noget vist af Gagen indeholdes til Afbetaling,

alt

alt efter deres Omstændigheder og Bequemmelighed,
paa det de ikke skulde udsues af Agerkarle.

Heckingborn.

Ja! Herr Blunt.

Blunt.

Den aarlige Rente af denne Kapital skulde være
en Medgift for en Søeofficers Datter, som behøvede
den og skulde gives, dog saaledes, at alle derom an-
søgende Brude skulde kaste Lod om den.

Heckingborn.

Ganske rigtig! Herr Blunt.

Blunt.

I de fire Aar, denne Stiftelse har staaet ved
Magt, er Deres Billie paa det næieste bleven efter-
levet, og mange bekymrede Hjerter ere blevne lettede.

Heckingborn.

Det er mig kiert! Herr Blunt.

Blunt.

Men nu vil Parlamentet ophæve Lodkastningen,
og selv udnævne den, der skal nyde Gaven.

Heckingborn.

For at aabne Vej til Beskyttelse og Underlig-
ghed! for maaskee at tilvende den uværdigste det,
som var bleven nægtet den af Lykkens Haand! Det
vil jeg ikke have.

Blunt.

O hvor viseligen handler ikke Deres Velbaarenhed
! Naar saa var, blev det ikke alletider Parlemen-
tet, der gjorde Valget; men ofte en Duffe, der for-
sagde sig den selv, til at købe sig en Mand for,
og tilvendte en af sine Medsøstre den; og atter,

ofte vilde den skammelige Sierrighed enten sælge den, eller og give den til dem, som ikke behøvede den. Med et Ord, de ædelste Hensigter vilde blive anvendte til at belønne Lasterne.

Heckingborn.

Hvi skriger man nu over, at den Rige aldrig tænker paa den fattiges Nød, da man ikke engang vil lade Giveren i levende Live handle med sit efter Behag; thi naar han er død, saa følger af sig selv, at ingen af hans Anordninger bliver fulgt, men man behandler hans Villie som et Følleskab.

Blunt.

Deres Velbaarenhed behøvede kun at nævne sig som Stifteren, saa blev Indretningen ikke allene paa den gamle Fod, men den blev endog stadfæstet for Fremtiden.

Heckingborn.

Jeg gider ikke prale med det jeg gjør.

Blunt.

Men hvad befaler da Deres Velbaarenhed, at der skal skee?

Heckingborn

Forstanderen skal give Parlamentet en Ansøgning om, enten at bekræfte Stifterens Villie ved en Parlementsakt, der gjør den uryggelig saalænge Verden staaer, eller og strax at uddeele Kapitalen efter Behag til dets Yndlinger, paa det al Stridighed for Fremtiden maatte forebygges, og Stifteren efter sin Død nyde Ro. Saa kommer det ogsaa paa cengang i de Hænder, man vil have det.

Fem-

Femtende Scene.

Heckingsborn. Blunt. En Tiener.

Tieneren.

Lady Dorset lader fornemmelig, om det er Deres Velbaarenhed beleiligt at tale med den Anden.

Heckingsborn

(meget branten).

Lad ham komme.

Sextende Scene.

Heckingsborn. Blunt.

Heckingsborn (avindsig).

Gaae!

(Blunt gaaer.)

Heckingsborn (hoirostet).

Bliv! Der kommer en Frier til Jenny; tael med ham i mit Navn, saaledes som om han var Jeg, og Jenny hans Datter. Jeg gider ikke mere besætted mig med det allermindste. (Han seer stivt paa Blunt, og skriger endnu høiere) Har han forstaaet mig?

Blunt

(forstræffet, efter at han har betænkt sig lidt).

Ja.

Heckingsborn

(gaaer syngende og med et vildt Udsyn ud igiennem en anden Dør).

Syttende Scene.

Blunt. Fletcher.

Blunt

(efter at han har grundet lidt).

Jeg er dog bange, at jeg ikke har forstaaet ham ret.

D 5

Flet-

Fletcher

(Kommer lidet frygtfuld ind, men hans Ansigt viser at hans
 Fjend og Syndighed).

De maae forlade mig, naadige Herre —

Blunt (sagte).

Han tager mig for Mylord.

Fletcher.

At da det er den første Gang jeg har den Lykke
 at see Dem, jeg strax fordrister mig at udbede mig
 noget af Dem, der maae være Dem meget dyrebart.

Blunt

(vender sig fra ham til den anden Side).

Efter den Befaling, jeg har faaet, troer jeg ikke
 jeg gjør Synd i, at lade ham blive i sin Bildfarelse.

Fletcher

(sagte, med en dæmpet Bitterhed).

Hvad Haab kan jeg vel gjøre mig, da han ikke
 engang vil give Agt paa hvad jeg siger? Lady Dor-
 set har forberedet ham. Ha! den Slange!

Blunt (sagte).

Nu lad os være, Mylord! (Han søger at efterabe
 Heckingborn) Hvad vil De? Hvem er De? (Han sæt-
 ter sig, og peger paa en Stool) Vil De tage Plads?

Fletcher (sætter sig).

Jeg er Baron Fletcher, og min Fader har som
 Kaptain tient under Dem, den Tid De endnu var
 Contreadmiral.

Blunt.

Det kan vel være.

Fletcher

(med Eftertryk).

Han stod i særdeles Agt hos Dem.

Blunt.

Blunt

(famler lidet).

Det kan jeg ikke besinde mig.

Fletcher

(i en halv bebreidende Tone).

Det er en Ulykke for mig, at De saa snart har glemt de Tienester, han beviste Dem ved Rysterne af Nye Foundland.

Blunt (sagte).

Net nu siger jeg mig af med min Værdighed. (Efter at have grundet lidet) Ja, det er rigtig nok! Hvorledes lever Deres Fader?

Fletcher.

Hvordan, Mylord! De har endog glemt at han er død?

Blunt

(bliver alt mere forvirret).

O jo, jo! Nu besinder jeg mig paa det altsammen! — Ja, han er død! — Hvad gav jeg ikke til, at han var i Live endnu, og at jeg kunde tiene ham!

Fletcher.

Mylord! er det Deres Alvor, saa kan De tiene ham i hans Søn. Han anholder hos Dem om sit Livs Lyksalighed.

Blunt.

Lad see, hvad der er ved at giøre!

Fletcher.

Jeg tilbøder Miss Jenny, og hun elsker mig; det berøver nu allene paa Dem, Mylord! at giøre mig ved Deres Samtykke til det lykkeligste Menneſte paa Jorden. Lad ikke den Uerfarenhed, som min Ungdom synes at tilkiendegive, affrætte Dem. I den spædeste Alder

Allder har min Fader vandt mig til Forretninger, og brugt mig ved alle givne Leiligheder; og naar Geisten kan tidlig udvikle sig, faaer man ogsaa tidlig Kundskab og Erfarenhed.

Blunt.

Hvorledes ere Deres Omstændigheder?

Fletcher.

Å! de ere langt fra ikke glimrende. Jeg er Lieutenant i Søetaten, og mine Indkomster beløbe sig i alt til 500 Pund aarligen, siden Havet opslugede alt det, min Fader efterlod mig. Men, Mylord! Skulde det kunne være en Hinder for Dem? — Tilgiv mig! Men er det en Lov, at Rigdomme skal forbindes med Rigdomme? Og tør Jenny ikke elske mig, fordi Lykken har givet hende Velstand? — Å! jeg havde sikkert ægtet hende, om ogsaa alle Amerikas Guldgruber havde været mine.

Blunt.

De er intet anstændigt Partie for Jenny.

Fletcher

(som finder sig fornærmet).

Mylord! om fire År skal De ikke kunne sige det. — Vil De giemme Jenny saa længe til mig? — Jeg skal holde Ord.

Blunt.

Det er uundværdigt. Hvorfor skulde Jenny gaae og vente derefter? Og i den Tid finder De selv et andet Partie.

Fletcher.

Er dette Deres endelige Beslutning?

Blunt.

Ja.

Fletcher

Fletcher (Springer op).

O hvor skammeligen tage ikke de Feil, som prise Dem for Uedelmodighed! For en Klump Metals Skyld forstøder De hans Søn, der hialp Dem at erhverve det! Min Fader har lært Dem Tienesten, og Deres Datter er for god til mig? Farvel!

Blunt.

De bliver her dog vel til Middag?

Fletcher.

For Jennys Skyld.

(Han gaar).

Blunt (allene).

Pyh! hvad min Værdighed gjorde mig heed om Dreene! Man føler det dog strax, naar man beklæder et Sted, som ikke er os anvist. Det er det første Bedragerie, jeg veed med mig selv; men jeg maatte jo opfylde min Pligt mod min Herre. Som Wylord kunde jeg vise ham af, men som Blunt ikke, og han er alt for fattig for Jenny; hun kan gjøre en langt større Lykke. Naar jeg beretter Wylord, at han betinger sig, at Jenny skal vente paa ham i fire Aar, saa lader han ham vist seile af; og vil han ikke, saa er han her endnu, derfor bad jeg ham blive. — Det er sandt, Jenny kunde gjøre dette smukke Mennekses Lykke, og efter hans Eigende saa har hans Fader fortient det af Wylord; — men kommer sligt vel i Betragtning nuomstunder?

(Han gaar ud igiennem samme Dør som Heckingborn).

Ende paa den Anden Akt.

Fre:

Fredie Akt.

Første Scene.

Lady Dorset. Beagelsted.

Lady.

Derfom De har mindste Agt for mig, Mylord! saa reiser De ikke fra os, førend jeg har talt med min Broder; thi siden De ikke vil sige hvad der er foregaaet imellem Dem, saa maae jeg see til at faae det at vide af ham, og saa haaber jeg snart at faae det bilagt.

Beagelsted.

Det skulde gjøre mig ondt at volde Dem Noie for intet; men da jeg allene fortier Tildragelsen af Agt for Deres Broder, saa vil han vel neppe selv aabenhare den. Den er ham til al for stor Skam.

Lady.

Men hvad kan det dog være?

Beagelsted.

Lad det være Dem nok, Mylady! at alting skal være evig forglemt hos mig, saasnart jeg er kommen herfra, og at intet skal udslukke de Følelser af Venkab og Høiagtelse, som jeg bær for Dem.

Lady.

Roster det Dem da ikke mere end saa, at staae Jenny af Deres Tanker?

Beagel-

Beagelsted.

Jeg elsker Jenny; men min Kierlighed er ikke af det Slags, der allene higer efter den Elskedes Besiddelse. Jeg attraaer hendes Lyksalighed, og vilde opofre alting for den.

Lady.

Og kan for hendes Skyld ikke bære over med en tungsindet Faders Overrøelse, da hans Sygdoms Beskaffenhed endog fører Brantenhed og Utaalmodighed som med sig.

Beagelsted.

Al Mylady! dersom — Men vil De tillade mig at tale et Øieblik med Jenny under fire Væge, saa maaskee, at jeg efter denne Samtale udbeder mig Deres Hielp til at høre Misforstaaelsen imellem Deres Broder og mig.

Lady.

Gierne, Mylord! Hun skal strax være her.

Anden Scene.

Beagelsted (allene).

Det er kun Mistanke, der forblinder Dinene; og nu da denne Last er langt fra mig, saa kan det ikke være den, der i Jennys frygtssomme Diefast har raadet mig lase hendes Omhed for Fletcher.

Tredie Scene.

Beagelsted. Jenny.

Jenny.

Jeg hørte en ubehagelig Tidende af min Tante. Vil De vil allerede forlade os? Har da min Fader saa meget høit fornærmet Dem?

Beagel-

Beagelsted.

Det er mere Dem, Miß, end Deres Fader, der forblinder mig til at drage herfra. Maaskee har hans ubegribelige Forhold hindret vores Ulykke.

Jenny (sregtsom).

Hvorledes det?

Beagelsted.

Det være langt fra, Miß! at jeg skulde ville gjøre Dem Vebreidelser. Men hvad bevægede Dem forhen, da jeg saa indstændigen bad Dem at udøse Deres Hierte for mig, til at sinigre mig med det søde Haab, at Deres Faders Samtykke kunde hiemle mig Deres Hierte, da De den Tid allerede havde givet det til en anden?

Jenny (Kamfuld).

Ik Mylord!

Beagelsted.

Lad denne Forvirring fare, Miß! Det er ikke mere min Lyksalighed, det angaaer, det er Deres egen; ved den besvær jeg Dem at tale reent ud med mig, som Deres sande og oprigtige Ven. Hvad bevægede Dem forhen til at give mig et falskt Haab?

Jenny.

Min Uerfarenhed, Mylord! Jeg vidste ikke selv at gjøre Nede for mit Hiertes Bevægelse; jeg troede, at det vilde kun koste mig lidet at dampe de Jølelser, som Fletcher havde opvakt hos mig, og maaskee var det ogsaa skeet, dersom de smigrende Forestillinger varene blevne opfyldte, som man foreviste mig.

Beagelsted.

Og hvori bestode de?

Jenny.

Jenny.

J at forskaffe min Fader sin Noelighed og Mundterhed igien, og giøre Dem lykkelig, Mylord; Dem, for hvilken jeg bær saa sand en Agt og saa ømt Venskab, og hvis Fortienester bleve viste mig i al deres Glands.

Beagelsted.

Uf hvem, Miß? Uf Deres Venskab for mig?

Jenny.

Uf min Tante. O Himmel! hvilken Jld, hvilken Følelse laae der ikke i hendes Tale! Hiertet og ikke allene Forstanden gjorde hendes Beskrivelse; den gjorde saa heftig en Virkning hos mig, at jeg næsten misundte hende de Indtryk, Deres Fortienester havde gjort i hendes Varm. Jeg ønskede at føle som hun, og bildte mig ind, at jeg gjorde det.

Beagelsted.

Og nu veed De, at De tog Feil. Men hvad lærte Dem det?

Jenny.

Først Fletchers Fortvivlelse, og dernæst, at den Misforstaaelse, som kom imellem Dem og min Fader, ikke var mig saa smertelig som den haarde Afviisning, og naa han gav Fletcher.

Beagelsted.

Saa at De allene kan blive lykkelig ved ham?

Jenny.

Der er nu ikke mere at tænke paa; min Fader sætter sig imod vores Foreening, og hans Willie er min Lov. Men intet formaaer at udrydde Fletchers Vilselede af mit Herte; det kommer til at følge mig saa længe

længe jeg lever, maaskee til en Straf, fordi jeg ikke
vaagede nøiere over mine Følelser.

Beagelsted.

Jeg er Dem uendelig forbunden for den Fortroes-
lighed, De her har bæret mig med; og for at blive
den værdig vil jeg nu gaae hen og søge Deres Tante.

Jenny.

Vil De ikke behage at blive her, saa vil jeg
bede hende komme ind til Dem, som hun befalede mig.

Fjerde Scene.

Beagelsted (allene).

Hvilke mange Forestillinger har ikke denne Sam-
tale opvakt hos mig! Skulde Lady Dorset føle mere
end Venskab for mig? Skulde de Afviisninger, hen-
des Friere fik, og som bevægede mig til at vende mine
Tanker til Jenny, grunde sig paa hendes Partiskhed
for mig? Ak! hvis saa er, hvor meget har jeg da
ikke Heckingborns Grovhed at takke! Og hvor man-
ges Lykke kan ikke den blive en Anledning til!

Femte Scene.

Beagelsted. Lady Dorset.

Lady.

Nu, Mylord! Skal jeg tale med min Broder?

Beagelsted.

Om De vil have den Godhed, Mylady. De
allene er i Stand til at fornøje vores gamle Venskab.

Lady.

Der er intet i Verden, jeg saa gierne paatager
mig, som det.

Beagel- Jaga

Beagelsted.

Men vil De ogsaa paa Deres Side bidrage alt hvad De formaar til at besordre Forliget?

Lady.

Ja! det forsikrer jeg Dem.

Beagelsted.

De veed ikke, Mylady, hvor meget De lover der.

Lady.

Deres Tvivl er meget ugrundet; thi De kan være vis paa, at det vil koste mig meget mindre end De tænker. Han fortryder sikkert allerede selv sin Overtilse, og ønsker at gjøre alting godt igien, ved at give Dem Jennys Haand.

Beagelsted.

Den kan jeg ikke tage imod.

Lady.

Hvordan?

Beagelsted.

Min Samtale med Miss har lært mig at kende jimmits Hiertes Tilstand; hun er ikke den, som har den sjælsførste Nær til det.

Lady.

Forklar Dem næiere, Mylord! Jeg begriber slet intet heraf.

Beagelsted.

Min Uroelighed, naar jeg var nogle Dage herfra, min inderlige Længsel efter at komme her igien, og min Ulyst, naar jeg skulde tage bort, lærte mig, at jimmits Herte var her. Jeg troede, at det var Miss der havde bemestret sig det; men den Ligegyldighed, med hvilken jeg nu hørte hende tilstaae, at hun havde givet hende sit, overtøede mig om, at det var hendes elskede.

værdige Tante, som besad ganske og aldeles det Herte, jeg her for hendes Fodder tilbyder hende, tilligemed min Haand. De har nu selv, fortræffelige Mylady! gjort Dem forbindtlig til at gjøre alt, hvad der staaer i Deres Magt, til at forlige mig med Deres Broder. Deres Haand er det eeneste Middel dertil; den for- maaer at gjøre vort Venstreb ligesaa varagtigt, som den vil gjøre min Lykkelig. Afslaaer De mig da denne dyrebare Haand?

Lady.

Mylord! jeg er saa forvirret og forundret, at jeg ikke veed hvad jeg skal sige. Bedrager De Dem ikke selv?

Beagelsted.

Nei! nu ikke; og til et Bevist derpaa beder jeg Dem paa det indstændigste, at arbeide tilligemed mig paa, at foreene Jenny med Fletcher.

Lady.

Al! Mylord! det er umueligt, at søge at foreene sin Elskedes Ønsker paa sit eget Hiertes Beforsning.

Beagelsted.

Sør jeg tilegne mig alt det smigrende, den Tanke kan have for mig?

Lady.

Maaskee. Men betænk, hvor latterligt det vilde forekomme Verden, at bytte Broderdatteren bort for Fæstere.

Beagelsted.

Alt det latterlige, der er i, falder bort, saasnart Fæstere kun er syv Aar ældre. Det er desuden Verdens Tanke, men Deres Haand og Herte, kan gjøre min Lykke.

Lady.

Lady.

Hvor sødt er det ikke at bidrage noget til den, allerhøjest naar man er vis paa, at sætte sin egen Lyksalighed paa saa fast en Fod, som min bliver herved.

(Hun giver ham sin Haand).

Beagelsted (kysser den).

Ufatterlige Gave!

Lady.

Kom og lad os bringe Jenny denne uventede Tien-
den, og forlindre hendes store Tab ved Forsikringen
om, at arbejde paa hendes Vel.

Siette Scene.

Heckingborn

(Kommer ind af en anden Dør og gaaer meget takkesfuld
op og ned).

Hvor søde er ikke Verden, naar man søger det,
som man ikke kan finde! — Den, der har Rigdom, kan
saa faae Alting, siger Daaren. — Alting! og det
Nødvendigste kan han ikke skaffe sig: Noelighed og
Helbred. — Hvad er det da, som den Rige har forud
for den Fattige? En stor Hærskare af Hyklere, Dien-
stienere og Misundere.

Syvende Scene.

Heckingborn. Blunt.

Blunt (meget glad).

Jeg ønsker Deres Velbaarenhed til Lykke! Him-
lens Velsignelse flyder ned paa Dem, og erstatter Dem
hver en Velgierning, den Elendige nyder, tusende Fold.

Heckingborn (utaalmodig).

Hvad er der? Hvad er der?

Blunt.

Skibet, som Deres Velbaarenhed for tre Aarsiden betroede til Kaptain Bates, er kommen lykkelig paa Rheden, beladt med umaadelige Rigdomme. Kaptainen er her selv for at give Dem en fuldstændig Beretning derom. Maae han komme ind?

Heckingborn (forantent).

I Morgen.

Blunt.

Men dersom Deres Velbaarenhed ikke vil blive vred, saa maae det gjøre ham meget ondt at giemme saa glædelig en Tidende til i Morgen. Kunde De ikke skænke ham et Øieblik?

Heckingborn (heftig).

I Morgen.

(Blunt vil gaae).

Heckingborn.

Hør engang! Saa er den, som han talte med, ingen Mand for min Datter?

Blunt.

Efter mine Tanker. Det er et ungt Menneske, som ved Deres Navn og Værdighed vil sætte sig i Ansæelse, og som udbeder sig fire Aars Tid til — Men De kan endnu faae ham selv i Tale, om De vil.

Heckingborn.

Gaae nu.

Ottende Scene.

Heckingborn (allene).

Nyt Snarserie! — Nye Ubilligheder af den blinde Lykke! Hvor mangen en Kæbmand, hvis hele Vel-

Vel-

Velfærd beroer paa hans Skibs Ankomst, vrider ikke i dette Dieblis sine stræbsomme Hænder over dets Forlis, og seer sig og sin hele Familie bragt til Vettelsstaven! Og jeg! jeg, som dette glimrende Muld er en Plage for, jeg faaer mit Skib velbeholden hjem! — O du, som man kalder Lykken, hvad er du dog en latterlig og urimelig Ting! Du trænger dig ind paa dem, som du ikke er velkommen, og bliver fra dem, som længes efter dig. Men ved den flette Priis, du veed at sætte paa dig selv, bliver du saa foragtelig, at man anseer den for en Nar, som giver sig til af dig.

(Han bliver Jenny vaer, og vil gaae).

Niende Scene.

Heckingborn. Jenny.

Jenny.

O min Fader! tøv dog et eneste Dieblis!

Heckingborn.

Hvad vil du?

Jenny.

Vinde Deres Kierlighed igien, om det er mueligt. Jeg har tabt den, uden at vide hvorved; jeg forstyrrer Deres Kierlighed, uden at have det mindste at bebreide mig. Min Tante sagde mig, at De gierne vilde see mig givt, og jeg underkastede mig Deres Valg med Hengivenhed. Begge de to, som har be-
giert mig, har De givet Afslag; jeg har ikke det mindste indvende derimod, men det falder mig alt for haardt
være Marsagen til Deres Kummer. Valg mig der-
for hvilken Mand De vil, og jeg er villig til at give
min Haand, for at befordre Deres Kierlighed.

Heckingsborn.

Naar Beagelsfied vil gaae fra sine Vilskaar, saa skal han blive din Mand. Den anden er en Spyttetiig, der agter at svinge sig i Beiret ved dig, og hvis Frierie gjør haade dig og mig Skam.

Jenny.

Jeg vil aldrig tenke paa ham, naar De ikke finder det for godt; men med Beagelsfied er det reent ude, thi han ægter min Tante.

Heckingsborn.

Din Tante! — Hvad er du da værd, Tos, naar din Tante foredrages dig? — Intet, slet intet. — Jeg bliver ikke af med dig, uden ved at give dig til een, hvis Attraae staaer til mit Pengeskrin; en Nar, som jeg har Skam af.

Tiende Scene.

Jenny. Lady Dorset. Beagelsfied.

Jenny.

Hvad er jeg dog ikke ulykkelig! Jeg gjør Bold paa mit eget Hierte; jeg bringer den sømmeste Elsker til Fortvivlelse, og dog —

Lady.

Git du din Fader i Tale, Jenny?

Jenny.

Ja. Jeg fandt ham her, men saa vred paa mig, at jeg ikke oftere tør vove at komme ham nær. Den arme Fletcher stieldte han ud for en Spyttetiig, der bestemmede ham ved at begiere mig.

Beagelsfied.

Beagelsted.

Naar han lærer at kiende ham nsiere, vil den
Tanke snart forgaae. Men hvor er Fletcher? Jeg
har søgt ham overalt?

Jenny.

Jeg veed ikke. Jeg talte sidst med ham i Hau-
gen; jeg bad ham ikke mere at foruroelige mig, siden
han ikke kunde faae min Faders Samtykke, hvorpaa
han bød mig et evigt Farvel, som gjør mig overmaade
bængstet for ham.

Lady.

Kom og lad os see til at finde ham, og frøgt
kun ikke; de Forelskedes Evighed varer kun et Par
Minuter.

Ellevte Scene.

(Skuepladsen forestiller en Skov, hvorigiennem der
løber en Søe).

Heckingborn. Fletcher.

(Heckingborn kommer ind med et mørkt Ansyn, og
gaaer lige til Vandet uden at see sig om; Flet-
cher kommer strax efter, men med saa hurtige
Skridt at han løber Heckingborn forbi og støder
ham paa Armen.)

Heckingborn.

Hold! Der er jo Plads nok, min Herre, uden
at De behøver at rende mig omfald.

Fletcher.

Anseer De det for en Fornærmelse, min Herre!
saa har De der min Raarde til at astoe den i mit

Blod; jeg døer ligesaa gierne for Deres Haand, som jeg springer i Vandet.

Heckingborn.

Vil De springe i Vandet?

Fletcher.

Ja, paa Diebliffet.

Heckingborn.

Jeg med.

Fletcher.

De med?

Heckingborn.

Ja! men jeg finder det besynderligt, at De har samme Forsæt.

Fletcher.

Hvorfor? Er jeg ikke saavel Herre til at gjøre og lade hvad jeg lyster som De?

Heckingborn.

Den Døt gjør jeg Dem ingenlunde stridig; men jeg finder Dem for ung.

Fletcher.

Ligesom en ung ikke saavel kunde drukne sig, som en gammel! Mon jeg er mindre ulykkelig fordi jeg er ung?

Heckingborn.

Hvori bestaaer da Deres Ulykke?

Fletcher.

J at have mistet alting. Og siden Vandet har opsluget alt mit, saa skal det nu faae mig selv med, og befrie Jorden fra en unyttig Byrde.

Heckingborn.

De har mistet alting? Og det kalder De Ulykke?

— Hvor glad skulde jeg ikke være, dersom jeg var i Deres

Deres Sted! Jeg vil af med Livet, fordi jeg har for meget, fordi min Formue er mig en Plage; og fordi jeg ikke paa anden Maade kan blive den qvit end ved Døden, saa skal Vandet opsluge mig, til Trods fordi det har bragt mig nye Ulykker ved nye Rigdomme. Men De — ha, ha, ha! det havde jeg ikke troet, at lee mere i denne Verden! — De miskiender Deres egen Lykke, og berøver sig Livet. Ha, ha, ha! det er alt for latterligt.

Fletcher.

Ikke halv saa latterlig som Deres Rarsag. Det er jo meget let for Dem at blive roelig, De behøver jo kun at give Deres Rigdom bort; men det er ikke saa let at raade Bod paa min Fortred. I Sandhed, min Herre! De voldes mig samme Fornøielse som jeg Dem: De bringer mig imod al Formodning til at lee engang endnu; ha! ha! ha! at giøre Ende paa sig selv sely for man har for meget! ha, ha, ha! det er alt for latterligt.

Heckingborn (med Foragt).

Dersom De vidste, hvor intet betydende Rigdomme ere, saa lee De ikke.

Fletcher.

Det veed jeg tilfulde; og Forliset af min Formue havde heller aldrig bragt mig til sig en Beslutning, naar den ikke berøvede mig en Skat, som giordgiorde al min Ulyksalighed; og dette Forliis koster mig Livet.

Heckingborn.

Jeg har kiendt alt det, man kalder Ulyksalighed, men ikke fundet nogen deri.

Flet-

Fletcher.

Har De kiendt Kierligheden?

Heckingborn.

Kierligheden? — Ja! men ikke som en Lyksalighed.

Fletcher.

O! kiendte De hende, som jeg elsker, saa vilde De blive overtydet om det modsatte. Havde jeg kunnet faae hende, saa havde jeg været det lyksaligste Menneſke paa Jorden; men Forliſet af min Formue gjør mig det umueligt. Hendes Fader er riig, umaadelig riig, men fordi jeg ingen Gulddynger har at legge til hans, saa nægter han mig ſin Datter.

Heckingborn.

Det er en Nar!

Fletcher.

Et Umenneſke!

Heckingborn.

Altsaa mangler Dem allene Formue til at faae Deres Elſkede?

Fletcher.

Intet andet.

Heckingborn.

Nu, saa ſkal De ikke heller drukne ſig. De ſkal faae ſaa meget af mig, at Deres Svigerfader ſkal være tilfreds. Det Skib, ſom jeg til min Fortred fik velbeholden hjem i Dag, ſkal være Deres — der er desuden nok til min Datter. Men lad det tillige være Dem ſagt, at man aldrig maae tænke paa at tage Livet af ſig ſelv, førend man er vis paa, at man ikke kan blive lykkelig. Havde De kommet til mig, ſaa havde De nu længe ſiden været roelig.

Fletcher.

Fletcher.

Havde jeg kun vidst at finde Dem! Men kan man vel forestille sig, at der er saa ædelmodig en Mand til i Verden, naar man seer slige haarde Sieler, som min Elskedes Fader?

Heckingborn.

Den Mand, som nægter et Menneſke sin Datter fordi han ingen Midler har, maae slet ikke vide hvad Noelighed er. Jeg vilde holde mig meer end lykkelig, om jeg kunde give min Datter bort paa Vilkaar, at den, der tog hende, skulde tage hele Byrden af mine Forretninger med. Hvem er det Dummerhoved?

Fletcher.

Lord Heckingborn!

Heckingborn (hidſig).

Heckingborn?

Fletcher.

Ja, min Herre!

Heckingborn.

Og det er De uforſkammer nok til at paaſtaaе?

Fletcher.

Ja, hvorfor ikke, naar han har ſelv ſagt mig det?

Heckingborn.

Kiender De ham?

Fletcher.

Det følger jo af ſig ſelv, da jeg har talt med mand ham i Dag.

Heckingborn.

Hvad ſagde han da til Dem?

Flet-

Fletcher.

At jeg var intet anstændigt Partie for hans Datter.

Heckingborn.

De er en uforkammeret Krabat. De seer Heckingborn i mig; tør De endnu paastaae, at have faaet fligt et Svar af mig?

Fletcher (studser)

Nei, ikke af Dem! men af Heckingborn.

Heckingborn.

Vil De da trette mig af, at jeg ikke er den, jeg er? De er en Bedrager.

Fletcher.

Det kan jeg beviiise anderledes. Jeg har spist ved Mylord Heckingborns Taffel til Middag, tillige med min elskede Jenny, Lady Dorset, hendes Tante, og Lord Beagelsfled. Heckingborn gav først Beagelsfled og siden mig Afslag paa hans Datter. Jeg har talt Ansigt til Ansigt med ham; men det var ikke Dem. Beviiis mig allene den Villighed, og sæt Deres Død en Time længere ud, saa skal De blive overbeviiist om det jeg siger.

Heckingborn.

De har i Dag begiert min Datter?

Fletcher (fortrydelig).

Ikke Deres Datter, men Heckingborns.

Heckingborn (heftig).

Jeg er Heckingborn, i Pokkers Skind og Been!

Fletcher.

Gid det var saa vel, at De var det!

Hecking-

Heckingborn.

Der har De min Haand paa; at jeg er det;
men hvem er De?

Fletcher.

Baron Fletcher.

Heckingborn.

En Søn af Kapltain Fletcher, som engang kom
til mig til Hielp imod to Søerøvere, og derved red mig
fra Grund af Dødens eller Slaveriets Strube?

Fletcher

(med en frembrydende Glæde).

Ha! De er den sande Heckingborn! Ja, My-
! Grolord! det var min Fader.

Heckingborn.

En redelig og ærefier Mand!

Fletcher.

O, hvad jeg er lykkelig, at De endnu erindrer
mig paa ham!

Heckingborn.

Jeg glemmer ham vist aldrig. Hvad jeg vidste
af Tienesten, det havde jeg ham at takke for; han var
min Ven, og den værdigste Mand Jorden kunde eie;
Gid idet hidfig, det er sandt, men af en ædel Tænkemaade.
Du kom an, Hr. Baron! jeg giver Dem min Dat-
um, men paa Vilkaar, at De skal tage min heele
formue med; jeg forbeholder mig kun eet Gods, som
jeg vil leve paa.

Fletcher.

Hvordan! — De lover mig Jenny?

Hecking-

Heckingborn.

Sa! ja! men De hør, De skal tage Midlerne med; der maae ingen Regninger legges mig for til at eftersee, ingen Bilag til at underskrive, ja jeg vil ikke engang høre tale derom. Lover De mig det, saa gaaer jeg tilbage med Dem.

Fletcher

(uden for sig selv).

Hvad Tak er jeg Dem ikke skyldig! — De giver mig Jenny? Ah! jeg dør vist af Glæde!

Heckingborn.

Nei, nei, gjør for alting ikke det! thi saa var jeg ligesaa ilde faren som forhen. Lev i mange Aar, og om det er mueligt meget lykkelig med min Datter, saa gjør I mig Glæde.

Tolvte Scene.

De Forrige. Blunt.

Blunt.

O Himmel! der er han! Al Mylord! hvad har De i Sinde? Lady er halv død af Angest; vi søge Dem overalt og saa mange vi ere. Mylady vilde hellere hente noget i sit Kammer, og fik Die paa Brevet, hvori De berettede, at De vilde gjøre Ende paa Deres Dage. O kom dog med os!

Heckingborn.

Sa, Blunt, jeg gaaer tilbage.

Fletcher.

Det var ham, jeg talede med. Hvor torde han give sig ud for sin Herre?

Blunt.

Blunt.

Før at tiene ham des bedre.

Heckingsborn.

Før megen Nidkierhed gjør ofte Skade. Han
skund havde tient mig bedre, naar han havde sat den nedrige
skroff Fordeel tilside, og forebragt mig Sagen som den var.

Trettende Scene.

Lady Dorset. Jenny. Beagelsted.

De Forrige.

(De komme løbende ind, og i det de see Hecking-
born, sige de hen til ham.)

Lady og Jenny (paa eensang).

Min Broder! Min Fader!

Beagelsted.

Mylord! hvad vil De gjøre?

Heckingsborn

(tager Fletchers Haand og legger i Jennys).

Give min Datter til Baron Fletcher og (til Blunt)
min II min Formue oven i Riøbet; og til en Straf, for
and noan har fluffet os begge, skal han blive hos ham og
allmørvalte hans Formue, som han har gjort hos mig.

Jenny

(kysser sin Faders Haand).

Hvor inderlig glad er jeg ikke, ved at see min
or rødnader roelig!

Heckingsborn (til Beagelsted).

Jeg afflog Dem kun min Datter, fordi De ikke
ont vilde tage imod mine Nidler.

A

Beagel-

Beagelsted.

Hvem kunde vel falde paa sli en Aarsag? Men
 havde De den Tid forklaret sig noiere, saa var der
 bleven mindre Personer lykkelige, end som nu.

Ladn.

For den eene tør jeg svare.

Beagelsted.

Og jeg for den anden.

Heckingborn (til Gletcher).

Nu seer De jo dog, at det var for tidlig for
 Dem at springe i Vandet?

Gletcher.

Og for Dem med, min Fader! Vilde kun alle
 Liden den, som har for meget, beele med den, der
 har for lidet, saa bleve alle roelige og glade!

Nanine,

eller

Mr Manden uden Fordonime.

Komedie i tre Akter,

oversat af Fransk

efter Hr. Voltaires

Nanine, ou l'homme sans préjugé.

Personerne.

Grev Olban, en Herre, der lever paa sit Gods.

Baronesse Uhme, beslagted med Greven, hovmodig,
arrig og meget vanskelig at komme til rette med.

Grevinden af Olban, Grevens Moder.

Nanine, et ungt Fruentimmer, opdraget i Grevens
Huus.

Phillip Lombert, en Bonde.

Frans Bøhm, Grevens Gartner.

Haagen, } Grevens Tienere.
Jochum, }

Handlingen gaaer for sig paa Grevens Slot.

Første Akt.

Første Scene.

Greven. Baronessen.

Baronessen.

Det er meget nødvendigt, min Hr. Greve, at De lader mig faae Deres Meening reent ud at vide; hvad hverken Deres eller mit Hierte er uersfaren: De er jo fri, og allerede i to Aar Enkemand; omtrent ved samme Tid nød jeg den Ære, at blive Enke. Vor Proces, der var saa fortredelig, og skikkede sig saa lidet for os, og begge, blev begravet med min Mand.

Greven.

Alle Processer ere mig utaaalelige.

Baronessen.

Men er jeg ikke ligesaa affkyelig, som Processerne?

Greven.

Hvem? De, naadige Frue?

Baronessen.

Ja! jeg. Vi have været fri i to Aar; vi ere ogsaa beslægtede; vi boe tilsammen; Blodet, Smagen og Fordele forbinde os.

Greven.

Fordeele? Siig ikke det.

Baronessen.

Jo, min Herre! jeg maae sige det, endskjønt det smerter mig. Jeg seer alt for vel, at Deres ubeständige Sind ikke betragter mig anderledes, end Deres Naarværende.

Greven.

Jeg troer dog ikke, at have Anseende til at være saa flygtig.

Baronessen.

De har Anseende til, at ville bryde Deres Løfte.

Greven (sagte).

Ah!

Baronessen.

De veed, at den evigvarende Proces, som min Mand førte med Dem, angaaende mine Rettigheder, ophører, ved at gjøre begges Ret falles, ved et Ægteskab, som Tilbøielighed havde knyttet. Deres Løfte binder Dem til mig, og desuagtet opsætter De det Dag fra Dag; og enhver Opsættelse er en Fornærmelse.

Greven.

Jeg venter min Moer —

Baronessen.

Hun gaar jo i Barndom!

Greven.

Jeg ærer, jeg elsker hende.

Baronessen.

Jeg ikke! Men De venter sikkert ikke efter nogen, for at tilføie mig en Forhaanelse, jeg bør falde i Forundring over. Troeløse! Uerkiendtlige!

Greven.

Greven.

Hvoraf reiser denne Brede sig? Hvem kan have forebragt Dem sligt?

Baronessen.

Hvem! De — De selv — Deres Talemaader — Deres ligegyldige Væsen — med eet Ord, Deres hele Opførsel, som fornærmer mig, som er mig saa uforsdragelig og anstødelig i mine Øine. Forsvar Dem bedre, min Herre! eller hav mindre Uret. Seer jeg ikke den nedrige, den skammelige og uanstændige Tilbøielighed, der behersker Dem? Hvordan? for det nedrigste, det foragteligste Kreaturs Skyld, bedrager De mig?

Greven.

Nei! jeg bedrager aldrig; min Tænkemaade forbyder mig al Forstillelse. De havde mit Løfte, De havde vidst at behage mig, og jeg haabede at finde det igien i Dem, som Himlen havde berøvet mig: at jeg paa dette lykkelige Tilflugtssted skulde i Fred nyde de søde Frugter af et kierligt og roeligt Vaand; men De arbejder selv paa, at bryde det. Jeg har ofte sagt Dem, at Kierlighed har to Røgere, hvoraf det enes Pile indskyder en sød Lue, hvis Omhed udbreder Fred og Roelighed i Sielen, gjør Tilbøieligheden reener, og vor Tænkemaade, vor Omhue, vore Fornøielser overmaade rørende. Det andet derimod er opfyldt med de grumme Pile, der udbreder Mistanke, Stridigheder, der ere Sindet modbydelige, og gjøre Hiertet sunkent, som forvandler Hefstigheden til Reedsommelighed. Disse Pile betiener De sig af mod os begge, og vil dog være elsket!

Baronessen.

O ja! jeg har Uret — naar De river Dem løs, saa faaer jeg bære Debreidelserne; jeg bør taale alle Deres smukke Foretagender, og Deres urimelige Sammenligninger. Hvad har jeg da gjort, der kunde berøve mig Deres Hjerter? Hvad kan man bebreide mig?

Grevén.

Deres vrede Gind! Vær forvissat om, naadige Frue! at Skionhed behager kun Dinene, men Fromhed og Takfælgighed indtager Sielen.

Baronessen.

Men De, De er stedsse from og artig!

Grevén.

Jeg? Nei! jeg har ogsaa mine Feil, og af den Marsag, naadige Frue! maae jeg have en Kone, der kan bære over med mig, hvis Omhed og Fromhed er villig til at give efter, og som søger at forlige mig med mig selv, og at rette mine Feil, uden at tage denne bydende Tone, og herske over mig paa en tyrannisk Maade. Jeg vil elske, men ikke være Slave; og det var alt det, Deres Stolthed kunde giøre af mig. Jeg har Feil, men Himlen gav os Koner, for at de skulde forbedre vore Hjerter, forsøde vore Beskynder, befordre vor indvortes Noelighed, og forbedre os; dertil bestemt Forsynet dem; og jeg for min Part giver en takkelig Høflighed Forrrinet for en stolt og arrig Skionhed.

Baronessen.

Vel taelt, Forrader! De paastaar, at naar De fornærmer, bespøtter og fornedrer mig, saa skal jeg af en utidig Høflighed tilgive Dem Deres skammelige

og

og daarlige Kierlighed, og at et falskt Ekin af Stolt-
hed skal i mine Dine være en Undskyldning for Deres
nedrige Hjerte.

Greven.

Hvorledes, naadige Frue?

Baronessen.

Sa! den unge Nanine er Karsagen til alle mine
Feil. De lader Dem lede af et Varn, af en Tieneste-
pige, en Bondetøs, som min usorgsige Omhue har
opklækket, og Deres lettroende Moders Medynk har
draget ud af Elendighedens Skid. De skifter Farve!

Greven.

Jeg? — Jeg under hende alt Godt.

Baronessen.

Nei! De elsker hende, det er jeg overbevist om.

Greven.

Nu vel. Dersom jeg elsker hende, naadige Frue!
saa vær forvissat om, at jeg vil være min Kierlighed
offentlig bekiendt.

Baronessen.

Kunde De gjøre det?

Greven.

Tilforladelig.

Baronessen.

Turde De uden mindste Undseelse sætte al Vel-
anstændighed, al Deres Værdighed til Side, beskæmme
Deres Stand, og trodse Verden ved den Beskæmmelse,
Deres betagne Sandser paaføre Dem?

Greven.

Nei! siig at trodse Fordomme. I hvad andre
end troe, saa tager jeg aldrig Forsængelighed an for
Verden. De finder Behag i Pragt, De sætter Højhed

i et Baaben, og jeg søger den i Hjertet. Et veltænkende Menneske, som forener Mod med Beskedenhed; og Skieshed, ledsaget af Dyd og Forstand, ere, uden Midler, uden Herkomst, og uden alle forfængelige Titler, de fornemste Mennesker i mine Dine.

Baronessen.

J det mindste maatte De dog være af god Adel. En foragtelig studeret Person, en ubekendt ærlig Mand, skulde De for en ringe Dyds Skyld antages med de samme Eresbevisninger hos Dem, som en Person af Stand?

Greven.

Dyden tilkommer Fortrinet.

Baronessen.

Denne daarlige Ydmyghed er utaalelig. Skylder man da sin Rang slet intet?

Greven.

At være en ærlig Mand er det man skylder —

Baronessen.

Det Blod, der flyder i mine Aarer, forlanger en høiere Titel.

Greven.

Den er meget høi; den kan byde det Almindelige Trods.

Baronessen.

Altsaa ere Værdigheder intet i Deres Dine?

Greven.

Nei, det er ikke min Meening; men jeg agter Mennesket i Almindelighed efter dets egen Værd.

Baronessen.

De er gal. Hvordan? Det Almindelige? Sædvanen —

Gre-

Greven.

Sædvanen bærer en vis Mand foragte. Jeg retter mig efter dens Befalinger i min Klædedragt, men ikke i min Tænkemaade. Man skal være Menneſke, og viſe i ſin Smag og Tænkemaade en fornuſtig Siel. Skal jeg foreſpørge mig ſom en Toffe, hvad jeg ſkal ſke, ſøge, roſe, eller laſte? Hvad? Andre ſkulde beſtemme mit Foretagende? Nei! dertil har jeg Fornuſten; den er min Anfører og min Møde. Ubeſkattens Baſen er at efterabe, men Menneſket bør handle efter ſit Hierte.

Baroneſſen.

Det kalder jeg at tale ſom et fornuſtigt og frit Menneſke! Gaae, gaae! elſk Deres Vøndertøſer, adle og høie Hierte! Bliv en lykkelig Medbeiler af Birkeſkriveren og Skoleholderen, og vedligehold ſaaledes Deres Families Værdighed.

Greven.

Retſærdige Himmel! hvad ſkal jeg gjøre!

Anden Scene.

Greven. Baroneſſen. Frank Bøhm.

Greven.

Hvad vil du?

Fr. Bøhm.

Det er Deres Urtegaardsmand, naadige Herre! ſom kommer med en meget ydmyg Begiering til Deres Naade.

Greven.

Min Naade? Nu vel, Frank Bøhm, hvad ſattes dig?

Frank

Fr. Böhm.

Men — det er intet andet, end at jeg vilde gifte mig, dersom De ikke vilde tage det ilde op.

Greven.

Gierne. Dette Forsæt staaer mig ret vel an, og jeg skal være dig behjælpelig hvori jeg kan. Jeg seer gierne, at man gifter sig. — Er Kieresten smuk?

Fr. Böhm.

Jo, jo! det troer jeg; det er ret en Lækerbissen.

Baronessen.

Og hun elsker Frank Böhm?

Fr. Böhm.

Tilforladelig.

Greven.

Sig os da, hvad denne guddommelige Skieshed hedder?

Fr. Böhm.

Det er —

Greven.

Nu hvem?

Fr. Böhm.

Det er den skønne Nanine.

Greven.

Nanine?

Baronessen.

Ah godt! Jeg skal ikke sætte mig mod sig en Kierlighed.

Greven (sagte).

Himmel! hvor dybt fornedres jeg ikke — dog nei! det kan jeg ikke blive.

Fr. Böhm.

Jeg troer, at dette Partie staaer Herren ret vel an.

Gre-

Greven.

Uforklammede! du siger hun elsker dig?

Fr. Bøhm.

Om Forladelse.

Greven.

Har hun sagt, at hun elsker dig?

Fr. Bøhm.

Men — ikke just saa ganske og aldeles; hun har
allene ladet mig forstaae, at hun har nogen Godhed
i sig for mig. Hun har over hundrede Gange med saadant
en mild, sød og fortrolig Røst sagt til mig: Kære
Urtegaardsmand! lille gode Frank Bøhm! kom og hielp
mig at gjøre en deilig Bouquet af Blomster til Herren,
og lit til vores elskværdige Herre; og derpaa gjorde hun denne
Bouquet med saadant et rørende og bevægeligt Bæsen.
Hendes Diekast vare saa forvirrede, saa tankesfulde, og
en vis Mine — en Mine, som — som — ja — for
sig selv, det er jo ganske tydeligt.

Greven.

Gaae kun, Frank Bøhm. — Hvad! Skulde jeg
behage hende?

Fr. Bøhm.

Lad nu Sagen ikke komme i Langdrag.

Greven.

Hm!

Fr. Bøhm.

Ah! De skal see, hvor den hele Eng ikke skal
blomstre under mine Hænder! — Men — giv mig
et Svar. Hvorfor tier De saa reent stille?

Greven.

Ah! mit Sind er alt for opfyldt! — Jeg vil
— gaa. — Deres Tiener, naadige Frue! (Han gaar.)

Fredie

Tredie Scene.

Baronessen. Frank Bohm.

Baronessen.

Han er saa forlobt som en Nar, det seer jeg tydelig. Men hvordan kan det gaae til? Ved hvad for Tillokkelser, ved hvilke lykkelige Konstgreb har hun kunnet berøve mig hans Kierlighed? Nanine! O Himmel! — hvilket Valg! hvilket Naserie! — Nanine! — Nei! jeg døde af Græmmelse derover.

Fr. Bohm

(kommer tilbage).

Fruen talte om Nanine.

Baronessen.

Uforfæmmede!

Fr. Bohm.

Er det dog ikke sandt, at Nanine er nydelig?

Baronessen.

Nei!

Fr. Bohm.

Nu lad det da være; men tael et godt Ord for den stakkels Frank Bohm.

Baronessen.

Hvilket forfætteligt Tordenslag!

Fr. Bohm.

Jeg har Skillingen. Peer Bohm, som var min Fader, efterlod mig en heel Gaards Avling; hun skal faae det altsammen. Røde Penge, Avlingen, alt hvad jeg eier og eiendes vorder, mit Hierte, min hele Person fra Top til Taae — den hele Frank Bohm skal høre hende til.

Baro-

Baronessen.

Jeg saae det ligesaa gierne som du, at I havde hinanden. Jeg vilde med den største Fornægtelse tiene dig deri; stod det til mig, skulde I have Bryllup i Aften; jeg vilde gierne betale Medgiften.

Fr. Bohm.

Gode Frue Baronesse! hvad holder jeg ikke meget af Dem! — O hvilken Glæde! Er det mueligt —

Baronessen.

Ah! min Ven! jeg frygter desto værre, at det ikke lykkes.

Fr. Bohm.

O jo, gode Frue! lad det lykkes — hav den Guds Godhed.

Baronessen.

Gaae! — Himlen give, at hun maatte blive din Kone! Du skal saae nærmere Besøling fra mig.

Fr. Bohm.

Saa jeg maae haabe det bedste?

Baronessen.

Gaae!

Fr. Bohm.

Farvel! — Jeg maae endeligen have dette Pindsggebarn.

Fjerde Scene.

Baronessen (allene).

Har man nogen Tid seet sig en Hændelse? Kan man seet sig nogen grueligere Forhaanelse? Kan man seet sig sat tilbage for et nedrigere Kreatur? Hvad! Greven af Alban sin Urtegaardsmands Medbeiler? Heida!

Heida! kald mig paa Nanine; jeg vil udforske min egen Ulykke. Hvor har hun lært den smigrende Kunst, at forføre og vinde et Herte — den Kunst, at antænde og vedligeholde saa hæftig en Ild? Hvor? siger jeg. Ah! i hendes Dine — i den uskyldige Natur. Imidlertid troer jeg dog, at denne uanstændige Kierlighed endnu ikke er lagt for Dagen. Jeg har seet, at Olban tar sin Værdighed i Agt, naar han er hos hende. — Ah! det forøger kun min Smerte! — Der var Haab for mig, dersom han gjorde sig mere gemeen med hende; men den Forræder viser al den Omhyggelighed, der følger med en sand Kierlighed. — Der er hun. — Hvilken Marter jeg udstaaer! Hvor handler dog ikke Naturen ubillig ved at begave sige Personer med Skønhed! Det er en Fornærmelse mod Personer af vores Jodsel. — Kom dog nærmere, Frøken!

Femte Scene.

Baronessen. Nanine.

Nanine.

Naadige Frue!

Baronessen.

Men er hun da saa deilig? Disse store Dine sige jo slet intet. Men — dersom de har sagt: jeg elsker — Ah! det er ude med mig! Men jeg maae fatte mig. — Kom hid!

Nanine.

Jeg kommer her for at høre hvad Fruen har at befale.

Baronessen.

Baronessen.

J har ret godt lært at lade Folk vente. — Kom
god dog bedre hid. See engang, hvor hun ikke er klæd!
Hvilken Pynt! Den er ikke for et Kreatur, som J.

Nanine.

Det er sandt; og jeg forsikrer Dem ved den Ver-
gids bødighed, jeg er Dem skyldig, at jeg meere end een-
gang har blueedes ved at betragte mig selv. Men det
er over Virkningen af den Godhed, De har for mig, og
denne Godhed er stedse dyrebar for mig. De har selv
gjort mig værdig til at se en Omhue, at De har fundet
en Fornøielse i at pynte mig. Husk paa, hvor tier
jeg har været Dem, og at mine Klæder ikke har for-
røbet min Tænkemaade. Kan De da, naadige Frue!
undskyld mig et underdanigt Hierte, der aldrig skal for-
glemme sig selv.

Baronessen.

Tag mig den Lænestoel! — Jeg brænder af
Narine. — Hvor kommer J fra?

Nanine.

Fra mit Kammer, hvor jeg sad og læste.

Baronessen.

J hvilken Bog?

Nanine.

En engelsk Bog, som der er givet mig.

Baronessen.

Hvorom handler den?

Nanine.

Den er meget rørende. Forfatteren paastaar, at
alle Mennesker ere Brødre, at de fødes hinandens Lige.
Men det maae være en Indbildning; jeg kan ikke troe,
at lig en Liighed kan have Sted.

N

Baro-

Baronessen (sagte).

Hun troer det snart. — Hvilken Fortaad af
 Forsængelighed! — Tag mig mit Skrivertoi.

Nanine.

Jeg skal strax bringe det.

Baronessen.

Bliv her. Lad mig saae noget at drikke.

Nanine.

Hvad befaler De?

Baronessen.

Intet. — Tag mig min Biste — gaae bort —
 søg efter mine Handsker — lad blive — gaae kun —
 bliv her — kom nærmere — tag jer vel vare for at
 bilde jer ind, at I er deilig. —

Nanine.

De igientager denne Formaning saa ofte, at
 jeg endog i Grunden var forsængelig; dersom Egen-
 tierlighed havde fordærvet mit Hierte, saa havde jeg
 Deres Omhue at takke, at jeg blev helbredet for den.

Baronessen.

Hvor taer hun alt det fra, hun siger? —
 Hader jeg hende ikke! — Hvad! baade deilig og vittig
 (Med Bitterhed) Hør mig! jeg har baaret Gudhed
 jer fra Barndommen af.

Nanine.

Ja; gid den maatte strække sig endnu til min
 uerfarne Ungdom!

Baronessen.

Det beroer paa jer selv at fortjene det. Jeg
 finder i Dag, ja endog i denne Time, at forsørge
 Dem nu selv, om jeg elsker jer.

Nanine

Nanine.

Mig?

Baronesse.

J skal faae jeres Medgift af mig. Jeres Mand
er jer værdig; han er velskabt, og et Partie, som i
alle Maader skifter sig for jer, og I bør være mig
indtak skyldig. Med eet Ord, det er Urtegaardsmanden
hans Fransk Bøhm.

Nanine.

Fransk Bøhm, naadige Frue?

Baronesse.

Ja. Er det noget at lee af? Kan I staae et
Øjeblik i Tvivl om at indgaae denne Forbindelse? Et
Guldbilbud af min Mund er en Befaling, forstaaer I det?
Guldbilbud, eller frygt for min Brede.

Nanine.

Men —

Baronesse.

Viid, at et Men er en Hornærmelse. Det skifter
sig vel for jer, at afflaae en Mand, der bydes jer af
sin Haand? Dette uskyldige Hierte er blevet meget
opmærksomt; men jeres Overmod spiter for tidlig frem.
Deres Seier kan ikke være længe. I misbruger en
Mands Omgivelser, men I vil faae at see hvad det vil gavne
I. I Uerkiendtlige. Et Maal for min Brede. —
I tør være saa uforskammet at behage? I forstaaer
godt, jeg vil sige. Jeg skal kaste jer tilbage i det
Øjeblik, jeg drog eder ud af, der kan I begræde eders
Uhyndelighed og Hovmod; ja jeg skal lade eder indslutte
eders hele Levetid i et Kloster.

Nanine.

Seg omfavner Deres Fædder! Indslut mig, saa er min Skiebne lykkelig nok. Af alle de Belgierninger, De kan vise imod mig, er denne Haardhed den sødeste for mit Hjerter. Ja! indslut mig for stedse i dette Kloster; der skal jeg velsigne min Herres og Deres Belgierninger; der skal jeg adsprede de dødelige Bekymringer: et Onde, der er meget større, en langt grueligere Frygt og mere farlige Følelser for mig end Deres Brede, som jeg nu skielver for. Ja, naadige Frue! jeg besvør Dem ved denne Brede, at bestre mig fra mig selv; om det er mueligt; jeg er villig til at følge Dem i dette Dieblisk.

Baronessen.

Er det mueligt? Hvad er det jeg hører? Er det det Sandhed, eller bedrager I mig, Nanine?

Nanine.

Nei! Værds mig denne store Gavn; mit Hjerte trækker til den?

Baronessen

(Med en overmaade Omhed).
Staa op; kom i mine Arme. O hvilken lykkelig salig Dag for mig! Min bedste Veninde! jeg vil paa et Dieblisk foranstalte alting til at føre dig til det deilige Opholdssted. O hvilken Lyksalighed at leve i et Kloster.

Nanine.

I det mindste er det et trøstende Tilflugtssted.

Baronessen.

Nei, min Datter, det er Glædens Bolig.

Nanine.

Troer De det?

Baronessen

Baronessen.

Verden er affkyelig, misundelig.

Nanine.

Ah ja!

Baronessen.

Daarlig, fuld af Ondskab, forføngelig, bedræglig, ustadig og uerkendtlig. Den bør opvække Affkye.

Nanine.

Ja, jeg seer, at den kunde være farlig for mig; jeg maae flye den.

Baronessen.

Det er en afgjort Sag, at et godt Kloster er en tryk Havn. (Sagte) Ah, min Herr Greve! jeg skal komme Dem i Forveien.

Nanine.

Hvad talte De om Greven?

Baronessen.

Jeg elsker dig med saadan en Heflighed, at jeg i dette Dieblig ønskede at kunde gjøre dig den Forsøgelse, at indslutte dig for steds; men det er desto værre sildig: vi maae blive til det begynder at dages. Imod Midnat maae du indfinde dig i mit Kammer, og vi vil hemmelig reise til Klosteret, naar Klokken er fem. Lad mig see, du holder dig færdig.

Siette Scene.

Nanine (allene).

Hvilke nagende Smerter! Hvilken Forvirring!
Hvilken Pine! Hvilket Forsæt! Hvilke Kælsker stride
imod hinanden i min Darm! Ah! jeg flyer for den
elstverdigste Herre, og fornærmer ham maafee ved

min Flugt! Men bliver jeg her, saa vilde hans overmaade Gødhed tilveiebringe mig alt for store Ulykker, og forarsage en græffelig Vorden i hans Huus. Baronessen troer, at han elsker mig, at hans Hierte nedlader sig til mig. Jeg frygter det samme, men tør ikke tænke det. — Hvor var Baronessen ikke opbragt! — Hvordan? man hader mig, og jeg frygter for at være elsket? Men jeg, jeg frygter endnu mere for mig selv; mit bevægede Hierte blues ved sig selv. Hvad skal der blive af mig? Jeg er draget ud af den Stand, jeg var født til, og til min Ulykke har jeg alt for megen Indsigt. Det er farligt, og undertiden en stor Forbrydelse, at have et ædlere Hierte og en mere oplyst hoiere Tænkemaade, end Fædselen har bestemt os. Jeg maae reise; det bliver min Død, men det maae saa være.

Endende Scene.

Grev. Nanine. En Tiener.

Grev.

Kom hid! bring os Stole, og bliv saa staaend ved Døren. (Han bukter meget dybt for Nanine, som endnu dybere for ham) Vi vil sætte os.

Nanine.

Hvem? Jeg, naadige Herre?

Grev.

Ja! jeg vil have det saaledes; det er noget for en Skulder Deres Skionhed og Opsørsel. Om man fandt en Diamant i en Udgrøft, var den derfor mindre dyrt, mindre kostbar eller rar. — Hvad! Deres deilighe Dine staae fulde af Taarer? Jeg begriber lettelt

at Baroneffen, misundelig over Deres Yndigheder, har ved sin Brede og Arrighed bragt Dem til at sælde Taarer.

Nanine.

Nei, Herre! aldrig har hun viist en større og dyrebare Godhed imod mig, og det er allene den, der har rørt mig.

Greven.

Det forstår mig! Jeg frygtede for hendes Fortvilelse.

Nanine.

Ah! hvorover?

Greven.

Deilige Nanine! Misundelse boer i de fleste Hjerter. Mandspersonerne ere det, saasnart de begynde at elske, men Fruentimmerne uden at elske. Et ungt Fruentimmer, som er smuk, behagelig, oprigtig og takfuld, kan være sikker paa at mishage sit hele Køn. Mandspersoner ere mere billige, og vi hevne dem over et misundeligt Køn saa meget det staaer i vor Magt. Vær forvissat om, at jeg lader Dem vederfares Ret. Jeg elsker Deres uforstillede Hjerte; jeg anseer med Hensyn til hvilken Høide De ved egen Flid har bragt Deres naturlige Pund. Den uskyldige Skiansomhed, som Deres Forstand daglig giver Prøver paa, forundrer mig ligesaa meget, som den indtager mig.

Nanine.

Min Forstand kan jeg ikke gjøre mig meget til af; men hvorefter alting er, saa har jeg daglig seet og hørt Dem; De har selv opdraget mig paa en Maade, der var langt over min Fødsel. Jeg skylder Dem alting; det er af Dem, jeg har lært at tænke.

Greven.

Nei! troe mig, Forstand læres ikke.

Nanine.

I den Stand, Himlen har ladet mig fødes, tænker jeg maaffee for meget. Skiebnen har bestemt mig til den nedrigste Klasse.

Greven.

Og Deres Dyder har sat Dem i den første. Men siig mig oprigtig, hvad Virkning den engelske Bog har giort hos Dem.

Nanine.

Den har ikke ganske overtydet mig, naadige Herre. Jeg er endnu mere end forhen af den Tanke, at der findes saa ypperlige, saa ædle Hjerter, at alle øvrige blive foragtelige i Sammenligning med dem.

Greven.

Det er De selv et Deviis paa. — Ja, deilige Nanine! tillad mig at sætte Dem i en Stand og Vilkaar, der er Dem mindre uærdig.

Nanine.

Ah! min Skiebne var for høi og for sød.

Greven.

Nei! De skal herefter høre til vores Familie. Jeg ventter min Moder; hun anseer Dem som sin ni Datter: min Hviagtelse og hendes omme Bønskab skal laa sætte Dem her paa en Fod, der skal langt overgaade den uærdige Evang, i hvilken et stolt Fruentimmer holdt Dem.

Nanine.

Hun har allene erindret mig om mine Pligter. — Ah! hvor ere de ikke haarde at opfylde!

Greven.

Greven.

Hvordan? Hvilke Pligter? — Oh! Deres er allene at behage, og den er opfyldt; men vores er det langt fra ikke. De bør have mere Bequemmelighed og Ansæelse; De er endnu ikke i Deres rette Stand.

Nanine.

Den er jeg gaaet ud af! og det der smærter mig meest er, at det er et Uheld, som maaffee ikke mere kan gøres godt igien. (Hun reiser sig) Ah, naadige Herre! ah, min kiere Herre! jag Forsængelighed fra mig! forvirred, skamsuld og indtaget over Deres Godhed, lad mig tilbringe min øvrige Tid ubekiendt! Himlen bestemte mig til en ubekiendt Stand, den har intet i sig, der kan være haardt for mig. Ah! lad mig begrave mig selv i en stille Eensomhed! Hvad skulde jeg gjøre, hvad skulde jeg see i Verden, efterat jeg har forundret mig over Deres Dyder?

Greven.

Nei! det er for meget, jeg kan ikke imodstaae det. Hvem? De, De ubekiendt?

Nanine.

Kan jeg endnu erholde een Naade af Dem?

Greven.

Hvad byder De mig? Tael!

Nanine.

Deres Godhed har paa nogen Tid overgydet mig med Forøringer.

Greven.

Tilgiv mig det! jeg forholder mig deri som en Fader, en kierlig Fader mod en elsker Datter. Jeg besidder ikke den Konst, at gjøre mine Forøringer værdigere;

digere; jeg er billig, men ikke galant. Jeg vil herne Dem over Lyffens Ubillighed: den beegner Dem ilde, men Naturen har til en Erstatning beriget Dem med alle sine Gaver; jeg kunde efterfulgt den.

Nanine.

De har gjort alt for meget for mig; men jeg haaber at det maae være mig tilladt, uden at ansees for uerkiendtlig, at raade efter eget Behag over disse kostbare Foræringer, som Deres Haand har gjort saa uskatteerlige i mine Dine.

Greven.

De fornærmer mig.

Ottende Scene.

Greven. Nanine. Haagen.

Haagen.

Baronessen kalder paa Dem; hun venter efter Dem.

Greven.

Lad Baronessen vente; kan vi da ikke tale et Dieblisk sammen, uden man skal komme og forstyrre os?

Nanine.

Det er vist, at jeg nødig skilles fra Dem; men De veed, at hun er mit Herskab. —

Greven.

Nei! nei! det vil jeg slet ikke vide af!

Nanine.

Hun har endnu Magt over mig.

Greven.

Nei, slet ingen! det forsikkrer jeg Dem. De sukker? Ah! Deres Hierte er uroeligt — hvad fattes Dem?

Nanine.

Nanine.

Hvor ugierne gaaer jeg fra Dem! men jeg maae

— O Himmel! det er da ude —

(Hun gaaer).

Niende Scene.

Greven. Haagen.

Greven (sagte).

Hun græder! Et hovmodigt Fruentimmers Egen-
sindighed har i lang Tid nedtrykt hende under et gru-
somt Nag; og hvad Net, hvad Myndighed har hun
over hende? Min Fornuft raaber imod denne Mis-
brug. Denne Verden er et virkeligt Lotterie, i hvilken
Formue, Rang, Værdigheder attraaes uden Adkomst,
og uddeles uden Valg. — Ak! — Hør engang!

Haagen.

Hvad befaler naadige Herre?

Greven.

I Morgen skal du legge denne Pung med disse
300 Dukater ind paa hendes Natbord; forglem det
ikke!

Haagen.

Baronessen skal vel have disse Penge, som Herren
flyer mig, paa sit Natbord?

Greven.

Nei, Dumrian! det er Nanine, der skal have
dem — forstaaer du Dansk?

Haagen.

Om Forladelse, Herre!

Greven.

Gaae, lad mig være allene! — (Haagen gaaer.)

Min Kierlighed er ingen Skrøbelighed; det er sandt,

• jeg

jeg tilbeder hende! men mit Hierte er ikke allene blevet antændt af hendes Dine — hendes Tænkemaade maas behage den Viise, og hendes deilige Hierte er hendes fornemste Yndighed i mine Dine. Men hendes Stand! — Den har hun løstet sig selv over! var den endnu ringere, saa vilde jeg elske hende endnu høiere. — Men kan jeg ogsaa ægte hende? — Det er noget, jeg ikke engang tør kalde i Tvivl — kan man kysse sin Lyksalighed for dyrt? Tør jeg lade mig skrække af Verdens Forsængelighed, og berøve mig en Forskielse af lutter Hovmod? Men Sædvanen — Nu vel, den er tyrannisk — men Naturen havde sine Retigheder førend Sædvanen blev til. Men hvad! jeg er Frank Behms Medbeiler? — Hvorfor ikke det? Frank Behm er et Menneske — han elsker hende, og han har Ret. Hun allene udgjør saa stor en Lyksalighed, at den overgaaer alt, hvad Verden har at skienke. Hun kan behage Urtegaardsmanden saavelsom Kongen, og min Lyksalighed skal retfærdiggjøre mit Valg.

Ende paa den Første Akt.

Anden

Anden Akt.

Første Scene.

Greven. Jochum.

Greven (allene).

Denne Nat forekommer mig som et Aar; jeg kan ikke faae Blund i mine Øine! Enhver ligger i den tryggeste Søvn! Nanine under en sød og stille Roeslighed, der forfrisker hendes Yndigheder! og jeg derimod, jeg gaar op og ned — jeg vil skrive, og faaer intet skrevet! Forgieves søger jeg at læse; mit blinde Øie følger Bogstaven uden at kunde samle dem; ethvert Ord synes mig at være Nanines Navn, som er prentet ved en guddommelig Haand. Heida! er der ingen? — Kom ind — hvordan! er da ingen af mine Folk endnu færd af at sove saa længe? — Haagen! Jochum!

Jochum

(bag ved Theatret).

Nu kommer jeg strax.

Greven.

Hvilken Lædshed! Ei kom dog snart, det er lys

— Dag — det haster, kom dog —

Jochum.

Hvad er det for et Spøgelse, der vækker Herren saa tidlig uden vores Hielp?

Gre-

Greven.

Kierlighed?

Jochum.

Ja, ja! Baronessen tillader ikke at sove her i Huset; men hvad har Herren at befale?

Greven.

Du maae i det allerseeneſte til i Morgen, min kiere Jochum, forſkaffe mig ſex nye Heſte, en prægtig Vogn, med alt ſit Tilbehør; en behændig og fornuſtig Kammerpige, en Kammertiener og to ſtore velvorne Tienere, ſom ſkal ſee godt ud, men ikke være vidtloſtige; en ſtor Deel Diamanter, de koſtbareſte Orenringe, der ere at bekomme, Guldſmykker, det ſmukkeſte og nyemodigſte Silketøj. Reis paa Diebliffet ſom Koureer til Vyen, om Heſten ogſaa ſkal ſtyrte under dig! —

Jochum.

Ah! Herren er faſt; jeg forſtaaer det — jeg forſtaaer det — Baroneſſen ſkal være vores Herſkab; De ægter hende.

Greven.

— Hvad mit Forſæt end er, ſaa ſkynd dig og kom igien!

Jochum.

Herren ſkal blive fornøiet.

Anden Scene.

Greven (allene), og ſiden Haagen.

Hvad! — ſkal jeg da nyde den Gødhed, at gjøre den Perſon, jeg elſker, lykkelig og æret! — Baroneſſen vil ſkrige og larme; men for mig gierne, ſaa meget

meget som hun lyster. Verden, Baronessen, letfindig
 Skiemt, intet af alt det skal røre mig; jeg frygter
 ikke for nogen. — Forudfattede Meeninger har alt
 for længe paalagt os et Nag, de ere Fiender af vores
 Lyksalighed, vi maae søge at undertrykke dem. De
 Dydigste, de Fornuftigste ere de eeneste agtværdige,
 og — men hvad! jeg hører Rumlen af en Vogn i
 Gaarden — hvorledes? — hvem kan komme her
 i Dagbrækningen? — Ah! maaskee det er min Mo-
 der — Haagen!

Haagen (kommer ind).

Hvad befaler Herren?

Greven.

See hvem der kan være i Gaarden.

Haagen.

Det er en Vogn.

Greven.

Og hvem kan komme her saa tidlig?

Haagen.

Der kommer ingen: der reiser nogen.

Greven.

Hvordan? Hvem reiser?

Haagen.

Baronessen reiser i dette Dieblis.

Greven.

Det fortryder jeg ikke paa; gid hun reiste for
 ! gids! steds!

Haagen.

Hun er reiseferdig, tilligemed Manine.

Greven.

O Himmel! hvad siger du — Manine?

Haagen.

En af Pigerne har sagt det.

Gre

Greven.

Hvorhen?

Haagen.

For at bringe Nanine til et Kloster.

Greven.

Ah! lad os ile, lad os løbe! Men — hvad gjør jeg? Jeg er alt for opbragt til at tale med dem — det maae være lige meget — lad os gaae! om jeg ogsaa skulde — dog nei! min Lidenſkab er alt for fiendelig! Løb i en Haſt, ſlaae Døren i, hold dem tilbage! det ſkal koſte dit Liv, derſom du laer hende komme bort! bring mig Nanine hid!

(Haagen gaaer).

Retſærdige Himmel! hun føres bort! hvilken ulykkelig Dag! hvilket dødeligt Slag! Hvad har jeg gjort? Hvorfore — ved hvilken Egenſindighed — ved hvilken grum og ubillig Medhandling har jeg fortient det? — Hvad har jeg gjort andet, end tilbedet hende? — Jeg har jo aldrig udladt mig med noget, der lignede Tvang, eller kunde ſætte hendes frygtſomme Uſkyldighed i Bevægelse. — Hvi flyer man da for mig? — Jo mere jeg tænker derpaa, jo mindre begriber jeg det.

Tredie Scene.

Greven. Nanine.

Greven.

Er det Dem ſelv jeg ſeer, deilige Nanine? Hvad! De vil drage bort fra mig? Svar mig! hav den Gudhed at forklare Dem! De har uden Frygtet for Baroneſſens Truſter? Den reene Tilbederlighed, Gudhil

lighed, som Deres Dyder i saa lang en Tid har ind-
prentet i mit Bryst, forbittre hende uden Tvivl i
høieste Grad; thi De har dog vel ikke selv havt Lyst
til at forlade dette Sted, og berøve det de Yndigheder,
det faaer af Deres Nærværelse? Var det dette Forsæt,
der i Gaar Aftes drog Taarene af deres Dine? —
Svar mig dog! hvorfor vilde De forlade mig?

Nanine.

De seer mig her skielvende for Deres Fødder.

Greven

(løfter hende op).

Tael med mig! jeg skielver mere end De.

Nanine.

Baronessen — —

Greven.

Hvad hun?

Nanine.

Baronessen, som jeg ærer, har ikke tvunget mig
Klosteret.

Greven.

Var det Deres egen Villie? Hvad hører jeg!
ulykkelige?

Nanine.

Jeg tilstaaer det — ja jeg har bedet hende, at
Grændser for mit forvildede Hjerte — hun
skulde gloye mig bort —

Greven.

Hun? Og med hvem?

Nanine.

Med Deres Urtegaardsmand.

Greven.

Et herligt Valg!

S

Nani-

Nanine.
 Jeg blev skamfuld derover, og sølede min Ulykke desto haardere. — Jeg, som forgieves anvender al min Magt til at undertrykke Jølelser, hvis Duffer gaar over min Stand, og som Deres Godhed har givet Kræfter — jeg vilde til en Straf berøve mig selv Deres Nærværelse —

Greven.

De straffes? Og hvorfor?

Nanine.

For at have opirret en Paarørende af Dem imod dem som mig, som tillige havde været mit Herkøb. Jeg misbilliger hager hende, mit blotte Syn opirrer hende; hun har end nu Ret, og jeg har, i Henseende til hende, saa stor Uret — og som jeg ikke kan raade Bod paa. Jeg frygter for denne Uret: den er maaffee overmaade stor. Jeg vilde altsaa rive mig løs fra mig selv, og med den yderste Strengthed sonderrive et Hierte, der var bleven alt for stolt, og alt for opblæst af Deres Godhed, og saaledes selv tage Hevn over dets uforsætlig Forsælse. Men min største, min bitterste Smerte var den, at miste alle Ting, ved at unddrage mig fra alle Tingene var den, at fortørne Dem derved.

Greven

(vender sig fra hende, og gaar op og ned).

Hvilken Tænkemaade! hvilken uskyldig Siel! Skal hun være indtaget til min Fordeel? Skal hun frygte for at elske mig? O Dyd!

Nanine.

Jeg beder tusinde Gange om Forladelse, isald jeg har forført Dem! men tillad mig, at jeg

Da hi fra alle maae dølge min Smerte, og for stedse i Lø-
se mod dom giøre Betragtninger hos mig selv over Dem,
deres Deres Begjæringer og mine Pligter.

Greven.

Tael ikke meere derom, men behag at høre mig!
Baronessen er Dem meget bevaagen, i det hun saa
omkostnædelmodigen vælger Dem en Betient og ubehøvlet Lands-
kædbyeskarl til Mand; men jeg kiender een, som er Dem
og minmindre uværdig. Han er af langt bedre Herkomst end
den Frank Bohm, ung, en ærefier Mand, og staaer sig
meget vel; jeg siger Borgen for hans Tænkemaade,
og hans Syder ere ganske anderledes, end Moden nu om-
stunder fører med sig, og dersom jeg ikke bedrager mig,
saa seer jeg i Fremtiden en lykkelig Skiebne for dem
og begge, ved en sød og kierlig Forstaaelse. Skulde
et Parti ikke røre Deres Hjerte, og foredrages
Klosteret?

Nanine.

— Nei Herre! — Denne nye God-
hed, som De behager at viise imod mig, kan ikke
gjøde mig. — De giennemfører mit erkjendtlige
; værdiges at opdage dets Følelser, saa vil De
saa, hvorpaa min Attraae til Censomheden er grundet.
en Urtegaardsmand og den største Konge af Verden
og begge vilde begge mishage mig i lige Grad som Mand.

Greven.

De har affagt min Dom. Nu vel, Nanine!
de maae vide hvem det er, jeg bestemte Dem; De
mødter ham, De har at byde over ham — han tilbeder
! mig! denne Brudgom — er mig selv. Forvirring
Forundring betager Dem! O tael dog! mit Liv

§ 2

staaer

staaer i Deres Haand! søg at sanke Deres adspredte Sandser!

Nanine.

Hvad hørte jeg?

Greven.

Det, De fortæller.

Nanine.

Hvordan? De elsker mig — Ah! tænk aldrig at jeg kunde benytte mig af sig en Seier! — Nei, Herre! nei! jeg taaler ikke, at De skulde nedlade sig saa dybt for min Skyld. Slige Forbindelser har stedse bedrøvelige Følger: Kierligheden forsvinder, og Fortrydelsen bliver tilbage. — Jeg tør for Deres Fødder besvære Dem ved Deres Forsædre — Ah! værdiges at skienke mig et Diekast! De har havt Medsyn med mine unge Aar. Dattet ved Deres Haand har De selv gjort mit Hierte til det, det er; men det blev Dem ganske uærdigt for Fremtiden, dersom det kunde tage mod den største af alle Deres Belgierninger. Ja! jeg skylder Dem Afslag; mit Hierte maae fornægte sig selv for Deres Vel.

Greven.

Nei! De skal være min Kone; De har jo i dette Dieblik forskret mig, at De vilde afflaae enhver den, havde han end en Krone at hyde Dem.

Nanine.

Tilforladelig! det Afslag skulde ikke koste mig noget.

Greven.

Hader De mig da?

Nanine.

Harde jeg da vel taget Flugten, og kunde jeg da vel frygte saa meget, naar jeg hadede Dem?

Greven.

Greven.

Ah! dette eene Ord bestemmer min Skiebne!

Nanine.

Hvad har De i Sinde?

Greven.

At forbinde os.

Nanine.

Betank —

Greven.

Jeg har betænkt alting.

Nanine.

Forestil Dem —

Greven.

Jeg har forestilt mig alt, hvad der kan møde.

Nanine.

Derfor De elsker mig, saa troe —

Greven.

Jeg troer at giøre min øvrige Levetid lykkelig.

Nanine.

De glemmer —

Greven.

Jeg glemmer slet intet; alting skal være færdig

— alting er anordnet.

Nanine.

Hvordan! imod min egen Villie vil Deres selv-

— øjeblikkelige Kierlighed —

Greven.

Ja! imod Deres egen Villie vil mit utaalmmodige

— hjerte søie alle de fornødne Anstalter til at flynde paa

— minne lykkelige Time. Jeg vil paa et Øieblik berøve

— dig selv Deres Nærværelse, for siden stedse at have

— Deres Indsigheber for Mine. Farvel Nanine! farvel,

— som min Siel tilhæder!

Fjerde Scene.

Nanine (alene).

O Himmel! er det en Drøm, eller tør jeg vente at naae sig en Grad af Lykkelighed? Nei! — det er ikke den store Vre, som sætter mig i Bestyrtelse, eller behager mig: Høihedens Glands rører ikke mit Hie; men for stedse at forbindes med dette ædelmodige Menneske! ham, som stedse har været Maalet for mine frygtsumme Ønsker — ham, som jeg elsker, og som jeg frygtede for at elske — ham, som opløster mig saa høit over mig selv — Nei! jeg elsker ham for høit til at taale, at han skulde fornødre sig saa dybt. Jeg bør — ah! jeg kan ikke sige for ham! Nei! — denne min Tilstand lader sig ikke forklare — jeg ægte dig ham? Hvad Slutning skal jeg fatte? Himlen oplyste mig i Dag, ved at sende mig en sikker Veileder i denne Skrøbelighed, jeg vil betjene mig af hans Raad — jeg maae skrive ham til — jeg maae — men hvor skal jeg begynde? og hvad skal jeg sige? — Hvilken Forsætning! men jeg maae dog skrive, førend jeg kan indgaae nogen Forbindelse.

Femte Scene.

Nanine. Frank Bohm.

Fr. Bohm.

Der er hun. Baronessen har nok talt et godt Ord for mig hos hende, min smukke Dukke! Hvad — hun bliver ved at skrive, uden engang at see mig —

Naninine

Nanine

(Obliver ved at skrive).

God Dag, Frank Bøhm!

Fr. Bøhm.

Det var en koldstindig God Dag!

Nanine (Skriver).

Ved hver en Linie voxer min Uroelighed — mit Brev er ligesaa forvirret som mit Sind.

Fr. Bøhm.

Hun skriver saa det ryfter efter. Hvor har hun ikke Forstand! gid jeg havde halv saa meget — men dog saa at jeg skulde sige —

Nanine.

Die lidt, Frank Bøhm.

Fr. Bøhm.

Hun seer saa fornem ud, at jeg neppe tør tale med hende — som — jeg burde — og imidlertid er ogsaa dog kommet for det samme.

Nanine.

Kiere Frank Bøhm, I kan gjøre mig en stor Tjeneste!

Fr. Bøhm.

O! to for een.

Nanine.

Jeg troer, at lade jeres gode Hierte vederfares, ved at forlade mig paa jeres Taushed.

Fr. Bøhm.

O ja! sig kun reent ud, hvad hun vil have, jeg vil al gjøre for hende; thi Frank Bøhm er ganske til din Tjeneste. Sig kun frem! gjør ingen Hemmelighed deraf!

Nanine.

J kommer jo ofte til Bondebyen, som ligger næst herved, paa den høire Side af Veien?

Fr. Behm.

Ja jeg gjør.

Nanine.

Skulde J ikke kunne finde en Mand der, som hedder Philip Hombert?

Fr. Behm

Philip Hombert? Hvad er det for et Dyr? Ham kender jeg ikke.

Nanine.

Jeg troer han kom til Byen i Aftes; see til at finde ham, og flye ham saa dette Brev og disse Penge, men det maae skee snart.

Fr. Behm.

Pengene med?

Nanine.

Ja! og giv ham tillige denne Pakke; og for at komme desto hastigere, saa sæt jer til Hest. Skynd jer noget, og vær forvissat om, at jeg skal forskyldes jeres Umage.

Fr. Behm.

For hendes Skyld vilde jeg saamen reise til Verdens Ende. Denne Philip Hombert er en lykkelig Krabat. Pungen er jo ganske fuld! O hvilke skønne rede Penge! Er det en gammel Gield?

Nanine.

Ja, det er en virkelig Gield; der kan aldrig være et helligere Krav. Men hør, min kære Ven, Philip Hombert er maafee ubekendt der i Byen; maafee er han endnu ikke heller kommet der: i saa

Gald

Glæde! Sald maade Brevet, dersom I ikke kan flye det i hans egne Hænder, bringes mig tilbage.

Fr. Böhm.

Hendes kiære Ven?

Nanine.

Jeg forlader mig paa eders Troeskab.

Fr. Böhm.

Hendes kiære Ven?

Nanine.

Gaae! Jeg haaber, at I forretter det troeligen.
(Hun gaaer.)

Siette Scene.

Frang Böhm. Baronessen.

Fr. Böhm.

Hvor i al Verden har hun faaet alle disse Penge? Fra? Og hvorfor vil hun sende dem bort? De havde kunnet være en god Hielp i Huusholdningen; men — hun synes at have Gudhed for mig, og det er langt mere end rede Penge. Hilleskam! lad mig løbe af fulde Kræfter.

(Han lægger Pengene og Paffen i sin Lomme, og i det han gaaer, kommer Baronessen imod ham, og han løber imod hende.)

Baronessen.

Din Tølp! bliv her. — Harde den Tusentast ikke nær stødt mig Hovedet itu.

Fr. Böhm.

Om Forladelse, naadige Frue!

Baronessen.

Hvor skal du hen? Hvad har du der? Hvad vil du? Har du ikke hørt noget Nyt? Er Brevet meget vred? — Hvad er det for et Brev?

Fr. Böhm.

Det er en Hemmelighed, for Pøkker. —

Baronessen.

Lad see!

Fr. Böhm.

Saa faaer jeg Udtak af Nanine.

Baronessen.

Hvorledes? Nanine? Skriver hun Breve, og bruger dig til at bære dem bort? Giv hid! eller der bliver slet intet af Givtermaalet; giv hid! siger jeg dig.

Fr. Böhm.

Ha! ha! ha!

Baronessen.

Hvad leer du af?

Fr. Böhm.

Ha! ha! ha!

Baronessen

(aabner Brevet).

Jeg maae vide Indholder deraf; det rører vist mig, dersom jeg ikke bedraager mig.

Fr. Böhm.

Ha! ha! ha! — hvor blev hun ikke taget ved Næsen! Hun fik ikke andet end en ussel Lap Papiir, men jeg, jeg har Pengene. Du gaaer jeg hen og betaler Philip Hombert; man maae tiens sin Kiereste. Lyftig! løb Frank Böhm!

Syvende Scene.

Baronessen (allene).

Lad os see engang. (Hun læser) "Min Glæde og min Kierlighed er ligesaa overvættets stor som min Lyk-
salighed. De kommer hid; o hvilket Dieblif for mit-
Hjer-"

Hjerte! Men hvad! jeg kan dog hverken see Dem, eller tale med Dem; jeg kan ikke kaste mig i Deres Arme. Jeg besvør Dem imidlertid at tage imod disse tvende Pakker. Værdiges at beholde Dem. Jeg maae tillige lade Dem vide, at der tilbydes mig saa anseelig en Lykke, at det kunde være tilladeligt at lade sig forblinde af den; men der er intet, som jeg jo opofrer det eene Menneſke, som mit Hjerte bør elſke." — Nu da, her ſeer man da Nanines Stiil; hvort ſkriver hun ikke artig, det uſkyldige Varn! Hvor kan hun ikke net udtrykke ſine Følelſer! I Sandhed, det er et ſigſonne Brev, og fuldkomment i alle Maader. Imidlertid er jeg ret vel tilfreds dermed. — Ha! den Liſtige! hun ſpiller Gief med Frang Behm; hun berøver mig hemmelig min Elſker; hun ſtiller ſig an, at hun vilde gaae i Kloſter; og alle de Foraringer, Greven gjør hende, gaae lige i Philip Hombert — meget godt, din Optrækkerſke! Men hvor tiert er det mig ikke, at Greven ſaaer ſin uſtadige Kierlighed ſaaledes belønnet! Jeg har altid troet, at Nanines Hjerte var endnu nedrigere end hendes Fødsel.

Ottende Scene.

Baroneſſen. Greven.

Baroneſſen.

Kom hid! kom hid! ſtore og retſindige Mand, vider er ſaa høit over alle Fordomme. En viis Elſker ma gaa om Philoſoph! De ſkal ſaae et latterligt Puds at ſee. De kiender uden Tvivl Deres Medbeiler, Er. Philip Hombert?

Gre

Greven.

Hvad er det for en Tale, De fører?

Baronessen.

Maaskee dette Brev kunde lære Dem at kiende ham. Jeg troer, at det maae være en meget deilig Karl.

Greven.

Al Deres Naie er forgieves; min Slutning er fattet, og den er urykkelig. Lad det beroe ved det afskyelige Puds, De vilde spilt mig i Morges.

Baronessen.

Men dette Puds er der lidet meere Ondskab i. Der, tag og læs det; det vil vist behage Dem, siden De deraf nøiere kan lære at kiende den værdige Persons Sæder og Tænkemaade, der har lagt Dem under Naget. (Imedens Greven læser.)

Han forekommer mig at være i heftige Bevægelser ved at læse det. Han skifter Farve. — Denne Hændelse kommer vist Galden til at løbe over hos ham. — Naar, min Hr. Greve, hvorledes finder De Stilen? — Han kan hverken see, høre eller tale, stakkels Mand. Det er vel forskyldt.

Greven.

Har jeg ogsaa læst ret? Alle Sandserne ere mig betagne. Hvilken afskyelig Streg! Uerkiendelige Kion! Falske Hierte!

Baronessen.

Jeg kiender ham: han er heftig af Naturen, hurtig og standhaftig; han vil i et Øieblik tage sin Beslutning.

Nien

Tiende Scene.

Greven. Baronessen. Haagen.

Haagen.

Grevinde Alban kommer ligendes nede i Aaleen.

Baronessen.

Er nu den Gamle kommet tilbage?

Haagen.

Naadige Herre! forstaaer De mig? Grevinden,

Deres Frue Moder, er nær ved Gaarden.

Baronessen.

Hans Brede har gjort ham døv — Brevet virker.

Haagen

(raabende meget høit).

Herre!

Greven.

Hvad behager?

Haagen.

Det er Grevinden, Deres Frue Moder, Herre.

Greven.

Hvad tager Nanine sig for?

Haagen.

Men — hun sidder og skriver i sit Kammer.

Greven

(med et foldt Bæsen).

Gaae strax hen og bemægtige dig alle hendes Pa-

as, og bring mig det, hun skriver paa, og bring mig det

mmmslaletsammen, og lad hende saa forsøge sig herfra paa

Diebliffet.

Haagen.

Hvem, Herre?

Greven.

Nanine.

Ha-

Haagen.

Nei! det har jeg min Troe ikke Hierte til. —
 Derfom Herren allene vidste, hvor hellig hun behager
 os allesammen; der er saadant et ædelt Væsen ved
 hende; hun er saa god og from.

Greven.

Adlyd, eller du faaer Afstød.

Haagen.

Jeg faaer da vel.

Tiende Scene.

Greven. Baronessen.

Baronessen.

Ah! nu kommer jeg til mig selv igjen! Vi begynder at vinde Seier, og De bliver til et fornuftigt Menneske. See nu selv, om det ikke er sandt, at der stedse klæber noget ved af den Stand, vi fødtes i, og at Personer af en vis Rang har lige saa stort et Fortrin i Henseende til Hiertet, som til Personen. — Blodet og Herkomsten indskyder os en Tænkemaade, der er ganske fremmed for Nanine.

Greven.

Det faaer man mig aldrig til at troe! men lad det nu være, vi vil ikke tale mere derom, men oprette alt, hvad der er forfæmt. Den Allerviseste har undertiden sine Anstød af Daarligheder. Enhver kan fare vild, og den er meest forsigtig, der snarest fortryder det.

Baronessen.

Det er saa.

Greven.

Tael derfor aldrig mere til mig om hende.

Baronessen.

Baronessen.

Hjertelig gjerne.

Greven.

Denne Anledning til Misforstaaelse bør forglemmes.

Baronessen.

Men De, erindrer De sig da Deres Løfter?

Greven.

Godt! jeg forstaaer Dem; jeg skal holde dem.

Baronessen.

Der er intet, uden en hurtig Erstatning, der kan

gøre den Fornærmelse godt igjen, som er fæet mig.

Den flette Maade, paa hvilken der fæede Opsættelse i

vores Bryllup, var mig en Spot.

Greven.

De skal faae Erstatning; men der udkræves —

Baronessen.

Der udkræves intet uden en Notarius.

Greven.

De veed jo — at jeg ventede min Moder.

Baronessen.

Hun er her.

Ellevte Scene.

Grevinden. Greven. Baronessen.

Greven

(til sin Moder).

Det havde været min Skyldighed — (Sagte)

Philip Hombert! — De har forekommet mig; min

Erbødighed, min Nidkierhed og min Kierlighed —

(Sagte) Med dette uskyldige Væsen! Den Bedra-

! Hverste! —

Greven

Grevinden.

Min kiere Søn! du kommer mig noget underlig for; man fortalte mig, da jeg reiste igiennem Byen, at du havde faaet en Raptus i Hovedet, og nu seer jeg, at man ikke har bedraget mig. Men denne Syge —

Greven.

Himmel! i hvilken Forvirring er jeg ikke!

Grevinden.

Kommer dette Onde ofte over dig?

Greven.

Det skal ikke komme oftere.

Grevinden.

Jeg havde gierne talt med dig allene. (Hun gjør en koldfindig Hilsen til Baronessen) God Dag, naadige Frue!

Baronessen (sagte).

Hm! den gamle Bulderbasse! Man maae undse Dem den Fornøielse at tale med Deres Hr. Søn i Centrum, naadige Frue! jeg vil ikke være til Hinder.

Lobste Scene.

Grevinden. Greven.

Grevinden

(taler meget hurtig og i en fladrende Kiellington).

Du, min kiere Greve! jeg hører da, at du gjør Regning paa; at jeg skal have Baronessen til Svigerdatter, og derfor kom jeg saa hastig herhid. Men din Baronesse er egensindig, uforkammet, haardnakket og opblæst. Hun kan ikke holde mig et Ord tilgode; hun bær ikke mindste Undseelse for mig. Ved du hvad hun lod mig høre forleden Aar — Vi var i et stort

Selskab da

Selskab sammen hos Grevinde Trumgaard til Aftens-
 maaltid, der sagde hun mig reent ud i mine Dine, at
 jeg var en gammel Pluddermund, og det overlydt, saa
 at hele Selskabet hørte det. Himlen bevare mig fra
 at komme der mere! Jeg en Pluddermund? Des-
 foruden veed jeg ogsaa meget vel, imellem os at sige,
 at hun har ikke ret store Midler. Det er en vigtig
 Post, min kiere Søn, en vigtig Post; du maae erkyn-
 dig spidsdige dig nøie derom, thi man har sagt mig, at hen-
 des Mand eiede intet mere end Halvdelen i deres Her-
 ogsaa regaard, og at det beroede paa en gammel Proces, som
 endnu ikke er afgjort, om den halve Deel skal høre
 til moddem til eller ei. Din salig Bedstefader har fortalt
 dig paa det, og du maae troe, at hvad han sagde, det
 var sandt. Ja det var en Mand, det; man finder
 om omstunder ingen flere af den Slags. Vyen er
 af disse smaae spidsnakkede Karle, der søge en
 i at være forfængelige, stolte, taabelige og nar-
 ; og tungt; der lade Sladdren løbe som en Veberqværn;
 af dit tid skal de slaae Krøller paa Næsen, naar der tales
 om de forrige Tider; og endskjønt de tænke paa intet
 og veed intet, saa hører man dem dog snakke med om
 .gning. O hvor ere ikke Tiderne forandrede! Er det
 Riikkensager, saa skal alting være efter den nymodige
 ; og den gode gamle naturlige Sinag gaaer af
 ; og det man har befundet sig saa vel ved i forrige
 , skal nu uordes. Alting indtil Næst er
 ; og den forandring underkastet, og til hvad Nytte? allene for
 ; og de lege sig i Dumd og Grund. Konerne er der
 ; og ingen ret ingen Udkomme med; de foretage sig alt det Galskab,

der er til; og Mændene, de uskyldige Stakler, dem vil jeg ikke engang tale om. Alting bliver jo længere jo værre.

Greven

(Som imidlertid har læst Brevet paa nye).

Hvem skulde have troet det? Denne Hændelse bringer mig til Fortvivlelse. — Hvad vil du, Haagen?

Trettende Scene.

Greven. Grevinden. Haagen.

Haagen.

Notarius er kommet.

Greven.

Lad ham bide!

Haagen.

Og her ere de Papirer, som hun skulde sende Herren.

Greven.

Giv hid! (Han læser) — Meget vel — hun mig — elsker mig, siger hun, og af en sand Hviagtelse for mig afslaaer hun mit Tilbud — Troeløse! du siger mig ikke Aarsagen til dit Afslag.

Grevinden.

Ja paa min Vre saa er min Søn ikke rigtig til Gengjæld. Hovedet! Det er hans Baronesse og hans Kierlighed, der allene behersker ham.

Greven.

Bliver jeg snart af med Nanine?

Haagen.

Ah ja, Herre! hun har allerede iført sig sin Bonnoe med debragt, uden at lade et eneste Ord falde, der indvandt holdt Klagemaal eller Fortrydelse.

Greven

Greven.

Det troer jeg nok.

Haagen.

Hun taaler denne Uret med Taalmodighed, medens
 ande i vi andre græde, saa mange som vi ere.

Greven.

Med Taalmodighed?

Grevinden.

Hvem taler I om?

Haagen.

Ah, Deres Naade! det er Nanine, som jages
 bort. Hele Gaarden begræder, at hun er kommet i
 Naade.

Grevinden.

Du jager hende bort? — Det begriber jeg ikke.
 Hvordan? min Nanine — Ei! lad hende strax komme
 tilbage. Hvad har hun gjort? mit deilige Fader- og
 Moderløse Barn. Det er mig, der har givet dig
 sønne, min kiere Søn. Jeg erindrer, at da hun var
 00 År gammel, var hun saadan allerkiereſte Glut, at
 min indtog alle dem, der ſaae hende. Siden tog Ba-
 ronesſen hende til ſig; men jeg ſpaaede ſtrax, at dette
 ſpilfulde Pigebarn vilde blive ilde medhandlet — og min
 Spaadom er rigtig ſlaaet ind. Men jeg har aldrig
 kunnet meget at ſige hos dig. Du vil gjøre alting efter
 et eget Hoved, og at forſkyde Nanine er en uanſtæn-
 dlig Gjerning.

Greven.

Hvordan? Allene? — til Fods? — uden Hielp?
 uden Penge?

Haagen.

Jeg glemte at sige Herren, at der i dette Die-
blik var en gammel Mand, som begierede at tale med
Dem. Han sagde, at Sagen var saa vigtig, at han
ikke kunde sige den til nogen anden end Herren selv,
og at han maatte kaste sig for Deres Fodder.

Greven.

Er jeg i Stand til at tale med nogen, da mit
Hjerte er omspændt af saa mange Betyrninger?

Grevinden.

Det troer jeg gierne, at du har Betyrninger,
men du forvolder ogsaa mig mange. Du forskyder
Nanine, du vil indgaae et Ægteskab, der er mig imod;
det er jo gal Mands Arbejde. Men følg kun dit Ho-
ved, og inden tre Maaneder ere forbi, saa er I vist
allerede feed af hverandre. Jeg kan spaae dig, at det
vil gaae dig, som det gik min Fætter, Grev Alberhøj:
hans Kone var arrig som Peber; men imellem os sagt,
saa vil din blive endnu værre. Saalange Bryllupsdagene
varede troede de, at de elskte hinanden; men de havde
knapp været to Maaneder sammen, før end hver tog sin
Veie. Fruen levede med en Galan, en Nar, en Spræ-
debasse, en Pralhans og vidtloftig Krabat. Herren
tog en igiennemdreven Kogvette til sig, en listig og
fuldkommen Oprækker. De traktede, de harede
rede, en Lystighed fulgte paa den anden, og lod imid-
lertid Huusholdningen forestaae ved en Huushovmester,
som havde lært sit Algebra. Der købtes Heste og
Juveler, altsammen paa Regning. De lode sig ind-
skrive hos alle Byens Kræmmere, og laante hos de

Nagengals

Kagerkarle, der af christelig Medlidenhed tiene deres Næste for 20 Procent. Tilslidst solgte de Eiendomme, Obligationer, Løssøre, det ene med det andet. Kort sagt, Herren og Fruen var begge to, inden to Aar vare forbi, paa Veien til Slutternet. — Jeg erindrer endnu en anden Historie, som er langt sørgeligere, og vanskelig at troe; det var —

Greven.

Det er Tid at gaar til Vords, min Moder —
sølg med mig. — O Himmels! hvem kunde forestille sig saa afskyelig en Tildragelse!

Grevinden.

Ja den er forfærdelig; jeg skal fortælle dig den over Vordet, og du kan paa behørig Tid og Sted drage stor Nytte af det, jeg har sagt dig.

Ende paa den Anden Aft.

Tredie Aft.

Første Scene.

Nanine (i Bandedragt). Haagen.

Haagen.

Vi græde allesammen ved at see Dem gaae fra os.

Nanine.

Jeg har tøvet for længe; det er Tid at gaae.

Haagen.

Hvordan? For stedse, og det i saadan en Tilstand?

Nanine.

Fattigdom og en ringe Stand er jeg vant til.

Haagen.

Hvilken Forandring! og det fra Morgen til Aften.

I hvad Ondt man end maae lide, saa er intet at tro imod regne imod at komme saaledes tilbage.

Nanine.

Der ere Lidelser, som gaae endnu langt mere til Hiertet.

Haagen.

Jeg maae forundre mig over Deres roelige Bæse i
Klagelse. Jeg veed ikke hvad Herren tænker — Dem
kan aldrig slaae Feil, at jo Baronesse har misbrugt Guds
hans Myndighed, og det er hende, der saaledes misbruger
handler Dem. Herren havde aldrig havt Hierte dertil.

Nanine.

Jeg skøder ham alting. Han finder for godt
Dag at forskyde mig, og jeg maae adlyde.

Hanna.

Wes.

Belgierninger har ingen Rettighed til, uden de, han vil bevise dem imod.

Haagen.

Hvem Dogger kunde have ventet sig sligt? Hvad skal der blive af Dem i denne Tilstand?

Nanine.

Jeg vil gaae i Kloster, og tilbringe min Tid med Bedrøvelse.

Haagen.

O hvor skal vi ikke hade Baronessen!

Nanine.

Mine Lidelser ere store, men jeg tilgiver hende dem,

Haagen.

Er der i det mindste ikke noget, som jeg kan sige Herren fra Dem, naar De er reist.

Nanine.

Sig ham, at jeg er ham uendelig Tak skyldig, fordi han har sat mig i min forrige Tilstand igien; at jeg stedse skal erkiende hans Godhed, og intet glemme — uden — hans Grumhed.

Haagen.

De er færdig at tage Livet af mig, og jeg var villig strax, at forlade dette Sted for deres Skyld — og leve paa et andet Sted med Dem; — men Frank Bohm er kommet mig i Forveien. O hvor er han ikke lykkelig! han skal tilbringe sit hele Liv med Dem; enhver anden havde gjort det samme med Fornægtelse. Hvem vilde ikke følge Dem?

Nanine.

Man er langt fra ikke findet at følge mig. Ah, Haagen! jeg forjages — og af hvem —

Haagen.

Der har vist nok en ond Mand Fingeren med i i denne Uenighed. Vi miste Dem — og Herren giver sig.

Nanine.

Han giver sig? — Ah! lad os forlade et Sted, som er alt for farligt for mig — Farvel!

(Hun gaar).

Haagen.

Greven maae dog ogsaa have et Hierte af Flint og Staal! At kunne jage saadan en allerkiereste lille Slut i paa Døren! Hun seer ret ud til en dydig Pige; imidlertid er dog usoret best.

Anden Scene.

Haagen. Greven.

Greven.

Nu er dog vel Nanine borte?

Haagen.

Ja hun er.

Greven.

Det er mig ret kiert!

Haagen.

Herren maae være sammensat af Flint og Staal!

Greven.

Fulgte Philip Hombert hende ikke paa Veien?

Haagen.

Hvem? Hvilken Philip Hombert? Nei, desto værre! Nanine maatte gaae den hæsleige Vej ganske allene; hun vilde ikke engang tage mig til Følge!

Greven.

Greven.

Hvor gaaer hun hen?

Haagen.

Hvorhen? Ventelig til sine Venner.

Greven.

I Wondebyen her næst ved, uden Tvivl.

Haagen.

Jå jeg troer hun tog den Vej.

Greven.

Gaae strax og bring hende til det Kloster, hvor Baronessen vilde ført hende hen i Morges! jeg har besluttet, at hun strax skal bringes til dette trøstelige og anstændige Opholdssted. Der er 400 Dukater, som hun kan blive antaget for. Gaae! — Men lad dig ikke forstaae med, at det er en Gave fra min Haand; siig hende, at Pengene komme fra min Moder. Jeg forbyder dig endog at nævne mit Navn.

Haagen.

Det skal blive efterlevet, naadige Herre.

(Han gjør nogle Skridt).

Greven.

Haagen! du siger, at du saae hende, da hun gik herfra?

Haagen.

Ja jeg gjorde, Herre.

Greven.

Hun var vel meget nedslaget? Hun græd vel?

Haagen.

Nei! hun tvang sine Taarer, saa man kunde neppe blive dem vaer i hendes Mine.

Greven.

Sagde hun da intet, der udtrykkede eller forraadede hendes Hjertes Tanker? Mærkede du ikke, om —

I 5

Haag

Haagen.

Hvilket, Herre?

Greven.

Talte hun slet intet om mig, Haagen?

Haagen.

O meget, Herre.

Greven.

Hvorfor siger da din Slubbert det ikke? Hvad sagde hun?

Haagen.

Hun sagde, at De var hendes Herre, at De havde store Dyder og Fromhed — og at hun vilde forglemme alting — undtagen Deres Haardhed.

Greven.

Gaae! — men see vel til, at hun ikke kommer tilbage.

(Haagen gaar.)

Greven.

Haagen!

Haagen.

Herre!

Greven.

Du maae give nære Agt paa, naar du følger med hende, om der af en Hændelse skulde komme en vis Philip Hombert paa Veien til jer, at du da viser ham bort paa en eftertrykkelig Maade.

Haagen.

Forlad Dem paa mig i den Post. Jeg skal dække ham til, og opvarte Mons. Philip Hombert med de bedste Stofkeprygl, nogen vil ønske sig — er det ikke saa Deres Meening? Og det er jo et ungt Menneske, som heder Philip Hombert?

Greven.

Ganske rigtig.

Haagen.

Haagen.

Det er vel! jeg har ikke den Tre at kiende ham; men den første, der kommer og nærmer sig til os, skal faae saa meget, han har nødig, saa kan han siden sige mig sit Navn. (Han gaaer et Par Skridt og kommer tilbage.) Denne unge Hombert er ventelig en Kiereste, og en fign Karl, som alle Bønderpigerne løbe efter — Men lad mig kun raade for ham.

Greven.

Gjør strax hvad jeg befaler!

Haagen.

Ja jeg tvivlede nok om, at det ikke var saa aldeles rigtig — Frank Bøhm ligger hende nok ogsaa paa Hiertet! Ja, man holder dog altid mere af sin Lige, end af sin Overmand.

Greven.

Gaae, naar jeg siger det!

Tredie Scene.

Greven (allene).

Ah! han har Ret! han forkyndte min Dom, og jeg straffer mig selv for den Ild, der tændtes i mit Hierte. Baronessen bliver min Kone — det faaer saa at være! jeg har givet mit Løfte — jeg kommer til at lide derunder, og jeg har vel fortient det. I det mindste er Velanstændigheden iagttaget i dette Givtemaal; men Baronessen har et uregierligt Sind — dog, naar det endeligen skal være, saa er det mig, som har at byde; en standhaftig Siel maae alle Tider blive Herre i sit eget Huus.

Fjerde

Fjerde Scene.

Grevinden. Greven. Baronessen.

Grevinden.

Nu min Søn! du ægter Baronessen.

Greven.

— Ja!

Grevinden.

I Aften bliver hun din Kone og min Svigerdatter.

Greven.

Isald De finder det saa for godt!

Baronessen.

Jeg smigrer mig med, at faae Deres Bisald!

Grevinden.

Kom, kom! man faaer at underskrive! Men i Morgen reiser jeg bort igjen.

Greven.

Reiser bort? Hvorfor det, min Moder?

Grevinden.

Og tager min Nanine med mig — her forskyder man hende, og jeg vil giorte hende, Brylluppet; skal staae paa min egen Gaard. Jeg er findet at giorte hende til den unge Amtsforvalter Lundeby, som er en fiidelig Brodersøn af Virkedommeren. Jeg kan ikke affee dette Barn; hun er et virkeligt Klenodie for hvem der faaer hende, og jeg skal ogsaa bringe hende vel an. Jeg skal give hende en Mand — Farvel!

Greven.

Min kiære Moder! lad Deres Bredde mod os fare, og lad Nanine gaae i Kloster! gisr ingen Forandringsger i de Anstalter, som ere giorte dertil!

Baronessen.

Baronessen.

Fruen kan troe os, at en Familie ikke bør være bebyrdet med saadan en Frøken.

Grevinden.

Hvordan? Hvad kan der være i?

Baronessen.

O smaae Ting!

Grevinden.

Hvad for noget?

Baronessen.

Slet intet.

Grevinden.

Deres slet intet vil sige meget; og jeg begriber det ret godt. Hjertets Tølesser har maaskee bragt hende til en lille Daarlighed: det kunde gaae ganske naturligt til; hun er deilig og beleven — hvordanc slikt lader sig gjøre, er mig ret vel bekendt; man frister og fristes — Hjertet er meget skrøbeligt; unge Piger vil gjerne behage — og Ulykken er ikke nær saa stor, som Fruen raaber den ud til. Siig mig derfor kun reent ud, alt hvad De veed om Nanine. Jeg vil vide alting, som angaaer dette deilige Barn.

Greven.

Jeg skulde fortælle Dem —

Grevinden.

Hvorfor ikke det? Du seer ud til, selv at kunne finde Behag i hende, og det lader —

Femte Scene.

De Forrige.

Jochum (i Rejseklæder og med Støvle paa).

Jochum.

Altting er færdigt!

Grev:

Grevinden.

Hvad for noget?

Baronessen.

Hvad er det?

Jochum.

Jeg har forrettet mit Vrende vel, været hos alle Kræmmere og Kjøbmænd i Byen, og i Morgen kommer det altsammen.

Baronessen.

Hvad kommer?

Jochum.

Det, som Deres tilkommende Hr. Brudgom har anordnet for Dem. Sex nye Heste, en prægtig Verliner Vogn, forgyldt og overtrukket med den fineste Lak; en stor Deel skønne Diamanter, saa spillende og klare; og desuden mangfoldig anden kostbar Pynt —

Uh! Diet har aldrig seet saadant noget før.

Baronessen (til Grevén).

Har De bestilt alt dette?

Grevén.

Ja! — (sagte.) men — til hvem?

Jochum.

I Morgen kommer det altsammen i den nye Vogn indpakket, saa det kan være her til rette Tid, at det kan bruges til Bryllupet i Morgenaften. —

O hvad det ikke er en herlig By! hvor ere ikke dens Indbyggere tienstagtige, hvor kan man ikke faae mange skønne Ting, naar man har kun reede Penge! Jeg saae ogsaa nu, jeg kom tilbage, at Notarius sidder her uden for, og smører ventelig sammen paa Ægteskabskontrakten.

Baronessen.

Det Ægteskab har staaet længe nok hen.

Grevén.

Greven (sagte).

Jeg var tilfreds, at det kunde staae hen i 40 Aar.

Jochum.

Der staaer ogsaa en gammel Mand ude i Salen, som har saadan et ærligt Ansigt, og klynker og græder fordi han ikke maae faae Herren i Tale.

Baronessen.

Hvilken uforkammet Knegt! lad dem skaffe ham bort! er det nu Tid at komme?

Grevinden.

Hvorfor ikke det, Frue Baronesse? Hør min Søn! forglem dog ikke, hvad Menneſkeſkierlighed udkræver. Troe mig, det er een af de største Ufuldkommenheder, at begegne fattige Folk med Foragt. Jeg har over hundrede Gange sagt dig, endnu mens du var et Barn, at det er fornødent at bære over med dem, og at høre, hvad de har at forebringe, med en venlig Sagtmodighed. Ere de ikke Menneſker ligesaa vel som vi? Man veed undertiden ikke selv, hvem man kan fornærme; og hvor ofte fortryder man ikke den Haardhed, man har viist? Den Hoffærdige gaaer det aldrig vel. (Til Jochum) Gaae strax ud, og lad den stakkels Mand komme ind.

Jochum.

Det skal skee.

Greven.

Tilgiv mig, min Moder! men De havde først Rettighed til min Omhue ved Deres Ankomst; men nu er jeg færdig at høre denne Mand's Forebringende, uagtet alt hvad jeg har at tænke paa.

Stet-

Siette Scene.

Grev. Grevinden. Baronessen.

En Bonde.

Grevinden.

Kom nærmere! taal, og frygt ikke.

Bonden.

Ah naadige Herre! hav den Naade for mig, at
høre mig! Jeg er — jeg kaster mig for Deres Fod-
der — jeg omfavner dem — jeg kommer for at bringe —

Grev.

Staae op min Ven! jeg taaler ikke, at nogen
taler til mig paa Knæ; lig en Hovmod er jeg ikke
i Stand til. — I seer ud til, at være en ærlig
Mænd; søger I maaskee Tjeneste i mit Huus? Med
hvem taler jeg?

Grevinden.

Kom! kom! fat kun Mod.

Bonden.

Jeg er — desværre Nanines Fader!

Grev.

De? —

Baronessen.

Din Datter er et stort Skarn!

Bonden.

Ah! naadige Herre! det er det jeg frygter for —
det er det, der saarer mig ind i Sielen. Jeg kunde
let vide, at hun ikke kunde have saa mange Penges-
med Nerte. Desværre! hun og hendes Lige blive of-
fordærvet ved at komme iblandt de Store.

Baronessen

Baronessen.

Deri har han Ret. Men, i øvrigt bedrager han os. Nanine er ikke hans Datter — hun har hverken Fader eller Moder.

Bonden.

Jo, hun er det alt for vist. I hendes spæde Alder satte jeg hende hos nogle af mine fattige Venner; da jeg med hendes Moder havde mistet al min Lykke, tvang Fattigdom mig til at tage Krigstjeneste, og jeg forbad hende at kalde mig sin Fader, paa det at det ikke skulde vides, at hendes Fader var Soldat.

Grevinden.

Hvorfor ikke det? Jeg for min Part agter gode Soldater; det er Folk, man trænger til.

Greven.

Siig mig, hvad er der i denne Stand, som man bør skamme sig ved?

Bonden.

Den er meget mindre æret, end den er ærværdig.

Greven.

Det er ogsaa een af de Fordomme, der bør fordommes. Jeg ærer en dydig Soldat, som tjener sin Konge og sit Fæderneland med sit Blod, langt høiere, end disse vigtige Folk, hvis nedrige Vindskibelighed bestaaer i, at berige sig af Almuen's Blod.

Grevinden.

I har vel seet mange Feldtslage i jere Dage? Fortæl mig dem allesammen, og lad slet intet ude.

Bonden.

Lad mig nu, da mit Hierte er et Nov for saa lidet dødelig en Smerte, at jeg allene siger Dem, at jeg

flk over hundrede Løfter paa Forfremmelse; men naar man ingen har til at tale for sig, hvorledes skulde man da kunde trænge igiennem? Man skules stedse iblandt den almindelige Hob; undertiden kan man vise sig brav Karl, men denne Ære er ogsaa hele Veløningen.

Grevinden.

J er maaskee af fornemme Stand?

Baronessen.

Ja! hvilket Indfald!

Bonden.

Ik nei, naadige Frue! men jeg er kommet af stikkelige Folk, og fortiente maaskee en bedre Datter.

Grevinden.

Hvor kunde J ønske nogen bedre?

Greven.

Bliv ved, min kære Mand.

Grevinden.

Bedre end Nanine?

Greven.

Gjør hvad jeg beder om, min Ven!

Bonden.

Jeg fik at vide, at min Datter blev opdraget her, at hun levede vel, og var meget afholden; o hvor holdt jeg det ikke for en Lykke! hvor takkede jeg ikke Himlen! og hvor mange Betsignelser ønskede jeg ikke over Dem for Deres Godhed imod hende! Jeg kom hen til den nærmeste Bondebye, men — fuld af Uroslighed! Jeg frygtede for hendes Ungdom, og jeg skielvede, efterat jeg havde tabt alle Ting, ved at finde det eneste Gode, jeg havde tilovers. (Han peger paa Baronessen) Friens Tale lærer mig, at jeg havde Ret

den

den har giennemboret mit Bryst. Jeg seer tydeligen, at disse 200 Dukater og saa mange Diamanter var alt for stor en Skat til, at hun kunde være kommet til dem paa en ærlig Maade; hun kan intet have faaet dem, uden ved en Misgierning: denne blotte Tanke kommer mig til at gyse! og jeg vil tage min Død derover af Skam og Græmmelse. Jeg er kommet for at flye dem tilbage — det hører Dem til; værdiges at tage det til Dem igien! Og dersom min Datter er strafværdig, ah! saa lad mig undgielde det, men gjør ikke hende ulykkelig!

Grevinden.

Ah min hierte Søn, hvor er jeg ikke rørt!

Baronessen.

Hvad? Er det en Drøm, eller Bedragerie?

Greven.

Ah, hvad har jeg gjort!

Bonden.

(tager Pungen og Paffen op af Lommen).

Der, naadige Herre! tag imod det.

Greven.

Jeg? jeg skulde tage det tilbage? Nei! det er engang givet hende, og hun har anvendt det til et Brug, hun bør æres for. Det var altsaa Dem, som hun sendte Bud til? Hvem bragte det?

Bonden.

Det var Herrens Urtegaardsmand, som Nanine betroede dertil.

Greven.

Hvordan? Det var Dem, der skulde have denne Foræring?

Bonden.

Det kan jeg ikke nægte.

Greven.

O Smerte! o Dødsbed! Hvilken Grad af Dyd
paa begge Sider! Hvad er Deres Navn? Jeg er
ganske fra mig selv.

Grevindens.

Naar siig kun jeres Navn; er det noget at giøre
Hemmelighed af?

Bonden.

Philip Hombert.

Greven.

O min Fader!

Baronessen.

Hvad er det han siger?

Greven.

Hvilken Taage falder der ikke fra mine Øine! Jeg
har begaaet en Last, men jeg skal oprette det. — Ah!
derfor De vidste, hvor straffældig jeg er! Jeg har
fornærmet Dyden i sin største Glands. (Han gior nogle
Skridt hen til Siden) Heida! kom hid!

Baronessen.

Hvor har han det ikke heftig!

Greven.

Lad spende for min Bogn.

Grevindens.

Ja, Frue Baronesse, her bør ikke forsømmes et
Dieblis. De burde være hendes Beskytterinde; thi
veed De vel, at naar man har begaaet sliq en For-
seelse, og man strax opretter den, saa har man ikke
nødigt at skamme sig ved den. Min Søn har sine
Luner, som man siger; men i Grunden har han et
ædelhjerte

ædelt Hierte. Han er af Naturen god, man kan gjøre af ham hvad man vil; og der fattes vel i, min kiere Ewigerdatter, at De er halv saa godgjørende som han.

Baronessen (sagte).

Retnu forgaar Taalmodigheden mig. Hvor seer han ikke mørk, forvirret og tankesuld ud! Hvad mon det er for Følelser, der arbeide i hans Hierte? — Min Herre! see vel til, hvad De vil gjøre —

Grevinden.

Sa for Manine!

Baronessen.

Hun kan tilfredsstilles med en Foræring.

Grevinden.

Det er det mindste, han skylder hende.

Baronessen.

Men jeg for min Part vil aldrig see hende for mine Dine. Lad hende aldrig komme inden for disse Døre! forstaaer De mig?

Greven.

Jo! jeg forstaaer.

Grevinden.

Hvilket Steenhierte! —

Baronessen.

Strøb at undgaae al Marsag til Mistanke paa min Side — Hvad! betænker De Dem?

Greven

(efter en kort Taushed).

Nei! det er allerede besluttet.

Baronessen.

Jeg bør troe, at De visste denne Afgt for mig, det er noget De skylder os begge.

Grevinden.

Kan du være saa grum, min Søn?

Baronessen.

Hvad Beslutning vil De fatte?

Greven.

Den er allerede fattet. De kiender mit Hierte, og min Oprigtighed: jeg vil forklare Dem min Mening. Jeg havde lovet Dem min Haand; men vi indgik allene den Forbindelse for at ophæve en skadelig Proces. Jeg sælger nu selv Dommen: fra dette Øieblik af overlader jeg Dem, uden mindste Fortrydelse, al min Rettighed til alle de Herligheder, paa hvilke De gjorde Paastand. Jeg overlader Indkomsterne deraf til Dem; gjør De sig det altsammen saa nyttigt som mueligt. Og da vi ikke kan blive Egtfolk, saa lad os leve i en god Forstaaelse som Paarørende. Lad os forglemme alt det Forbigangne, at der ingen Aarsager skal være til Misforstaaelse imellem os. Skal man just hade hinanden, fordi man ikke kan elske?

Baronessen.

Jeg ventede mig, at De vilde bryde det Løfte.
— Gaae! jeg frasiger mig baade dig og dine For-
ærlinger, Troeløse! Jeg seer nok med hvem du vil lie
tilbringe dine Dage, og hvilken Foragt din rasende
Tilbøielighed vil paadrage dig. Tag kun det foragtel-
lige Nag paa dig! jeg overgiver dig til dit uærdige
Valg! —

Syvende Scene.

Greven. Grevinden. Philip Hombert.

Greven.

Nei, naadige Frue! nei, det er ikke uærdigt.
En daarlig Kierlighed forblinder ikke mit Hierte! —

Hvorom?

Hvor der er saa store Dyder at belønne, der bør jeg sættes i en henrykkende Bevægelse, men kan ikke fornede mig. Det, som man kalder nedrigt hos denne Mand, udgør hans Fortienester og er hans Åhner. Min er, at betale den efter sin Værd. Det er de Hjerters Rettigheder, der adle sig selv, og udmærke sig ved deres store Tænkemaade, at man viger fra de almindelige Regler for deres Skyld. Deres Fødsel, forenet med saa store Dyder, vil blive en nye Ziir i min Familie.

Grevinden.

Hvorledes? Hvad for en Ziir? Hvad er det du siger?

Ottende Scene.

Greven. Grevinden. Philip Hombert. Nanine.

Greven

(til sin Moder).

Hendes blotte Syn bør underrette Dem derom.

Grevinden.

Kom hid i mine Arme, mit allerkiæreste Barn! Hun er noget slet paaklædt, men — hvor er hun dog ikke deilig! Hvor har hun ikke et ærbart og dydigt Væsen!

Nanine

(Efter at hun har neiet meget dybt for Grevinden, løber hen og omfavner hendes Fader).

Åh! jeg bør først yde Naturen sin Rettighed — Min Fader!

Phil. Homb.

O Himmel! o min Datter! Ah! naadige Herre,
De erstatter mig 40 Aars Gienvordighed!

Greven.

Det er mig kiert! Men hvorledes skal jeg gjøre
saa fuldkommen en Fortieneste Erstatning for den
ubillige Medfart, den har maattet lide i mit Huus?
I hvilken Dragt fremstiller hun sig ikke for os! den
er alt for ringe — men hun pryder den. Nei! der
er ingen Stand, ingen Dragt, som jo æres ved Na-
nine. Men lad mig høre min Dom. Kan Deres
Gudhed gaae saa vidt, at De kan tilgive al den
Haardhed, jeg har udøvet?

Nanine.

Hvad er det, De spørger om? Ah! jeg for-
undrer mig over, at De kan staae i Tvivl om, at mit
Hierte kan tilgive Dem — Da jeg har oppebaaret
saa mange Velgierninger af Dem, er det aldrig faldet
mig ind, at De kunde gjøre Uret.

Greven.

Har De forglemt denne Fornærmelse, saa giv mig
et fuldkomment Beviis derpaa. Jeg vil ikke mere
end een Gang i min hele Livstid have at byde over
Dem; men svær mig til, at De vil adlyde denne
Besæling!

Phil. Homb.

Det er hendes Pligt, og hendes Erkiendtlig-
hed — —

Nanine

(til sin Fader).

O han er selv vis paa min Lydighed.

Greven.

Greven.

Jeg tør forlade mig derpaa. De maae da vide, at De endnu ikke har opfyldt alle Deres Pligter — jeg har seet Dem ved min Moders Fødder — jeg har seet Dem i Deres Faders Arme — det der endnu er tilbage for Dem i dette søde Nieblif er — at De for Deres Dine omsavner — Deres Brudgom!

Nanine.

Jeg?

Grevinden.

Hvilket Indfald! er det dit Alvor?

Phil. Homb.

Min Datter!

Greven

(til sin Moder).

Hav den Godhed, at give Deres Minde dertil.

Grevinden.

Den hele Familie, min Søn, vil gjøre en for-
skrækkelig Tummel.

Greven.

Naar de see hende, vil de strax bifalde mit Valg.

Phil. Homb.

Hvilken forunderlig Skiebne! Jeg kan ikke be-
gribe, at De vil nedlade sig saa dybt —

Greven.

Man har lovet mig at adlyde — jeg vil have det.

Grevinden.

Min Søn!

Greven.

Min Moder, det gielder om min Lykksalighed! Egen-
nytte har allene knyttet over hundrede Egtebaand; vi
har seet, at de viiseste Egttemænd have allene raadført sig
med

med deres Hierte, og ikkun søgt efter gode Sæder — Nanine besidder alle de Guldkommenheder, man vil ønske sig; og jeg vil af Villighed og Tilbøielighed giøre det, som hundrede andre have gjort af Sierrighed. Min Moder, fæld Dommen i denne Strid! samtyk i min Lyksalighed!

Nanine.

Nei! nei! samtyk det ikke — sæt Dem imod hans Kierlighed — og imod min med! det er det, som De maae love mig — Kierlighed forblinder ham — De maae oplyse ham. — Ah! lad mig langt fra ham tilbede ham! See, hvortil Skiebneen har bestemt mig! der seer De min Fader; hvorledes kunde jeg vel kalde Dem min Moder?

Grevinden.

Jo, du kan og du skal — det er besluttet. Dette sidste Træk kan jeg ikke staae imod — det viser mig, hvor høit du fortjener at elskes. Det er det eneste i Naturen — ligesaavel som du selv!

Nanine.

Jeg adlyder da saavel Deres som Kierlighedens Befaling! mit Hierte kan ikke længere staae imod.

Grevinden.

Lad da denne Dag være en af dem, paa hvilke man har seet Dyden værdigen belønnet! — Men lad det ikke drage videre Følger efter sig.

Ende paa Skuespillet.

Mændenes Skole.

Komedie i tre Akter,

oversat

efter Hr. Molières

l' Ecole des Maris.

Personerne.

Sganarel,) to Brødre.

Ariste,)

Isabelle, Søster til

Leonore.

Valerius, Isabelles Elsker.

Lisette, Leonores Pige.

Ergaste, Valerii Tiener.

En Commisarius.

En Notarius.

To Lakaier.

Scenen er i Paris.

318

Første Akt.

Første Scene.

Eganarel. Ariste.

Eganarel.

Broder! vær saa god og tie stille; enhver af os kan jo gjøre hvad ham bedst synes. Omendfkiønt du er ældre end jeg, og er gammel nok til at være klog, siger jeg dig dog, at jeg ingen Aie tager af dig. Jeg har resolveret at leve efter mit eget Sind, og jeg befinder mig ved denne min Levemaade ret godt.

Ariste.

Og dog dadle alle Folk din Levemaade.

Eganarel.

Ja, Broder, saadanne Narre som du er.

Ariste.

Største Tak! det var en artig Kompliment.

Eganarel.

Siden jeg dog maae anhøre alting, saa gad jeg gierne vidst, hvad saadanne selvkløge Dommere har at udsætte paa mig.

Ariste.

Ariste.

Dit knurvrne Sind, som gjør dig uskicket til alle Livets Fornøielser, og som giver dine Handlinger et underligt Anseende, og som gjør dig endog i din Klædedragt til et urimeligt Menneske.

Eganarel.

Ja vist! jeg skulde vel rette mig efter Moden, og ikke klæde mig efter eget Behag. Jeg troer, min kiere Hr. ældre Broder, thi det er du, Gud ske Lov! og det fulde 20 Aar (skönt det er kun en Bagatelle), jeg troer du søger at overtale mig med din Sniksnak, at jeg skulde klæde mig paa Moden, ligesom du gjør.

Ariste.

Man maae alle Tider rette sig efter de Fleste, og aldrig lade pege med Fingrene efter sig. Man kan paa begge Sider gjøre for meget; men et forstandigt Menneske maae gjøre det med Klædedragt, som med Sproget: han maae aldrig paatage sig noget affekteret, men maae gjøre alting med, som Moden fører med sig, uden at overile sig. Jeg forlanger ikke, at man skal være saadanne Folk liig, som efterabe alle Moder, og som elske nye Paafund saaledes, at de vilde bedrøve sig i høieste Grad, isald en anden havde bragt det høiere deri end de. Men mig synes, at man gjør ilde, naar man ikke vil gjøre hvad andre godt Folk gjør, og at det er bedste at være Daare med andre, end om man med sin Viisdom vil gaae imod Strømmen.

Eganarel.

Ja, saa tale de gamle Gieffe, som, for at bedrage Folk, skulde deres graa Haar under en Peruque.

Ariste.

Ariste.

Det er underligt med dig, at du alle Tider kaster mig min Alder i Næsen, og at du alle Tider laster min Klædedragt og min Fornøielse, ret ligesom at Alderdommen var dømt dertil, og gamle Folk turde ikke gjøre sig lystige paa nogen Slags Maade, og at de kun skulde tænke paa Døden. Gamle Folk ere desuden hæslige nok, uden at gjøre sig endnu grimmere ved skædesløs Dragt og Særfindighed.

Eganarel.

Det maae nu være hvordant det vil, saa vil jeg dog bestandig blive ved min sædvanlige Klædedragt, og ikke vige et Skridt derfra. Jeg vil, Trods alle Moder, have et Dække paa Hovedet, som skjuler mit hele Hoved; en god lang Vest, som skal skjule mit hele Legeme, og som holder min Mave varm, saa Mæden kan godt fordyies; et Par Buxer, som ret passer paa mig, og Skoe, som ikke skal klemme mig som nogle Tommeskruer, men gaae som vore kiære Forsædre har gjort i fordum Tid. Og er der nogen, som jeg ikke behager, da kan den lukke sine Dine, som ei vil see paa mig.

Anden Scene.

Leonore. Isabelle. Lisette. Ariste.

Eganarel.

(Eganarel og Ariste staae foran paa Theatret, og tale hemmelig med hverandre uden at de andre blive dem vaer.)

Leonore (til Isabelle).

Jeg tager al den Skyld paa mig, isald han vil fælde os ud derfor.

Lisette.

Lisette

(til Isabelle).

At sidde bestandig i en Stue, hvor man ikke
saaer en Siel at see.

Isabelle.

Saa gjør han.

Leonore.

Jeg beklager dig, min kære Søster.

Lisette

(til Leonore).

Det er en Lykke for hende, Jomfrue, at hans
Broder er anderledes findet; Himlen har meent det
godt med Dem, at De er geraadet i en fornuftig
Mands Hænder.

Isabelle.

Det er endnu et stort Under, at han ikke har
indslettet mig i Dag, eller at han ikke tog mig med sig.

Lisette.

Paa min Tre! jeg vilde fikke ham med samt
hans gamle Halskrave Fanden i Vold, og —
(Hun støder paa ham.)

Eganarel.

Hvorhen? om det er tilladt at spørge.

Leonore.

Vi veed det endnu ikke selv. Jeg bad min
Søster hun skulde gaae med mig og profitere lidt af det
fjærrne Vel; men —

Eganarel

(til Leonore).

Hun kan gaae hvor hun vil. (Til Lisette) Velsk!
du og med hende, saa har hun Selskab. (Til Isabelle) Men
Men dig forbyder jeg, med din Tilladelse, at du ikke
viger fra Huset.

Aristes Hjer.

Ariste.

Broder! lad hende gaae og gjøre sig en liden Motion.

Sganarel.

Hans ydmyge Tiener, Hr. Broder.

Ariste.

Ungdommen vil undertiden —

Sganarel.

Ungdommen er gal, sommetider Alderdommen med.

Ariste.

Mener du da, hun er ikke sikker nok, naar hun er med Leonore?

Sganarel.

Nei, nei! jeg troer hun er sikrere hiemme hos mig.

Ariste.

Men —

Sganarel.

Men det dependerer jo af mig, hvad hun skal gjøre eller lade, og jeg maae ogsaa vide hvorfor jeg gjør det.

Ariste.

Skal jeg ikke ligesaa vel passe paa hendes Søster?

Sganarel.

O! enhver har sine Tanker, og gjør hvad ham bedst synes. Disse Piger har ingen Forældre, og deres Fader, som har været vor Ven, har anfortroet os dem før hans Død, at sørge for dem. Han anbefalede os begge, enten at givte os med dem, eller og, om vi selv ikke vilde det, da at forsørge dem andensteds; og vi have allerede i deres spæde Alar faaet fuld Magt, enten at regiere over dem som Fædre, eller og som deres Mand. Denne har du antaget, for at ville optugte hende;

hende; men denne her vil jeg beholde for mig selv. Du handler med din, som dig bedst synes, lad mig derfor gjøre med min hvad jeg vil.

Arifte.

Men mig tykkes —

Eganarel.

Men mig tykkes og — jeg vil sige reent ud, at jeg heri taler som jeg bør. Du tillader din, at hun maae gaae stadset og udpudset, meget vel! at hun maae holde Lakeier og Tienestepiger, jeg er fornøiet dermed; at hun maae løbe omkring, intet bestille, og lade sig beskue af unge Karle efter hendes Hjertes Ønske, det lader jeg passere. Jeg derimod forlanger, at min Skal leve efter mit Sind, og ikke efter hendes; at hun Skal gaae ærbar klædt, og om hellige Dage allene bære sin Søndagsklædning; at hun Skal smukt sidde indsluttet hjemme om Søndage, og allene bekymre sig om Huusholdningen; at hun Skal i ledige Timer sye paa mit Lintoi, og undertiden, naar hun faaer Lyst, da at strikke mig et Par Strømper, og at holde sine Vinom fra unge Karle, og aldrig gaae ud af Huset, uden dersom er nogen, som er med, og giver Agt paa hende. at sige: Røddet er svagt, og jeg hører alt hvad der bliver talt; men med min gode Villie vil jeg gjerne være kronet med Horn. Og efterdi hun have den Lykke, at komme i min Brudseg, saa jeg maae det saa, at jeg kan selv svare for hende.

Isabelle.

Han har maaskee ingen Aarsag til at —

Eganarel.

Sie stille! jeg vil lære dig, om du tør gaae af Huset uden min Villie.

Leonora

Leonore.

Hvordan, min Herre?

Sganarel.

O! vær stille, Jomfrue! jeg taler ikke med hende, thi hun er mig alt for klog.

Leonore.

Er det Dem imod, at Isabelle omgaaes med mig?

Sganarel.

Ja! hun kan fordærve mig hende; thi jeg maa sige det oprigtig: det behager mig ikke vel, at hun kommer i mit Huus; jeg bliver nok engang nødt til at vise hende Døren.

Leonore.

Maae jeg ogsaa sige Dem min Mening oprigtig, endskjønt jeg ikke veed med hvad Dine De anseer alt dette? Men det veed jeg vel, hvad man udrettede hos mig med sliq Mistroenhed. Og omendskjønt vi to ere fødte af een Fader og Moder, saa maae vi dog ikke være som Søstre sindede, om Deres Maade at opføre Dem paa vinder nogen Tid hendes Hierte.

Lisette.

Det er ogsaa sandt! disse Oppaasninger ere jo ret noget skammeligt Tsi. Lever vi da maaskee blandt Tyrker, hvor man pleier at indslutte Fruentimmer? Thi som man siger, saa ere de der Slavinder, og derfor troer jeg det er, at man holder for, at Tyrkerne kan aldrig blive salige. Vores Ere maatte være en meget skabelig Ting, dersom den trængte til, at der idelig maatte holdes Skildvagt over den. Men der De da, at Mændenes Bagtsomhed kunde hindre os fra at begaae de utilladeligste Ting, og at vi ikke kunde

bedrage den allerlistigste Mand, naar vi engang havde sat os de Grillen i Hovedet? Det er Daarlighed at sætte Bogtere over os; og det bedste I kan gjøre, er, at lade os gaae paa Troe og Love; thi vi vil alle Liden selv være Formyndere over vores Ere. Man giver os så mange Gange saa at sige selv Lyst til at synde, naar man vil gjøre sig saa stor Umage for at holde os derfra. Om en Mand holdt mig saaledes i Evang, da kunde jeg just deraf faae Lyst til at spille ham de Puds, som han meest frygtede for.

Eganarel (til Ariste).

Der seer du, du skønne Læremester! hvorledes du optugter Ungdommen. Kan du vel anhare slig med Taalmodighed?

Ariste.

Broder! man maae kun lee ad hendes Tale; hun har i visse Punkter Ret, naar hun taler saaledes. Fruentimmerne forlange en vis Frihed; ved streng Evang lade de sig neppe holde i Tømme. Man giver hverken en Kone eller Jomfrue med Evang eller Trusler dydig; deres egen Ere maae holde dem i Tøilen, og ikke en streng Omgang. Reent ud at sige, saa var det være meget rart at finde en Kone, som allene var med Evang er bleven dydig. Det tiener ikke, at vi være Medvidere i alle deres Haandtering. Efter min Mening maae man vinde dem ved Hjertet; og jeg si min Part vilde ikke holde min Ere hos en Persoon alt for sikker, naar det allene skulde komme an paa min Oppasning, og der paakom hende Lyst til at lade os gaae en Daarlighed, og feilede hende ikke andet end Leiligheden dertil.

Eganarel.

O Snik Snak!

Ariste.

Meget vel! men jeg holder dog for, man bør omgaaes Ungdommen venlig og med det gode. Man bør dadle deres Feil paa en meget lemsfældig Maade, og man maae ikke gjøre dem Dyden affkyelig. Paa samme Maade har jeg omgaaet Leonore: jeg har ikke regnet hende alle Bagateller til Last, og har aldrig været hendes Ungdoms smaa Forlystelser imod; det fortryder mig, Gud ske Lov! ikke heller. Jeg har ladet hende søge behagelige Selskaber, har tilladt hende at gaae paa Bal, Komedier og andre Lystigheder. Saadanne Ting ere, som mig alle Tider har syntes, fordeelagtige at skærpe unge Folks Forstand; og jeg troer, at hun lærer det i Omgængelses-skole med Folk af en artig Levemaade bedre end af alle Bøger i Verden. Hun anvender en Hoben Penge paa Klæder, Lintoi og Vaand; hvad skal man gjøre? Jeg giver hende hvad hun forlanger, og naar man har Formue dertil, saa kan saadanne Folk, som vi ere, letteligen unde unge Piger slige Friheder. Efter hendes Faders Villie er hun forbundet at givtes med mig; men min Villie er ikke at tyrannifere over hende. Jeg veed, at vore Nar ikke vel kunde stikke sig sammen, derfor vil jeg lade hende frie Valg. Vil hun for 4000 Rdlr. i rede Penge aarlige Indkomster, og for min sømme Kierlighed og Tilbøielighed til hende ikke ansee min Alder, og givtes med mig, saa kan hun gjøre det; men hvis ikke, saa maae hun søge sig en anden op. Jeg for

min Part lader det gjerne blive derved; om hun kan end
finde uden mig en bedre Lykke, saa saa jeg heller, at
hun givtede sig med en anden, end at tvinges til at
tage mig til Mand imod hendes Villie.

Eganarel.

Ei! den kiere Mand! hans Ord ere saa søde sommo
Sukker og Honning.

Ariste.

Kort at fortælle: saaledes er jeg findet, og jeg
takker Gud derfor. Jeg vil aldrig handle efter
strange Regler, som komme Børnene til at tælle hver
Dieblis indtil Fædrene døe.

Eganarel.

Men naar de opdrages i saa megen Frihed
Ungdommen, saa vønne de sig neppe af dermed siden
Hun vil ikke saa let fatte et andet Sind, naar hui
siden skal forandre sin Levemaade.

Ariste.

Hvorfor skulde hun ændre den?

Eganarel.

Hvorfor?

Ariste.

Sa.

Eganarel.

Jeg veed det ikke.

Ariste.

Giv hun maaskee noget, som er imod Verbands
heden?

Eganarel.

Hvordanne? Om du nu givter dig med hende
skal hun da tage sig den samme Frihed som hun nu
ger sig nu?

Ariste.

Ariste.

Hvorfor ikke?

Eganarel.

Vil du være ligesaa hæftig imod hende, og lade hende beholde Fiere og Baand?

Ariste.

Uden Tvivl.

Eganarel.

Vil du da og være saa naragtig og tillade hende at gaae paa Bal og i alle Selskaber?

Ariste.

Sa vist.

Eganarel.

Og Stratenjunkerne skal komme til dig i Huset?

Ariste.

Hvad da?

Eganarel.

Og anrette i dit Huus Spil og Leeg?

Ariste.

Det er jeg fornøiet med.

Eganarel.

Og din Kone skal lade sig sige Douceurs.

Ariste.

Meget vel!

Eganarel.

Og du vil ansee det uden Fortrydelse?

Ariste.

Det forstaaer sig.

Eganarel.

Gaa, Broder! du er en gammel Nar. (Til Isabelle) Gaa bort, paa det du ikke skal høre saa skammelige Ting. (Isabelle gaaer).

Tredie Scene.

Ariste. Eganarel. Leonore. Lisette.

Ariste.

Jeg vil lade min Kone handle paa Troe og Love,
og vil bestandig leve saaledes som jeg er vant.

Eganarel.

Jeg vil ret lee, om der bliver sat dig et Par
Actæonskroner paa Hovedet.

Ariste.

Jeg veed ikke hvad Himlen har besluttet med mig;
men det veed jeg, at Skylden ikke bliver din, om du
ikke selv faaer dem, thi du gjør alt det, som skikker
sig ret dertil. (Han leer).

Eganarel.

Lee du kun saa meget du vil. Det staaer en
Mænd meget vel an, som gaaer i sit Gode Aar, at
spille saadan en Person.

Leonore.

Jeg er ham god derfor, at han ikke skal have
nødig at sørge derfor, om Eliebner vil have det saa,
at jeg skal være hans Kone, og han kan sikkert for-
lade sig derpaa; men det maae jeg tilstaae, Hr. Ega-
narel, at jeg ikke vilde være Borgen for ham, om
jeg blev hans Kone.

(Hun gaaer).

Lisette.

Det er Synd at handle saaledes med Mænd,
som troe os vel; men med saadanne Folk, som
gør man min Troe en god Gierning.

(Hun gaaer).

Eganarel.

Sganarel.

Gaae Fanden i Bولد med din forbandede Skidne Mund!

Arliste.

Broder, du er selv Skyld i, at du maae høre flige Daarligheder. Lev vel! betænk dig anderledes, og troe mig, at det er et slet Middel til en Mands Sikkerhed, at indslutte sin Kone. Jeg er din Tiener.

(Han gaaer).

Sganarel.

Da er jeg ikke din.

Fjerde Scene.

Sganarel (allene).

O! saadanne Folk ere ret skabte for hverandre; det bliver med Tiden en slem Familie. En gammel gal Mand vil agere en ung Springer med sit rynkede Ansigt! en Pige, som er i høieste Grad flygtig! uforstammede Tienestefolk! Nei, Vitsdommen selv kunde slet intet udrette, og den gjorde forgieves Arbeide, om den vilde forbedre sig en Huusholdning. Om Isabella omgaffedes med saadanne Folk længere, saa kunde hun tabe al den Tugt og Verbarhed, som jeg har indprentet hende. Men paa det, at det ikke skal skee, saa skal hun med det første igien faae Lov at see min Raalhauge og Hønschuus.

Femte Scene.

Valerius. Sganarel. Ergaste.

Valerius

(bag paa Theatret).

Ergaste! see der, der er den afskyelige Argus, den knurrende Fjernynder over min Skønne!

Eganarel

(troer han er allene).

Er den Fordærvelse af Sæder ikke ganske forfærdelig? —

Valerius.

Jeg vilde gierne tale med ham, om jeg kunde komme til dermed, for at gjøre Bekendtskab med ham.

Eganarel

(troer endnu han er allene).

I Stedet for den indgetagne Levemaade, hvori man forðum saa roesværdig tog Erbarhed i Agt, er Ungdommen nu her i Landet liderlig, ublue, og lader sig —

Valerius

(hilser ham langt fra).

Han seer ikke engang, at man hilser ham.

Ergaste.

Maaskee at han kan ikke vel see med dette Dye, vi vil træde paa den høire Haand.

Eganarel

(seer dem endnu ikke).

Jeg maae begive mig ud af Byen; om jeg holdt mig længer op her, saa —

Valerius

(kommer nærmere).

Jeg maae søge at insinuere mig hos ham.

Eganarel

(hører noget røre sig).

Hei! mig tykkes jeg hører nogen tale. (Han troer igien han er allene.) Paa Landet bruger jeg, Gud ske Lov, ikke at see paa Verdens Daarligheder med for tredelige Dine.

Erga:

Ergaste

(til Valerius).

Dael dog til ham!

Eganarel

(hører igien noget røre sig).

Hvad er der at bestille? (Han hører intet meer)

Det kommer mig kun saa for. Paa Landet søge Pi-
gerne ingen anden Fornøielse — (For sig selv, i det han
seer Valerius hilser ham) Er det mig han hilser?

Ergaste

(til Valerius).

Gaae nærmere til ham.

Eganarel

(uden at give Ngt paa Valerius).

Der henne kommer ingen Snusshaner — (I det
han seer Valerius hilser ham) Hvad Dievlen — (Han
vender sig om, og seer at Ergaste hilser ham paa den anden
Side) Igien? Hvad er det for nogle Komplimenter?

Valerius.

Min Herre! maaskee jeg kommer Dem til Ulei-
lighed?

Eganarel.

Det kan vel være mueligt.

Valerius.

O! saa har jeg dog den Ære at kiende Dem!
Hvilken stor Lykke og en behagelig Fornøielse for mig!
Jeg har havt den største Længsel efter at giøre Dem
min Compliment.

Eganarel.

Det kan vel være.

Valerius.

Og at forsikre Dem uden Hyklerie, at jeg er be-
reed til at tiene Dem i alting.

Egana-

Eganarel.

Jeg troer det nok.

Valerius.

Jeg har den Lykke at være Deres Nabo, og jeg kan ikke noksom takke min gode Skiebne derfor.

Eganarel.

Deri gjør De meget vel.

Valerius.

Veed De da den nye Tidende, som man fortæller ved Hoffet, og som man holder for ganske vis?

Eganarel.

Hvad er det min Sag?

Valerius.

Det er vel sandt; men undertiden er man begierlig efter at høre noget Nyt. Vil De see den Stats med, min Herre, som man faaer at see ved Kronprindsens Fødsel?

Eganarel.

Naar jeg faaer det i Sinde.

Valerius.

Man maae bekiende, at man kan nyde tusinde Fornøielser her i Vy, som man ikke saa let finder andensteds. De bedste Stæder ere imod denne kun Ørkener. Hvormed pleier De da at fordrive Tiden, min Herre?

Eganarel.

Med mine Forretninger.

Valerius.

Men Sindet forlanger dog sine Forfriskninger; thi undertiden kan det være nedslagen, naar man alle Tider har med alvorlige Ting at bestille. Hvad tager De Dem for om Aftenen, førend De gaaer til Sengs?

Egana-

Sganarel.

Hvad mig behager.

Valerius.

Uden Tvivl; man kan ikke sige bedre. Deres Svar er kort og godt, og det er et Tegn til, at De har en god Forstand, naar man ikke tager sig andet for, end det, som man behager. Dersom jeg vidste, at De undertiden ikke havde at bestille, vilde jeg tage mig den Frihed at besøge Dem om Aftenen.

Sganarel.

Farvel! jeg er Deres Tiener. (Han gaaer).

Siette Scene.

Valerius. Ergaste.

Valerius.

Hvad tykkes dig om denne underlige Mand?

Ergaste.

Ikke andet, end at han er i hans Svar meget hastig, i Omgængelse som en Duffemand.

Valerius.

Åh! jeg maae blive gal!

Ergaste.

Hvorfor det?

Valerius.

Hvorfor? Jeg maae springe i Flint derover, at min Elskelige er i en Bildmands Hænder, som vaager over hende som en Drage, og som betager hende ved hans knurvrne Bæsen alle hendes Friheder.

Ergaste.

Desbedre er det for Dem, Herre, og De kan spaae Dem et godt Udfald i Deres Kierlighed deraf. Jeg maae sige Dem til Trøst, at et Fruentimmer, som

som man vogter saa nsie, er allerede halv solgt, og at saadanne knurvrne Mand og Fædre alle Tider befordre bedst unge og galante Herrers Elskov. Endskjønt jeg just ikke meget løber efter Fruentimmerne, og stryger ikke heller stort Gaderne igiennem efter dem; har ikke heller synderlige Gaver dertil, saa har jeg dog tient mange Snes i deres Kierlighed; og disse pleiede ofte at sige, at de havde fundet den største Glæde, naar de traf paa saadanne fortreidelige Mand, som aldrig traade saasnart i Huset, at de jo strax skændtes med deres Koner. Slige Vuldrebasser, som uden al Ansag og uden nogen Slags Raison havde alle Tider noget at sætte ud paa Deres Koners Opsørsel, og gjorde dem tyk af den Titel at være Mand i deres Huus, og begegnede Konerne ilde i deres Elskers Nærværelse. Slige veed man at benytte sig af; thi en Kones Forbittrelse over saadan Beskiemmelse giver Elskeren den skønneste Leilighed, naar han bejamrer hende, at drive Sagen meget vidt. Kort at sige: de maae vente sig Godt af slig en Formynders urimelige Opsørsel.

Valerius.

Nen jeg har dog nu elsket hende allerede i fire Maaneder, og dog ikke fundet nogen ret Leilighed til at tale med hende.

Ergaste.

Kierligheden pleier ellers at giøre Folk konstige; men det er De ikke. Dersom jeg var i Deres Sted, saa —

Valerius.

Hvad vilde du da gjøre, om du var i mit Sted, og denne grove Karl passede saa paa hende? Og desuden

uden er der hverken Pige eller Tiener i Huset, som man ved Penge kan bringe paa sin Side.

Ergaste.

Hun veed da endnu ikke, at De elsker hende?

Valerius.

Jeg tvivler paa det. Overalt, hvorhen hendes Knurrepotte har fulgt hende, har hun alle Tider seet mig som en Skygge omkring sig, og jeg har alle Tider søgt at give min Kierlighed tilkiende. Jeg har tidt nok talt til hende med Dinene; men hvem vil forsikre mig om, at hun og har forstaaet det Sprog?

Ergaste.

Det er sandt, at dette Sprog er undertiden uforstaaeligt, uden man vilde bruge enten Breve eller Ord til Tolke tillige.

Valerius.

Men hvad skal jeg da gjøre for at hielpe mig selv ud af denne Kummer, og at erfare, om denne Skionne har merket, at jeg elsker hende? Giv mig dog et godt Raad!

Ergaste.

Vi maae finde paa et. Lad os gaae ind i Huset, paa det vi bedre kan overlægge det med hverandre.

(De gaae).

Ende paa den Første Akt.

Anden

A n d e n A k t.

Første Scene.

Isabelle. Eganarel.

Eganarel

(for sig selv).

Godt! jeg veed hvor han boer, og jeg kiender ham allerede efter din Beskrivelse.

Isabelle

(for sig selv).

O Himmel! staae mig bi i Dag, og lad mit rim uskyldige Paafund lykkes!

Eganarel.

Sagde du ikke før, du havde hørt at han hedte Valerius?

Isabelle.

Jo.

Eganarel.

Godt! giv dig tilfreds. Gaae kun ind i Huset, og lad mig sørge derfor; jeg vil i dette Dieblis tale slaa med denne unge Snushane.

Isabelle

(i det hun gaaer).

Omendstønt at saadant Indfald er alt for forvovent for en Pige, saa vil dog ethvert oprigtigt Genmægt undskyldte mig derfor, efterdi man ubillig handler med den saa haardt med mig. (Hun gaaer).

Anden Scene

Anden Scene.

Eganarel (allene).

Her er ingen Tid at give bort; her boer han.
 Hvem er der? Ret saa! jeg er i dybe Tanker. Holla
 hei! siger jeg; der er ingen, som hører mig? Holla!
 nu undrer jeg mig ikke længer, at han har tiltalt mig
 paa saa venlig en Maade, efterdi jeg har faaet Sa-
 gen at vide. Men jeg maae skynde mig, at hans
 daarlige Anslag —

Tredie Scene.

Valerius. Eganarel. Ergaste.

Ergaste

(kommer pludselig løbende ud af Huset og falder
 over Eganarel).

Gid Fanden fare i den Klods, som staaer her
 som en Støtte for mig, at jeg nødvendig maae falde
 over ham.

Valerius.

Det gjør mig ondt, min Herre.

Eganarel.

Ah! jeg søger just efter ham, min Herre.

Valerius.

Efter mig, min Herre.

Eganarel.

Ja, ret efter ham. Heder han ikke Valerius?

Valerius.

Jo.

Eganarel.

Jeg vilde gjerne tale med ham, om det var tilladt.

Valerius.

Kan jeg vel være saa lykkelig at tiene Dem i noget?

V

Egana-

Eganarel.

Nei; men jeg vil tiene ham; jeg vil bevise ham mod en Tjeneste, derfor er jeg nødt til at komme her til ham.

Valerius.

Til mig, min Herre?

Eganarel.

Ja ret til ham; forundrer han sig saa meget derover?

Valerius.

Jeg forundrer mig særdeles derover, og tilligemed glæder jeg mig hiertelig over den Vre —

Eganarel.

Vi vil sætte Vren tilside, om jeg maae bede.

Valerius.

Vil De ikke gaae ind i Huset?

Eganarel.

Det gøres ikke nødvendig.

Valerius.

Vær saa god, min Herre.

Eganarel.

Nei, jeg gjør ikke et Skridt videre.

Valerius.

Jeg kan umuelig tale her med Dem.

Eganarel.

Og jeg, jeg gaaer ikke af Stedet.

Valerius.

Nu da, meget vel! jeg gjør hvad Dem behager. Skynd dig og bring Stole her, efterdi det ikke behager min Herre anderledes.

Eganarel.

Jeg vil tale staaende med ham.

Valerius.

Jeg, jeg skulde lade Dem staae her?

Eganarel.

Eganarel.

Åh! hvad er det dog for Komplimenter!

Valerius.

Det var ellers en Uhosflighed, som ikke var at tilgive.

Eganarel.

Den største Uhosflighed iblandt alle er, at man ikke vil høre Folk, som vil tale med een.

Valerius.

Saa vil jeg da være Dem lydig.

Eganarel.

Han gjør og meget vel deri. Han gjør mange Omstændigheder, førend han sætter sin Hat paa; det er aldeles ikke nødig at gjøre saa mange Komplimenter. Vil han nu kun høre mig?

Valerius.

Ja hiertelig gierne.

Eganarel.

Siig mig dog engang, om han veed, at jeg er Formynders for den artige lille Pige, som boer her i Naboe laget, og heder Isabelle?

Valerius.

Ja, min Herre.

Eganarel.

Nu da, naar han veed det, saa behøver jeg ikke først at siige ham det. Veed han ogsaa, at jeg holder af hende lidt mere end en Formynders, efterdi hun er smuk, og at hun skal have den Ære at blive min Kone?

Valerius.

Nei, min Herre.

Eganarel.

Saa siger jeg ham hermed, at det var det klo-
geste, om han vilde lade hende blive i Ro med hans
Kierlighedssøgninger.

Valerius.

Hvem? Jeg, min Herre?

Sganarel.

Ja han. Nu vil vi sætte al Forstillelse tilside.

Valerius.

Hvem har sagt Dem, at jeg elsker hende?

Sganarel.

Folk, som man kan sætte sikker Troe til.

Valerius.

Men hvem er det da?

Sganarel.

Hun selv.

Valerius.

Hun selv?

Sganarel.

Ja ret hun selv; har jeg nu ikke sagt det oftest af os nok? Efterdi hun er en ærbar Pige, og elskede mig imid fra Varnsbeen allene, saa har hun nu aabenbaret mig imid den hele Handel i Fortroelighed; og hun har desforuden uden givet mig i Kommission at sige ham, at hun nu da han løber allevegne efter hende, hvorover hun end ærgrer sig forfærdelig, har ganske vel forstaaet, hvad han har villet sige hende med hans Dietst, at hun end veed, hvad han forlanger af hende, at han gjør sig umage til at forklare hende den Kierlighed, som strækker sig imod det Benskab, hun har for mig.

Valerius.

Og hun selv stikker Dem herhid at sige mig —

Sganarel.

Ja, at sige ham kort og godt, at hun allerede si længe siden vilde lade ham vide hendes Mening, siden den Tid hun har merket han bar Kierlighed for hende.

om hun kun havde havt een, som hun kunde stikke for at forrette hendes Erinde, og lade ham vide hvor nær det gik hende til Hierte; men da hun ikke vidste sig andet Raad, var hun nødt til at bruge mig selv dertil, paa det jeg, som sagt er, skulde melde, at hendes Hierte ikke var tiltænkt nogen anden end mig selv; at han nu længe nok havde elsket hende hemmelig; derfor saa fik han at see sig om andre Raad, om han vilde sig selv vel. Adieu! Det var alt det jeg skulde sige ham.

Valerius

(sagte til Ergaste).

Ergaste! hvad synes dig om den Historie?

Eganarel (for sig selv),

Hvor forskrækket han blev!

Ergaste

(sagte til Valerius).

Efter mine Tanker er deri ikke noget, som bør mistroste; jeg troer der er en Hemmelighed skjult derynder, og Udvarsten synes ikke at være fra en Person, der vilde komme Dem til at glemme den Kierlighed, De bær for hende.

Eganarel (for sig selv).

Nu har han nok faaet saa meget, at han takker Gud, og lader det blive derved.

Valerius

(sagte til Ergaste).

Troer du da, at der er en Hemmelighed derunder, som —

Ergaste

(sagte til Valerius).

Ja; men han giver Ngt paa os, lad os gaae bort.

(De gaae.)

Fjerde Scene.

Eganarel (allene).

O hvor skamfuld seer han ikke ud! Saadant et tommende Sendebud havde han ikke formodet sig. Jeg vil kalde Isabelle ud; man kan see hvad en god Optugtelse kan naa og virke i fromme Genmytter. Al hendes Omhu er for sig selv, som er dydigt, og hun er allerede saa fuldkommen i sin Hæder deri, at hun kan blive fortsættet endog over et saa stort bare Diebst.

Femte Scene.

Isabelle. Eganarel.

Isabelle

(for sig selv, i det hun kommer ind).

Jeg frygter, at min Elsker i hans hæftige Passion sion ikke har ret forstaaet hvad jeg har villet sige ham og til Efterretning, derfor vil jeg nu vove noget, efterdramt jeg dog bliver holdt som en Fange, hvoraf han skal kunne forstaae min Mening endnu tydeligere.

Eganarel.

Nu! jeg har været hos ham.

Isabelle.

Nu da!

Eganarel.

Din Tale har gjort den bedste Virkning; og nu har han faaet saa meget, som han bør. Han vil nu nægte for mig, at han var forelsket i dig; men da jeg fortalte dine Ord til ham, saa skammede han sig, og blev i et Dieblis stum. Jeg troer han kommer i en saa snart igien.

Isabelle.

Al! hvad siger han? Jeg frygter derimod, at vi faae endnu mere at bestille med ham.

Eganarel.

Hvorfor frygter du da endnu?

Isabelle.

De var neppe gaaet ud af Huset, saa saa jeg, da jeg i Vinduet vilde tage frisk Luft, i det samme en Dreng, som kom fra dette Hjørne, hvilken til min største Forbauselse bragte mig fra vores ufordragelige Karl en Kompliment, og kastede mig en Gulddaafe ind af Vinduet, hvori der laae et forseglet Kierlighedsbrev. Jeg vilde i det samme Dieblig give ham alt dette igien, men han var allerede løbet bort, og jeg maae af bare Utaalmodighed gage fra mig selv.

Eganarel.

See mig engang, hvilket listigt Stielmsykke!

Isabelle.

Min Skyldighed udkræver, at jeg uden Forhaling skikker denne utaaelige Karl baade Daasen og Brevet tilbage; hertil skal jeg bruge nogen, thi jeg tør ikke understaae mig at bede Dem selv at —

Eganarel.

Hvorfor ikke det, mit lille Hierte? Derved viser du mig din Kierlighed og Troskab endnu mere end før, og jeg vil med Glæde paatage mig den Umage; du gjør mig herved mere Gefal end jeg kan sige.

Isabelle.

Der har De det da.

Eganarel.

Godt! vi vil see hvad han skriver.

Isabelle.

De maae for Himlens Skyld ikke brække det.

Eganarel.

Hvorfor ikke?

Isabelle.

Ellers kunde han maaſkee tænke, at jeg har ſelv
brækket det. En ærlig Pige maae ikke engang læſe
de Breve, ſom Mændeperſoner ſikke hende. Naar de
merke, at man er nyſgierrig, ſaa troe de, at man
finder en hemmelig Lyſt i at lade ſig ſnakke noget for;
derfor holder jeg det for nødvendigt, at man ſkikke
ham Brevet ubrudt tilbage, paa det han kan ret tyde-
lig ſee den ſtore Foragt, jeg kaſter paa ham, og paa
det at al hans Haab kan forſvinde, og han ikke begaae
flere ſlige Daarligheder.

Eganarel.

Sandelig! hun har i alt det, hun ſiger, fuld-
kommen Ret. Godt! nu er jeg aldeles indtagen ſaa vel
af din Dyd ſom Klogskab; jeg ſeer, at mine gode Lær-
domme ere indprentede i dit Hjerter, og du viſer her-
med, at du er værd at blive min Kone.

Isabelle.

Men jeg vil dog ikke være Deres Forlangendes
imod; Brevet er i Deres Hænder, og De maae giern
brække det.

Eganarel.

Nei! det lader jeg vel blive; dine Raiſons
mere end vigtige. Jeg vil nu giøre i dette
hvad du har givet mig i Kommiſſion. Jeg har lidt
at forrette ſiden her i Naboelaget, og vil være ſtrar
dig igien, for at ſtille dig tilfreds. (Isabelle gaar.)

Slut

Siette Scene.

Eganarel (allene).

Mit Hierte svømmer i lutter Glæde, da jeg seer hun er saa fornuftig; jeg har ret et Klenodie i mit Huus. At ansee forluchte Diebstahls for et Forraderie; at tage Kierlighedsbreve an for største Beskæmmelse, og stikke dem ved mig selv til den Forluchte tilbage! Naar jeg betragter alt dette, saa maatte jeg vide, om min Broders Dige vel og skulde gjøre ligesaa. Paa min Tre! Digerne blive saadanne, som man vænner dem til at blive. Holla! (Banker paa Valerii Dør).

Syvende Scene.

Eganarel. Ergaste.

Ergaste.

Nu! I hvad er der nu igjen paa Jærde?

Eganarel.

Der, tag det bort! siig jeres Herre, at han ikke gjør sig mere Umage at skrive Breve, og stikke dem i Gulddaafer; at Isabelle er særdeles vred derover. Der seer I, det er ikke engang brækket; deraf kan han slutte, hvor lidet hun agter hans Kierlighed, og hvad for lykkeligt Udsald han har at vente sig.

(Han gaar).

Ottende Scene.

Valerius. Ergaste.

Valerius.

Hvad var det, som denne galne Mand leverede dig?

Ergaste.

Dette Brev, som Isabelle skal have faaet fra Dem i en Gulddaase, og hvorover hun skal være blevet særdeles vred. Hun skikker Dem den tillige med Brevet, som er ubrækket, tilbage. Læs det engang; vi vil dog see, om jeg har taget Feil i mine Tanker.

Valerius (læser).

"De vil maaskee forundre sig over dette Brev; og man kan i Sandhed ansee det for noget forvovent af en Pige, baade at skrive Dem til, og Maaden at lade Dem bringe Brevet paa. Men min Tilstand er saaledes beskaffen, at jeg ikke mere kan binde mig til Regler. Givtermaalet, som jeg trues med inden 6 Dage, tvinger mig til at vove alting; og efterdi jeg har foretaget mig alting, paa hvad Maade det og skee kan, for at undgaae det, saa har jeg holdt det for bedre at kaste mig i Deres Arme, end i Fortvivelse. Imidlertid tænk ikke, at det er min flette Skiebne, som De har alt dette at takke for; det er ikke den Tvang, jeg lever i, der har kommet mig til at elske Dem, men den har kommet mig til at haste med at yttre min Tilbøielighed for Dem, og ikke saa nøie at agte de Verbærhedsregler, som forbinde vort Køn. Det staaer alleneft til Dem, at jeg snart maae blive Deres, og jeg ventter kun at faae at vide hvad Deres Kierlighed har besluttet, for at lade Dem vide mit Forehavende. Betænk for alting, at Tiden er knap, og at to elskende Hjerter maae forstaae hverandre paa et halvt Ord."

Erga-

Ergaste.

Nu Herre! hvad mener De? Er det ikke et ganske nyt Paafund af en ung Pige? Det er sandelig ikke dumt. Skulde man kunde see det paa hende, at hun var saa klog i Kierlighedsfager?

Valerius.

Ah! hun fortjener at tilbedes som en Gudinde! Denne Prøve paa hendes Forstand og Kierlighed fordobler min Tilhøielighed. Og foruden den Inclination, som hendes Skønhed har indprentet mig —

Ergaste.

Der kommer den gamle Knark igjen. De maa overveie hvad De vil sige ham.

Niende Scene.

Eganarel. Valerius. Ergaste.

Eganarel.

O du høistvelsignede Forordning, hvorved al Klerders Pragt er bleven affkaffet! Nu har Mændene ikke stor Nød, og for Fruentimmernes Bønner er nu sat en Laas. O hvor er jeg ikke Kongen Tak skyldig, og hvor gierne ønskede jeg Mændene til Trøst, at det maatte gaae ligeledes med Lestierie som med Guldsmydser og Tresser! Jeg har selv kjøbt mig Forordningen trykt, paa det Isabelle kan læse den høit for mig, og efter Maaltidet, naar vi intet har at bestille, skal det være vores Tidsfordriv. (Han bliver Valerius vaer) Nu, min smukke Monsieur! med disse hvide Busker, vil han ikke skikke flere Kierlighedsbreve i Gulddaafer? Han meente maaſkee at finde saadan en Lestiesøster for sig, som

som havde Lyst til flige Daarligheder, og som gierne lod sig smakte noget for om Kierlighedsager; men nu seer han det selv, hvorledes hans Gulddaafer blive antagne. Troe mig kun sikkerlig, at han gaaer Pigen glip; hun er dydig, og elsker mig, og hun blæser af hans Kierlighed. Kast kun hans Garn andensteds, og paf sig herfra.

Valerius.

Ja, ja, min Herre! hver Mand maae stryge Seil for Deres Fortienester. Det var ellers en Daarlighed af mig, om jeg vilde tænke at vinde Fortrin for Dem hos Isabelle, uagtet al min troe Kierlighed til hende.

Eganarel.

Det forstaaer sig selv, det var Daarlighed.

Valerius.

Jeg havde og været meget eenfoldig, om jeg vilde vovet mig til at vinde hende; og dersom jeg havde vidst det forud, at jeg skulde finde en saa farlig Medbeiler som De er, saa havde jeg ikke understaaet mig at prøve det.

Eganarel.

Det troer jeg.

Valerius.

Nu har jeg intet Haab mere; jeg indrømmer Dem, min Herre, hendes Hierte uden ringeste Modstand.

Eganarel.

Deri gjør han meget vel.

Valerius.

Billigheden udkræver det, og Deres Person er jo begavet med saa mange berømmelige Egenskaber, at jeg gjorde ikke ret, om jeg med Fortrydelse vilde ansee den samme Tilhøielighed, som Isabelle bær for Dem.

Egana-

Sganarel. Det forstaaer sig.

Valerius.

Ja, ja, jeg indrømmer Dem Pladsen, men jeg ubbeder mig alleneſte ſom en ulykkelig Liebhaber, en eenefte Godhed hos Dem, for hvis Skyld jeg maae lide alt dette, at De vil forſikre Iſabelle, at den Kierlighed, ſom har allerede i 3 Maaneder brændt i mit Hierte for hende, har været uforfalſket, og at jeg aldrig har tænkt paa noget, ſom kunde være hendes Vre til Fornærmelſe.

Sganarel.

Ja.

Valerius.

Og at min eenefte Henſigt var, efterdi jeg er min egen Herre, at træde i et lovligt Egteſkab med hende, hvis ikke min Skiebne havde været mig hinderlig deri, efterdi De beſidder Iſabelles Hierte allene.

Sganarel.

Meget vel.

Valerius.

Og at hun maae troe, at al den Fortred ikke er magtig til at holde mig fra at tilbøde hendes Skionhed; og uagtet hvad Himlen har beſluttet over mig, ſaa vil jeg dog ſælge min Skiebne, og elſke hende inderlig indtil det ſidſte Mandedræt. Jeg vilde desuden ikke glemme at giøre mig Umage for hende, derſom ikke den Erbgighed, ſom jeg bær for Deres Meriter, holdt mig derfra.

Sganarel.

Det er vel talet. Jeg vil i dette Dieblif ſige hende alt det, han har ſagt mig, thi over ſaadant vil hun

hun ikke blive vred. Men følg kun mine Raad, og
 staae saadanne Tanker af Hovedet. Lev vel!

(Valerius gaaer).

Tiende Scene.

Eganarel (allene).

Jeg beklager den ulykkelige Liebhaber med alle
 hans gode Tanker. Hans Ulykke gaaer mig nær til
 Hiertet, at han har faaet saadanne Grillen i Hovedet,
 at erobre en Fæstning, som har overgivet sig i min
 Vold. (Banker paa sin Dør).

Ellevte Scene.

Eganarel. Isabelle.

Eganarel.

Jeg troer ikke, at en Elsker har nogentid græmt
 met sig mere, naar hans Kierlighedsbrev blev ham sendt
 ubrækket tilbage; men han har dog bedet mig hiertelig
 at sige dig, at han i det mindste aldrig har meent
 noget, som kunde beskæmme din Ære, og at hans
 eneste Hensigt var, efterdi han var sin egen Herre, at
 giortes med dig, om ikke Eliebner hindrede ham
 ved mig i hans Kierlighed, efterdi jeg har dit Hierte
 i Besiddelse, og at din Skionhed ikke skulde nogen
 Tid komme ham af Glæmme; desuagtet vilde han dog
 følge sin Eliebne, hvad Himlen havde besluttet med
 ham, og elske dig til Døden, og at der var ikke noget,
 som kunde holde ham fra at gjøre sig Umage for dig,
 uden den billige Verbødighed, som han bar for mine
 Fortienester. Det er hans egne Ord; jeg fortænkter

ham maad

ham slet intet: men jeg seer tvertimod, at han er et ærkiert Menneske, og jeg beklager ham særdeles, at han elsker dig.

Isabelle

(for sig selv).

Jeg var og saaledes forsikret om hans Kierlighed, og jeg har allestider kunnet merke af hans Dine, at den var uforsfættet.

Eganarel.

Hvad siger du?

Isabelle.

Det er mig meget imod, at De vil beklage saadant et Menneske, som jeg ikke kan lide for min Død. Dersom De elskede mig saaledes, som De har sagt, saa kunde De bedre indsee, hvad Beskæmmelse hans Forsølgelser kan foraarsage mig.

Eganarel.

Men han kunde dog ikke vide, at dit Hierte var i andre Vaand, og efterdi han havde ærlige Hensigter, saa burde hans Kierlighed ikke —

Isabelle.

Siig mig engang, om det kan kaldes ærlige Hensigter, naar man vil føre een bort? Er det vel et ærligt Menneske, som vil med Gvalt give sig med mig, og vil saa godt som rive mig af Deres Hænder, ret ligesom jeg var en Person, som ikke kunde græmme sig til Døde over sig Forhaanelse?

Eganarel.

Hvad?

Isabelle.

Ja, ja! jeg har erfaret, at den forliebte Bedrager gjør alle Anstalter til at føre mig bort; jeg
veed

veed ikke ved hvad for Leilighed han har faaet at vide, at De har i Sinde inden otte Dage at holde Bryllup med mig, da De dog har sagt mig det først selv i Gaar. Men han vil, som jeg har hørt, forekomme vores Bryllupsdag.

Eganarel.

Det er noget ugudeligt.

Isabelle.

O! forlad mig det, det er jo et ærefiert Menneske, som har rene Hensigter!

Eganarel.

Han har Uret, og det er ingen Skiet!

Isabelle.

Gaae, gaae! Deres Langmodighed gjør Dem formastelig. Dersom De havde før sagt ham Deres Meening reent ud, saa havde han nok frygtet noget mere for Deres Hevn og min Brede. Det er efterat han havde faaet sit Brev tilbage, at han selv har røbet sig med sit Forehavende; og jeg ærgrer mig ret over, at jeg skal faae at høre, han endnu tør bilde sig ind, at mit Hierte skulde være ham hengiven, og at jeg skulde befrygte mig for dette Sivtermaal med Dem, saaledes, at jeg med Glæde vilde see mig revet løs af Deres Hænder.

Eganarel.

Han er jo gal.

Isabelle.

I Deres Nærværelse forstiller han sig, og tænker dermed at fixere Dem; troe mig kun sikkert, at Skielmen trækker Dem op med hans smigrende Ord. Al! jeg er ret uhykkelig, det maae jeg tilstaae!

jeg 201

jeg stræber at leve ærlig, og viiser den Forsører bort, maae jeg dog see mig i Fare for slige skammelige Anslag.

Eganarel.

Frygt dig kun intet!

Isabelle.

Jeg siger Dem det, at dersom De ikke vil see at afvende disse forvovne Streger, og ikke snart finde et Middel til at sætte mig i Sikkerhed for denne forvovne Karls Forsølgelser, saa vil jeg lade det komme derpaa an, og ikke længer græmme mig over de Beskæmmelser, som overgaae mig.

Eganarel.

Du maae ikke tage dig det saa nær, min lille Kone! jeg vil i dette Dieblis gaae hen til ham, og ret læse ham Terten for.

Isabelle.

Stig ham kun, om han vil nægte det, at det ikke kan hielpe ham, efterdi jeg har saaet det at vide af en sikker Haand, og at jeg byder ham Trods, at han ved hans Daafund skal faae mig fangen, han maae saa begynde det hvordan han vil. Han bør ogsaa vide, uden at sukke forgieves, eller spille sin Tid længer, hvorledes mit Hierte er findet mod Dem, og ikke lade sig sige dette to Gange, om han ikke ellers vil være Narfag til en stor Ulykke.

Eganarel.

Jeg skal nok sige ham det som det skal være.

Isabelle.

Og det i den rette Tone, paa det han kan forstå, at jeg taler ret af Hiertens Grund.

3

Egana

Eganarel.
 Godt! jeg skal ikke glemme noget, det forsikrer
 jeg dig.

Isabelle.
 Jeg vil bide efter Dem ret med Utaalmodighed; : god
 vær saa god og skynd Dem saa meget mueligt er! jeg vil
 langes meget efter Dem, om jeg kun et Dieblis ikke
 seer Dem.

Eganarel.
 Gaae, min Dukke, mit halve Hjerter! jeg skal is
 dette Dieblis være her igien. (Isabelle gaaer).

Tolvte Scene.

Eganarel (allene).
 Er der vel forstandigere eller bedre Person al
 finde, end hun er? O, hvor lykkelig er jeg ikke! og
 hvor glæder jeg mig over, at faae en Kone ret este
 mit Hjertes Dnske! Sandelig, saa skulle alle Fruen
 tinner være, og ikke som de uforkammede Flanegiedder
 af hvilke jeg kiender nogle, som lade sig snakke for, og
 som drive det saa vidt, at man i hele Byen viis
 med Fingrene paa deres Mænd. (Banker paa Valerii Dør)
 Holla! galante Herre! som har saadanne skønne An
 slag i Hovedet!

Trettende Scene.

Valerius. Eganarel. Ergaste.

Valerius.

Hvad ngder Dem til at komme igien, min Herre

Eganarel.

Hans Daarligheder!

Valerius

Valerius.

Hvordan da?

Eganarel.

Han veed vel, hvorum jeg vil tale. At sige ham rette Sandhed, saa troede jeg, at han var mere forstandig. Han tager mig med hans smigrende Ord ved Næsen, og smigrer sig selv stedse med et naragtigt Haab. Hør kun, jeg havde villet meget lemsfældig begynde ham, men han nøder mig til at bryde løs. Skam! mer han sig ikke, i den Stand han er, at have saadanne Anslag i Hovedet, at han vil bortføre en ærlig Pige, og hindre hende i hendes Givtermaal, som hun dog holder for sin største Lykke?

Valerius.

Min Herre! fra hvem har De denne underlige Tidende?

Eganarel.

Forstil sig kun ikke! jeg har faaet denne Tidende fra Isabelle selv; hun lader ham nu sige for det første og sidste, at hun har tydelig nok sagt ham, hvem hun vil have; at saadan hans Anslag krænker hende, efterdi hun har overgivet mig hendes Hjerte ganske og aldeles; og at hun heller vil døe, end udstaae saadan Dumbristighed, og at han kan forarsage de største Ulykker, om han ikke snart vil gjøre Ende paa alt dette Væsen.

Valerius.

Dersom hun har sagt det for Alvor, som jeg nu faaer at høre, saa tilstaaer jeg, at min Kierlighed har intet at haabe. Hendes Ord ere tydelige nok til at

bringe Sagen til Ende, og jeg antager hendes Befaling med største Erhødighed.

Eganarel.

Derksom? Tvivler han endnu maaskee derpaa, og holder han det for noget opdigtet Løi, hvad hun ved mig besværer sig over? Forlanger han maaskee, at hun selv skal forklare ham sin Hjertens Meening? Jeg er ret vel tilfreds dermed, for at hielpe ham af hans Vantroer; kom kun med, han skal see om Sagen er ikke saaledes i sig selv, som jeg har sagt, og om hendes unge Hjerte i ringeste Maade er tvivlraadigt, hvem hun skal vælge af os to.

(Han banker paa sin Dør).

Tiortende Scene.

Isabelle. Eganarel. Valerius. Ergaste.

Isabelle.

Hvordan! fører De ham selv til mig? Hvad tænker De for Hensigt dermed? Tager De maaskee hans smukke Parti imod mig? Er De indtagen i hans rare Egenskaber, at De vil selv nøde mig til at elske ham, og forunde ham en fri Afgang hos mig?

Eganarel.

Nei, Purre! dit Hjerte er mig alt for kiert. Men han holder min Fortælling kun for Fabel; han troer, jeg har opspundet det af mig selv, og at jeg paa en listig Maade vilde have, du skulde hade ham, og derved overbevise ham selv eengang for alle om hans Vantroer, som styrker ham i hans Kierlighed.

Isabelle

Isabelle
(til Valerius).

Hvordan! har jeg ikke aabenbaret Dem min Hiertens Meeuing? Bærer De endnu nogen Tvivl om, hvorhen mine Tilbøieligheder sigte?

Valerius.

Ja, min deilige Somfrue! alt hvad Hr. Sgangerel har sagt mig i Deres Navn, har sat mit Sind i største Forundring. Jeg tilstaaer det, at jeg har staaet i Tvivl, og den sidste Dom, hvorved det er bleven udgiort, hvad min heftige Kierlighed havde at forvente sig, var saa rørende, at De ikke tager mig det ilde op om jeg beder Dem, at sige mig det endnu engang.

Isabelle.

Nei, min Dom maae ikke komme Dem saa forunderlig for: jeg har derved villet give Dem at forstaae min alvorlige Meeuing, og den er efter mine Tanker saa billig, at jeg vil nu sige Dem den aabenbare Sandhed. Ja, man maae vide, at man ikke kan troe mig sikker: at Skiebnen stiller her to Personer for mig, som foraarsage mig meget ulige Sindsbevægelser, og sætter mit Sind i den største Forvirring — imod den ene bærer jeg den største Hsiagtelse og Omhed, og til dette saa billige Valg driver mig Vren selv; den andens Kierlighed volder mig ikke andet end Bøhmelse og Foragt — den førstes Nærværelse er mig kær og behagelig, og foraarsager mig en Hiertens Glæde; men derimod den andens, naar jeg kun bare seer paa ham, bevæger mig til Had og Affkye. Mit største Ønske er, at blive den ene til Deel, og jeg skulde før

ombringe mig, end ægte den anden. Men jeg har nok givet min Meening at forstaae, og det er alt for længe at vansmagte i denne min Piinsel. Min Elsker maae, saa snart som han kan, betage den Person, som jeg hader, alt Haab, og befrie mig ved et forønsket Givtermaal fra min Qual, som er mig smerteligere, end Døden selv.

Eganarel.

Ja, min Putte! jeg meener og snart at opfylde dine Attraae.

Isabelle.

Det er det eneste Middel, hvorved jeg kan blive uildd forniøiet.

Eganarel.

Det skal snart skee.

Isabelle.

Jeg veed vel, at det er Skam for en Pige, at udlade sig saa tydelig —

Eganarel.

Slet intet.

Isabelle.

Men i min ullyksalige Tilstand maae man forundturo mig denne Frihed; og jeg bliver ikke rød for en Person, som jeg allerede anseer som min Egtemand, end jeg gjør ham en saa behagelig Tilstaaelse.

Eganarel.

Ja, min Hjertens Glæde! min lille Duffe!

Isabelle.

Saa maae han da være betænkt paa, at give mig Beviis paa sin Rørlighed.

Eganarel.

Ja, der har du min Haand, kys paa den!

Isabelle.

Saa maae han dog, uden længere at sukke, bringe vores Lykke til Fuldkommenhed; og der er et Tegn paa min Troeskaab, at jeg aldrig skal imodtage nogen andens Kierlighed end hans.

(Hun lader som hun vil omfavne Sganarel, men giver Valerius hendes Haand at kysse).

Sganarel.

Åh! ah! mit lille Hjerte! min Kylling! du skal ikke længere vansmægte, jeg giver dig mit Ord derpaa, du maae forlade dig dertil, giv dig kun tilfreds. (Til Valerius) Der seer han, at jeg ikke lægger hende Ord i Munden, hendes Hjerte attraaer ikke andet, end mig.

Valerius.

Meget vel, Jomfrue! meget vel! De har tydelig nok givet Dem at forstaae; jeg merker af Deres Tale, hvortil De driver mig; De skal snart blive den Person qvit, som foraaarsager Dem saa stor Tvang.

Isabelle.

De kan ikke gjøre mig større Glæde; et saadant Syn er mig ufordrageligt, og saa affhyeligt, at —

Sganarel,

Nu! nu!

Isabelle.

Mishager det Dem, naar jeg taler saaledes? Givt jeg da —

Sganarel.

Nei, nei! Ah! det siger jeg ikke; men at sige Sandhed, jeg beklager kun hans Tilstand; du viiser ham dit Had paa alt for stærk en Maade.

Isabelle.

Ved flige Omstændigheder viiser jeg ham det ikke stærkt nok.

Valerius.

Ja, hendes Ønske skal snart blive opfyldt! inden tre Dage skal hun blive frie for den Person, som hun hader saa meget.

Isabelle.

Gjør kun det. Lev vel!

Sganarel (til Valerius).

Jeg beklager hans Ulykke! men —

Valerius.

Nei! De skal ikke faae at høre, at jeg beklager mig. Isabelle lader os begge to vedersfares hvad Det er; lev vel!

Sganarel.

Det arme Menneske! hans Bedrøvelse er ubefravigelig; kom hid, at jeg kan omfavne ham! han er et roligt og godt Gemt, ligesom hun.

(Han kysser Valerius, som gaar bort).

Femtende Scene.

Isabelle. Sganarel.

Sganarel.

Han er ret at beklage.

Isabelle.

Sie stille! nei, han er ikke!

Sganarel.

For det øvrige rører mig din sømme Kierlighedsskildesærdeles, du skal og blive belønnet derfor; otte Dage vilde blive dig alt for lange: i Morgen vil vi holdt Bryllup, og der skal ingen anden være derved, end —

Isabelle.

Isabelle.

I Morgen?

Eganarel.

Du bliver saa skamrød, som du ikke gierne vilde i Brudesengen; men jeg veed nok, hvad for en stor Glæde det er dig: du ønskede gierne, at det var i Dag.

Isabelle.

Men — —

Eganarel.

Kom, vi vil lave alting tilrette til Brylluppet.

(Han gaaer).

Isabelle (sagte).

O Himmel! giv mig dog et Middel, hvorved jeg kan hindre dette Forset!

(Hun gaaer).

Ende paa den Anden Akt.

Fredie

Tredie Akt.

Første Scene.

Isabelle (allene).

Døden flyer jeg ikke saa meget, som dette gruelige Givtermaal, hvortil man vil tvinge mig. Den ærbare Verden maae holde mig undskyldt, om jeg i min Nød griber til det eeneste Middel, som kunde frelse mig fra min Ulykke. Tiden er kostbar, og det begynder at blive mørkt: jeg vil vove at overlade min Skiebne i min troe Elfers Hænder.

Anden Scene.

Eganarel. Isabelle.

Eganarel

(taler til dem i Huset).

Jeg kommer strax igjen! I skal i Morgen —

Isabelle.

O Himmel!

Eganarel.

Er du der, Putte? Hvor vil du hen saa sildig? I sid
Du sagde jo, da jeg gik fra dig, at du var lidt træt,
og vilde lufte dig inde i dit Kammer; du bad tillige,
at jeg maatte lade dig sove uhindret indtil i Mor-
gen tidlig.

Isabelle.

Det er vel sandt; men —

Egana=amad

Eganarel.

Nu, hvad vil du sige mig?

Isabelle.

Jeg er ganske forkræftet, og jeg veed ikke hvad jeg skal frembringe til min Underskyldning.

Eganarel.

Men hvad er det da?

Isabelle.

En Hemmelighed, som er ganske forunderlig. Min Søster er Marsag i, at jeg er gaaet ud; hun har af visse Marsager, som jeg har lastet hende for, bedet mig om mit Kammer, og jeg har indrømmet hende det.

Eganarel.

Hvorledes?

Isabelle.

Skulde man have tænkt, at hun elskede et Menneske, som vi har viist bort?

Eganarel.

Valerius?

Isabelle.

Ja! med saadan Hestighed, hvis Lige er ikke at finde. De kan slutte det deraf, efterdi hun kom her til mig saa sildig og ganske allene, og beklagede sig for mig i hendes Nød; hun sagde, hun maatte uforbigaaelig døe, isald hun ikke naaede sit Forlangende. De har allerede havt meer end for et Aar siden en hemmelig Kierlighedshandel sammen, og de har strax i Begyndelsen lovet hverandre Egtteskab.

Eganarel.

Den skarnagtige Kvinde!

Isabel-

Isabelle.

Og efterdi hun har saaet det at vide, at jeg har styrtet hendes Elsker i Fortvivlelse, saa bad hun mig, at jeg maatte tillade hende, paa det hun kunde hindre ham i hans Vortreise, da hun ellers vilde bedrøve sig til Døde derover, at paatage sig mit Navn, og tale med ham af et Vindue, som vender ud til Gaden, og paatage sig ligeledes min Stemme, for at overtale ham ved søde Ord at blive her, og saaledes vilde hun ved List søge at føre sig den Kierlighed til Rytte, som han bær til mig.

Eganarel.

Og det lader du dig —

Isabelle.

Jeg? Jeg var meget vred derover. Søster! sagde jeg til hende, er du gal? Skammer du dig ikke, at du er saa meget indtagen i et Menneske, som søger hver Dag noget nyt? Har du da glemt, hvad en Somsrues Pligt er? Og vil du da bedrage en Mand i hans Haab, som Himlen har bestemt dig til Egte, paa saadan en Maade?

Eganarel.

Der skeer ham Det, og jeg glæder mig hiertelig derover.

Isabelle.

Kort at sige: jeg har i min billige Fortrydelse med mere end tusende Grunde søgt at overbevise hende om hendes alt for store Nederdrægtighed, og vilde have at hun skulde slaae det af Sindet, hvad hun forlangte af mig i Nat; men hun viiste siden saa stor Utræaede derefter, hun græd og sukkede saa stærk, ja hun gav mig

mig saa ofte at forstaae, at jeg vilde styrte hende i Fortvivelse, isald jeg afflog hende hendes Begiering, at jeg endelig maatte imod min Villie love hende det; og efterdi jeg lod mig overtale dertil af hare søsterlig Kierlighed, saa vilde jeg nu gaae herover til Lucretia, og bede hende, at hun vilde blive hos mig i Nat; det er hende, som De har fortalt mig saa meget Godt om. Jeg havde i Dieblicket kommet tilbage, men i det samme traf De mig her.

Sganarel.

Nei, nei! jeg vil ikke vide af noget Koblerie i mit Huus at sige, endskiønt jeg kunde lade det see for min Broders Skyld; men du kunde blive seet af nogen. Og den Person, som skal have den Ære at kaldes min, maae ikke allene være dydig, men maae endog ikke drage ringeste Mistanke paa sig. Kom, vi vil jage den forbandede Tøite af Huset, og hendes Kierlighedsaffaire —

Isabelle.

Å! nei! hun kunde blive beskæmmet derved, saa kunde hun med Villighed beklage sig over mig, at jeg ikke var hende troe. Og efterdi jeg ikke kan være hende behjelpelig i hendes Forehavende, saa bie i det mindste indtil jeg lader hende gaae.

Sganarel.

Godt! gjør det.

Isabelle.

Men De maae ikke lade sig see af hende, jeg beder Dem meget, og De maae ikke heller tale noget til hende, naar hun kommer ud.

Sgana-

Eganarel.

Ja, af Kierlighed til dig vil jeg endnu slyde min
Brede; men saasnart hun gaar, saa vil jeg i det
samme Dieblis gaar hen til min Broder; jeg glæder
mig ret, at jeg kan fortælle ham Sagen.

Isabelle.

Nu beder jeg Dem kun indstændig, at De ikke
nævner mig. God rolig Nat! jeg vil strax gaar hen
og lukke mig ind i mit Kammer. (Hun gaar ind).

Eganarel.

Sov vel, mit Barn! Jeg kan neppe bide saa
længe for at bringe min Broder den glædelige Tidende.
Du har han faaet sin Deel, den ærlige Mand, med
hans høitragende Ord; jeg vilde ikke undværet det for
hundrede Daler.

Isabelle

(inde i Huset).

Ja, Søster! endelig det gør mig ondt, at du
tager dig det saa nær, saa kan jeg umækelig fyldestgjøre
dit Forlangende; min Ære lider derved alt for stort
Skade, og for den opoffer jeg alt. God Nat! gaar
kun førend det bliver lyst.

Eganarel.

Jeg er vis paa hun vil bande ved sig selv; men
paa det hun ikke skal komme igjen, saa vil jeg
Døren.

Isabelle

(kommer ud).

O Himmel! staae mig bi i mit Forhavende!

Eganarel (for sig selv).

Hvor vil hun vel gaar hen? Jeg maae dog
lidt efter hende.

Isabelle

Isabelle (for sig selv).
Natten kommer mig i min Fortvivlelse ret tilpas.

Sganarel (for sig selv).
Ind til hendes Galan! Hvad vil her blive af?

Tredie Scene.

Valerius. Isabelle. Sganarel.

Valerius
(kommer ud af Huset).

Ja, ja, i denne Nat vil jeg vove noget, paa det
jeg med Isabelle — Hvem er der?

Isabelle (til Valerius).
Gør ingen Allarm, Valerius, jeg vil spare Dem
Umagen; jeg er Isabelle.

Sganarel (for sig selv).
Deri har du løiet, du Bedragerke! du er ikke
Isabelle. Isabelle har sin Ære kiere end saa; du
esteraber kun hende, og tager dig hendes Stemme paa.

Isabelle (til Valerius).
Men med saadanne Konditioner, at vi foreene
os ved det hellige Egetskab —

Valerius.
Ja, jeg har ikke heller havt andet i Sinde, og
jeg svær Dem her den helligste Eed, at jeg endnu i
Morgen, om det behager Dem, lader mig vie til Dem.

Sganarel.
Du dumme Dievel! hvor bedrager du dig ikke selv!

Valerius.
Kom kun dristig herind i Huset, og Trods De-
res bedragne Argus, at han skal gøre os noget.

Førend

Jørend han skal tage Dem fra mig, før skulde jeg lade mit Hjerte rive i Stykker.

(Gaaer ind med Isabelle).

Fjerde Scene.

Eganarel (allene).

O! jeg lover dig sikkerlig, at jeg ikke lader mig paakomme den Lyst at tage Toiten fra dig! Det, du lover hende, skal ikke være min Betyrning; troe mig kun, du skal faae Lov til at beholde hende. Du vil jeg gjøre det saaledes, at de blive grebne tilsammen; det er billigt at jeg holder hendes Faders Hukommelse i Hæde; og for det andet saa er det mig for hendes Søsters Skyld om at gjøre, at hun kan beholde Vren. Holla! (Banker paa Commisarii Dør.)

Femte Scene.

Eganarel. Commisarius. Notarius.

En Lakai (med en Løgte).

Commisarius.

Hvad er der?

Eganarel.

Deres Tienere, Hr. Commisarius; man forlanger Deres Nærværelse i Deres Embedsskole. Kom kun med mig, om Dem saa behager, og tag Deres Løgte med.

Commisarius.

Vi ville i det samme Dieblis gaae ud, og —

Eganarel.

Sagen udfordrer Hastværk.

Commisarius.

Commissarius.

Hvordant da?

Sganarel.

Vi maae gaae herind og overrumple et Par unge Folk, som skal blive Mand og Kone sammen; det er en Pige, som er os betroet, og som en vis Valerius har forført, og lovet Egtteskab, og har faaet hende ind i Huset til sig. Hun er af en fornemme Familie, men —

Commissarius.

Naar det ikke er andet end det, saa seer det ret beleiligt, efterdi jeg har en Notarius hos mig.

Sganarel.

Denne Herre der?

Notarius.

Ja, en kongelig bestiftet Notarius.

Commissarius.

Og desuden en brav Mand.

Sganarel.

Det forstaaer sig selv; kom kun her ind i Huset, og giv vel Agt paa, at ingen slipper derudaf. Jeres Umage skal blive rigelig belønnet; men I maae ikke lade jer bestikke.

Commissarius.

Hvordanne? Vener De da, at en Embedsmand skulde —

Sganarel.

Jeg siger det just ikke derfor, at jeg vilde beskæmme jeres Embede; jeg vil nu hente min Broder sid hid. (For sig selv) Jeg vil nok glæde den Mand ret; Kaffen, som aldrig kan blive vred for nogen Ting. —
!allo! Holla! (Banker paa Aristes Dør).

Siette Scene.

Ariste. Eganarel.

Ariste.

Hvem banker? Ha! hvad vil du Broder?

Eganarel.

Kom kun her, du skionne Inspektør! du graa-
stieggede Beiler! jeg vil vise dig noget artig.

Ariste.

Hvad vil du vise mig?

Eganarel.

Jeg bringer dig en god Tidende.

Ariste.

Hvordan da?

Eganarel.

Siig mig engang hvor din Leonore er.

Ariste.

Hvad er det for et Spørgsmaal? Jeg veed ikkelli
andet end hun er med en Veninde paa en Lystighed,
hvor der dandses.

Eganarel.

Ikke ja! kom nu da med mig, saa skal du faae
see hvad det er for en Dands, hun er gaaet hen paa en

Ariste.

Hvad vil du da siige mig med alt dette?

Eganarel.

Du har rettet hende vel af. Man maae ikke forraa
sig op som en gammel Cato: ved Venlighed erlanges
man jo unge Døns Fortrolighed. Med Knurvoren-
hed, ved Laase og Luffelse gior man jo hverken Romme
eller Jomfrue dydig; med Tvang forleeder man deus
selv til Ondt. Frøentimmerne forlange en liden
hed. Paa min Vre, hun har, som mig synes, taget

fig Friheder nok, ret som hun ønskede, det stemme Dyr!
hendes Dyd er bleven omgængelig nok.

Ariste.

Men hvad mon der vil blive af al den Tale?

Eganarel.

Gaae, min ældste Hr. Broder! det staaer skönt
til med dig; jeg vilde ikke undvære for hundrede Da-
ler, at dine narriske Regler bringe dig saadan Frugt.
Nu seer man hvad vore Lærdomme har virket hos disse
to Søstre: den ene frygter sig for unge Mandfolk, og
den anden løber selv efter dem.

Ariste.

Dersom du ikke vil forklare dig bedre, saa —

Eganarel.

Det bestaaer deri, at hun er til Dands hos Hr.
Valerius, og at jeg har seet hende selv i Aften gaae
hen til ham, og just nu liager hun i hans Arme.

Ariste.

Hvem?

Eganarel.

Leonore.

Ariste.

Vær saa god og lad slig Skiertis blive.

Eganarel.

Saa, jeg skiertser; du kommer altid med din Skiert-
sen, du eenfoldige Graaskieg. Jeg har jo sagt dig, og
igientager det endnu engang, at Valerius har din Leo-
nore hos sig, og at de allerede for længe siden har
lovet hverandre Egteskab, førend han har havt i Sinde
at gjøre sig Umage for Isabelle.

Ariste.

Det er slet ikke rimeligt hvad du siger —

A a 2

Egana-

Eganarel.

Og maaføe du troede det ikke engang, om du endogsaa
saae det selv. Jeg maae blive gal! Paa min Ære!!
Alderen gielder intet, naar man ikke her er vel forvaret.

(Han viser paa Panden.)

Ariste.

Hør, Broder! vil du da —

Eganarel.

O! nei vist vil jeg ikke; kom kun med mig, din
Forlangende skal i dette Dieblis blive fyldestgiort; du
skal see om jeg lyver, og om de ikke allerede for en
Aar siden har havt Koblerie sammen.

Ariste.

Men er det vel muligt, at hun skulde have indom
ladt sig med ham i Ægteskab uden mit Vidende? Jeg
har jo fra Varnsbeen af viist hende al den Føielighed
hun kunde forlange, og har vel hundrede Gange
sikret hende, at jeg ikke vilde tvinge hende i hendes
Kierlighed.

Eganarel.

Med eet Ord: du skal saa det at see med din
egne Dine. Jeg har allerede ladet komme baade Conno
missarius og Notarius. Der ligger Magt paa, at
lade dem vie tilfammen, paa det hun kunde sage
tabte Ære igien; thi jeg vil dog ikke haabe, at
forglemmer dig selv, og givter dig med saadant
Skarn, uden at du veed nogle lærde Sententser,
kan lære dig at lee af al Spot og Skiendsel.

Ariste.

Jeg? Jeg skal aldrig min Livstid begaae saa
Daarlighed. Men kort at sige, saa kan jeg endnu
troe, at —

Eganarel.

Eganarel.

Hvilken Vølvesnak! Kom, ellers faaer jo vores
Strid aldrig Ende.

Syvende Scene.

Commissarius. Notarius. Eganarel.

Ariste.

Commissarius.

Mine Herrer! her har vi ingen Gevalt nødvendig;
naar deres Hensigt er allene at give dem sammen,
saa kan deres Forlangende strax opfyldes. Valerius
har allerede underskrevet, og erklæret, at han vil have
den til Kone, som han har hos sig.

Ariste.

Jomfruen?

Commissarius.

Sa; hun er i Huset, og vil ikke gaae ud førend
De give deres Samtykke dertil.

Aftende Scene.

Valerius. Commissarius. Notarius.

Eganarel. Ariste.

Valerius

(i Vinduet).

Nei, mine Herrer! jeg lader ingen gaae ind førend
De viser mig Deres Samtykke skriftlig. De veed hvem
jeg er; jeg for min Person har underskrevet det, som
De kan see. Har De nu i Sinde at give mig Deres
Samtykke dertil, saa kan De ogsaa underskrive Con-
trakten; men hvis ikke, saa maae De forlade Dem til,

at jeg før lader mig ombringe, end jeg lader min Kier-
reste tage bort fra mig.

Eganarel.

Nei, nei! vi har ikke i Sinde at tage hende fra
ham. (For sig selv) Han indbilder sig endnu, at det
er Isabelle; vi vil føre os hans Wildfarelse til Nytte.

Ariste

(til Valerius).

Men er det da Leonore?

Eganarel.

Die stille!

Ariste.

Men —

Eganarel.

Die dog stille!

Ariste.

Men jeg vil vide, om —

Eganarel.

Endnu mere: vil du rie, siger jeg.

Valerius.

Kort og godt: der maae paafølge hvad der villig
jeg har forlovet mig med Isabelle; og naar min
kommer for Dagen, saa er mit Valg saaledes bestaaet
at ingen har noget at sætte ud derpaa.

Ariste

(til Eganarel).

Han siger jo, at det er ikke —

Eganarel.

Die stille! det har sine Aarsager; du skal nok faa
Hemmeligheden at vide. (Til Valerius) Ja uden
dere Omstændigheder; vi ere begge fornøjede, at
Person, som vi finde hos ham, skal blive hans

Commi immo

Commisarius.

Kontrakten er og filet i samme Mening. For den Persons Navn, som vi ikke har seet, har vi ladet staae aaben; skriv De kun først under, siden kan Jomfruen giøre en Ende paa Deres Strid.

Valerius.

Det er jeg fornøiet med.

Eganarel.

Og jeg iligemaade. (Sagte) Vi faae nok en god Latter siden. (Høit) Frisk Broder! skriv under! Vren kommer dig først til.

Ariste.

Men hvad er det for hemmelighedsfulde —

Eganarel.

For en Ulykke! hvad er det for Omstændigheder? Skriv under, du Dummerpande!

Ariste.

Han taler om Isabelle, og du om Leonore.

Eganarel.

Er du da ikke fornøiet, Broder, naar det er hende, at de faae hverandre til Egte?

Ariste.

O aldeles!

Eganarel.

Saa skriv da under! jeg giør ligesaa.

Ariste.

Godt! men jeg begriber endnu slet intet deraf.

Eganarel.

Du skal nok siden lære at begribe det tydeligere.

Commissarius.

Vi vil strax komme igjen.

Eganarel (til Ariste).

Kom med mig, Broder, saa vil jeg fortælle dig
det øvrige af dette Forie.

(De gaar bag paa Theatret).

Niende Scene.

Leonore. Eganarel. Ariste. Lisette.

Leonore.

Åh, hvad er det dog en Pine! hvor fortreidelig kommer mig dog ikke disse unge Narre for! for deres Skyld maatte jeg snige mig fra Dandsen.

Lisette.

De søge alle at komme i Snak med hende, og gior sig behagelige for hende.

Leonore.

Og mig er ingen Ting uførdrageligere. Det var mig langt kiere, at sidde og høre paa en jevn Discours om Veir og Vind, end høre disse Snusbaner med prægtige Ord at sige os slet intet. De tænker, der er intet, som overgaar deres affomoderede Haar, og de meene at have sagt et gyldent Ord, naar de mellem en naragtig Mine kan komme til at drive Spot mellem en gammel Mands Kierlighed; og jeg skatterer en gammel Mands Tilbøielighed langt høiere, end de best Sjæls Indfald af deres tomme Hjerne. Men der seer jeg jo —

Eganarel.

Eganarel (til Ariste).

Ja, saaledes forholder det sig med Sagen. —
(Bliver Leonore vaer) Ak! der seer jeg hende komme med
hendes Dige.

Ariste.

Leonore, uden at fortærne mig, saa har jeg den
største Årsag at beklage mig over hende; hun kan vel
ikke sige, jeg haver nogen Tid tvunget hende: jeg har
forsikret hende mere end hundrede Gange, at jeg gav
hende fuldkommen Frihed i hendes Givtermaal, des-
uagtet gaaer hun hen, uden mit Forevidende, og ind-
lader sig i Forbindelse. Det fortryder mig ikke, at
jeg har omgaaedes hende sagtmødigt; men hendes Op-
førsel gaaer mig dog nær til Hierte. Saadan en Pøn
har det samme Venskab, som jeg har baaeret for hende,
i Sandhed ikke fortient.

Leonore.

Jeg veed ikke, hvad De meener dermed. De
kan sikkert forlade sig til, at jeg endnu er findet lige-
som før; der er intet, som kunde forandre mit Sind,
og jeg skulde regne mig det for en stor Last, om jeg
indgik en anden Forbindelse. Vil De fornøie mit
Ønske, saa kan vi endnu i Morgen holde Bryllup.

Ariste.

Hvad har du for Årsag, Broder, at du vil —

Eganarel.

Hvordan? Kommer hun da ikke nu fra Ba-
lerii Huus? Har hun ikke fortalt det i Dag, at hun
elsker ham? Og er det ikke et År siden, hun har
begyndt at elske ham?

Act 5

Leono-

Leonore.

Hvem har gjort den smukke Beskrivelse om mig?
Og hvem har vel gjort sig den Umage, at opdigte
saadan letfindig Snak?

Tiende Scene.

Isabelle. Valerius. Commissarius. No-
tarius. Ergaste. De Forrige.

Isabelle.

Min kære Søster, vær saa edelmodig og tilgiv
mig, at jeg har taget mig en Frihed, som kunde falde
dig fornærmelig! Frygt for en overhengende Fare har
brevet mig til at vove dette Puds. Dit dydige Grem-
pel burde affrækket mig derfra, men Skiebnen har ikke
været mig og dig lige gunstig. (Til Eganarel) Men
for Dem, min Herre, har jeg ikke nødig at undskyldes
mig; jeg bedrager Dem ikke: jeg gjør Dem tvertimod
en stor Tjeneste. Himlen har ikke skabt os to for
hverandre. Jeg har merket det, at jeg ikke var Deres
Kierlighed værd, derfor vilde jeg heller overgive mig
til en anden, end besidde ufortient et Hjerte, som
Deres er.

Valerius (til Eganarel).

Og jeg, min Herre, jeg holder mig det for den
største Ære og Lykke, at jeg har faaet hende af Deres
egen Haand.

Ariste.

Hør, kære Broder! du faaer at bære din Skiebne
med Taalmodighed; din egen Opførsel har været Skyld

i alt

i alt dette. Du er efter mine Tanker saa uslykkelig, at ikke engang nogen vil beklage dig, om man endstønt seer, at du er virkelig bedragen.

Lisette.

Paa min Tre, jeg er hende stor Tak skyldig! nu bliver dog hans Omsorg ret exemplarisk belønnet.

Leonore.

Jeg veed ikke, om et saadant Exempel er at berømme; men det veed jeg, at det ikke kan være meget at dadle.

Ergaste.

Han er skabt til at bære Horn! men det er hans store Lykke, at de blive dræbte i Fødselen.

Sganarel

(vaagner ligesom af Skrak).

Nei! jeg kan aldeles ikke komme til mig selv efter min Forundring! — Saadan et forbandet Puds forvirrer min Fornuft — jeg troer ikke, at Handen selv kan være argere, end saadan en Bedragerste; — jeg havde villet stikke denne min Haand i Jlden for hende. Ulykkelig er den Mand, som sætter Troe til et Fruentimmer efter denne Dag — den beste iblandt dem er fuld af Undersundighed! — De ere fødte til Verdens Plage og Undergang. — Jeg siger da det bedrægelige Køn et evigt Farvel! — og for min Part maae Handen gierne tage dem alle til Hobe, naar ham lyfter.

(Han gaaer).

Ergaste.

Det saa!

Ariste.

Ariste.

Kommer alle ind med mig! Kom, Hr. Valerius!
i Morgen vil vi nok see til, at vi kan stille ham til
freds igien.

Lisette

(til Tilkuerne).

Kiender De ellers nogle andre særfindede Mand-
folk, saa stikker dem kun i Skole hos os.

Ende paa Skuespillet.

De
noble Passioner.

Komedie i to Akter,

oversat af det Endste

ved

Friderich Schwarz.

Personerne.

Baron Sørsthielm.	Hr. Musted.
Baronessen, hans Kone.	Mad. Rose.
Leonore, deres Datter.	Hfr. Naslev.
Grev Riddbane, hendes bestemte Brudgom.	Hr. Elsberg.
Grev Blomsterkrantz.	— Urberg.
Major Keenberg.	— Rosing.
Capitain Edelspe.	— Preisler.
Baronens Forvalter.	— Arends.
Lisette, Kammerpige.	Mad. Schall.
Notarius.	Hr. Kemp.
En Tiener.	— Quist.
Tienere og Jægere.	

Skuepladsen er i et Værelse paa Baronens Gods.

Første Akt.

Første Scene.

Forvalteren. Lisette.

Forvalteren.

Hun veed altsaa ikke, Somfrue Lisette, til hvad Ende
Baronessen lader mig kalde?

Lisette.

Det sagde hun mig ikke, og det vil være en Kunst
at giette det. Hun har saa mange Ting i Hovedet,
saa mange kloge Anslag, som hun selv kalder det, at
hun ikke selv veed hvad hun skal gjøre eller lade. Sid
denne Dag var vel forbi!

Forvalteren.

Ja gid den var, Lisette! ingen skulde være mere
glad end jeg, naar vi havde overstaact denne Festivitæt,
og jeg igien var af med mit Interimshovmester-Em-
bede. Det er alt i Formiddag den tolvte Gang at
jeg bliver kaldet, og af disse tolv Gange otte Gange
allene for Staldens Skyld.

Lisette.

Lisette.

Forundrer han sig derover? Har han ikke lært sig at kende Grev Ribbane, da han den forrige Gang var her for at tage sin Brud i Diesyn?

Forvalteren.

Nei, jeg havde just den Dag at forrette her omkring i Egnen.

Lisette.

Saa maae jeg da fortælle ham, at vor Frelsens Kiereste er den største Hestenar i hele Landet: et Menneſke, som sit hele Liv igiennem ikke gjør eller tænker paa andet end at ride, kjøre, og at brække Halsen. Og vor Frue er virkelig bekymret for, at der ikke maatte blive noget af Givstermaalet, dersom vor Staldanordning ved Grevens Ankomst handelsveis skulde misgaae ham.

Forvalteren.

Jeg foreskilder mig ogsaa, at der er saadant noget derunder. Tænk engang Lisette! ved Siden af de to hofriherlige Heste maatte vi trække alle vore Kulsheste, mine tvende brune og Præstens bliffede ind i Herſkabs Stald. Til Lykke er der ikke mere Plads, ellers kom vel ogsaa Birkedommerens Hingst endda dertil.

Lisette.

O! hvorfor ikke ogsaa Major Keenberg's fire Kiegegeder? De vilde dog vist være de smukkeſte af dem alle. Det kalder jeg Forsengelighed.

Forvalteren.

Det er det mindſte; dersom hun kun vidste, hvorledes Stalden selv seer ud.

Lisette.

Lisette.

Nu! den seer dog vel ikke anderledes ud end sædvanlig?

Forvalteren.

Langt fra! Fra i Morges tidlig til nu har tolv Mennesker været beskæftiget med at støve af, feie og polere. Gulvet blev skruppet med hvid Sand, og tykt bestrøget med Saugspaaner.

Lisette.

Staldgulvet? Man skulde hellere have vasket det med hvid Sæbe. Ha! ha! ha!

Forvalteren.

Hun kender jo de gamle Familieportraiter, de harniskede Riddere, som alle have det høifriherlige Vaaben ved Skulderen, eller imellem Benene, og som alle have mægtige store Parykker paa?

Lisette.

Skulde jeg ikke kende dem? De hænge jo i Baronens Rustkammer.

Forvalteren.

Nu ikke mere, Lisette! de hænge allesammen i Stalden.

Lisette.

I Stalden? Ridderne med de store Parykker? O! det er til at lee sig ihjel af. Sandelig, vores Frue er ikke ret klog, hvormeget hun end taler om hendes Klogskab. Det er jo en Skam for hele Familien.

Forvalteren.

For Familien just ikke: thi enten disse Helte hænge i Stalden eller i Rustkammeret, det kommer ud paa eet. Men vores Frue gjør sig latterlig.

Bb

Lisette

Lisette.

O, sig han hende det paa en god Maade!

Forvalteren.

Det lader jeg vel være. Hvorfore siger hun hende det ikke, Lisette? Baronessen hører dog ikke saa meget efter nogen, som efter hende.

Lisette.

Ja i politiske Sager, som angaae Etiquetten og hendes Garderobe — og det skeer kun, fordi jeg har tient til Hove.

Forvalteren.

Jeg for min Person har kun en eneste Gang i mit Liv sagt hende imod, og havde nær derved mistet min Tieneste. Baronen han burde have Tilsyn med, hvad der sammer sig eller ikke.

Lisette.

O! han bekymrer sig kun lidt om Ridderne i de store Parykker, naar han kun hver Dag kan slyde sin Hare. Et il sig engang for: paa en saa høitidelig Dag, da hans eneste Datter har Forlovelse, løber han alt siden Solens Opgang omkring paa Gaderne. Kieresten ventes hvert Dieblis: det er snart Middag og han, som Herre af Huset, jager endnu i Mark og Enge.

Forvalteren.

Han har for saavidt ikke Uret, at han overlader alle fløge Anstalter til hans Frue Gemalinde: thi derved undgaar han mange fortreidelige Modsigelser. Men, Lisette, imellem os sagt, saa er jeg af den Meening, at Baronen ikke tager saa glædelig en Andel i dette Vintermaal, som hans Kone.

Lisette.

Lisette.

Deri tager han ikke Feil, Hr. Forvalter. For det første var vores Herre desuden aldrig nogen særdeles Ven af Grev Nidbane; og for det andet, merker han maaskee ogsaa, at hans Datter ikke elsker Greven meget. Thi der ligger hende noget ganske andet paa Hjertet, end den uregierlige Nidbane.

Forvalteren.

Majoren! ikke sandt, Lisette?

Lisette.

Det er ogsaa en ganske anden Skabning! Det er vist, jeg beklager vores Frøken af mit inderste Hjerte.

Forvalteren.

Jeg forstaaer mig ikke paa det hele Væsen. — Baron, som ikke har Ansag til at gjøre noget for Penges Skyld, og som desuden stedse har viist, at han elsker sin Datter! hvorfor tvinger han hende da nu til dette ubehagelige Giøtermaal?

Lisette.

Han tvinger hende just ikke; han overlader kun denne ringe Ting til hans Kone, og beskæftiger sig med Harejagten.

Forvalteren.

En vigtig Forretning! Dog, hvorledes er han findet imod Majoren?

Lisette.

Saa, saa! Paa nogle Dage, da denne trækker omkring med ham paa Jagt, er han ham saa temmelig bevaagen. Men hvad kan det hielpe den gode Major og vores stakkels Frøken? Sagen er kommen for vidt med Greven: og Majoren har ingen anden Trøst end

den, at man har huden ham til at være tilstede ved Forlovelsen. Endogfaa det forundrer mig; thi Baronessen kan aldeles ikke lide ham. Dog — seer han! (Saa høit, at Baronessen, som kommer ud, maae høre det.) her kommer vores naadige Herfskab!

Anden Scene.

De Forrige. Baronessen (som bliver ført ind ved Haanden af) Kapitain Edelfoe.

Baronessen

(Siger i det hun kommer ind til Kapitainen).

Jeg har kun et Par Ord at tale med min Oberforvalter: vilde De imidlertid see sig lidt om i Haugen.

Kapitainen.

Jeg vil gaae ud paa Veien og see, om Baronen endnu ikke kommer tilbage: og saasnart det er mig til-

ladt, skal jeg igien gjøre Dem min Opvarning.

(Kysker hendes Haand og gaaer).

Baronessen.

Kom kun snart tilbage. (til Lisette) Og du, see til om min Datter alt er saaledes paaflædt, som jeg har foreskrevet hende, eller — siig hende, hun skal komme herhid, jeg vil mønstre hende lidt. (Lisette gaaer) Du, min kiere Forvalter, er det ikke fatal, alle Anstalterne til Festiviteterne ere giorte, og, jeg smigrer mig med, vel giorte: det er alt Middag, og endnu kommer hverken Brudgommen fra Byen, eller min Gemal tilbage fra Gaaten.

Forvalteren.

Den heigrevelige Brudgom har, saavidt jeg veed, en lang Wei.

Baronessen.

Baronessen.

Jeg fik i dette Dieblik et Brev fra Byen, og det fra min Søster, som iblandt andet melder mig, at Grev Ribbane alt i Morges Klokken fem er kiørt fra Byen.

Forvalteren.

Saa kunde han jo alt have været her Klokken 9, thi hans Høigrevelige Naade pleier ellers at figre stærkt til, som jeg hører.

Baronessen.

Jeg forstaaer mig ikke derpaa. Dersom han kun ikke er kommen til nogen Ulykke; han er den charmanteste Kavaleer af Verden. Han bringer mig ogsaa en Giest med; en Giest, som jeg maaskee skulde være bange for at imodtage, hvis jeg ikke saavel havde beløvet mig paa alting.

Forvalteren.

Deres Naade kan uden Frygt tage imod Tyrster og Ministre fra Hoffer.

Baronessen.

Og jeg troer de skulde ikke merke, at de vare uden for Hovedstaden.

Forvalteren.

Med Deres Naades Tilladelse, hvem er vel denne fornemme Giest?

Baronessen.

En Kavaleer, som for fire Uger siden er kommen tilbage fra Paris, og gjør den største Opsigt i Hovedstaden; som i alle Arter af Galanterier er et Mønster; som i kort Tid blandt alle Mandfolkene har indført andre Dusler, og hos alle Fruentimmerne andre

Chignons; et Menneſſe, ſom kan og veed alting, og, 20
ſom jeg har hørt, giør endogſaa franſke Vers.

Forvalteren.

O! det maae være en uforlignelig Kavaleer! Og 20
med Deres Naades Tilladdeſe, hvad kalder han ſig? 25

Baroneſſen.

Det er Grev Blomſterkrantz.

Forvalteren.

Jeg har alt havt den Ere at høre tale om ham, med
Det er en meget riig Herre.

Baroneſſen.

Paris ſkal have ruineret ham for en Deel; men
han er deſuagtet for nærværende Tid den brillanteste
Kavaleer i hele Monarkiet. — Men jeg maae dog
ogſaa ſige ham, at denne artige Kavaleer med alle diſſe
ſkønne Egenſkaber ſkal være meget kritiſk.

Forvalteren.

Juſt dette beviſer hans fine Smag. Det er ſaadant
meget deſtobedre at han er kritiſk, thi ſaa vil han
Betragtninger over Deres Naades Levemaade bringe
Deres høie Huus Ere.

Baroneſſen.

Det haaber jeg. Derimod maae man ikke helle
forglemme noget, ſom kan give denne Feſtivitet Glæde
Og juſt derfor, min kære Forvalter — han veed, at
der endnu ere tvende Livreer i Forraad.

Forvalteren.

Ja, Deres Naade.

Baroneſſen.

Jeg er ikke meget for, at de ſkulde være for
ves her i Slottet. Giv dem til de tvende Gartener
drenge

drenge, og befal han dem, at de ved Tasselet skal lade sig see i disse Livreer.

Forvalteren.

Sandelig, et usfortigneligt Indfald, Deres Naade.

Baronessen.

Dernæst vil jeg, at alle Staldfolkene skal varte op ved Bordet.

Forvalteren.

Meget vel! men jeg tænker — uforgribelig — at Lugten af Stalden —

Baronessen.

Det gjør intet; saa lader man ryge.

Forvalteren.

Saa det kan man da ogsaa gjøre. Virak —

Baronessen.

Virak — det kan ikke være andet. Men han maae ogsaa lade ryge i Stalden.

Forvalteren.

Og hvad Slags Røg befaler Deres Naade?

Baronessen.

Baniglia bliver det bedste.

Forvalteren.

O! det er en usfortignelig Røg!

Baronessen.

Jeg har endnu en heel Stang; jeg skal stikke ham det halve. Men for alting ønskede jeg meget gierne, at han i største Hast kunde bringe en Taffelmusik tilveie.

Forvalteren.

For Pokker! ogsaa en Taffelmusik?

Baronessen.

Saa! jeg vil vise Grev Blomsterkrantz, at Folk af Smag kan ogsaa paa Landet leve herlig.

Forvalteren.

Men hvor skal jeg faae saa gode Musikantere fra?

Baronessen.

De maae allesammen være af mit Gods. Det allerbedste vilde være, om man tog alle de, som ved den sidste Kirkevielse spillede i vores Kroe.

Forvalteren.

Det er ogsaa sandt; disse Folk spille de smukkeste Menuetter.

Baronessen.

Og deres polske Dandse! Jeg bekiender reent ud, at de nær havde bragt mig til at dandse, dersom min Herkomst ikke havde holdt mig tilbage. Bestil altsaa strax disse Folk!

Forvalteren.

Meget vel, Deres Naade. (Vil gaae).

Baronessen.

Skolemesteren kan ogsaa bringe sine Paaekere med.

Forvalteren

(i det han gaaer).

Det vil blive en fortræffelig Koncert.

Tredie Scene.

Baronessen. Leonore. Lisette.

Baronessen.

Nu, Leonore! du lykkelige Pige! kom hid, lad mig betragte dig! — Godt — ret godt. Det seer ganske anderledes ud end den første Paaekledning. Dersom jeg ikke havde seet ret efter, saa vilde det have blevet en smuk Pynt. Kun Fiskebensskjortet — det er mig endnu ikke stort nok.

Lisette

Lisette.

Der var intet større at faae opspurgt.

Baronessen.

Man bærer dem for nærværende Tid ved Hoffet forfærdelig store, og jeg er saa bange for Grev Blomsterkranges Kritik, som for den onde Mand. — Hovedet — paa Hovedet vil han nok ikke finde noget at udsætte.

Lisette.

Det var tilforladelig ikke muelig at anbringe flere Zirater. Et sandt Billede paa det blomstrende Foraar.

Baronessen.

Pendeloqverne ere ogsaa prægtige nok.

Lisette.

De ere ret som Diamants-Lysekroner — saa prægtige, at den naadige Frøens Øren synes enomme længere.

Baronessen.

De ere noget tunge, men jeg vil lade dem gjøre om efter Moden, at de kan bæres. — Men Brystet — Leonore, Brystet er alt for bart.

Lisette.

Ved Hoffet bærer man det saaledes.

Baronessen.

Saa, saa kan man da ogsaa lade det blive som det er. Dog vil jeg trække dit Tørklæde lidt højere op.

(Trækker hendes Tørklæde i Veiret.)

Leonore.

Kiereste Mama! nu vil det være alt for høit oppe.

Baronessen.

Zie! og bild dig ikke ind, at forstaae en Ting bedre end jeg. — Er du net om dine Fødder?

B 5

Lisette

Lisette.

Skoene ere Frøkenen meget for snevre.

Baronessen.

For snevre? Det er jeg ikke meget for: det gør sig selv
nerer, og sætter en i ondt Lune.

Lisette.

Frøkenen kunde jo tage Pampusser paa: ved Hofstog
fet gaar de nu alle med Pampusser.

Baronessen.

Med Pampusser? Det vidste jeg ikke. Det er
nu i tvende Aar, at jeg ikke har været ved Høffet.

Lisette.

Denne Mode er først tvende Maaneder gammel.

Baronessen.

Saa gaar da! tag strax Pampusser paa, og kom med
saa igien. Men du, Lisette, bliv her.

(Leonore gaar).

Fjerde Scene.

Baronessen. Lisette.

Baronessen.

Stig mig Lisette, hvad har den Pige at tænke paa,
paa, at hun seer saa bedrøvet ud, og det paa en Tid,
da ethvert af hendes Dickast skulde vise Glæde og
nødsel?

Lisette.

Naadige Frue! Frøkenen fortroer mig vel ikke
meget af hvad der ligger hende paa Hjertet; men
hvad jeg kan — slutte mig til af Omstændighederne —
saa —

Baronessen.

Baronessen.

Ud med Sproget! Hvad er det, som gjør hende bedrøvet? — Hendes foreftaaende Givtermaal kan det ikke være; thi jeg har alt for tre Maaneder siden besangaaende talt med hende, og hun overlod sig aldeles til min Villie.

Lisette.

Jeg veed det, Deres Naade; — men tre Maaneder er en Tid — i hvilken — der i et Fruentimmers Hjerte kan foregaae mange Forandringer.

Baronessen.

Hvad for Forandringer? Hun har i den Tid ikke seet andre Mandfolk. De Officerer, som ligge i Quarteer her i Naboelaget, kan dog vel ikke gjøre Hovedet forkeert paa hende. Kapitainen bryder sig slet ikke om hende, thi jeg merker kun alt for vel, at han gjør sig Umage for min Bevaaenhed; og den abgessmagne Major, den søde Herre, kan dog umuelig behage hende.

Lisette.

Og dog — Deres Naade — hvem veed —

Baronessen.

Ha! det var til at lee sig sug over. — Jeg veed ikke, hvem af Parterne der handlede meest naragtig ved at forelske sig i den anden. Nei! det er intet. Jeg har nok merket, at Majoren sommetider fladrede hende noget for af hans sædvanlige Sædheder, men jeg kan umuelig troe, at de have kunnet trænge sig ind i hendes Hjerte.

Lisette.

Og dog — hans udvortes —

Baro-

Baronessen.

Det Udvortes gjør ikke Manden; det vil alle
Kloge Folk kunde sige dig.

Lisette.

Man roser ogsaa hans Fortienester og hans Ka-
rakterer meget.

Baronessen.

Det kan være; men hans Formue, hans Herkomst?

Lisette.

Derom kan jeg ikke sige noget med Visshed: jeg
mener kun —

Baronessen.

Ne — hun kommer alt tilbage; det skal jeg strax
faae at vide.

Femte Scene.

De Forrige. Leonore.

Baronessen.

Hør engang, Leonore! Med hvad for en Conte-
nance vil du i Dag tage imod Grev Ribbane?

Leonore.

Med den Høflighed, jeg er en Kavaleer skyldig,
som De har valgt mig til Mand.

Baronessen.

Det, du der siger, er ret klogt; men det er ikke
det, jeg vilde vide. Men vil der ogsaa af dine Høflig-
heder fremfinde det Kiendetegn paa din Kierlighed,
som Greven venter af dig?

Leonore.

Naar han kun ikke venter sig alt for meget.

Baro-

Baronessen.

Du kan vel slutte dig til, at en Mand af hans Stand, saadan en fornem og riig Kavaleer, har Ret- tighed at fordre ret megen Kierlighed af sin Brud, langt mere end du kan fordre af ham.

Leonore.

Jeg har vel hidindtil endnu slet ikke fordret no- gen Kierlighed af Grev Ribbane; men — min Brud- gom, tænkte jeg, kunde ikke ved nogen Ting i Verden tilkiøbe sig den Ret, at elske mig mindre end jeg el- skede ham.

Baronessen.

Hvad? Hvorfor taler du saa tvetydig? Du har endnu ingen Kierlighed fordret af Greven — og du vilde ikke være mindre elsket af din Brudgom, end du elsker ham? Hvem er vel din Brudgom? Hvem an- den end Greven?

Leonore.

Jeg veed, at De har bestemt mig ham.

Lisette.

Jeg begynder at blive bange.

Baronessen.

Du taler i Dag saa dumt, Leonore, at ikke no- get Menneske skulde formode det af min Datter.

Leonore.

Jeg veed ikke, kiereste Mama — denne Dumhed — er maaskee en Frugt af den Uorden —

Baronessen.

Hvilken Uorden — kom frem med det!

Leonore.

Den Uorden, som gaaer for sig i mit Hierte.

Baro-

Baronessen.

Men dit Hjerte skal være i den bedste Orden — — med mindre at en alt for heftig Glæde over din Lykke bragte det ud af dets Forsatning. Siig mig dog: er du da ikke fuldkommen tilfreds med det Valg, som jeg i Henseende til din Brudgom har gjort? — Tael — —

Leonore.

Kiereste Mama! tag mig det ikke ilde op — jeg skal, jeg maae være fornøjet med alt hvad De beslutter i Henseende til mig.

Baronessen.

Du maae? — Det forstaaer sig, at du maae. (Sagte) Sandelig, der ligger noget fiult derunder! (Høit) Men Leonore, havde du ikke ogsaa valgt Grev Midbane?

Leonore.

Det tvivler jeg meget paa.

Baronessen.

Hvem da ellers? Kiender du nogen, som var var dig mere anstændig?

Leonore.

Kiereste Mama —

Baronessen.

Engen Omstændigheder — tael —

Leonore.

Siden De saa befaler, saa — vil jeg adlyde — og sige Dem —

Lisette.

Gjør det, Frøken! hvem veed —

Leonore.

At Herr Major Keenberg — behagde mig langt bedre.

Baronessen.

Baronessen.

Major Heenberg? Jo det er en allerfiereste Tanke! da havde du begaaet en kion Narrestreg. Og saaledes vilde det gaae i Almindelighed, naar man lod Pigerne faae deres fri Villie. Det vilde være et charmant Parti!

Leonore.

Efter min eensfoldige Forstand og mit uerfarne Hjerte, saa er han en meget elskværdig Mand.

Baronessen.

En sød Nar er han; slet ikke andet. Lad den eensfoldige Tanke flyve — skönt det er desuden forgieves at nære den: saameget indseer du vel selv. Men du vilde gjøre dig latterlig for hele Verden, om et Menneske fik noget deraf at vide. O, I Piger! hvor burde I ikke takke Himmelen, naar den giver eder gode og indsigtsfulde Mødre? — Lisette, sig det for alting ikke til noget Menneske.

Slette Scene.

De Forrige. En Tiener.

Tjeneren.

Forlad, Deres Naade! Taffeldækkeren har en underdanig Tvivl!

Baronessen.

Hvori bestaaer denne Tvivl?

Tjeneren.

Han veed ikke, om han paa Tasselet skal sætte Gips Neptunussen allene, eller om han ogsaa skal sætte Ludevig den XIV. til Hest.

Baro-

Baronessen.

Begge to ved Siden af hinanden — og alle de 26 alle
 Porcellains Pagoder rundt omkring dem. — Dog 202
 hie! min Gemal vil altid have noget om Jagten paa 204
 Opsatsen; han skal gjøre det saaledes: den Alabastes 206
 Hiort skal staae i Midten, Neptunus og Ludvig hver 208
 paa sin Side af Hiorten, og Pagoderne rundt om- 210
 kring. — Dog hie! jeg maae nok selv anordne den 212
 Ting, ellers bliver der igjen begaaet en Feil. —
 Leonore! fornuftig, munter, og staae de fiantede Gril- 214
 ler af Hovedet! du kiender mig.

(Gaaer bort med Dieneren).

Syvende Scene.

Leonore. Lisette.

Lisette.

Nu, hvad synes De om den Ting, beste Frøken?

Leonore.

Åh Lisette! lidet godt. Jeg maae opgive alt 216
 Haab, miste den elskværdigste Mand i Verden, og blive 218
 et Offer for min Moders Egenfindighed.

Lisette.

Det vilde være alt for sørgeligt, Frøken! dersom 220
 man kun i det mindste kunde bringe det derhen, at 222
 den afskyelige Forlovelse blev opsat!

Leonore

Endogfaa det er umueligt.

Lisette.

Læg Dem til Sengs, og stil dem an, som De 224
 er syg.

Leonore

Leonore.

Og hvad kunde det hjælpe? Forlovelsen vilde dog gaae for sig.

Lisette.

Forlovelser i Sengen gielde ikke, især naar der ingen Vidner ere tilstede; og man vilde dog vel ikke føre Vidner frem for Deres Seng?

Leonore.

Åh, det er et forgieves Anslag, Lisette! Mine Forældre vilde blive ved deres Beslutning: og saa kan ingen Ting redde mig.

Lisette.

Jeg kunde ærgre mig ihjel over Deres Forældre. De fortjene sandelig ikke at have saadan en Datter.

Leonore.

Zie, Lisette!

Lisette.

Nei! jeg siger det reent ud, de fortjene det ikke: man maae betragte det fra hvilken Side man vil. De er alt for artig, fornuftig og for god for slige Forældre: og enhver undrer sig over, hvor De har kunnet blive saaledes ved denne Opdragelse.

Leonore.

Hold op, Lisette! jeg kan ikke taale at høre paa saadan en Tale. Er min Fader ikke den beste Mand af Verden?

Lisette.

Den beste Mand, men ikke den beste Fader. Burde han ikke have spurgt sin Datter tyve Gange om hendes Samtykke, førend han overlod hans Kone Fuldmagten at giøte Dem bort?

E c

Otten

Ottende Scene.

De Forrige. Kapitainen.

Kapitainen.

Ah, smukke Frøken! endelig lykkes det mig, at
 træffe Dem uden Deres Moder, efterat jeg alt ti Gange
 har søgt Leilighed dertil. Jeg har de beste Ting af
 Verden at fortælle Dem.

Leonore.

Og jeg Dem de stemmeste, Hr. Kapitain.

Kapitainen.

De stemmeste ere os for længe siden bekendte:
 hør nu de gode. De veed, da vi i Gaar Aftes,
 Majoren og jeg, gik hjem herfra, fulgte Deres Herr
 Fader os paa Veien.

Leonore.

Det veed jeg, og mit Hierte zittrede af Glæde.

Kapitainen.

Deres Hierte zittrede med god Grund. Jeg har
 aldrig min Livs Tid hørt Deres Fader tale saa venlig
 med Majoren; hans hele Hierte var aabent.

Leonore.

Og hvor kommer denne Fortroelighed fra? Jeg
 faldt strax i Forundring over, at min Fader geleidede
 Dem saa sildig.

Kapitainen.

Jeg vil sige Dem, hvad Aarsagen dertil kan være.
 Majoren fortalte Deres Fader, at de Wanner varede
 ankomne, som han havde forskrevet fra Ungern; han
 fortalte, at disse Hunde, i Følge den ungerske Kava-
 leers Skrivelse, som sender ham dem, vare de beste
 hele Ungern. Deres Fader kom ud af sig selv af bare
 Glæde.

Glæde, og tilstod, at han neppe kunde oppebie denne Morgen, for at probere disse usfatteerlige Hunde. Han kunde i lang Tid ikke holde op at rose de ungerske Vindspillere, og gjorde os en Beskrivelse over mere end et halvt hundrede Kobbel af saadanne Mønnen, som alle vare usforlignelige. O! sagde jeg til ham: Majorens Hunde overgaae alt, hvad der kaldes Hunde! der bliver talt om dem i hele Ungern; og jeg tvivler paa, at den tyrkiske Keiser har dem saa gode. Deres Fader blev til bare Liv og Glæde. Saa snart jeg merkede det, ledte jeg Samtalen fra disse Hunde paa Deres forestaaende Givtermaal. Majoren slog i med, og vi talte ikke længe derom, sørend Deres Fader erklaerede, at dette Givtermaal ikke var hans, men hans Kones Projekt; men han havde ikke villet indvende noget imod det, fordi hans Datter alt viiste at have Kald til Egtestanden, og at Grev Riddane var et anseeligt Parti. Jeg kunde umuelig holde mig fra, at anbringe et Ord om den Kierlighed, som Majoren har for Dem.

Leonore.

O Himmel! Hr. Kapitain! og hvad sagde min Fader? —

Kapitainen.

Han glædede sig over, at en Mand, som Majoren, finder hans Datter elskværdig.

Leonore.

O De spørger, Hr. Kapitain!

Kapitainen.

Diavlen komme efter mig, om det ikke er sandt! Endnu mere, han spurte om De var underrettet om

Majorens Kierlighed, og hvorledes De førte sig op derved?

Leonore.

Og hvad svarte De ham paa dette farlige Spørgsmaal?

Kapitainen.

Jeg sagde ham reent ud, at De er ligesaa forliebt i ham, som han i Dem.

Leonore.

For Himlens Skyld! der har De gjort et kiont Arbejde!

Kapitainen.

Vist ikke noget ondt! thi Deres Fader sagde smilende til Majoren: havde jeg vidst det for nogle Uger siden, hvem veed, hvad der havde kunnet bleven af!

Leonore.

O! det er umueligt, at min Fader kan tale saaledes!

Kapitainen.

Diavlen kommer efter mig, er det ikke sandt!

Lisette.

For alting i Verden! kun ikke saalange vi er hos Dem.

Kapitainen.

Nu fort og godt. Majoren lader Dem indstaa dig bede, at De vil være standhaftig i Deres Kierlighed; thi han har endnu steds Haab, at blive Deres.

Leonore.

Forsængeligt, ugrundet Haab!

Kapitainen.

Saa hvem kan vide det? Alting kommer an paa Jagthundene; ere disse gode, saa gjør Majoren Deres Fader en Present dermed; og troer De, at saadanne

en Present ikke vil giøre noget Indtryk paa Deres Herr Faders Siel? De kiender ham ikke, dersom De kan troe det. Og sæt ogsaa, at Hundene ikke gjorde den ønskede Virkning, saa er det dog Umagen værd at forsøge det. Nei! tilforladelig, Frøken! De kan ikke finde nogen elskværdigere Mand under Solen, end den brave Major, saaledes, som han ikke heller kan finde nogen elskværdigere Kone, end hans Leonore.

Lisette.

Sagte! jeg seer at hendes Naade kommer tilbage.
Kapitainen.

O! nu maae jeg igien agere forliebt; det er det tungeste Arbeide i det hele Foretagende.

Niende Scene.

De Forrige. Baronessen.

Baronessen.

Er De her, min Hr. Kaptain?

Kapitainen.

Jeg haabede at foresinde Deres Naade her.

Baronessen.

I Dag finder man mig ingensteds sikker; thi jeg har alt for meget at anordne.

Kapitainen.

Ja tilvisse! En kommanderende General kan ikke have mere at tænke paa den Dag, han skal levere et Slag. Man maae besidde Deres Duellighed, for at kunne tage sig saa meget paa.

Baronessen.

Nogen Duellighed og nogen Smag! Dog, siig mig, kiereste Herr Kapitain! har De endnu ikke seet noget til min Gemal?

Kapitainen.

Endnu ikke.

Baronessen.

Det er dog utilladeligt.

Kapitainen.

Jeg undrer mig ikke saa meget over Herr Baronens Udeblivelse; han giver formodentlig en god Jagt; men hvor de Herrer fra Staden blive saalange, det er mig ubegribeligt. Det er nu alt over Middag.

Lisette.

Man blæser i Horner.

Baronessen.

I Posthornet? Det er nok Greverne!

Kapitainen.

Nei! jeg troer det var et Jagthorn. Det er nok Baronen, som kommer fra Jagt.

Baronessen.

Han lader ellers aldrig blæse — man maade være belavet paa alting — Lisette! mit Gilec!

(Han sætter sig i Kanapeen og Lisette bringer hende Gilectet).

Kapitainen (til Leonore).

Vær ved frit Mod, Groken! det maae gaae, om ogsaa Ganden stod i det.

Baronessen.

Sæt Dem, Hr. Kapitain! Leonore, sæt dig — bring endnu flere Stole hid!

(En Diener og Lisette sætter Stole i en Kred).

Kapitainen.

Jo, jo, det er Baronen.

Tiende Scene.

De Forrige. Baron Forsthielm. Majoren, og tvende Jægere.

Baronen.

God Dag, min Skat! god Dag! Har man ikke troet, at jeg slet ikke kom hjem at spise?

Baronessen.

Nær havde jeg begyndt at frygte derfor.

(Majoren kysser hendes Haand.)

Baronen.

Det havde ingen Under været. Jeg har saa længe jeg lever ikke gjort nogen bedre Jagt.

Baronessen.

Det var meget, min Beste!

Baronen.

Fortæl De, Herr Major.

Majoren.

Vi have været ret lykkelige.

Baronen.

Tolv Harer, uden at giøre et Skud!

Baronessen.

Har Haglen maaskee slaget dem ihjel?

Baronen.

Du er gal, min Engel! Mønnenne — jeg kan rose mig af, at eie de beste i hele Europa.

Baronessen.

Og hvor har du faaet de Mønnen fra?

Baronen.

De har jeg den brave og retskafne Major at takke for; han har foræret mig dem.

Baronessen.

Har Majoren? Hum —

Ec 4

Baro

Baronen.

Fortæl min Kone, Herr Major, hvad Race de to ere af.

Majoren.

O! denne ringe Ting fortjener ikke at tages i Betragtning af Baronessen.

Baronen.

Ringte Ting, siger De? Hvor beskedent! hver af os har Hund fangede sex Gange Solo; og deres Genealogie siges at skulle være en ringe Ting? Min Herr Major! jeg tror det er en Kiender: jeg veed, hvad Hunde ere, og veed, hvad jeg er Dem skyldig. Leonore! har du alt hilset Majoren?

Leonore

(i det hun gjør en dyb Kompliment).

Jeg har alt havt den Ære.

Baronen.

Det var ret høflig, ret venlig — saaledes seer jeg det gierne.

Baronessen.

Der ere visse Folk, som det falder hende let at anse viise Venlighed imod.

Majoren.

Det falder Frøkenen ikke tungt for nogen — og det gjør den medfødt Føielighed og de gode Grundsatninger, som Deres Naade —

Baronen.

Hola! bring mig Haverne ind allesammen.

(Jægerne gaar). (And)

Baronessen.

Jeg troer, min Engel, at de Fremmede snart vil være her: de vil forundre sig over, at finde saamange Haver i mit Børse.

Baronen

Baronen.

Kommer snart? Er Brudgommen ikke kommen endnu?

Baronessen.

Nei! Grev Blomsterkrantz ikke heller, som har ladet sig melde.

Baronen.

Grev Blomsterkrantz — som for nyelig er kommen fra Paris?

Baronessen.

Just ham.

Baronen.

Hvorledes falder det den Hønsfus ind, at komme til mig?

Baronessen.

Du kender ham ikke, min Engel! Han er en charmant Kavaleer, og i Slægt med Grev Ribbans: derfor kommer han ogsaa med som hans Forlover ved Forlovelsen.

Baronen.

For mig gierne, det rager ikke mig. Jeg maa ret lee, Herr Kapitain, naar jeg tænker paa vores Samtale fra i Aftes.

Kapitainen.

Jeg har næsten leet deraf hele Natten.

Baronen.

Den stakkels Major, ha! ha! ha!

Majoren.

Saavidt jeg merker, saa er jeg Maalet for Deres Latter — lee kun! lee kun!

Baronessen

(sagte til Kapitainen).

Men hvad vil det sige?

Kaptainen.

Jeg skal fortælle Deres Naade det altsammen.

(Man bringer told Haver ind).

Baronen.

See engang hid, min Engel! Haver i Mængde,
og alle fanget Solo. Majorens Hunde er et Konge-
rige værdt.

Baronessen.

Jeg frygter for, at du forhøier deres Pris.

Majoren.

Ganske vist! Jeg skatterer mig imidlertid lykkel-
lig, at de kan tiene Dem til Fornøielse.

Baronen.

Seer De, Hr. Major! det er Hamleren, som
Sultan har rammet fire Gange.

Majoren.

Mig synes, at det var denne.

Baronen.

Jh bevare os! nei, jeg har tegnet paa den; seer
De? — det var en flygtig Dievel. Jeg troer, at
Bella vil endnu løbe bedre end Sultan.

Majoren.

O! de vil begge to løbe endnu meget bedre;
Reisen har udmattet dem.

Baronen.

Udmattet? — og dog har enhver af dem fanget
6 Gange Solo? Jeg giver dig en Present, min En-
gel! med 6 af disse Haver: de andre 6 forærer jeg dig,
Leonore.

Baronessen.

Hvad skal hun gjøre med dem?

Baro-

Baronen.

Hun skal forære dem bort efter eget Godtbesindende — men med det Tillæg, at de ere fangne af Majorens Hunde. Ha! ha! ha! jeg maae endnu see, Hr. Kapitain — Stakkels Major! hvorfor ere Deres Hunde ikke ankomne for nogle Uger siden?

Majoren.

Det gjør mig ondt; men de kunde ikke komme før.

Baronessen (til Kapitainen).

Jeg begynder halveis at ærgre mig.

Kapitainen.

Hvorfor, naadige Frue? Det er Spøg; jeg skal fortælle Dem det altsammen.

Baronessen

(til Frøkenen, som taler sagte med Majoren.)

Har du intet at tage vare, Leonore? Sæt dig hid til Bordet, og lad dig bringe dit Strikketøj.

Baronen.

Lad hende have hendes Fornøielse, min Engel. Hør! læg disse Hareer ordentlig ved Siden af hinanden. Saa tidt jeg seer paa dem, glæder jeg mig over mine Hunde. Ungern — ja det er et ganske andet Land end vores Land! — Jæger! gjør Anstalt, at jeg strax efter Bordet kan skyde et Par Fasaner; og i Aften gaae vi ud paa Træk. (Jægerne gaae).

Baronessen.

Efter Bordet, min Engel! kan du nok ikke komme bort.

Baronen.

Hvorfor ikke? Jeg forandrer ikke min Levemaade for min Svigersøns Skyld.

Baro-

Baronessen.

Man maae ogsaa gjøre noget for at behage Grev von Blomsterkrantz.

Baronen.

O! den Vindmager! han kan spille l'Ombre, eller lyve Selskabet noget for om Paris.

Ellevte Scene.

De Forrige. Forvalteren.

Forvalteren.

De fremmede Herkaber ere ankomne.

Baronessen.

Gaae ham gesvindt i Møde, Leonore, lige ned til Vognen.

Leonore.

Dersom De befaler det — Men —

Baronen.

Jeg troer ikke, min Engel! at det summer sig.

Lisette

(hviler Baronessen i Dret).

Bed Hoffet er det ikke brugeligt.

Baronessen.

Saa bliv her.

Kapitainen.

Tillad, jeg er meget vel kiendt med Grev Nidbane: jeg skal føre ham ind. (Gaaer.)

Baronessen.

Ja, fiere Hr. Kapitain — Kapitainen er dog god en charmant Officer. Men, min Bedste! lad dog de gode Harer bringe bort.

Baronen.

Harerne? Jeg veed ikke hvorfor. De Herrer Kavalerer bliver dog vel ikke bange for døde Harer?

Baronessen.

Baronessen.

Men det sommer sig ikke. (Sagte) O! den Mand
fordærver mig alting.

Baronen.

Hvem Dievlen er det man fører herhid — frugt
og med et Plaster i Ansigtet? Det er et smukt Ind-
tog! Hvem er det?

Baronessen.

For Himlens Skyld! det er vist Grev Blom-
sterkrang.

Tolvte Scene.

De Forrige. Grev Blomsterkrang. Ka-
pitainen.

Blomsterkrang.

Ja, Frue! der er den ulykkelige Grev Blomster-
krang, som nær paa den sørgeligste Maade i Verden
harde sat sit Liv til.

Baronessen.

De forstrækker mig, Hr. Greve. For Himlens
Skyld! hvorledes er det gaaet til?

Blomsterkrang.

O! beviis mig den Naade, og lad mig bringe
en Lehnestoel.

Baronessen.

Strax — eller sæt Dem hos mig paa Kanapeen.

Blomsterkrang.

Ogsaa det. (Sætter sig.) De er altsaa Fruen i
Huset?

Baronessen.

Som glæder sig over, at see saadanne Fremmede
hos sig; jeg beklager allene —

Blom-

Blomsterkrank.

Og dette er nok Hr. Baronen?

Baronen.

Ham selv, min Hr. Greve.

Blomsterkrank.

Jeg vilde have væddet 1000 Louis d'Or, at det var ham, endskjønt hans Physiognomie aldeles ikke er mig bekendt. O! jeg beder, lad Deres Chirurgus hente; min har slaaet sin Næse i Strykker, og er nu derved bleven i en Bondeby.

Baronen.

Allons, min Engel! gjør Anstalter —

Baronessen (sagte).

For Pokker! det har jeg ikke engang tænkt paa —
Min Engel! vi maae gesvindt sende til Byen.

Blomsterkrank.

Hvorledes, Frue? Til Byen? Skulde De ingen Chirurgus have her paa Gaarden?

Majoren.

Jeg vil med Deres Tilladelse strax sende Bud i mit Qvarteer efter Feldskiereren; inden et Qvarteer vil han være her.

(Gaaer ud, men kommer strax tilbage).

Baronen.

Ja, Hr. Major! det er det bedste.

Blomsterkrank.

Majoren ligger altsaa i Korteer her i Egnen?

Baronessen.

Ja, og Hr. Kapitainen ogsaa. O! sæt Dem dog!
(Alte satte sig).

Blomsterkrank.

Det er ret behageligt paa Landet at have Naboeer.
Hr. Kapitainen kender jeg ganske vel.

Kapi-

Kapitainen.

Jeg har undertiden havt den Ere at see Dem hos Ministeren, og ogsaa til Høve.

Blomsterfrank.

Ja, ja, nu husker jeg det. (Til Baronessen) O! lad mig bringe et Speil! Mit Ansigt maae være forfrækkelig tiltrækker. (Lisette gaar.) Er det ikke Deres Fjæren Datter, Bruden?

Baronessen.

Jo, og Deres Dienerinde. (Leonore neder.)

Blomsterfrank.

Deres Brudgom, Frøken Brud, havde nær brækket min Hals.

Baronessen.

Hvorledes? Grev Ribbane var altsaa Aarsag til dette forfærdelige Tilfælde?

Blomsterfrank.

Ingen anden. Han fik mig for mig, og væltede mig.

Baronen.

O! det seer ham ligt nok! Han skal aldrig i mine Dage faae Lov at ligge for mig.

Baronessen.

Og hvor er da Grev Ribbane bleven af?

Blomsterfrank.

Han er her, men har ikke kunnet holde sig fra, strax ved hans Ankomst at besøge Stalden.

Baronen.

Der vil han ikke finde meget rart, thi jeg sætter ikke meget paa Heste.

Baronessen.

Greven har en usædvanlig Passion for Heste. En adelig Passion!

Blom-

Blomsterkrank.

Saa adelig, at den i Dag kunde have skilt en af de første Grever i Monarkiet ved Arme og Been.

Baronessen.

Grev Ribbanc er dog ikke ved denne Ulykke kommen til Skade?

Blomsterkrank.

Han kunde ikke komme til Skade, thi han sad ikke i Jagtchaisen.

Baronen.

Hvorledes da? Gik han til Gods?

(Man siger Greven et Speil).

Blomsterkrank.

Nei! han kjørte mig en Postillion, og væltede mig uden at restquere noget. (I det han speiler sig) Himmel! forreven, depoudre, elendig tilredet — jeg vil neppe i otte Dage kunne bringe mit Ansigt i sit forrige Lustre — her, maae De vide, er Huden allerede gaaet af, saa stor som en Dukat.

Baronessen.

Det er forfærdelig.

Blomsterkrank.

Hele Byen vil tale om dette Tilfælde; og det vil være sært, om man ikke ogsaa fik det at vide i Paris.

Baronessen.

Jeg er uden for mig selv af Angest.

Blomsterkrank.

De taber slet intet derved, Frue! thi De er skyld deri — De vinder endogsaa derved for saavidt at Verden ved denne Hændelse vil komme til at tale om Dem.

(Baronen, Majoren og Frestenen see paa hinanden.)

Dog, god

Dog, sig mig, hvad er det for en horrible Lugt? Er De meget for stinkende Hare i Deres Værelser?

Baronen.

Harene, Hr. Greve, kan umuelig stinke, thi jeg har først i Morges fanget Dem med mine ungerske Hunde. De er vist nok ingen Jæger?

Blomsterfrank.

Jæger? Sy, sy — man har andre Ting at tage vare.

Baronen.

Sy, sy? De tillader dog, at Jagten er en adelig Passion.

Blomsterfrank.

Har været, men — forlad mig, nu omsunder har man galantere Passioner.

Baronen (fortredelig).

Kom, Hr. Major!

Baronessen.

Hvor vil du hen, min Engel?

Baronen.

Søge Grev Riddane op.

(Gaaer bort med Majoren).

Blomsterfrank.

Han gaaer rigtig bort. Hr. Baronen har vel aldrig været i Paris?

Baronessen.

Nei; men i Salsburg har han været nogle Gange, thi han har en Broder der.

(Hun giver Lisette et Tegn, og man hører Harene bort).

Blomsterfrank (baanstig).

I Salsburg?

D d

Baro-

Baronessen.

Nogle Gange, men jeg har aldrig været med.
Man siger, at Hoffet der skal være meget brillant.

Blomsterfrank (spodsk).

Ja — umaneerlig brillant. (Sagte) Quelles gens!

Baronessen.

Hvad feiler Dem, Hr. Greve? Føler De Smerte?

Blomsterfrank.

Stedse mere og mere.

Baronessen.

Jeg er sandelig uden for mig selv af Beemodighed.
Vil De ikke have schaurischen Balsom? Jeg har den
saa ægte som mueltat.

Blomsterfrank.

Gjør Dem ingen Uleilighed: jeg bruger aldrig
chymiske Ting; men jeg vil med Deres Tilladelse gjøre
mig det noget mageligere.

(Han lægger den ene God paa Bordet. Leonore
og Kapiteinen seer paa hinanden).

Baronessen.

Saaledes, Hr. Greve. Gjør, som om De var
hiemme.

Blomsterfrank.

Freskenen er ret charmant — (spodsk) og klædt —
pour se metre a genoux. Hvad har De for en Kam-
merjomfrue?

Baronessen.

Hende, som De der seer. Hun har tiend
Aar ved Hoffet.

Blomsterfrank.

Men De selv, Frue, er ligesaa godt klædt: ret
a quatre epingles.

Blomsterfrank.

Baronessen.

Jeg ordinerer alting selv, og min Datter ogsaa.

Blomsterfrank.

De viser usædvanlig megen Smag og Kundskab om Verden.

Baronessen.

O! Hr. Greve! omendskiønt man lever paa Landet, saa veed man dog hvorledes det gaaer til i Hovedstaden.

Blomsterfrank.

Frgfen! De gjør et meget fordeelagtigt Parti — riig og fornem. De maae vide, at Grev Riddbane er nær allieret med mig. Det er alt, hvad man kan sige, for at bevise en Families Fortrin.

Kapitainen (til Leonore).

Dette Menneske er en utaalelig Nar.

Baronessen.

Jeg veed, at Greverne Blomsterfrank er en meget gammel og fornem Adel.

Blomsterfrank.

Man behøver kun at betænke, at ved den store Tournering i Worms under Conrad den Anden var der alt Blomsterfranke.

Kapitainen.

Derom kan jeg give Vidnesbyrd. Jeg har for saa Dage siden læst i den historiske Billedsal, at der just ved denne Tournering en Blomsterfrank tvende Gange er bleven lettet af Sadlen.

Blomsterfrank.

De har Ret. De har da ogsaa læst, at Ridderne, som den Tid blev lettet af Sadlen, vandt Prisen.

Kapitainen.

Det er Skade for saadanne gamle Skikke! De havde maaskee i Dag ogsaa kunnet indlagt Dem Bre, da De faldt af Jagtchaiseu, og slog Deres Ansigt til Kamme. Det synes at være Deres Familie egen at falde.

Blomsterfrank.

Ja virkelig! Jeg faldt ogsaa af Hesten i Paris ved et prægtigt Væddeløb, da jeg i en Carusel vilde tage Hovedet med Kaarden. Kongen kunde ikke holde op at lee, og hele Verden blev nysgierig efter at vide, hvem jeg var. Fra dette Dieblis af blev mit Navn bekendt i hele Frankerige.

Kapitainen (sagte).

En smuk Epoke!

Baronessen.

Men, Hr. Greve! Paris maade dog være et fortræffeligt Sted?

Blomsterfrank.

O Himmel! kom mig ikke til at tænke derpaa! Det er det eneste Sted i Verden.

Baronessen.

Det har jeg alt tit hørt: Paris og London.

Blomsterfrank.

Ha! London — vilainie, vilainie.

Baronessen.

Hvorledes det?

Blomsterfrank.

Et grovt, uvidende Folk, som troer, at det ene Menneſke er ligesaa god som det andet. Og om man ogsaa fortærrte nok saa mange Penge, saa gjør de der mindrer

mindre af os og vores Lige, end vi gjør her af —
en fransk Kof.

Baronessen.

Sy! det havde jeg aldrig troet, at man i London kunde være saa dum.

Blomsterfrank.

Trods Holland og Schweiz.

Baronessen.

Ere Schweigerne og saaledes?

Blomsterfrank.

De ere endnu de værste. Jeg vil kun fortælle Dem en Trait: Jeg kjørte engang i Bern over Pladsen, da just Magistraten en Korpz gik fra Kirken til Raadhuset — og jeg sad udi en meget smuk Equipage. Passagen, hvor disse fine Herrer mødte mig, var noget snever, og en firskaaen Raadsherre, istedet for at skaffe mig Plads, befalede at anholde min Rudsk. Jeg raabte ud af Karet, at jeg nødvendig maatte passere — Taalmodighed! var Svaret. Men Taalmodigheden forgik mig, som De let kan tænke, og jeg sagde med megen Ulvorlighed, at jeg var en Greve. Hvad tænker De man svarede mig? Unge Herre! som Greve er du endnu ikke berettiget til, at standse Magistraten af Bern paa Gaden. — Men du skal dog faae Tilsladelse at passere, naar du siger os, hvorfor du er en Greve. Dette Spørgsmaal surpriserede mig; jeg vidste ikke strax hvad jeg skulde svare, og maatte, saa sandt jeg er en Kavaleer, blive holdende til den hele Magistrat var forbi.

Baronessen.

Dette inpertinente Svar havde sandelig ogsaa embaraseret mig.

Blomsterfrank.

Naturlig! Hvem Dievlen kan ogsaa vide Aarsagen til alting?

Kapitainen.

Veed De hvad jeg havde svaret?

Blomsterfrank.

Nu.

Kapitainen.

At jeg var Greve, fordi min Fader havde været det.

Baronessen.

Ja, i Sandhed, det kunde De have svaret, Hr. Greve.

Blomsterfrank.

Hvem veed, hvad for nye Tvivl disse uhøflige Folk kunde have fundet i dette Svar? Der er ikke noget at begynde med dem. Troe mig, Frue, der er intet Sted i Verden, som Paris.

Trettende Scene.

De Forrige. Grev Ridbane. Baronen og Majoren.

Ridbane.

Ha! min allerkiæreste Svigermama! (kysser hendes Haand) Hvorledes gaaer det? Har Blomsterfrank ikke foreslaget mig, fordi jeg har væltet ham?

Baronessen.

Det var sandelig ikke vel gjort.

Ridbane.

En stor Steen var Skyld deri. — Og De, min smukke Brud! (kysser hendes Haand) Der seer De nu, at det bliver Alvor med os to: De har aldrig villet

troe det. — Paa min Vre — skion som en Engel
— hvilken Fornøielse — aliene ved at see Dem.

Leonore.

Denne Fornøielse kunde de havt en halv Time før.

Ridbane.

Vist ikke! Jeg var neppe et Kvarteer i Stalden — og jeg havde bleven der endnu længere, hvis jeg ikke havde savnet min smukke Brud.

(Kysser hende atter paa Haanden).

Baronen.

Savnet? — vel talt! Hun skulde maaskee taget imod dig i Stalden? I et af Rummene ved Siden af Skimmelen var der et ledigt.

Ridbane.

O! jeg skulde have klappet hende! Hvor skulde jeg ikke have strøget hende, den lille Ting! — den bedste Havre —

(Leonore, Kapiteinen og Majoren seer paa hinanden).

Leonore.

De siger mig jo smukke Ting.

Ridbane.

Smaaating! — Ved De, Mama, hvad der har holdt mig saa længe op i Stalden?

Baronessen.

Fornodentlig den Orden, som De der fandt: Portraiterne?

Ridbane.

Nei — O! det er ret en naragtig Tanke, at hængte de gamle Riddere der ned.

Baronen.

Ja, hvem Dievlen, min Engel, har hængt alle mine Forsædre op i Stalden?

Dd 4

Baro-

Baronessen.

Det skal jeg nok sige dig, min Engel. Nu,
Grev Riddane —

Riddane.

Hr. Majorens stiegede Heste, som staaer i den
anden Stald, har holdt mig saa længe op. For Diev-
len! det er smukke Dyr — men ere de virkelige Bøh-
mere, Hr. Major?

Majoren.

Bøhmiske Stutterieheste.

Riddane.

Parbleu! De ere skønne for Bøhmere at være.
Og 6 Aar! Men jeg gad nok prøbet dem engang,
om De vil tillade det?

Majoren.

Hiertelig gierne! naar De befaler.

Riddane.

Det er et Ord! efter Vordet. Dersom De gaaer
saa godt, som De ere smukke til, saa er det det første
Spend Heste jeg kender.

Baronen.

Hr. Majoren har lutter gode og skønne Sager.
Han har i Dag foræret mig tvende ungerste Vind-
spillere; der er ikke Mage til dem i Europa. Træt
og udmattet, thi de ere først ankomne i Gaar, har
enhver af dem fanget 6 Harer Solo.

Riddane.

Propos, Frue Svigermama! Frosen Brud,
veed De hvad der handede mig, da jeg sidst reed hjem
herfra? Den smukke Gule, min bedste Ridehest —
jeg kunde græde —

Baro-

Baronessen.

Nu.

Riddane.

Er død og boete.

Baronessen.

Den skønne Gule er død?

Riddane.

Ja; jeg maae have sprængt ham for stærk. Han blev syg for mig endnu samme Nat, og freperede Dagen efter. Jeg var næsten tre Dage fra Forstanden over den Hest. Det er De Skyld i, Frøken! Seer De, hvor meget man opofrer Deres Kierlighed.

Leonore.

Jeg beklager Dem ret meget, men jeg beklager den stakkels Gule endnu mere.

Riddane.

Det var den bedste Hest til at sætte over Grøfter, som jeg i mine Dage har seet; end ikke i Engelland findes der saadan en.

Baronen.

For Diepsen! det havde været en Hest til Harejagt.

Riddane.

Den var god til al Slags Brug; men ved Bedelsøbene i Engelland kunde man have havt den bedste Nytte af den.

Baronessen.

Tænk ikke om Engelland, Hr. Svigersøn! Grev Blomsterfrank har nylig fortalt os, hvad London er for et slet Sted, i Sammenligning med Paris.

Riddane.

Blomsterfrank veed Sanden af det; han har ikke vidst saa godt at nyde London som jeg. Parbleu! jeg

har tidt mere end eengang om Dagen været paa den ottende og niende Hest, og mere end eengang vundet mine 500, ja vel ogsaa 1000 Guineer i et eeneste Beddeløb. Hvem kan fortælle det om Paris?

Baronen.

Men sig mig dog, hvorledes du har baaret dig ad, at du ikke brækkede Halsen?

Ridbane.

Ha! I Engelland havde jeg gierne brækket den med Glæde; der har man Ere deraf.

Blomsterkranh.

Min Hals havde i Dag resigveret mindre, dersom denne Ere var bleven dig til Deel.

Ridbane.

Men, Frøken! De taler vist for meget med Majoren om de smukke flieggede Heste. Ikke sandt, det vilde være et Spænd Heste for os to?

Leonore.

Det behager mig overmaade.

Baronessen.

Det har ikke nodig at behage dig. — Lisette! lad der blive anrettet.

Ridbane.

Forlad mig, Mama, der glæder mig, dersom hun holder af Heste; det er Tegn til et adeligt Gemyt, Taalmodighed, Frøken! hvem veed, om Majoren ikke overlader os dem? Et Par hundrede Dukater — De Herrer Officerer bruger sommetider Penge. De tager mig det ikke ilde op, thi jeg taler gierne frit.

Majoren.

Saa frit som De vil! det gaaer de Herrer Hofs-kavalerer heller ikke bedre, end Officererne.

Rid-

Riddane.

Lige saadan! Penge er ingensteds bestandigere end hos Landjunckerne; de blive hver Dag rigere, og vi i Staden fattigere.

Baronen.

Hold ogsaa Huus som vi! riid og kør, spis og drik mere oekonomisk! reis ikke saa tit til Paris, og efterad Vindmagerne mindre, som kun bringe fiantede Moder og Marrerier fra Frankrig, saa vil det ikke altid fattes jer paa Penge. — Jeg taler ogsaa gjerne frit.

Blomsterkrantz.

Alt for frit, Herr Baron! De fører et insupportabelt Sprog.

Riddane.

Og dog finder jeg, Blomsterkrantz, at min Svigerfader har Ret. Jeg kunde strax nævne dig et halvt Dussin af vore rigeste Familier, som ved een eeneste Pariser-Reise ere blevne fattige; og hvad har de derfor? Intet andet, end at de i Frankrig og Tydskland blive udleet, og blive oven i Kibbet udleet for de uforlignelige Konster selv, som de have lært i Paris. Nei, da er London et ganske andet Sted: der kan en god Nytte blive rig.

Baronen.

Jeg bryder mig Pokker om dem begge; thi, Parforcejagten undtagen, forstaaer man hverken i Frankrig eller Engelland noget af Jagten. De tvende Vindspillere, som Majoren har foræret mig, ere mig kiere, end alle Hunde i London og Paris.

Majo-

Majoren.

Jeg beder, Hr. Baron, gjør ikke for meget Bærsen af denne ringe Foræring!

Baronen.

Denne Foræring er mere værd, en alle parisiske Narrestreger.

Blomsterkrank.

Jeg kan ikke taale at see Baronen.

Fiortende Scene.

De Forrige. Forvalteren og Tjenerne,
(som aabne begge Fløjdørene).

Forvalteren.

Der er anrettet.

Baronen.

Bravo! saa vil vi gaae til Bords.

Ridbane.

Lad os det! Men a propos! naar skal vi bytte Ringe, Frøken?

Baronessen.

Jeg tænker det vil være tids nok med denne Ceremonie til i Aften, førend De figurer herfra.

Ridbane.

Ja vist nok Ceremonie! thi vi har alt for længe siden byttet Hierter.

Blomsterkrank.

O ciel! hvor tungt falder det mig ikke, at staae op!

Baronessen.

Lad Dem lede, Herr Greve.

(Toende Tjenerne lede ham).

Rid-

Midbane.

Ha! og jeg fører min Svigermama.

Baronen.

Allons! Herr Major, tag De Lednøre. Herr Kapitein, jeg maae hiertelig lee af den stakkels Major! Hvorfor har jeg ikke kiendt ham saa vel for sex Uger siden?

Kapitainen.

Ja! hvem havde kunnet forestille sig, at han vilde faa saa gode Vindspillere tilveie.

Baronen.

Ja, jeg beklager den ærlige Mand.

Ende paa den Første Akt.

Anden

A n d e n A k t.

Første Scene.

Lisette. Forvalteren. to Tienere,
(som bringe et Bord).

Forvalteren.

Men tog hun ogsaa de hollandske Kaffeservietter, Lisette?

Lisette.

De smukkeste, som Baronessen eier.

Forvalteren.

Hun har strængelig anbefalet mig det.

Lisette.

Naturligt! det vilde være en Hovedfeil, dersom alle hendes Skønheder ikke i Dag kom for Lys. (Til Tienerne.) Sæt Bordet herhid!

(Bordet bliver sæt nogle Skridt fra den anden Dor. Lisette breder en Kaffeserviet over det, men det øvrige lader hun Tienerne sætte paa.)

Forvalteren.

Ah! det er jo ret smukke Kaffeservietter.

Lisette.

Ja det troer jeg! den hele hollandske Flaade er derpaa. Grev Blomsterkrantz maae finde dem smukke, enten han vil eller ikke. — Staaer de snart fra Bordet?

Forval.

Forvalteren.

Man har alt bragt Deserten ind.

Lisette.

Hent nu Kaffekopperne! de skal staae der, og sæt
Kosolislsglassene her.

(Tjenerne gaae, og bringe strax det bestalte, som
de sætte paa Bordet).

Forvalteren

(til Tjenerne, som gaae).

Man maae ogsaa lade Majorens skieggede Heste
spende for. (Til Lisette) Grev Ribbane vil paa Die-
blikket kiøre bort.

Lisette.

Jeg veed det: han vil probere de skieggede Heste.
Men sig mig, Hr. Forvalter eller Interimshovmester,
hvorledes gif det til ved Bordet?

Forvalteren.

Underligt, min kiere Lisette. Vores Frøken synes
mig har ikke ført sig op med det beste, efter Baro-
nessens Sind.

Lisette.

Hvorledes det?

Forvalteren.

Hun sidder imellem Majoren og hendes Kiereste,
og Majoren faaer snarere hundrede Ord at høre af
hende, end Kieresten et eneste.

Lisette.

Nu, og hvorledes stilte Kieresten sig an derved?

Forvalteren.

Han selv er nok neppe bleven det vaer: thi han
var stedse fordybt i de ivrigste Diskurser, som gif
ud paa Riden og Riøren, og især paa Majorens Spend
Heste,

Heste; og Kapteinen underholdt ham trolig. Baronessen gjorde undertiden hæslige sure Grimasser derover. Men hun kunde til al god Lykke ikke heller altid holde Nie med hendes Datter: thi hendes Mand og Blomsterkrank gjorde hende ogsaa Fortred.

Lisette.

Hvorned gjorde den charmaante Blomsterkrank hende Fortred? Ham, som hun gjør saa meget Væsen af.

Forvalteren.

Han vilde slet ikke, aldeles ikke rose nogen Ting. Han spurgte hende strax, om hun havde en fransk Kof: og saasnart han havde presset et langsoomt Nei udaf hende, saa vilde ingen Ting mere smage ham.

Lisette.

Det er Affektation. Anretningen i Dag er vist ikke slet.

Forvalteren.

Hun veed at jeg, søyend de gif til Bords, maatte røge for de stinkende Stald-Drenges Skyld. Grev Blomsterkrank kan ikke taale Røgelse; med hans Eau de la vande Flaske for Næsen forsikrede han Selskabet, at han aldrig søyend i Dag var bleven mere overbevist om hans stærke Naturel, efterdi han ikke ved al den affhyelige Lugt var falden i Besvimelse.

Lisette.

O Himmel! og faldt Baronessen ikke i Besvimelse over denne Forsikring?

Forvalteren.

Jeg veed ikke om hun ret har forstaaet det. Hun var just ifærd med at give Ordre til, at Taffelmusiken skulde begynde. Og denne Musik — det er til at lee

sig

sig ihjel af — de maatte holde op midt i den første Menuet!

Lisette.

Derfor har jeg ikke heller hørt noget til Musikken.

Forvalteren.

Grev Blomsterfrank bad for alting i Verden, at man i det mindste maatte skaae hans Dren, da hans Næse alt var bleven fordærvet for mange Uger.

Lisette.

Hvorledes? Og Baronessen gif endnu ikke lød paa ham?

Forvalteren.

Hun havde vel Lyst; men Greven fandt Middel, ved to tre franske Ord at gjøre hendes Brede vaabenløs.

Lisette.

Og hvad tog Baronen sig for ved alle disse Historier?

Forvalteren.

Han drak lystig, og bekymrede sig om ingen Ting. Undertiden fortalte han noget om Jagten, og om hans ungerske Vindspilleres Fortreffeligheder; men der var ingen, som svarte ham, uden Majoren nogle Gange. Men paa Slutningen, da Desertten kom paa Bordet, begyndte han at blive lystig. — Thi han er just ikke fuld — men saa maatte hele Selskabet drikke Dug med ham.

Lisette.

Det kunde jeg sagt forud, at det vilde skee.

Forvalteren.

Nu veed hun alt, Lisette. Seg vil gaae ind igien, Herskabet maatte ellers savne mig. (Et Notarius, som just kommer ind) Ydmyge Tiener, Hr. Notarius!

Anden Scene.

Notarius. Lisette.

Lisette.

De kommer endnu for tidlig, Herr Notarius!
Herskabet sidder endnu ved Bordet.

Notarius.

Vigilantibus jura scripta sunt, Jomfrue Lisette!
hellere for tidlig end for sildig. Jeg veed nok, at de
høie Herskaber har naadigst resolveret, først imod Aften
at bringe Egetskabskontrakten i Orden: men jeg kan
giørne bie.

Lisette.

Min kære Hr. Notarius, jeg trivler paa, at
der endnu bliver noget af Givtermaalet.

Notarius.

Hvi saa, Jomfrue Lisette? Ytrer der sig maa-
ske Impedimenta?

Lisette.

Det just ikke; men Brudgommen vil endnu førend
Forlovelsen gaaer for sig kigge ud at spadserere med fire
affødelige stemme Hingster: og jeg troer, at han nok
vil brække Halsen.

Notarius.

Ha! det vil vi ikke haabe. Den høigrevelige
Brudgom vil dog vel ikke spille hans friherlige Brud
saadan en slem Streg — Dog, De skiemter, Jom-
frue Lisette: altid lystig, altid artig. Jomfrue Lisette!
naar skal jeg engang have den Lykke, ogsaa at opsætte
en Contractum Matrimoni for hende? Saa smuk og
artig! Skulde hun vel ikke ogsaa engang maatte give
esfer for de mandlige Ansald?

Lisette

Lisette.

Det var ogsaa Tid for Dem, Hr. Notarius, at De lod sig overvinde af Kvindekønnets Sukke.

Notarius.

Jeg er mere blødhjertet, Jomfrue Lisette, end hun maaskee troer. Vi Lærde ere just ikke af Træe. Dersom jeg engang kunde finde Leilighed, at jeg ret i god Mag kunde expectorere mig for Dem —

Lisette.

For mig?

Notarius.

Sa, min usorliguelige Mamsel! just for hende.

Lisette.

Hvem kan vide det? Jeg har stor Tilbøielighed til det Juridiske.

Notarius.

Godt! det er Tegn til et billigt Hierte —

Tredie Scene.

De Forrige. Grev Ridbane, (som i det han kommer ud lægger sin Serviette fra sig).

Ridbane.

Ah! den Giddens faaer aldrig Ende. Lisette, er Majorens Skieggede spendt for?

Lisette.

Det er alt bestilt.

Ridbane.

Denne Herre er vist Notarius?

Notarius.

For underdanigst at opvarte Greven.

Ridbane.

Ganske rigtig! Forstaaer Herren sig paa Heste?

Notarius.

De staaer just ikke ind i mit Officium; men saa
— Mediocriter, Hr. Greve.

Ridbane.

Studerte Folk forstaae alting. De maae fiøre
med mig, min Herre.

Notarius.

Forlad, Hr. Greve! det vilde vel være en stor
Vere for mig; men —

Ridbane.

Nei, nei, ingen Komplimenter! jeg er ikke af de
storagtige Kavalere: jeg har en lard Mand ligesaa
fier, som en ulard. De maae fiøre med min Herre.

Notarius.

Men betænk, min Hr. Greve —

Ridbane.

Det hjælper ikke. Gaae ned min Herre, og see
til, om der er spændt for.

Notarius.

Seg adlyder! men for Himlens Skyld — Lisette
mag dog — (Gaaer.)

Fjerde Scene.

Grev Ridbane. Lisette.

Ridbane.

Jeg har noget at tale med dig, Lisette, men jeg
saae gierne, du var opriktig.

Lisette.

Jeg er Oprigtigheden selv, Hr. Greve.

Ridbane.

Du burde ogsaa med Villighed være det imod mig.
Du veed, at du med din Fræken gaaer i min Dieneste.

Lisette.

Lisette.

Det har man til min største Fornøjelse fortalt mig.

Ridbane.

Du skal have det ret godt hos mig — som min anden Kone. Du skal blive vel betalt, ikke have noget at bestille, og have tvende Heste og en Kudde til din egen Tjeneste.

Lisette.

O! det er allerfiereste!

Ridbane.

Og du skal strax faae 2 Louis d'Or forud til Tegn paa min Gavnmodighed — men du maae være oprigtig — see her ere de.

Lisette.

Det er alt for meget, Hr. Greve — De maatte siden troe, at jeg var kun oprigtig for Pengenes Skyld; og jeg har dog ikke, saa længe jeg har levet, gjort noget for Penge.

Ridbane.

Stig mig, har din Frøken nogen Godhed for Majoren?

Lisette (sagte).

Godt! hie kun! den Lyst skal jeg nok fordrive dig. (Til Greven) Godhed, spurgte De? — Jeg er saa bange De skal forraade mig, om jeg sagde Dem det.

Ridbane.

Gid jeg brække min Hals — gid jeg brække den strax med Majorens Hingster, om jeg forraader dig. Paa Kavaleers Parole.

Lisette.

Nu godt! Siden De sværger saa høit, saa vil jeg aabenbare Dem alting. Vores Frøken er dødelig forlibt i Majoren.

Ridbane.

Ha, ha, jeg er ikke saa dum, at jeg ikke skalde merke det; men Pigen var dum, at hun lod mig merke det. Jeg vil ikke lade hende blive længe her, og i Staden skal jeg holde hende saa kort i Tøilen, at Majoren skal klare sine fire Skieggede ihjel, uden han engang skal faae hende at see.

Lisette.

Det er vel nok — Dersom de kun ikke alt har seet hinanden for meget.

Ridbane.

Ha! du er ikke ret klog. Moderen holder jo bestandig Die med hende.

Lisette.

Moderen? Jeg vil just ikke sige noget med Bisshed, Hr. Greve, thi det er alt for delikate Ting — men for Moderens Skyld — men merker De ingen Ting — dog, jeg kunde snart sige for meget.

Ridbane.

Zael, Lisette! jeg vil vide alting. Og min bedste Hest maae faae Kuller, om jeg skal forraade dig.

Lisette.

Vores Baronesse er jo selv stude.

Ridbane.

Uf hvem?

Lisette.

Uf Kapitainen. Har De ikke merket det?

Ridbane.

Det kan nok være, Lisette. De faae hvert Dieblik paa hinanden imedens vi spiste. Dieven! det er en hæffelig Omstændighed! naar Moderen er forlidt, saa lader hun sagtens Datteren gjøre hvad hun vil.

Lisette.

Lisette.

Det kan De let forestille sig. Men, De maae for alting ikke tænke noget ondt derom! Frøkenen selv er alt for dydig — og hendes Mama ogsaa — man kan jo gierne holde af et Menneske uden at gjøre noget ondt. Jeg har selv mere end eengang været forlibt, og jeg kunde strax sværge paa, at min Færendnu aldrig ved nogen utilladelig Tanke er —

Ridbane.

Swærg ikke, Lisette! jeg seer alt, at du er en ærlig Pige, siden du taler saa oprigtig med mig. Jeg troer heller ikke noget ondt om din Frøken; men det er mig alt ubehageligt nok, at hun hellere vil have en anden end mig. Jeg vil være fordømt, om Majoren ikke har forblindet hende med hans Skieggede — Hun har ikke Uret; de Skieggede kunde ogsaa gjøre mig gal, dersom jeg var en Pige.

Lisette.

Ja, ganske vist har de Skieggede gjort det. Derfor vil han ikke heller stille sig ved dem. Jeg veed, at han har været buden 400 Dukater.

Ridbane.

Hvem har budet ham dem?

Lisette.

En Kavaleer, jeg veed ikke hvad han hedder.

Ridbane.

Han skal ikke faae dem; jeg skal for give ham 500 for dem, hvis de ere gode.

Femte Scene.

De Forrige. Notarius.

Notarius.

Jeg skulde underdanigst referere, Hr. Greven, at
der er spendt for.

Ridbane.

Godt. Allons Hr. Notarius! kom, min Herre,
jeg vil føre som Postillion, og De, min Herre, skal
sidde i Jagtchaisen.

Notarius.

Tillad, naadige Hr. Greve, at jeg gjør Dem en
underdanigst Remonstration.

Ridbane.

Ingen Remonstration. Kom, min Herre! (Han
trækker Notarius ved Armen.) Lisette! vi tales siden ved
om den Sag; nu har jeg ingen Tid.

Siette Scene.

Lisette (allene).

O! det var herligt! To Louis d'Or — og maa-
ske tient min stakkels Frøken — dersom han kun ikke
forraader mig — Nei! det gjør han ikke; og gjør
han det — saa var der jo ingen tilstede, og jeg negter
det reent ud.

Syvende Scene.

Blomsterkrang. Kapitainen. Forval-
teren (aabner Døren).

Forvalteren.

Lisette! lad Kasseen bringe ind; Hersekabet er alt
færdigt fra Dordet.

(Lisette og Forvalteren gaar).

Blomsterkrang.

Blomsterfrank.

Ha! hvor læt jeg nu er, at jeg har overstaagt det forkræffelige Maaltid — quelle gargotte! jeg vilde være 100 Louis d'Or mere skyldig, end jeg er, at jeg ikke var kommen her.

Kapitainen.

Hvorfor det? Det er dog gode Folk; om de just ikke veed at anordne deres Sager paa det bedste, saa gjør de dog alt hvad de gjør med god Villie.

Blomsterfrank.

Men er jeg og mine Lige tiemt dermed? Jeg er diable m' emporte nu mere sulten, end jeg var førend vi gik til Bords. Der var ingen Ting, som man kunde nyde.

Kapitainen.

Jeg er ganske mæt. Og der var dog nogle Retter, Hr. Greve, som vare ret godt tillavede.

Blomsterfrank.

Jeg var saa ulykkelig, at jeg ikke traf paa nogen af dem — allerede den Stank i Spisestuen, den forfærdelige Musik, og den daarlige Opvarning: hvor de Karle løb omkring som nogle Narre, og ingen af dem vidste hvorledes han skulde levere en Tallerken fra sig! Baronens borgerlige Propos; alt dette sammementaget, saa kan jeg sværge Dem til, at jeg aldrig i mine Dage har sat ved et execrablere Bord.

Kapitainen.

De er alt for delikat, Hr. Greve! alt for delikat.

Blomsterfrank.

Ja det siger man her til Lands om os andre, som kender Paris; men jeg kan ikke gjøre for, at

min Gout er for fin for dette Land. Kommer De her ofte, Hr. Kapitain?

Kapitainen.

Næsten daglig, og jeg kommer her gjerne.

Blomsterfrank.

Ja, I Herrer ere forlible her. Der, hvor man er forligt, finder man alting godt og smukt. Jeg misunder Dem ikke; De maae dyrt betale Deres Amusement.

Kapitainen.

Forligt? Hvad stikker Dem?

Blomsterfrank.

Hum! hvad Dem angaaer, vil jeg endnu tage det i Tvivl, thi den Entreprise vilde i Sandhed være alt for forvooven; men Majoren er det dog vist.

Kapitainen.

Det kunde nok være — dog —

Blomsterfrank.

Min dumme Kousin kommer her ilde an.

Kapitainen.

Ja, jeg vil just ikke paastaae, at han ikke gjorde bedre i, om han aldeles satte dette Givtermaal tilside.

Blomsterfrank.

Dersom det endnu var mueligt at forebygge det, saa skulde jeg tilforladelig gjøre det. Man kan i Sandhed ikke begaae større Sorise, end at Encanaillere sig i saadan en Familie.

Kapitainen.

Gjør et Forsøg; maa skee De endnu kan forhindre det.

Blomsterfrank.

Nei, nu er det meget for sildig. Men havde jeg kiendt disse Folk før, det skulde ganske vist ikke kom-

met

met saavidt — Den gode Landsbyeknok, den Baron, med hans Broderskab! Jeg har aldrig i mine Dage havt en saa firskaaren Broder. Hvad kunde jeg giøre? Man er tvungen til at hyle med Ulvene, hvis man ikke vil ædes af dem. Men dersom han i Byen kalder mig Broder, saa giver jeg ham, foi de Cavalier, intet Svar.

Kapitainen.

De handler klogt, at De har givet efter; men angaaende Givtermaalet, saa kan De, troer jeg, endnu finde et Middel. — Om Forlovelsen for Exempel i Dag blev opsat — og — dog, der kommer De alt. Lad Dem ikke merke, Hr. Greve, med Deres Misfor nøielse.

Blomsterkrantz.

Himlen bevare mig! Baronnen synes mig tres capabel at vise en Impertinence.

Ottende Scene.

Majoren, som fører Baronessen. Baronnen.
Leonore. De Forrige.

Baronessen.

De har planteret os, Hr. Greve.

Blomsterkrantz.

Non, Madame! jeg har givet mig den Ære, at være Deres Forløber.

Baronessen.

De er alt for complaisant.

Baronnen.

Her er Rosolieglassene, Herr Major! sæt dig her hid; thi jeg kan for min Død ikke lide Kaffe.

Majo-

Majoren.

Jeg holder heller ikke meget af den.

Baronen.

Vi har megen Lighed i vores Væsen.

Baronessen.

Og sæt De sig hos mig, Hr. Greve.

(Man sætter sig, der bæres Kosolie og Kaffe om).

Blomsterfrank.

Med megen Fornøjelse.

Baronen.

Du har slet ikke spist noget til Middag, Broder
Blomsterfrank.

Blomsterfrank.

Mon frere! jeg troer, at min Mave ved dette
ulykkelige Fald af Chaisen er bleven derangeret — og
jeg vil ved Diæt bringe den i Orden igjen.

Baronen.

Ved Diæt bliver ingen Ting bragt i Orden —
drik et Par Glas Kosolie! det vil gjøre dig godt.

Baronessen.

Bevare os! ingen Kosolie, min Engel! Kosolie
kunde foraarsage Greven Qualmer.

Baronen.

Det er mig ligemeget, lad saa være.

Baronessen.

Men hvorledes befinder De sig nu Hr. Greve?

Blomsterfrank.

Efter Diæten alt meget bedre; jeg tænker, at det
bliver nok altsammen godt i Dag.

Baronessen.

Det glæder mig. Lisette! lav Spillebordene til
— apropos! jeg troer vi kan spille i Haugen, eller i
det ringeste i Sala terena. Hvad meener De Hr. Greve?

Blom-

Blomsterkrantz.

Veiret er ret smukt: lad os spille i Haugen.

Baronessen.

Og hvad vil De spille, Hr. Greve?

Blomsterkrantz.

Jeg spiller aldrig andet end L'ombre.

Baronessen.

Mit Favoritspil! altsaa vi to — hvem skal vi faae til tredje Mand? — Hr. Kapitainen?

Kapitainen.

De beviser mig en stor Naade; men Frøkenen spiller gierne L'ombre.

Blomsterkrantz.

Ja, Frøkenen maae spille med os. Det vilde være en Feil, dersom hun i Dag ikke sad ved det første Spillebord. Ikke sandt?

Leonore.

Siden De saa befaler —

Baronessen.

Jeg vilde have gjort et Partt for hende med Grev Riddane.

Baronen.

Ja hvem ved, om Majorens Hingster tillader ham at komme tilbage?

Blomsterkrantz.

Det forstaaer sig, Frøkenen maae spille med os!

Baronessen.

Som De befaler. Og hvad spiller du min Engel?

Baronen.

Ingen Ting. Jeg vil gaae omkring med Majoren i Haugen. Han er i Dag saa nedslagen, jeg vil opmuntre ham lidt.

Baro-

Baronessen.

Men du gaar dog ikke paa Jagt?

Baronen.

I Eftermiddag vil jeg sacrifiere jer Jagten.

Baronessen.

Jeg er dig meget obligeret. — Lisette! altsaa intet, uden et L'ombrebord i Haugen! (Lisette gaar.) Ingen Kaffe, Hr. Greve?

Blomsterkrank.

Lidt, men meget lidt vil jeg kun have.

Baronen (til Majoren).

Drif Broder! det gior dig ingen Skade — og var lystig!

Majoren.

Meget gierne! men jeg tør ikke drikke meget.

Baronen.

Hvad vil 4 a 5 Glas sige?

Blomsterkrank.

Kaffeen er excellent.

Baronessen.

Det er min Søster, som altid skaffer mig den: hun har en Tyrk, som tiener hende. En Koppe endnu, Hr. Kapitain?

Kapitainen.

Man kan umuelig aflaae Deres Naade noget.

Baronessen.

Min Herr Svigersøn har ikke villet bie efter Kaffe, som dog vist er ret god. Det er dog en gevaltig Hestepassion, som den Kavaleer har.

Blomsterkrank.

Hestepassion? Jeg frygter, Frue, at De ikke har exprimeret sig rigtig; hans Passion er jo ret p'ausible.

(Viser paa Leonore).

Baro-

Baronessen.

Eller Passion for Heste, vilde jeg sige. Hvor kritisk Herr Greve — Dog, det gier intet! man lærer gierne af Folk som De og Deres Lige.

Baronen

(alvorlig til Majoren).

Blomsterfrank er dog en heel Karl: det havde jeg ikke ventet af ham.

Majoren.

O! han brister af Pariservittighed.

Baronen.

Nu, hvem kan fortælle noget Nytt? Efter Maaltidet gider jeg gierne høre Nyheder.

Baronessen.

Herr Greven kunde fortælle os det meste: han er altid ved Høffet, og lever stedse i den store Verden.

Blomsterfrank.

Høffet er saa fattigt paa Nyheder, eller holder dem saa hemmelige, at man vidste kun lidt, dersom man ikke havde andre Sources.

Kapitainen.

Apropos! jeg skal fortælle Dem noget. Ved De, at Deres Naboe, Grev Lembrand, forlader Landet, og vil for Fremtiden bestandig boe i Staden?

Blomsterfrank.

Deri gjør han ma foi meget fornuftig.

Baronen.

Fornuftig, troer du? Den Nar, han har den skønneste Gassenhage i hele Egnen.

Kapitainen.

Sans Jagt har han forpagtet bort til en Proprietær, som grændser nær til ham.

Baro

Baronessen.

Men hvorledes faaer han det paa engang i Hos vedet, at vilde boe i Byen?

Kapitainen.

Man siger, at hans Kone har overtalt ham dertil.

Baronen.

Den dumme Uhrhanel alt tre Aar giør, og gaaer endnu bestandig i Blinde, og saa meget i Blinde, at han ikke engang kan see, hvorfor hans Kone vil leve i Staden. Alle Folk veed hendes Kierlighedsforstaaelse, kun han ikke.

Blomsterkrank.

Hvem skulde ikke kende denne ældgamle Intrigue? Den har jo alt vedvaret et halvt Aar, og er just derfor remarquable, fordi den holdes for den ældste i hele Byen.

Baronessen.

Maaskee giør man den stakkels Frue Lembrand ukret, som det som oftest gaaer os Koner.

Baronen.

Ja, Konerne i Almindelighed! men Frue Lembrand viß ikke. Dog, det er min mindste Sorg: jeg ærgrer mig kun over, at den Aar har forpagtet sin Jagt bort. — Blomsterkrank, fortæl du os noget Nyt — noget Politisk, det gider jeg gjerne hørt.

Blomsterkrank.

I Gaar har man hvistet hinanden i Bret, at treende Republikker havde sluttet en Traktat med hinanden.

Baronen.

Trende Republikker? Det gaaer viß paa Tyrken løs. Major! der kommer du med i Spillet.

Majo-

Majoren.

Jeg har hørt tale derom — det er kun en Commercetraktat.

Baronen.

Fanden heller! til hvad Ende skulde Republikkerne slutte Commercetraktater? Det har de jo ikke nødig. Nei! der stikker noget andet under. Maltheserne skal ogsaa allerede krydse i den sorte Søe. Nei, det kan ingen Commercetraktat være.

Blomsterkrank.

Det er dog saa, mon frere! Der er ikke at tænke paa nogen Krig med Tyrken, pour a Present: det garanterer jeg for. Ministeren har i Forgaaers i min Nærværelse faaet den Efterretning, at Sultan er farlig syg.

Baronen.

Hvem, Sultan? Major! jeg maae see. Det var en falsk Efterretning, min kiere Blomsterkrank.

Blomsterkrank.

Falsk Efterretning? Hvem kan faae paalideligere Efterretninger, end Ministeren?

Baronen.

Jeg veed og maae vide mere om denne Sag, end Ministeren. Sultan syg — ha! ha! ha!

Blomsterkrank.

Ja, ja! og man lægger endnu til, at han ligger i hidsig Feber.

Baronen.

Det er altsammen Løgn, min kiere Blomsterkrank! Der kan man see, hvad der løber for Løgn omkring i Staden. Naar du kommer til Ministeren, Blomsterkrank! saa siig ham paa mit Ord, at hans

I f

Eor:

Correspondentere have løst for ham: og at hverken Sultan eller Bella kan være syge, saasom de endnu i Dag hver af dem har fanget 6 Gange Solo.

Blomsterkrank (sagte).

O quelle bete que ce Baron!

Majoren.

Det kommer mig for, som om De ikke forstaae hinanden rigtig. Grev Blomsterkrank taler om den tyrkiske Keiser.

Baronen.

Om den tyrkiske Keiser? Det er en anden Sag. Saa lad ham nævne ham ved sit Navn, og ikke kalde ham Sultan. Den tyrkiske Keiser, han kan gierne være syg, det vil jeg ikke sige imod.

Blomsterkrank.

O! Ciel! — Frue! Skal vi ikke begynde paa vores Spil?

Baronessen.

Jeg er færdig.

(De staae op, og Kaffebordet dækkes af).

Blomsterkrank.

Saa kom, jeg skal have den Ere at følge Dem.

Baronen.

Saa I alt nu vil begynde at spille? Major! vi blive siddende lidt sammen endnu.

Baronessen.

Men kom snart efter, min Engel!

Baronen.

Saa snart som vi har tømmet Flasken.

(De gaar alle.)

Tiende

Niende Scene.

Baronen. Majoren.

Baronen.

Det er mig ret kiert, at de lade os blive her allene. Stakkels Major! men hvorfor er du endnu stedse saa bedrøvet? Staaer Pigen dig endnu i Tankerne?

Majoren.

Al Herr Baron! jeg vil aldrig kunne glemme det. Vår jeg ikke være bedrøvet? — Overvel! jeg elsker Deres Frøken Datter med al den Omhed, som et menneskeligt Hierte er i Stand til: jeg finder ogsaa, at Frøkenen ikke er sølesløs ved min Kierlighed — endnu mere, hendes redelige Fader laster ikke vores Kierlighed, og dog maae jeg see hende komme i en andens Arme, som maaskee ikke veed at sætte Priis hverken paa sin store Lykke, eller Deres Datters Fortienester.

Baronen.

Det er altsammen sandt, min kiere Major! men naar det nu ikke staaer mere til at ændre, hvorfor skal man da quæle sig forgieves? Skylden er ikke min. Jeg har jo sagt dig, at jeg heller havde givet dig min Datter, end Ridbane. Vel er Ridbane et rigt og fornemmt Partie, men den Karl er en Erke-Nar, og vil ogsaa gjøre hans Kone dertil, ifald han ikke engang ved en Spadserefsart brækker Halsen paa hende. Det gaaer mig vel ikke saa meget an, som ham selv; men det vilde dog være mig hundrede Gange kiere, om hun blev din Kone: thi hun vilde vist leve mere

lykkelig med dig. Jeg er underrettet om din Conduite, jeg veed, at du er en brav Karl, og en ordentlig Mand, som staaer i Anseelse ved Armeen. Jeres Udkomme skulle I ogsaa faae: thi jeg giver hende aarlig 3000 Rigsdaler, og det veed jeg, du kommer ud med; dør jeg engang, saa faaer hun min hele Formue, der, som du veed, ikke er liden. Mit Gods er ikke flet, det indbringer 6000 Rigsdaler, og man kan ogsaa divertere sig der; Underjagten har ingen i hele Landet skønnere end jeg — jeg skyder ogsaa mine 5 Hiorte om Haret, og ligesaa mange Hinder. Men hvad hjælper alt det? Det er nu for sildig! og du, som en klog Mand, skulde staae de Ting af Tankerne, der ikke mere ere muelige. Frisk! lystig Major! der er flere Piger i Verden: drik engang! Det skal være alle smukke Pigers Skaal!

Majoren.

O! min kiere Hr. Baron! — mit Sind er —

Baronen.

Hvad? Hr. Baron — Har du alt forglemt — Broderskabet? — Til Straf skal du drikke det endnu engang — Allons!

Majoren.

O! meget gierne, min kiere Forschielm! om det endogsaa skulde gjøre mig Skade, at jeg drikker. For en Mand, som tænker saa vel for mig, vil jeg steds vove mit Liv. (De drikke.)

Baronen.

Denne Rosolie gjør dig ingen Skade. Du maa vide, at jeg ikke giver alle og enhver af den: thi den er vanskelig at bekomme; den kommer fra Pohlen.

Majo:

Majoren.

Det er nok Danziger?

Baronen.

Vist ikke Danziger! der staaer Bologna paa Glassterne.

Majoren.

Altsaa Bogloneser! den kommer fra Italien.

Baronen.

Det kan ogsaa nok være. Vær ved frit Mod! en Kone kan du altid faae. Og — apropos! — jeg veed selv en for dig — Fanden komme efter mig — hun var ret for dig — en Slægt af mig, og som er min Myndling, en Pige, som er ligesaa riig som min. — Taalmodighed! der kan gøres noget derved — hun holder meget af Officerer — hun vil gribe efter dig med begge Hænderne.

Majoren.

Nei, min kiere Forsthielm! du tager meget Feil, dersom du troer at trøste mig med deslige Forslag. Da jeg ikke kan faae din Datter, saa er der intet Fruentimmer mere for mig i Verden.

Baronen.

Stakkels Dievel! saa kommer du nok til at døde som Ungkarl. Dog — hvem kan vide det — dersom Nidbane snart vilde brække sin Hals — jeg gier dig mit Ord, at Leonore da skal blive din Kone. — Det er alt, hvad jeg kan gjøre.

Majoren.

Jeg takker dig, min kiere Forsthielm! I al min Ulykke skal jeg bestandig vise mig taknemmelig for dit venstabelige Sindelag.

Baronen.

Det har du ikke nødig. Jeg holder meget af alle Officerer, og mere af dig end alle andre. Jeg har selv tient, og veed hvad en Officer er.

Majoren.

Har du tient i Soldaterstanden?

Baronen.

Har du ikke vidst det? Parbleu! jeg var Sønderbrik i 8 Aar, og havde vist blevet det endnu længere, dersom man ikke havde gjort mig Fortred.

Majoren.

Hvorledes det? Hvad for Fortred?

Baronen.

Ha! jeg skød engang paa Marschen en Hiort paa 16 Ender i den kongelige Viidbane: de Dievels Jægere klagede mig an hos Obersten, som skikkede mig strax i Arrest. Det fortrød mig, og jeg tog min Afsked Dagen efter. Jeg havde jo været en Aar, om jeg vilde have ladet mig igiennemhegle for det. Her skyder jeg hvad jeg lyster, og ikke et Menneske sætter mig i Arrest derfor.

Majoren.

Det har jeg ikke vidst et Ord af. Du har gjort ret i, at du tog din Afsked.

Baronen.

Hum! hvem veed — efter min Regning, saa maatte jeg nu snart have kommanderet Armeen.

Majoren.

Gode! og sæt, at du kommandeerte den uhykkelig, da vilde det maaskee være dig og Staten kiere, at du ikke havde kommanderet den.

Baronen.

Det er ogsaa sandt. Jeg er tilfreds med min Skiebne, vær du det ogsaa, og slaae disse Griller ud af

af Hovedet. Kom, nu vil vi gaae ned og see hvad den Hasensfod Blomsterfransk bestiller. Min naragtige Svigersøn maae vel ogsaa snart komme tilbage med dine Heste. Tien ham lidt, og sæt dig hos Leonore.

Majoren.

O! min dyrebare Ven! hvor lidt tiener flige Midler til at opmuntre mit nedslagne Hierte.

Baronen

(i det han gaaer).

Heida! (Lisette kommer ind.) Lisette! giem denne Flaske, at den ikke bliver uddrucken. (De gaae.)

Tiende Scene.

Lisette (allene).

Bagatelle! den halve Flaske er uddrucken! Majoren maae af bare Fortvivlelse have drucken meget — det var ellers ikke mueligt. (Hun rømmer op.) Et Glas vil jeg dog smage; jeg har endnu aldrig kunnet komme til at smage den. (Hun drikker.)

Ellevte Scene.

Ridbane. Notarius. Lisette.

Ridbane.

Bravo, Lisette! bravo! Drikker du gierne Røsolie?

Lisette.

Jkke gierne — men denne Gang drak jeg Brudgommens Skaal, saasom alle Folk i Dag drikker den.

Ridbane.

Det var ret, min Rylling! Hvor er dit Herskab?

ff 4

Lisette.

Eisette.

De ere i Haugen. Frøkenen spiller L'ombre med hendes Mama og Grev Blomsterfrank, og de andre gaar og spadserer. — Nu, Hr. Notarius, De er jo dog kommen levende tilbage?

Notarius.

Ja, Eisette, endstaaet jeg et Par Gange har mentaliter testet.

Ridbane.

Hør, Eisette, giv mig et Raad, hvorledes jeg skal make det, at Majoren sælger mig sine Skieggede.

Eisette.

Det vilde holde haardt. De veed jo, at vi nylig har talt derom.

Ridbane.

For Dievlen, Eisette! det er Heste! der ere ingen i Verden, som overgaar dem. Jeg giver gjerne 1000 Rdlr. for dem.

Eisette.

Han tager neppe derimod; men gjør et Forsøg — Veed De hvad — med ham kan man ikke snakke meget, thi han er ikke i det bedste Lune — tael De med Kapitainen; dersom noget Menneske i Verden kan overtale ham, saa er det hans gode Ven, Kapitainen.

Ridbane.

Nei, Eisette, det er mig for vidtløftig; jeg vilde gjerne endnu i Dag bringe det i Rigtighed. Men gjør det saaledes: see til at du kan bringe Kapitainen tilligemed Majoren herop, og sig Kapitainen hemmelig, at jeg vil forære ham en Ridehest, dersom han kan make, at jeg faaer Spendet.

Eisette.

Lisette.

Ogsaa det, saa maaskee det gaar an.

Ridbane.

Allons, Lisette! jeg venter efter dig her.

Lisette.

Jeg vil kun sætte Rosolien paa sit Sted, og saa løber jeg strax ned i Haugen. (Gaar).

Tolvte Scene.

Ridbane. Notarius.

Ridbane.

Dersom jeg faaer de skieggede Heste, Hr. Notarius, saa betaler jeg ham dobbelt Tært for Vegteskabskontrakten.

Notarius.

Det er sandt, Hr. Greve, Hestene ere usorligsnelige.

Ridbane.

Saa modige. Hvor de arbeide! hvor de grise sig an!

Notarius.

De har nok kun gaaet lidt for Ploven?

Ridbane.

For Ploven? De er en Nar, Hr. Notarius! Hvem spender vel saadanne Heste for Ploven?

Notarius.

Og det skeer dog, Hr. Greve; jeg har før seet skieggede Heste trække Ploven.

Ridbane.

Jeg har ogsaa seet Jurister i Daarelisten: er derfor alle Jurister daarelistegale?

Notarius.

Ei, ei, ei, Hr. Greve! at sammenligne Jurister med Heste — med Dyr — som ingen Intellectum, ingen Ratiocinium have.

Ridbane.

Ingen Ratiocinium? Hvem siger saa?

Notarius.

Det sige alle Philosophi?

Ridbane.

Philosophi! Narre, som ingen Heste har, og løbe den hele Dag omkring til Fods. Troe De mig, min Herre, den romerske Prinds eller Keiser, hvad han var, har ikke uden Grund gjort sin Hest til Dorgemeester.

Notarius.

Ja, praeis temporibus, i de ældre Tider.

Ridbane.

Til alle Tider. Jeg har selv havt Heste, paa hvilke jeg hundrede Gange kunde have brækket min Hals, dersom De ikke havde havt mere Ratiocinium end jeg, og jeg er dog en Adelsmand. De kan ikke troe, min Herre, hvad Forstand en Hest har.

Notarius.

Ideas confusas, det har de nok — men —

Ridbane.

Yes! jeg seer dem alt komme. De, Hr. Notarius, skal være Vidne til Riabet.

Notarius.

Vær ubekymret, Hr. Greve! dersom Majoren forløber sig med et halvt Ord, saa skal det være saa meget, som om han havde sagt ti hele.

Tret.

Trettende Scene.

De Forrige. Majoren. Kapitainen.

Majoren.

Hvad har De at befale, Hr. Greve?

Ridbane.

Intet at befale — Jeg vilde takke Dem for den Fornøielse, som Deres Skieggede har gjort mig.

Majoren.

Har De fundet dem gode?

Ridbane.

Uforlignelige, Hr. Major. Jeg skulde vel ikke rose dem, thi jeg har Lyst til at købe dem.

Majoren.

Købe dem? Det gjør mig ondt, at jeg ikke kan tilfredsstille Deres Lyst.

Ridbane.

De kan ikke? Og hvorfor?

Majoren.

Fordi de udgøre min største og eneste Fornøielse, jeg har i Verden.

Ridbane.

Men naar jeg betaler Dem godt — naar jeg giver Dem 300 Dukater for dem?

Majoren.

De koste mig selv næsten saa meget; men saa har jeg ogsaa den femte til, som maaskee endnu er smukkere end disse, og som jeg bruger til Ridehest.

Ridbane.

Jeg forlanger ikke den femte; jeg giver Dem 300 Dukater for de fire.

Majo-

Majoren.

Jeg tilstaaer, at det var vel betalt; men betenk, at dette Rids vilde stille mig ved al min Glæde. Jeg kan ikke leve uden Heste.

Ridbane.

Du vel, saa vil vi gjøre det saaledes: Jeg giver Dem mine Siebenburger, som jeg har her; Skimlerne ere smukke, og løbe som Gespænster. Jeg vædder, at jeg i to Timer kører fem Miil; og jeg giver Dem endnu — 150 Dukater til (Sagte til Kapitainen) Hielp mig dog, Hr. Kapitain.

Kapitainen.

Et hundrede og halvtredsindstyve Dukater og Skimlerne! Hr. Major, De skulde tage det i Betænkning.

Majoren.

J Betænkning? Jeg tilstaaer, at det er et raaissonabelt Tilbud; men —

Ridbane.

Men — jeg veed nok hvad De tænker. De er mig ugunstig, fordi jeg ægter Leonore; men det er jo underligt, Hr. Major. Var De i mit Sted, og jeg i Deres, saa vilde jeg ikke for den Sags Skyld være Dem vred; der ere jo andre Piger, som ere ligesaa smukke som min Kiereste.

Majoren.

Men hvem sætter Dem saadanne Tanker i Hovedet? Jeg gjør jo ingen Fordring paa Frøkenen.

Ridbane.

O! jeg veed alt — Lisette har fortroet mig alting — Dog, lad os tale om noget fornuftigere. Skal vi slutte Ridsbet om Deres Spænd Heste? De burde

burde just saameget hellere overlade mig det, efterdi jeg ægter Leonore, thi Spendet gesfalder hende.

Majoren.

Jeg veed, hun forlanger ikke, at jeg for nogle Penges Skyld skal sælge min Glæde.

Ridbane.

De er en ubevægelig Mand. (Sagte til Kapitainen)

Hr. Kapitain, mag det dog saa!

Kapitainen.

De seer jo, at der er intet ved at gjøre.

Ridbane.

Endnu en Ting, Hr. Major. Betragt denne Ring, den koster mig 500 Rdlr.; siden De ingen Penge vil have, saa giver jeg Dem Ringen og mine Skimler. Er det ikke raisonabelt?

Majoren.

Alt for raisonabelt, jeg erkender det; men da mine Skieggede ere mig kierere end alt dette. Hvorfor skal jeg da give dem bort?

Kapitainen.

Apropos! der falder mig noget ind. Jeg merker, at det desuden er Dem bekiendt, at Majoren er forelsket i Frøken Leonore?

Majoren.

Hvad er det, De siger, Hr. Kapitaine?

Ridbane.

Ja, ja! nøgt det kun ikke: jeg veed alting.

Kapitainen.

Sæt, at Majoren gav Dem sit Spend Heste, — og De afstod ham Deres Kiereste derfor?

Ridbane.

For Dievlen! det er en fordsimt Tanke.

Majo-

Majoren.

Men, Hr. Kapitein! vil De da med Magt stille mig ved mine Skiegede?

Ridbane.

Det vilde være en forbandet Streg. Tænk hvad Familien vilde sige! det gaaer aldeles ikke an: ikke sandt, Hr. Notarius?

Notarius.

Himlen bevare os! det vilde være pactum ignominiosum.

Kapiteinen

(sagte til Notarius).

Hold Mund! eller jeg hugger Næse og Øren af Dem.

Notarius.

Vel har man oplevet deslige Casus; men kun det er ikke de consuetudine.

Kapiteinen.

Er det just derfor Uret, fordi det ikke er almindeligt? (Sagte til Notarius) Giv efter — eller, Fanden tage mig, hugger jeg ikke Næse og Øren af Dem.

Notarius.

Men man maae dog i det mindste have Consensum Sponsae et Parentum.

Kapiteinen.

Det forstaaer sig; men det kan let udvirkes. (Sagte) so Dufater faaer De for Deres Umage.

Notarius.

Saa snart Forældrene og Bruden consentere, saa gaaer det an.

Ridbane.

O! for Dievlen! Pigen river mig Øinene ud af Hovedet.

Kapi-

Kapitainen.

Nei! jeg skal staae Dem inde for Deres Dine.

Ridbane.

Hvad synes De, Hr. Major.

Majoren.

Det kommer an paa Dem; jeg indgaaer Forslaget.

Ridbane.

Og hvad siger De dertil, Hr. Notarius?

Notarius.

Hvorfor ikke? Naar en Eier vil sælge sin Ret, hvem kan hindre ham deri? Frøkenen er jo ingen Fidei Commissum, følgelig kan hun sælges.

Ridbane.

Eh bien — Ganden komme efter mig, jeg giver det. Det vil nok forarsage nogen Alarm; men derimod hører de Skieggede mig til. Top, Hr. Major! der har De min Haand; Kapitainen og Notarius skal være Vidner.

Majoren.

Her har De min igjen! Kiereste Greve! De er den elskværdigste Kavaleer i hele Verden.

(Kysser ham.)

Kapitainen.

Altsaa er Byttet imellem Dem rigtig. Jeg vil strax gaae hen for at underrette de øvrige Parter derom.

(Gaaer hastig bort.)

Ridbane.

De Skieggede høre nu altsaa mig til. Tilstaae dog, at jeg er en raisonabel Karl.

Majoren.

Der er ikke Deres Lige i hele Verden; jeg anseer Dem for Stifteren til min Lykke.

Rid-

Ridbane.

Og jeg ligeledes Dem. Viger kan jeg faae nok af, der er ingen, som afflaaer at ægte mig; men et saa lige og rart Spænd Skieggede kan man ikke faa let faae samlet. Dog, hvorledes bliver det med den femte? det har vi glemt.

Majoren.

Den giver jeg Dem ogsaa.

Ridbane.

Bravo! saa er mit Riib endnu saa meget bedre. Det glæder mig, at jeg har havt med en saa redelig Mand at bestille. Der komme de alt: jeg længes efter at høre, hvad de sige dertil.

Notarius.

Jeg vil trække mig nogle Skridt tilbage.

Fiortende Scene.

De Forrige. Baronen. Baronessen. Leonore. Blomsterfrank. Kapiteinen og Lisette.

(Indtræder)

Baronen.

For Dievlen! er det sandt Ridbane, at du har forhandlet min Datter?

Ridbane.

Altting er rigtig: de Skieggede høre mig til.

Blomsterfrank.

Cela est bien drole Madame.

Baronessen.

Bien drole, siger De? — og hvor har De kunnet det understaae sig at gjøre mig saadan en Affront? Svar, Hr. Major.

Majo-

Majoren.

Mine Skieggede var Grev Ridbane stærere end hans Brud; og jeg havde ikke allene givet mine Skieggede, men endogsaa mit Liv for Frøkenen.

Baronen.

Majoren har ikke fornærmet dig; det er den nærgttige Ridbane.

Majoren.

Frøkenen hører mig jo endnu ikke heller til; Greven afstaaer blot sine Rettigheder. Min Lykke beroer allene paa Deres Naade og Deres Frøken Datters Samtykke.

Baronessen.

Saa det er endnu det bedste. Forsærdelige Affront! Grev Ridbane! smigre De sig kun ikke med, at Deres affærlige Riis skal finde Sted. Jeg skal klage Dem an, ved Hoffet vil jeg anklage Dem! og enten vil jeg ikke leve, eller ogsaa erholde en tilstrækkelig Opreisning.

Ridbane.

Riisbet kan ikke mere kaldes tilbage, det er forgieves; men De kan forklage mig hvor De vil. De Skieggede høre mig til.

Blomsterkrank.

Jeg holder for, Frue, at De ikke skalde gjøre saa meget af denne Affaire. Det er nu skeet — og ved Hoffet vil De ikke udrette meget, i Særdeleshed naar jeg tager mig af min Fætter.

Baronessen.

Saa — De kunde altsaa være i Stand til, at billige en saa skammelig Gierning?

Blomsterfrank.

Hvad er der ved at giøre? Bagatelle! en Kiereste er langt fra endnu ikke saa meget som en Kone; og hvor mangen en gav ikke gierne sin Kone bort for et rart Spend Heste.

Baronen.

Du er nok en fornuftig Karl, Blomsterfrank, men her har du forgaloperet dig. Man giver snarere en Kone bort end en Kiereste — omendskiønt jeg ikke vilde stille mig ved min for alting i Verden.

Blomsterfrank.

Mene chøse, mon frere.

Baronessen.

Åh, min Engel! jeg er uden for mig selv af Skam og Harm.

Baronen.

Sæt det ikke saa længe op, min Engel! og giv Majoren vores Datter.

Baronessen.

Majoren? Hvor du taler! Har han de fornødne Egenskaber? Forlad mig, Hr. Major! man maae tænke videre frem.

Baronen.

Jeg veed nok hvad du kalder Egenskaber: Narrestreger, min Engel, Penge og Herkomst — det er alt hvad man blandt os kalder Egenskaber. Om ogsaa saa var, saa giver jeg Majoren det samme, som jeg vilde have givet Ridbane; han vil kunne leve godt deraf. Og hvad Herkomsten angaaer: hans Fader var Oberst ved Fortune, men en brav Karl, som har tient Statens bedre end alle Ridbaner. Er Majoren ikke af saa

god

god Herkomst, saa har han mere Forstand og Meriter end denne adelige Hasensius, og min Datter vil leve lykkeligere med ham. Hvad siger du dertil, Leonore?

Leonore.

Ak! min Fader!

Majoren

(Kaster sig paa Knæ for Baronessen).

Naadige Frue! see mig her for Deres Fødder! vær ikke ubøøgelig! jeg besvar Dem, sat Dem ikke imod en Mands Lykke, der elsker Deres Datter saa inderlig. Hvad mig mangler af Lykkens Gaver, det skal jeg saa længe jeg lever søge at erstatte ved min Kierlighed for Deres Datter, min Erbhødighed for Dem, og ved min Retfærdighed.

Leonore

(Falder ogsaa paa Knæ for hende).

Kiereste Moder! tillad, at jeg forener min Bøn med Hr. Majorens. Jeg elsker ham over alting i Verden, og jeg vil have Dem at takke for mit hele Livs Lykkesalighed, som jeg har Dem at takke for mit Liv.

Baronen.

Lad dig ikke bede saa længe, min Engel! Staa op! En Major paa Knæ!

Majoren.

Ak! naadige Frue! vær ikke saa haard! — giv Deres Samtykke!

Kapitainen.

O ja, naadige Frue! jeg beder ogsaa.

Baronessen.

Ja staa op! — Til Trods for Dem, uregierlige Greve, giver jeg mit Samtykke; og hele Verden vil erkiende, at De ved Deres nederdrægtige Dytte

ikke har bestæmmet min Familie, men sig selv. Giv hinanden Hænderne, elsker hinanden! Efterdi at min Mand samtykker jeres Forbindelse, saa samtykker jeg den ogsaa.

Majoren.

Alt min bedste Svigermoder!

Leonore.

Allerkiereste Moder!

(De kysse hendes Haand.)

Majoren.

Og De, min ædelmodige Svigerfader — hvorledes kan jeg være i Stand til at giengielde Deres redelige Venskab?

Baronen.

Ingen Omstændigheder, kiere Svigersøn! jeg er din Skyldner: du har ikke gjort mig en ringe Glæde med de ungerske Mønstre; hvorfor skulde jeg ikke gjøre dig en Tjeneste igien? Herr Notarius, i Morgen skal Brylluppet være, opsæt strax Ægteskabskontrakten. Jeg giver Majoren aarlig 3000 Rigsdalers Tillæg, og naar jeg dør, mit Gods.

Notarius.

Og hvad lader Hr. Majoren forskrive herimod?

Majoren.

Alt hvad jeg eier, og hvad jeg nogensinde kan haabe, at komme til at eie.

Baronen.

Godt! men Mønstrene høre nu ikke mere til din Formue.

Ridbane.

Den femte Skieggede ikke heller.

Majo-

Majoren.

Nei, den skal i Morgen blive sendt Dem til Byen.

Notarius.

Bene! jeg skal strax bringe Sagerne i Orden.

Blomsterkrank.

Nu Frue — Sagen var ikke saa besværlig, som De troede. Ma foi! denne Affaire er mig kiere, end 100 Louis d'Ors. Hvilken Latter vil jeg ikke opvække, naar jeg fortæller den i Staden! Men man maae forstaae sig godt paa at fortælle, for at anbringe alt det Redicule, som hører dertil.

Majoren.

Sorg ikke derfor, Herr Greve! i Deres Mund bliver enhver Fortælling redicule. Jeg er i Dag bleven mere end een Gang vaer, at De gjør sig Umage for at gjøre Folk latterlige, som ere det meget mindre end De selv; De forstaaer mig vel — Den Gang gif det mig ikke an, jeg skulde ellers alt da nok have fordrevet Dem Lysten. Men jeg raader Dem for Fremtiden, ikke mere at finde noget Latterligt her i Huuset.

Blomsterkrank.

Oui! oui! Monsieur le Major! jeg skal ikke falde Dem eller dette Huus mere besværlig.

Majoren.

Det gjør De vel ubi.

Baronessen.

Hvad tager De sig for, Hr. Svigersøn?

Majoren.

Jeg tager Deres Parti: det er bedre, at De ikke veed mere deraf.

Blomsterfrank.

Allons, mon Cousin! partons.

Riddane.

Ja, vi vil da fiære! de Skieggede ere desuden spendte for, og min Karl kan komme efter med Skimlerne. Jeg rekommanderer mig — tag mig det ikke ilde op, de Skieggede høre mig til.

Baronen.

Den anden Bindmager gaar bort uden at fige et Ord. Ha, min Engel! hvad der er skeet, er saare vel. I Morgen er Brylluppet. Underret Leonore endnu i Dag om, hvad hun derved haver at iagttage. Ved alle mine Naboer til Bryllup, alle, kun ikke den dumme Leimbrand! — Og du, Major, kom nu og følg med mig paa Trek.

Træ = Husaren.

Romedie i een Akt,

efter den franſke

l'Abbé de Platre.

Oversat af

Friderich Schwarz.

Personerne.

Orgon.	Hr. Ahrends.
Agathe, hans Datter.	Hr. Haslew.
Dorante.	Hr. Tessen.
Leander, hans Søn.	— Rosing.
Zendrich, Tiener hos Leander.	— Beck.
Lorents, Gartner hos Orgon.	— Gielstrup.
Winkel, en Snedker.	— Kemp.
Birkedommerens Fuldmægtig	— Duff.
og hans Følk,	en af dem — Quist.

Scenen er i Ordrup i Hr. Orgons Have, hvor der er en Figur af Træ, som forestiller en Husar. Paa venstre Haand er et Lysthuus, hvor Agathe opholder sig.

Første Scene.

Leander. Hendrich.

Leander.

Du siger, at Herr Orgon kommer i Dag fra
Byen?

Hendrich.

Ja, Herre, med Jomfrue Agathe; Kareten holdt
alt for Døren, da jeg tog fra Byen, og jeg er kom-
met her i fulde fire Spring; men veed De vel, at
der fra Kiøbenhavn til Ordrup er kun $1\frac{1}{2}$ Miil?

Leander.

O! vi har tids nok.

Hendrich.

O ja! men hvis han traf mig her med Dem,
vilde jeg blive meget forlegen. Jeg kan forsikre Dem,
at Deres Forehavende er en stor Daarlighed.

Leander.

Jo — Daarlighed!

Hendrich.

De maae redde sig selv ud af det saa godt som
De kan, kun at jeg ikke faaer mere dermed at bestille.
Men dersom Gartneren Lorents nu overrumplede os?

Leander.

Han er ogsaa i Byen: han kommer ikke Hjem
førend hans Herre; og desuden veed du jo hvordan
han er.

Hendrich.

Som alle Tjenestefolk, der altid slaae Brag paa
alt det, som man holder meest af i Huset.

Leander.

Just derfor vil han ikke give Agt paa mig, naar
han faaer mig at see som Træhusar.

Hendrich.

Ja; men Hr. Orgon? Jeg er vis paa, at han
er fortryllet af hans Træhusar; han, som troer, at
hans Hauge er smukkere end alle hans Naboers; som
tilbringer sit hele Liv der; som ikke har anden Forret-
ning, end uophørlig at løbe den rundt, at examinere
hvert Træ, hver Plante, hver Blomst, og det med
den største Opmerksomhed.

Leander.

Hvor kan du troe, at han kan møde sig med alt
dette, han, som er saa nærsynet?

Hendrich.

Ja, Herre, han er ligesom de Halte, der gierne
vil gaae; de Folk, som har et svagt Syn, vil altid
see alting. Har De ikke Maleriekabinetter, Robber-
stykker og Tochiller? Jeg tør slaae til Bæds, at siden
Hr. Orgon har ladet denne Husar sætte i sin Hauge,
saa kommer han der bestandig for at beundre den.

Leander.

Men det er sandt, jeg synes at dette er Stedet
hvor den stod?

Hens

Hendrich.

Det op, her var det. Vi har gjort vel i at begrave den den forrige Nat i den liden Kratkov, paa det man ikke skulde finde den andensteds. Jeg troer ikke, at alle de Husarer, som man finder i Kjøbstæderne og hos Billedhuggerne, ere saa tunge.

Leander.

Det er imidlertid dog hos en Billedhugger at Orgon har kjøbt sin; jeg har forespurgt mig desangaaende, for at sende min Skræder derhen, paa det at min Dragt kunde blive den anden liig.

Hendrich.

Vi spilder Tiden; vil De ikke klæde sig paa?

Leander.

Velan! du har ret; lad os skynde os.

Hendrich.

See her, her er Erøien.

Leander.

Giv hid!

Hendrich.

Nelsen maae hænge løs. Saa, det er godt! her er Mytzen.

Leander.

Og Sablen?

Hendrich.

Her er den (giver ham den). Stil Dem nu engang hen, og lad mig see. (Leander stiller sig hen som en Erøehusar) Fortræffelig! det er som det var den samme.

Leander

(kommer frem, og leverer Sablen til Hendrich).

Du troer altsaa at man kan tage Feil?

Hen-

Hendrich.

Tilforladelig! og især Hr. Orgon. Nu da, Herre, hvor længe tænker De at opholde sig her som Statue? Gjemtue Agathe skal formodentlig føde Dem, siden De ikke forlanger noget at spise af mig.

Leander.

Hvad, Sturk! understaaer du dig at mistænke hende —

Hendrich.

Paa min Troe, Herre —

Leander.

Hold Munden, og lær at bære Erbødighed for den jeg elsker.

Hendrich.

Og hvad vil De da foretage sig her?

Leander.

Saae at vide, om jeg kan blive elsket.

Hendrich.

Hvorledes? Er De ikke videre end saa?

Leander.

Jeg er uvidende om, hvad hun tænker om min Kierlighed; jeg har skrevet hende adskillige Gange til for at faae det at vide, men hun har aldeles ikke svaret mig.

Hendrich.

Og De troer at hun elsker Dem?

Leander.

Jeg veed det ikke, siger jeg dig: jeg veed allene, at hun har taget imod mine Breve; og endskjønt hun ikke har svaret mig, saa lader hun dog til, at jeg ikke er hende imod. Maaſkee at Blyesærdighed og Erbarhed gjør hende tilbageholdende. Kort, jeg vil vide min

min Skiebne, og just derfor være hende saa nær, at jeg kan tale med hende, og faae hendes Erklæring.

Hendrich.

Og hvis det nu ikke lykkes Dem, og De bliver røbet, saa vil Deres Fader blive rasende forbittret paa Dem, naar han faaer det at vide.

Leander.

Det kan jeg ikke troe; min Fader elsker mig; han kiender Kierlighed, og han vil undskylde min Uforsigtighed; hvis jeg derimod er saa lykkelig at være elsker, saa vil han selv anholde hos Hr. Orgon, at han giver mig —

Hendrich.

Hans Datter, Jomfrue Agathe?

Leander.

Det er just det, jeg ønsker, men som jeg ikke tør haabe.

Hendrich.

Er det ikke her i dette Lusthuus hun opholder sig?

Leander.

Jo.

Hendrich.

Saa er Deres Plads ikke saa gal, for at kunne —

Leander.

Jeg hører nogen.

Hendrich.

Det er Hr. Orgon; jeg tager Flugten.

Leander.

Og Sablen, hvor er den? Jeg kan ikke stille mig hen uden Sabel. Jeg vil skule mig saalænge bag dette Træe; han husker maaskee ikke paa Husaren.

Anden

Anden Scene.

Hr. Orgon. Leander (stilt). Lorents
(som ikke sees).

Orgon.

Ja, jeg er temmelig fornøjet med min Hauge;
men Lorents, jeg — Ih men, hvor er han dog?
Lorents!

Lorents

(uden at lade sig see).

Jeg skal strax være hos Dem, Herre.

Orgon.

Han har uden Tvivl faaet Die paa en Green,
som rager for meget frem. Nu, lad os engang see —
Ih men, hvor kan min Husar være? Jeg seer ham ikke.
Skulde man have stiaalet den fra mig? Lorents! Lorents!

Lorents (som før).

Kun et Dieblif.

Orgon.

Lad alting ligge, og kom strax hid.

Lorents (som før).

Ja, ja, det er godt.

Orgon.

Lorents! kom hid, siger jeg dig.

Lorents (som før).

Ja, ja.

Orgon.

Jeg kommer til at gaae hen og hente ham.
(Han gaaer).

Leander

(kommer frem).

Ah! her er Sablen. (Lægger den op af Jorden.)
Jeg vil stille mig hen paa min Plads.

(Han stiller sig hen paa Husarens Plads.)

Orgon.

Orgon.

(serer Lorents ind).

Jeg siger dig, at han ikke er der.

Lorents.

O Dievlen! det troer jeg ikke.

Orgon.

Det skal du faae at see. See engang!

Lorents.

Hvad vil De jeg skal see? Staaer Deres Hus
sar ikke der?

(Han beklipper Halskerne.)

Orgon.

Ja du har Ret, der staaer den.

Lorents.

Det forstaaer sig, den staaer der.

Orgon.

Det er besynderligt.

Lorents.

Ja vist er det besynderligt; jeg finder det meget
sædvanligt. Saadan er De, De troer altid, at man
bestieler Dem.

Orgon.

Nu, skiend ikke, men hør mig.

Lorents.

Troer, at man vil stiele hans Husar; jo det er
en smuk!

Orgon.

Tilforladelig! jeg holder meget af den.

Lorents.

Jo, det er nok en stor Naritet! man seer nok
af dem overalt, og de kan ikke engang gigre en Hund
bange, thi —

Orgon.

Hør engang mit Project.

Lorents.

Lorents.

Bliv De kun ved at snakke, medens jeg arbejder.

Orgon.

Jeg vil lade gjøre en Niche til min Husar.

Leander (sagte).

Lade mig gjøre en Niche.

Orgon.

Saa en Niche af Lægter, og Snedkeren kommer strax for at tage Maal til den.

Leander (sagte).

(Jeg) er forloren.

Orgon.

Hvad siger du?

Lorents.

Jeg? Intet.

Orgon.

Du sagde jo, at de Penge ogsaa ere forlorne.

Lorents.

Jeg synes min sandt, at De hører ligesaa godt, som De seer.

Orgon.

Oh jeg veed nok, du kan ikke lide min Snedker, men det er en brav Snedker.

Lorents.

Saa, fordi han vil gjøre Deres hele Have til Træeværk og til grønmalte Høvlspaaner.

Orgon.

Hvor gaaer du hen?

Lorents.

Til mit Arbejde.

Orgon.

Bliv til Snedkeren kommer, og kom saa til mig med ham i mit Kabinet, saa vil vi gaae herhid igien alle tre.

Orgon.

Lorents.

Lorents.

Ja, ja.

(Han gaar).

Orgon.

En Niche over min Husar vil see godt ud: ja min ~~Re~~ Husar, du skal komme til at staae tørt; men det vil jeg tale med min Snedker om. Farvel saalænge, fiere Husar.

(Han gaar).

Tredie Scene.

Leander. Hendrich.

Leander
Traaber ud til den Side, hvor Hendrich løb ud).

Hendrich! Hendrich!

Hendrich.

Her er jeg, her er jeg

Leander.

Jeg er om en Hals, Hendrich.

Hendrich.

Hvorledes det?

Leander.

Jeg kommer til at lade mit Projekt fare.

Hendrich.

Hvorfor det?

Leander.

Orgon venter paa sin Snedker for at lade mig giøre en Niche.

Hendrich (leer).

O! den vil giøre Tingen ret naturlig.

Leander.

Kan du lee af den Forlegenhed jeg er udi?

H h

Hen=

Hendrich.

Sa, hvorfor ikke?

Leander.

Men naar nu denne Snekker kommer og skal tage Maal, saa maae han gaae rundt om mig, og han vil vist ikke tage Feil.

Hendrich.

Jeg skal hindre ham i at komme.

Leander.

Hvorledes vil du da bære dig ad?

Hendrich.

Jeg kiender ham, han hedder Winkel, og er altid ude af Vinkelen, thi det er en Gyldebøtte. Jeg saa ham nylig gaae ind i Kroen; jeg vil gaae hen og faae ham fat, og jeg skal være Dem god for, at han ikke saa snart skal slippe derfra. Og naar jeg lader ham gaae, saa skal han være saa fuld, at han ikke kan see en Flue paa Væggen.

Leander.

Gaae da strax.

Hendrich.

Jeg løber. Men hvad er det jeg hører derinde?

Leander.

Hvor?

Hendrich.

Derinden fore.

Leander.

O! det er uden Tvivl Jomfrue Agathe.

Hendrich.

Lad os benytte os af Tiden, og forlad Dem paa mig.

Leander.

Leander.

Det er hende selv som kommer herhid. Gaae
 din vei. (Hendrich gaaer).

Fjerde Scene.

Jomfrue Agathe. Leander.

Agathe

(læser et Brev og sukker).

Ah!

(Sætter sig ned paa en Græsbænk og bliver
 ved at læse).

Leander (sagte).

O Himmel! hvad er det hun læser?

Agathe.

Hvilken Lykke! dersom —

(Klapper Brevet og læser).

Leander (sagte).

O at det var mit Brev! Jeg vil synge for at
 faae hende til at vende sig om til mig.

Agathe

(reiser sig og gaaer frem).

Jeg synes jeg hørte nogen. Ak! om det var ham!

(Bliver ved at læse).

Leander

(synger med en sagte Stemme).

Hvert Hierte maae Agathes Magt erkiende,

Den kiølnes ei, som engang elsker dig!

Blot hendes Syn med Glæde fylder mig.

Hvad blev min Fryd, ifald jeg eied' hende!

Agathe.

Hvilken sød Stemme!

H h 2

Leander

Leander (singer).

Mon jeg tør troe hvad dine Dine sige?

O! er det sandt, Agathe under mig?

Stig kun et Ord, da er jeg lykkelig.

Her knæler jeg; døm nu, tilbedte Pige!

(Kaster sig paa Knæ for hende).

Agathe.

O Himmel!

Femte Scene.

Agathe. Orgon. Leander (paa Knæ).

Orgon.

Oh men! hvad fattes dig? Nei see engang!

Min Husar er falden overende?

Agathe

(Knieler Leander).

Min Fader!

Orgon.

Hvad har du ved min Husar at røre? Vi maae
reise den op igien. Lorents! Lorents! Bliv her, jeg
vil gaae hen efter ham.

Siette Scene.

Agathe. Leander.

Agathe.

Min Herre! Skynd Dem strax bort.

Leander.

Det er umueligt.

Agathe.

De volder mig Fortred.

Leander

Leander.

Frygt ikke; jeg vil stille mig hen paa min Plads
igien. (Stiller sig hen igien).

Agathe.

Der er min Fader.

Syvende Scene.

Orgon. Agathe. Leander. Lorens.

Orgon.

Jeg siger dig jo, at det er min Datter, som har
rørt ved den, og revet den overende.

Agathe.

Jeg, min Fader?

Orgon.

Ja vist.

Lorens.

Hvad vilde De vel hun skulde gjøre med en Træe-
mand? — Men, den er jo ikke overende.

Orgon.

Hvorledes? Er den ikke faldet om?

Lorens.

For Dievlen! nei, see selv.

Orgon.

Ja det er sandt nok.

Lorens.

Derfor jeg skulde troe Dem, saa maatte jeg spille
min Tid her.

Orgon.

Men det kom mig dog ligesaadan for — Du
var jo tilstede, min Datter, og du har seet det saa-
velsom jeg.

Akt 3

Lorens.

Lorents.

Jeg vædder nei, at Jomfruen ikke har seet ham med Deres Dine. Ikke sandt Jomfrue?

Agathe.

Men Lorents —

Lorents.

De vil ikke gjøre Deres Fader til Løgner; han har godt ved at holde af sin Husar. Jeg er vis paa, at De ikke elsker ham saadan som han. Men jeg spiller min Tid her, og mit Arbeide bliver ikke giort; jeg gaaer min Vej; gjør Dem ingen Umage med at falde oftere paa mig, for jeg kommer ikke mere.

Orgon.

Jeg vil gaae hen og vente paa min Snedker. Og du, bliv du her min Datter.

Agathe.

Jeg følger med Dem, min Fader.

Orgon.

Nei, Varn, bliv her, jeg beder dig; jeg vil at du skal passe paa min Husar, og du skal sige mig om nogen kommer her og rokker den af sit Sted, thi jeg troer ikke, at jeg kan have taget Feil to Gange, det er ikke mueligt.

Agathe.

Men, min Fader! jeg vil gaae hen —

Orgon.

Nu, nu, jeg beder dig, søi mig deri, gjør mig den Fornøielse og bliv her.

Agathe.

Eiden De saa vil have det.

Orgon.

Jeg siger jo, at jeg beder dig derom.

(Han kysser hende paa Vanden).

Otte-

Ottende Scene.

Agathe. Leander.

Agathe.

Jeg vil gaae ind.

Leander

(holder hende tilbage).

Ah! bliv, Jomfrue! bliv, jeg beder Dem, vær diges at høre mig.

Agathe.

Nei, min Herre! det kan jeg ikke. Vær jeg vel være Dem behjælpelig i at bedrage min Fader?

Leander.

Jeg vil intet Menneske bedrage.

Agathe.

Troer De, at jeg kan billige de Midler, som De har brugt for at overraske mig?

Leander.

Dersom jeg havde haft det Forsæt at mishage Dem, at foretage det mindste, som kunde give Dem usordeelagtige Tanker om mig og min Kierlighed, saa skulde jeg straffe mig selv derfor.

Agathe.

Hvad vil De da have at jeg skal troe?

Leander.

At jeg elsker, at jeg tilbeder Dem —

Agathe.

Dersom De elskede mig, saa vilde De bære mere Verbødighed for mig.

Leander.

Jeg er langt fra at ville mangle i den Verbødighed, som min Kierlighed til Dem indskyder mig. Tilgiv en ulykkelig, som Kierlighed har gjort straffyl-

dig! Ja, det er den Fortvivlelse, Deres Taushed har sat mig i, som har kommet mig til at vove alting for at erfare min Skiebne af Deres Mund.

Agathe.

Jeg troede det maatte være Dem nok, at jeg ikke svarede Dem.

Leander.

Hvad siger De? Skulde jeg være saa ulykkelig —

Agathe.

Det kommer ikke mig til at gjøre et Valg.

Leander.

Ah! dersom De tidlig eller sildig skulde elske en anden, saa vil jeg være alt for ulykkelig.

Agathe.

Efter hvad De her har foretaget sig kan jeg ikke elske Dem; Dyd og Vrekierhed tvinger mig til at undertrykke min Kierlighed.

Leander.

O Himmel!

Agathe.

Ja, min Herre! betænk hvad De her har sat mig blot for! Deres Forehavende vil ikke stedsse blive dulgt, og min Reputation —

Leander.

Jeg, jeg skulde kunne vove at være Dem skadelig? Jeg kunde have det Forsæt? Nei, Jomfrue! det kan De ikke troe. Hvorledes har min Opførsel været fra den Tid af at jeg begyndte at elske Dem? Og hvad har jeg vel gjort, som kunde fortiene saa megen Haardhed?

Agathe.

Et Dieblif var nok for at lære at kiende Dem. Denne Forvovenhed er utilgivelig.

Leander.

Leander.

Ah! see her min Fortrydelse; den bør gjøre mig værdig til Deres Medlidenhed. (Vaa Knæ) Ah, Jomfrue! jeg besvær Dem, værdiges at see paa mig.

Agathe.

Hvad tør De endnu foretage sig?

Leander.

Dersom De ikke tilgiver mig, saa dør jeg for Deres Fødder.

Agathe (sukker).

Ah!

Leander.

De sukker? — Gud! — men, nei —

Agathe.

Der kommer nogen; staa op.

Leander (sagte).

Kun et eneste Ord.

Agathe.

Nei, jeg kan ikke længere høre paa Dem; jeg har hørt alt for meget efter Dem. Jeg maae tage Flugten.
(Gaaer).

Leander.

Jeg vil atter stille mig hen; jeg kan maaaskee finde et andet Dieblis.
(Stiller sig hen).

Tiende Scene.

Leander. Mester Winkler (fuld).

Winkler.

Nei, see mig engang, jeg kan ingensteds finde denne Hr. Orgon.

Leander (sagte).

O! det er Snedkeren. Hvad skal her blive af?

H h 5

Win-

Winkel.

Jeg banker paa alle Døre og paa alle Vinduer — det er ikke andet end Træansigter overalt; der er ikke et Menneske som svarer mig.

Leander (sagte).

Seer til den Skielm Hendrich, har han ikke ladet ham slippe fra sig.

Winkel.

Man veed nuomstunder ikke mere hvor man skal gaae ind eller ud af Husene; man finder ikke andet end blinde Døre, blinde Vinduer —

Leander (sagte).

Hvad skal jeg gjøre? Skal jeg gaae min Vej? Jeg vil høre lidt efter, siden han taler for sig selv.

Winkel.

Ja, det er ikke andet end Malerie her og Malerie der; op med alle disse Hundedekorationer, som nu ere brugelige, kommer de en til at løbe Mæsen af sig imod Murene.

Leander (sagte).

Han lader til at være temmelig fuld.

Winkel.

Dersom jeg kun een gang var kommen saaledes afsted, saa havde det været hvad det var, men det er hænder mig hver Dag, endnu i Gaar.

Leander.

Jeg troer jeg skal føre mig det til Nytte.

Winkel.

Hvem siger at jeg lyver som en Fyldebøsse? Jeg siger jo, at det var i Aftes. Alle Sviin er jo sorte i Mørke.

Leander.

Leander. — Han var fuld i Gaar som i Dag.

Winkel.

Ja, ja, lad det være min Sag. Men hvor kan den Dievels Husar være henne? Jeg har løbet hele Haven rundt, og jeg kan ikke finde ham nogensteds. Jeg vil lede efter ham lidt endnu, siden det er for hans Skyld jeg er kommen her.

Leander.

Dersom du finder mig, skal du komme til at huske derpaa.

Winkel.

Hvem siger at det ikke er saa? Jeg har Herr Orgons Brev i min Lomme. See her er det, jeg vil læse det. (Han vil læse.) Det er underlig! I Morges kunde jeg saa godt læse det, og i Aften — Men jeg kan det udenad, det skal I faae at høre. Hvorledes var det nu han skrev? — O! nu husker jeg det. Jeg beder ham min kiere Hr. Winkel —

Leander.

Han er meget høflig. — Hr. Winkel!

Winkel.

Ja, Hr. Winkel! (Han leer.) Ha, ha, ha! jeg faldt i Forundring over at høre mit Navn nævne; her maae uden Tvivl være et Ekko. Jeg beder ham Hr. Winkel.

Leander.

Winkel!

Winkel.

Ha, ha, ha! det er en løierlig Ekko! Jeg beder ham Hr. Winkel — (Lyder efter) Nu tier det hom-
stille

stille — At komme hid for at tage Maal af min Husar, for at giøre ham en Niche. See, her er Brevet.

Leander.

Lad see om han kommer mig nærmere.

Winkel.

Men endnu engang, hvor Dievlen kan han dog være, den Hundehusar? O! see der staaer en Mand, jeg vil spørge ham, om han ikke veed hvor man har giort af ham. (Han tager sin Hat af, og gaaer nærmere til ham) Ih nei, see mig engang! See, der staaer han skinbarlig. (Leer.) Ha, ha, ha! det er en Spas! Jeg, som har seet saa mange af dem, jeg lader mig narre saa godt som en anden. Nu, lad os nu see, nu vil jeg tage Maalet. (Han sætter sin Fod op paa Husarens, som lader ham falde til Jorden, pryglers ham med hans Maaletok, og stiller sig hen paa sit Sted igien; Meiser Winkel ligger paa Jorden og siger:) Ih, ingen Spøg, om jeg maae bede!

Leander

(med en Stemme som et Gespenst).

Pak dig herfra!

Winkel.

Hvad er det? Hvem er det, som taler til mig?

Leander.

Jeg.

Winkel.

Og som har slaget mig saa?

Leander.

Jeg.

Winkel.

Jeg seer ikke et Menneske. Jeg maae nok gaae i Drømme.

(Meiser sig og gaaer nærmere.)

Leander

Leander

(Sparker ham for Rumpen).

Gaae din Vej, siger jeg!

Winkel.

Nei! jeg drømmer vist ikke. Men hvem kan dog have slaget mig? Det kan jeg ikke begribe, og jeg er dog ganske nykteren. Jeg vil blive ved.

Leander.

Oh kommer du igjen!

(Glaaer ham paa Øret med sin Tasse).

Winkel.

Hvad det sidste angaaer, det var Husaren selv; jeg saae det nok, der er ingen Tvivl om. Skulde det være et Steengespensst denne Træehusar?

Leander.

Ja jeg er et Gespensst, og jeg skal dreie Halsen om paa dig, dersom du nærmer dig til mig endnu engang.

Winkel.

Ja, jeg giettede rigtig.

Tiende Scene.

De Forrige. Hendrich.

Hendrich.

See god Dag, Mester Winkel! hvad gjør I her?

Winkel.

Jeg kom for — ja, jeg kom for at saae Prygl af min egen Maalestok, Spark for Rumpen og Ørefiggen. —

Hendrich.

Og hvem har givet jer alt det?

Win-

Winkel.

Hvem?

Hendrich.

Ja.

Winkel.

Ah! den Dievels Husar der, som siger, at han er et Gespenst, at han vil dreie Halsen om paa mig, hvis jeg kommer ham nær.

Hendrich.

Nu vel, saa rød jer med Flugten.

Winkel.

Hvor skal jeg komme ud?

Hendrich.

Se her igiennem den lille Laage, som I der seer.

Winkel.

Farvel! jeg takker jer, Mosee Hendrich! Jeg vil gaae hen og see, jeg finder Herr Orgon, for at beklage mig over ham, at han har ladet mig lemprygte i sin Hauge.

Hendrich.

Gaae heller hen og drik jer et Glas, for at komme jer igjen.

Winkel.

Et Glas Viin?

Hendrich.

Eller to.

Winkel.

Jeg troer han har ret, han gier mig der et godt Raad, et vensfabeligt Raad, som jeg vil følge.

Hendrich.

Wie lidt efter mig, jeg skal strax komme til jer.

Win-

Winkel.

Jeg skal vente paa ham med Glasset i Haanden.

Hendrich.

Meget vel! meget vel!

(Winkel gaar).

Ellevte Scene.

Leander. Hendrich.

Leander

(Niger ned).

Ulykkens Fugl! og du lader dette fulde Bæst
komme bag paa mig.

Hendrich.

Oh Herre! det gielder nu mere alvorlige Ting.

Leander.

Hvorledes? Snedkeren —

Hendrich.

Jeg troede, han var falden i Søvn; men vi har
ikke et Dieblis at give bort.

Leander.

Hvad er det?

Hendrich.

Deres Heste ere sadlede, vi maae paa Diebliffet
reise.

Leander.

Hvad vil du sige?

Hendrich.

Endskjønt vi ikke ere Skyldige, saa er det dog
bedre at have at bestille med Netten langt fra, end
nær ved.

Leander.

Hvad skal det betyde? Er du fuld?

Hen-

Hendrich.

Nei, Herre, jeg er ædrue! og det, som man har fortalt mig, vilde have gjort mig nyktern, dersom jeg ogsaa havde haft en lille Perial.

Leander.

Men hvorledes? Endnu? Tael dog!

Hendrich.

Jeg var henne i Kroen for at drikke Snekkeren fuld, som jeg havde lovet Dem; i det samme kom der en af mine Bekjendtere ind, som er en af Birkedommerens Folk, for at sige mig dette: Jeg raader dig og din Herre Leander, paa Stedet at tage Flugten; man beskylder jer begge to for, at have slaget en Mand ihjel, og rimeligviis vil vi faae Ordre til at tage jer i Arrest.

Leander.

Men du veed jo selv, at der er ikke noget om.

Hendrich.

Bist veed jeg. Men derfor vil vi ikke des mindre komme til at sidde længe i Arrest; og siden, hvem veed —

Leander.

Gaae! jeg er ikke bange for noget.

Hendrich.

Men i Sandhed, Herre —

Leander.

Det vil give sig i Aften; for nærværende Tid gaaer jeg ikke herfra, førend jeg er vis paa, at Agathe elsker mig.

Hendrich.

Men dersom hun elsker Dem, saa vil det kun gjøre Dem mere onde at døe.

Leander.

Leander.

Gaae, og lad mig oppebie det Dieblif, at see hende. Jeg hører nogen komme. Gaae din Vej, siger jeg!

(Han stiller sig hen igien).

Hendrich.

Jeg vil ikke tage Flugten allene, og De vil være Karsag i vores Ulykke.

Leander.

Jeg hører Herr Orgon.

Hendrich.

Og jeg seer, at Deres Fader er med ham.

Leander.

Min Fader?

Hendrich.

Ja! jeg vil skule mig, og høre efter.

(Han gaar).

Solgte Scene.

Orgon. Dorante. Leander.

Orgon.

See her, lad os sætte os; min Datter er ikke hjemme, og her kan ingen høre os.

Dorante.

For mig gierne.

Orgon.

Hvad kan De i Dag have at tænke paa, kiere Herr Dorante? De seer mig saa alvorlig ud.

Dorante.

Man er ofte at beklage, Ven, at have Børn.

Orgon.

Hvorfor det? Det kan jeg ikke sige; og jeg vilde være meget fortreden, naar jeg ikke havde min Datter.

I i

Hvad

Hvad skulle man holde af paa vores Alder, dersom vi ikke havde Børn?

Dorante.

De har ret; men dersom alt det, man har fortalt, som er passeret her i Nat, var sandt?

Drgon.

Hvorledes her?

Dorante.

Ja! veed De ikke noget deraf?

Drgon.

Nei!

Dorante.

Det er vist nok en Historie, og min Søn er ikke i Stand til — —

Drgon.

Hvorledes ikke i Stand til?

Dorante.

Til det, som man beskyllder ham for. Nei, det kan ikke være.

Drgon.

Stig dog hvad det er!

Dorante.

Man har sagt, at det var her.

Drgon.

Nu vel, hvad for noget?

Dorante.

Seg siger Dem, at De vil see mig ud.

Drgon.

Hvorfor det?

Dorante.

Dersom jeg troede det, man har fortalt mig. Vist er det —

Drgon.

Orgon.

Men hvad har man fortalt Dem?

Dorante.

At det er hos Dem.

Orgon.

Hos mig?

Dorante.

Ja, i Deres Hauge.

Orgon.

Nu vel, hvad er der skeet?

Dorante.

At man har begravet den Døde.

Orgon.

En Død i min Hauge? Det kan ikke være.

Dorante.

Der er et Vidne.

Orgon.

Hvad er det for en?

Dorante.

En Bonde, som paastaar, at han har seet alting.

Orgon.

Men hvad for noget?

Dorante.

Det er en Husar.

Orgon.

En Husar?

Dorante.

Som han siger, at min Søn og hans Tiener har begravet i denne Skov, efterat de har slaaet ham ihjel.

Leander (sagte).

Oh! jeg kommer til mig selv igjen.

Orgon.

En Husar?

Dorante.

Nu vel, De svarer ikke? De forsærder mig.

Orgon.

Vie! vie!

Dorante.

Hvorledes?

Orgon.

Jeg troer at den Husar, som før forandrede sin
Plads —

Dorante.

Men hvad siger De?

Orgon.

Troer De paa Spøgelse?

Dorante.

Nei, tilforladelig ikke.

Orgon.

Nu vel, saa er jeg vis paa, at alt hvad man
har fortalt Dem er ikke sandt.

Dorante.

Imidlertid har dog Birkedommeren, min Ven,
raader mig, at frelse min Søn. De seer altsaa, at
han anseer Sagen for alvorlig.

Orgon.

Har han taget Flugten?

Dorante.

Jeg veed ikke engang, om han formoder noget
af alt dette.

Orgon.

Desto bedre, dersom han ikke har taget Flugten.

Doran-

Dorante.

Hvorledes? Desio bedre?

Orgon.

Jo, fordi det vilde være at beskylde sig selv.

Dorante.

Men dersom man troer det?

Orgon.

Men jeg siger Dem, at det kan ikke være ham.
Seer De, jeg har altid været en Slags stærk Mand,
og jeg troer ikke Tingen, uden jeg seer den.

Dorante.

Men lad os antage, at man finder denne Husar
hos Dem.

Orgon.

Død?

Dorante.

Ja død og begravet.

Orgon.

Det troer jeg ikke.

Dorante.

Nu vel, vilde De da vel endnu give min Søn
Deres Datter?

Leander (sagte).

Mig!

Orgon.

Jh!

Dorante.

Nu seer De selv, at da Tingen rører Dem nær-
mere, De ikke mere er saa standhaftig.

Orgon.

Hvad kalder De, at jeg ikke mere er saa standhaftig?

Dorante.

Si 3

Orgon.

Dorante.

Nu bliv ikke vred, og lad os begge søge Stedet op, hvor Vonden siger at han har seet dem lægge Husaren.

Orgon.

Man finder ingen anden Husar her, end min Træe-Husar, som der staaer, og som jeg holder meget af.

Dorante.

Hvorledes Deres Træe-Husar?

Orgon.

Ja vist. See engang, hvor den er vel giort.

Dorante

(gaaer hen til den).

Men Deres Husar rører sig.

Orgon.

Rører den sig?

Dorante.

Ja! den dreiede just sit Hoved.

Orgon.

Saa havde jeg dog før ikke Uret.

Dorante.

Oh! det er min Søn!

Orgon.

Deres Søn?

Leander.

Ja, min Fader! ja, min Herre! jeg beder Dem begge om Forladelse!

Dorante.

Hvad er det for Galskab? Hvad har du giort?

Leander.

De har Ret, at det er en Galskab, som jeg bliver haardt nok straffet for.

Dorante.

Dorante.

Hvorledes?

Leander.

Jeg har forarsaget Dem Bekymring, og mit Anslag er ikke lykkedes mig.

Orgon.

De har altsaa ikke slaget den Husar ihjel?

Leander.

Jeg, min Herre? Hvilken Ulykkelighed! Men jeg er derfor ikke desmindre bedrøvet! jeg er hadet, foragtet —

Orgon.

Hadet, foragtet! det svarer jeg dig til du ikke er; og jeg skal lade din Fader see, at jeg er standhaftig: jeg havde lovet ham, at give dig min Agathe til Ægte, og jeg giver dig hende.

Leander.

O! min Herre, hvad kan Deres Godhed hielpes mig, dersom jeg er saa uheldig, at mishage hende, at hun ikke kan elske mig!

Trettende Scene.

De Forrige. Lorents.

Lorents.

Hei! Herr Orgon, kom dog, kom dog gesvinde! her er en af Birkedommerens Folk med Rettens Berktente, som træder Deres hele Have forðærvet.

Orgon.

Hvorledes? Hvorledes det?

Lorents.

De paaftaaer, at man har begravet een her; der er en Wonde, som viser dem Bei, og som siger, at han har været Vidne dertil.

Orgon (leer).

Ah! det er en artig Spøg!

Lorents.

Ja lee, lee De kun! de er nu henne og graver op i Skoven.

Orgon

(til Dorante).

De vil vist ikke finde meget, min Ven!

Lorents.

Men hvad Djevlen gaaer der af ham i Dag, han som ellers holder saa meget af sin Hauge?

Orgon (leer).

De vil faae en lang Næse.

Tiortende Scene.

De Forrige. Birkedommeren og hans Folk.

En af Karlene.

Herr Birkedommer, Vonden, som viiste os Bei, tog Flugten, saasnart han blev den Statue vaer, som jeg fortalte Dem man havde fundet.

Birkedommeren.

Det skader ikke; man maae tale med Herren i Huset. Hvem af Dem, mine Herrer, er Hr. Orgon?

Orgon.

Det er mig, min Herre. Hvad godt?

Birke-

Birkedommeren.

Jeg veed ikke hvad De leer af, min Herre; men De vil faae at see, at det, som bringer mig hid, er ikke saa latterlig.

Orgon.

Nei, for Dem.

Birkedommeren.

Nei, for Dem selv, min Herre; og man maae ikke gjøre Nar af Retten. Med et Ord, her er et Menneske begravet.

Orgon.

Det troer jeg ikke.

Birkedommeren.

De nægter Sierningen? De maae vist være Medvidder i denne Forbrydelse.

Orgon.

Jeg kan ikke være Medvidder i en Sag, som der ikke er noget om. Deres Estersøgelse er forgieves, og jeg raader Dem, at De ikke længere spiller Deres Tid her.

Femtende Scene.

De Forrige. Winkel. Hendrich.

Winkel (fuld).

Herr Birkedommer.

Birkedommeren.

Hvad er der?

Hendrich
(til Winkel).

Hold Munden.

Winkel.

Jeg siger Dem jo, at jeg er underrettet om Tingen.

Birkedommeren.

Lad ham tale.

Winkel.

Herr Birkedommer! søger De ikke efter en død Husar?

Birkedommeren.

Jo, min Ven.

Winkel.

Nu vel, Hr. Birkedommer, jeg saa ham her for lidt siden.

Birkedommeren.

J?

Winkel.

Ja, ja.

Birkedommeren.

Hvordan?

Winkel.

Det var her et Steds — her omkring.

Birkedommeren.

J skal see, at man har ført ham bort.

Winkel.

Jh see engang! for Dievlen, der staaer han.

Birkedommeren.

Hvad er det J der siger?

Winkel.

Ja, Hr. Birkedommer, naar jeg siger, at det er ham, saa vil det sige, at det er hans Gespenst.

Birkedommeren.

Hans Gespenst?

Win

Winkel.

Ja, Husarens Gespenst, som I leder efter. O! intet er vissere, og jeg raader Dem, ikke at komme ham for nær, thi han kunde let —

Birkedommeren.

Hvad for noget?

Winkel.

Han kunde let — prygle Dem som bare Fanden, som han nylig har gjort ved mig. Spørg ham ad, om han ikke ogsaa har forsikket mig, at dreie Halsen om paa mig, hvis jeg ikke strax gif min Bei; derfor begierte jeg ikke heller Resten.

Birkedommeren.

Forklar os hvad det vil sige, min Herr Husar. Svar, jeg beder Dem.

Leander.

Det er meget let, min Herre. Jeg er ikke Husar, og jeg veed hvad det er, som har forarsaget den Wildfarelse hos ham, som bragte Dem herhid.

Birkedommeren.

Hvorledes? Wildfarelse?

Leander.

Ja, min Herre, jeg har villet fire Hr. Orgon, og derfor i Nat gravet en Træhusar, som stod i hans Hauge, ned i Jorden, paa det jeg i Dag kunde stille mig hen paa dens Plads. Det er det den Bonde har seet, som De har bragt hid. Hvis De vil lade grave op —

3113302

Winkel.

Birkedommeren.

Derfom det ikke er ander, saa have vi alt fundet den. Det er en Spøg, som vi kunde have undværet. Mine Herrer! jeg ønsker Dem en god Dag. Kom, kom, lad os gaae.

Orgon.

Men De har dog vel ikke brækket min Husar itu ved at grave den op?

Birkedommeren.

Det veed jeg ikke, min Herre.

(Birkedommeren og hans Folf gaae).

Sextende Scene.

De Forrige.

Winkel.

Jeg vidste det nok, at han ikke torde komme Husaren nær.

Orgon.

Kom igien, Mester Winkel, for at gjøre mig den Niche, som jeg har bestilt hos jer.

Winkel.

Jo — for at lade mig prygle engang endnu. Jeg troer ikke, Hr. Orgon, at De skal føre mig an igien, for jeg vil ikke mere arbejde for Dem, det er for det første; og for det andet saa gaaer jeg min Vej.
(Han gaaer).

Orgon.

Gaae hen, Lorents, og see til i hvad Tilstand min stakkels Husar er.

Lorents.

Lorents.

Seg vil hellere gaae hen og fee, om De har traadt
Haugen ned. (Han gaaer).

Syttende Scene.

Orgon. Dorante. Leander. Hendrich.

Dorante.

Vær ikke urdelig, Hr. Orgon; dersom Deres
Hufar er kommen til Skade, saa skal jeg give Dem
en anden.

Orgon.

Den bliver aldrig saa vel gjort.

Hendrich

(til Leander).

Du vel, Herre, er det lykkedes Dem?

Leander.

O! Hendrich, jeg er uden Haab.

Orgon.

See, der kommer min Datter.

Attende Scene.

De Forrige. Agathe.

Agathe.

O! min Fader! Skulde det være sandt?

Orgon.

Hvad for noget?

Agathe.

At Hr. Leander —

Dorante.

Du vel, Gensfrue.

Agathe.

Agathe.

Man siger, at Deres Søn er sat i Arrest.

Orgon (til Dorante).

Lad mig svare, og skul De ham.

Agathe.

Stig det dog, jeg beder.

Orgon.

Ja, man fører ham just bort.

Agathe.

O Gud! Hvordan? Det skulde være sandt —

Orgon.

Bliv ved.

Agathe.

At han har dræbt et Menneſke. Min Fader —

Al! ulykkelige Leander —

Leander (til Hendrich).

Hvad hører jeg! Hun beklager mig!

Hendrich.

Lad Dem ikke ſee endnu.

Orgon.

Men, Agathe, hvad er det, ſom bedrøver dig?

Du elſker jo ikke Leander; nu vil du ſaae Hevn over ham.

Agathe.

Jeg, hevnet! Hvad er det De ſiger?

Dorante.

At derſom De elſkede ham, Zomfrue, ſaa vilde han ſnart blive benaadet.

Agathe.

Om jeg elſkede ham? — Men, hvad kan jeg da gjøre for at redde hans Liv?

Orgon.

Orgon.

Du maae agte ham, min Datter.

Agathe.

Derfor det berder kun paa mig —

Leander.

At giøre min Lykke, Jomfrue!

Agathe.

Hvad seer jeg? Hvordan? Det er Dem, Leander?

Leander.

Ja, det er mig, som aldrig kan aflade at tilbede Dem.

Agathe.

Seg kommer mig igjen!

Orgon

(til Leander).

Nu vel, troer du dig endnu hadet, foragtet?

Leander.

Nei, der er intet, som kan overgaae min Glæde.

Dorante.

Vi har aldrig havt anden Hensigt, end at for-
ene jer to.

Agathe.

O min Fader! — Hvorledes, min Herre! skulde
det være mueligt?

Dorante.

Ganske vist. Forglem al den Sorg som vi har
voldet eder ved at dølge vores Forsæt for jer.

Orgon.

Ja, ja, for at oprette den Tid, som er spildt,
saa vil vi lade hente en Notarius; imidlertid vil vi
gaae hen og see min Husar igjen; men hvorfor ogsaa
begrave ham.

Hen-

Hendrich.

For at skule ham, paa det De skulde troe, at denne her staaer var Deres, og for at han kunde faae at vide af Jomfruen, om han var elsket.

Orgon.

Ah! meget vel, min Ven! I vores unge Dage havde vi gjort det samme. Kom kun, jeg tilgiver min Datter, at hun holder mere af Kopien end af Originalen.

